POROČILO O DELU

ZAVODA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

2025

Poročilo o izvrševanju letnega programa dela in finančnega načrta Zavoda RS za varstvo narave za leto 2025, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, februar 2026

Številka dokumenta: 410-0004/2026

Koordinacija priprave poročila o delu za leto 2025: Mateja Kocjan in Veronika Hohnec

Pri zbiranju podatkov o opravljenem delu so ob koordinaciji vodij območnih enot sodelovali vsi zaposleni Zavoda. Za pravilnost tabelaričnih podatkov za območno enoto jamčijo vodje območnih enot, ki so tudi prispevali območne poudarke v vsakem od poglavij. To so: Tomaž Acman (namestnica Ljudmila Strahovnik) (OE Celje), Sonja Rozman (OE Kranj), Denis Žitnik (OE Ljubljana), Simona Kaligarič (OE Maribor), Klavdij Bajc (OE Nova Gorica), Damjan Vrček (OE Novo mesto) in Barbara Vidmar (OE Piran). Kontrolo tabelaričnih podatkov pri Osrednji enoti izvajajo Vesna Juran, Mateja Kocjan in Mina Dobravc.

Poglavja so poleg vodij območnih enot napisali in uredili Damijan Denac, Vesna Juran, Martina Kačičnik Jančar, Nika Debeljak, Mina Dobravc, Mateja Kocjan, Primož Pevec, Gregor Gatej, Nina A. Kavčnik, Kaja Otoničar ter vodje ali koordinatorji projektov.

Priprava računovodskega dela poročila: Judita Malovrh in Tončka Lesjak (Certera Računovodska družba d. o. o.)

UPORABLJENE KRATICE IN OKRAJŠAVE

CITES	Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DPN	državni prostorski načrt
DRSV	Direkcija RS za vode
ENCA	Združenje direktorjev evropskih naravovarstvenih agencij
EPO	ekološko pomembno območje
EU	Evropska unija
EZTS	Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje
FTE	efektivna letna kvota delovnih ur polno zaposlenega delavca, 1700 ur
GGE	gozdnogospodarska enota
GGN	gozdnogospodarski načrti
HE	hidroelektrarna
HT	habitatni tip
IGGP	Mednarodni program za vede o Zemlji in geoparke pri Unescu
ITV	invazivne tujerodne vrste
JZ	javni zavod
KATIS	Katalog programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju
KOPOP	kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila
KP	krajinski park
MedPAN	Združenja upravljavcev sredozemskih morskih zavarovanih območij
mHE	mala hidroelektrarna
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MO	mestna občina
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
NR	naravni rezervat
NRO	Načrt ribiških območij
NRP	Notranjski regijski park
NPVO	Nacionalni program varstva okolja

NS	naravovarstvene smernice; naravni spomenik
NUMO	Načrt upravljanja z morskim okoljem
NUV	Načrt upravljanja voda
NV	naravna vrednota
NVA	Naravovarstveni atlas (www.naravovarstveni-atlas.si)
NVUV	naravne vrednote in ukrepi varstva
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OE	območna enota
OOTT	okoljsko občutljivo trajno travinje
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
PAF	Prednostni okvir ukrepanja za Slovenijo
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
ReNPVO	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja
RGN	ribiško-gojitveni načrt
RP	regionalni park
RRA	regionalna razvojna agencija
RS	Republika Slovenija
SD	spremembe in dopolnitve
SiDG	Slovenski državni gozdovi, d. o. o.
SNKU	Slovenska nacionalna komisija za Unesco
TBR	petdržavni biosferni rezervat
TNP	Triglavski narodni park
VE	vetrna elektrarna
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZO	zavarovana območja
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN/Zavod	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

Projekti, ki smo jih izvajali v letu 2025 (akronimi in naslovi projektov)

1	EIP - travišča	Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta
2	LIFE-IP NATURA.SI	LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji
3	LIFE OrnamentalIAS	Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste
4	LIFE RESTORE for MDD	Ohranjanje in obnavljanje poplavnih gozdnih habitatov ob rekah Mura-Drava-Donava
5	LIFE TRŠCA	Upravljanje močvirskih habitatov za ohranjanje vodnih ptic presihajočih jezer
6	Green Tour	Čezmejni trajnostni razvoj odpornih, zelenih turističnih produktov ter upravljanja javne turistične infrastrukture in tokov obiskovalcev
7	KRAS.CARSO II	Skupno upravljanje in trajnostni razvoj območja matičnega Krasa
8	deProfundis potencial	Ohranjanje dediščine »Iz globin«: čezmejni kulturno-turistični
9	TransPLANT	Integralna čezmejna zaščita Natura 2000 rastlinskih vrst
10	BIOdiverseWetNet	Celostna obravnava in čezmejni razvoj rešitev varovanja biotske raznovrstnosti mokriščnih habitatov z vidika podnebnih sprememb
11	Natura MURA-DRAVA	Obnova rečnih in obrečnih habitatov Mure in Drave

Kazalo vsebine

POROČILO O DELU 1
UPORABLJENE KRATICE IN OKRAJŠAVE 3
UVODNI DEL 9
1 IZKAZNICA ZAVODA 10
2 POROČILO DIREKTORJA ZAVODA 13
3 VLOGA ZAVODA V DRUŽBI 16
4 POROČILO SVETA ZAVODA 17
5 POROČILO STROKOVNEGA SVETA ZAVODA 17
POROČILO O DELU 18
6 CILJI DELOVANJA ZAVODA 19
6.1 Strateške usmeritve Zavoda 19
6.2 Letni cilji 19
6.3 Kazalniki izvedbe letnih ciljev 20
6.4 Naloge, prek katerih uresničujemo zastavljene cilje 21
6.5 Razporeditev nalog glede na prioriteto ministrstva 21
7 IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE OHRANJANJA NARAVE 22
7.1 Drugi pomembnejši predpisi in dokumenti 23
7.2 Mednarodne konvencije, direktive in uredbe EU 23
7.3 Zagotavljanje enotnosti in optimalnosti delovnih pristopov ter razvoj metodologij 29
8 SODELOVANJE ZAVODA V POSTOPKIH SPREJEMANJA PREDPISOV 30
9 BIOTSKA RAZNOVRSTNOST 31
10.1. Rastlinske in živalske vrste ter habitatni tipi 31
10.2. Ekološko pomembna območja 34
10.3. Območja Natura 2000 34
10 NARAVNE VREDNOTE 38
11 ZAVAROVANA OBMOČJA 41
12 NEPOSREDNI UKREPI VARSTVA NARAVE 44
12.1 Dejavnosti, vezane na zavarovana območja (vključno 44
13 POSREDNI UKREPI VARSTVA NARAVE 46
13.1 Naravovarstvene smernice in mnenja 46
13.2 Strokovna mnenja in soglasja na ravni posega 57
14 STROKOVNI NADZOR NA PODROČJU OHRANJANJA NARAVE 69
15 KOMUNIKACIJA ZRSVN, STROKOVNO SODELOVANJE IN SVETOVANJE 71
15.1 Mednarodno sodelovanje 73

15.2 Strokovno sodelovanje in svetovanje 73
15.3 Priprava in sodelovanje na strokovnih posvetih, ... 74
15.4 Komunikacija in ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja 78
15.5 Komunikacija o invazivnih tujerodnih vrstah 85
15.6 Vključevanje varstva narave v izobraževalni sistem 86
15.7 Izpolnjevanje določil Zakona o dostopu do informacij javnega značaja 86
15.8 Notranja komunikacija 86
16 NARAVOVARSTVENE AKCIJE 88
17 SODELOVANJE V STROKOVNIH SVETIH IN DRUGIH TELESIH ZUNAJ ZRSVN 90
18 USPOSABLJANJE DELAVCEV ZRSVN 91
19 PROJEKTI S PODROČJA VARSTVA NARAVE 93
19.1 Potekajoči projekti (akronimi in naslovi projektov) 93
19.2 Ostali projekti, pri katerih sodelujemo 117
19.3 Potencialni projekti 117
20 INFORMATIKA KOT PODPORA NARAVOVARSTVU IN POSLOVANJU 119
21 POSLOVANJE KOT PODPORA NARAVOVARSTVU 121
21.1 Splošne in organizacijsko-administrativne zadeve 121
21.2 Upravljanje poslovnih prostorov 121
21.3 Pravna podpora 121
21.4 Kadri 122
21.5 Finančne in računovodske zadeve 126
22 PREGLED NEIZVEDENIH AKTIVNOSTI IN DODATNE AKTIVNOSTI 130
RAČUNOVODSKO 132
24 RAČUNOVODSKO POROČILO 133
24.1 Računovodski izkazi 133
25 PREDPISI IN PREDPOSTAVKE, UPORABLJENI PRI 141
26 RAČUNOVODSKE USMERITVE 142
27 INVENTURNI ELABORAT 143
28 POJASNILA IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM 144
28.1 Razkritja k bilanci stanja na dan 31. 12. 2025 144
28.2 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov za obdobje 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025 147
28.3 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti 151
28.4 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov po načelu 152
28.5 Razkritja k izkazu računa finančnih terjatev in naložb 154
28.6 Razkritja k izkazu računa financiranja 155
29 DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 155
ZAKLJUČNI DEL 156

30 VIRI IN LITERATURA 157
31 PRILOGE 158
31.1 Priloga 1: Zakonske osnove za delo Zavoda 158
31.2 Priloga 2: Organizacijska struktura Zavoda 164
31.3 Priloga 4: Monitoring rastlinskih in živalskih vrst in kartiranje 166
31.4 Priloga 5: Poročilo akcij Podnebnega sklada 167
31.5 Priloga 6: Poročilo akcij Natura 2000 169
32 ODGOVORNA OSEBA ZA SESTAVLJANJE LETNEGA 174

UVODNI DEL

1 IZKAZNICA ZAVODA

Ime: Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

Kratica: ZRSVN

Poslovni naslov: Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana

Kontaktni podatki:

Telefonska št.: 01 2309 500

E-naslov: zrsvn.oe@zrsvn.si, www.zrsvn-varstvonarave.si

Matična, davčna številka: 1684884, 53845285

Ustanovitelj: Republika Slovenija

Datum vpisa v sodni register: 14. 12. 2001

Namen ustanovitve

Zavod je bil ustanovljen za opravljanje dejavnosti javne službe ohranjanja narave in je strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave v Republiki Sloveniji. Izvaja tudi naloge na podlagi javnega pooblastila. Podrobnosti so opredeljene v Zakonu o ohranjanju narave (ZON), v poglavju 7.2.1 ZON, Zavod za varstvo narave.

Dejavnost

Zavod za varstvo narave spremlja stanje ohranjenosti narave, pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti, evidentira in vrednoti dele narave, spremlja stanje naravnih vrednot, pripravlja strokovne predloge za zavarovanje, daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave, pripravlja naravovarstvene smernice, skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave, sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja ter ozavešča javnost o pomenu ohranjene narave.

Organi Zavoda

Svet Zavoda

6. mandat, konstitutivna seja: 21.3.2022

Člani:

- dr. Katarina Groznik Zeiler, predstavnica Ministrstva za naravne vire in prostor;
- dr. Nataša Bratina, predstavnica Ministrstva za naravne vire in prostor;
- mag. Mojca Štritof Brus, predstavnica Ministrstva za naravne vire in prostor;
- prof. dr. Peter Trontelj, predstavnik Univerze v Ljubljani
- Matej Simčič, predstavnik delavcev ZRSVN

Strokovni svet Zavoda

3. mandat, konstitutivna seja: 21.3.2025

Člani:
- Denis Žitnik, Zavod RS za varstvo narave, za področje gozdarstva, predsednik;
- dr. Aljoša Pirnat, Ministrstvo za naravne vire in prostor, podpredsednica;
- mag. Sabina Jereb, Ministrstvo za naravne vire in prostor;
- mag. Robert Turk, imenovan na predlog direktorja;
- Aleksander Koren, Zavod RS za varstvo narave, za področje biologije,
- Mina Dobravc, Zavod RS za varstvo narave, za področje geografije.
- Andreja Škedelj Petrič, Zavod RS za varstvo narave, za ostala področja

Direktor Zavoda:

Od 1.5.2025: dr. Damijan Denac

Organizacija Zavoda

Zavod ima sedem območnih enot (v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Novi Gorici, Kranju in OE Piran v Izoli), s katerimi pokriva celotno območje države, ter Osrednjo enoto v Ljubljani, ki skrbi za poslovanje oziroma administrativno-organizacijsko delovanje Zavoda ter za enotnost in razvoj metod strokovnega dela. Organizacijska struktura in shema matrične organiziranosti Zavoda sta podani v *Prilogi 2*.

Kolegij direktorja sestavljajo direktor in vodje območnih enot ter vodje odsekov, sestaja se mesečno in obravnava ključna strokovna in poslovna vprašanja, povezana z delom Zavoda. Članica kolegija je tudi sodelavka za stike z javnostjo.

Odseke Osrednje enote vodijo:
- mag. Martina Kačičnik Jančar, Odsek za biotsko raznovrstnost
- Vesna Juran, Odsek za naravne vrednote in ukrepe varstva
- Primož Pevec, Odsek za splošne zadeve
- dr. Nika Debeljak, Odsek za projekte

Odnose z javnostmi vodi Mateja Kocjan.

Območne enote vodijo:
- Sonja Rozman, OE Kranj
- Tomaž Acman, OE Celje
- Denis Žitnik, OE Ljubljana
- Simona Kaligarič, OE Maribor
- Klavdij Bajc, OE Nova Gorica
- Damjan Vrček, OE Novo mesto
- mag. Barbara Vidmar, OE Piran

Območne enote pokrivajo ozemlje RS, kot prikazuje slika v nadaljevanju. Števila v oklepaju pri imenih območnih enot v legendi se nanašajo na število občin na območju posamezne enote.

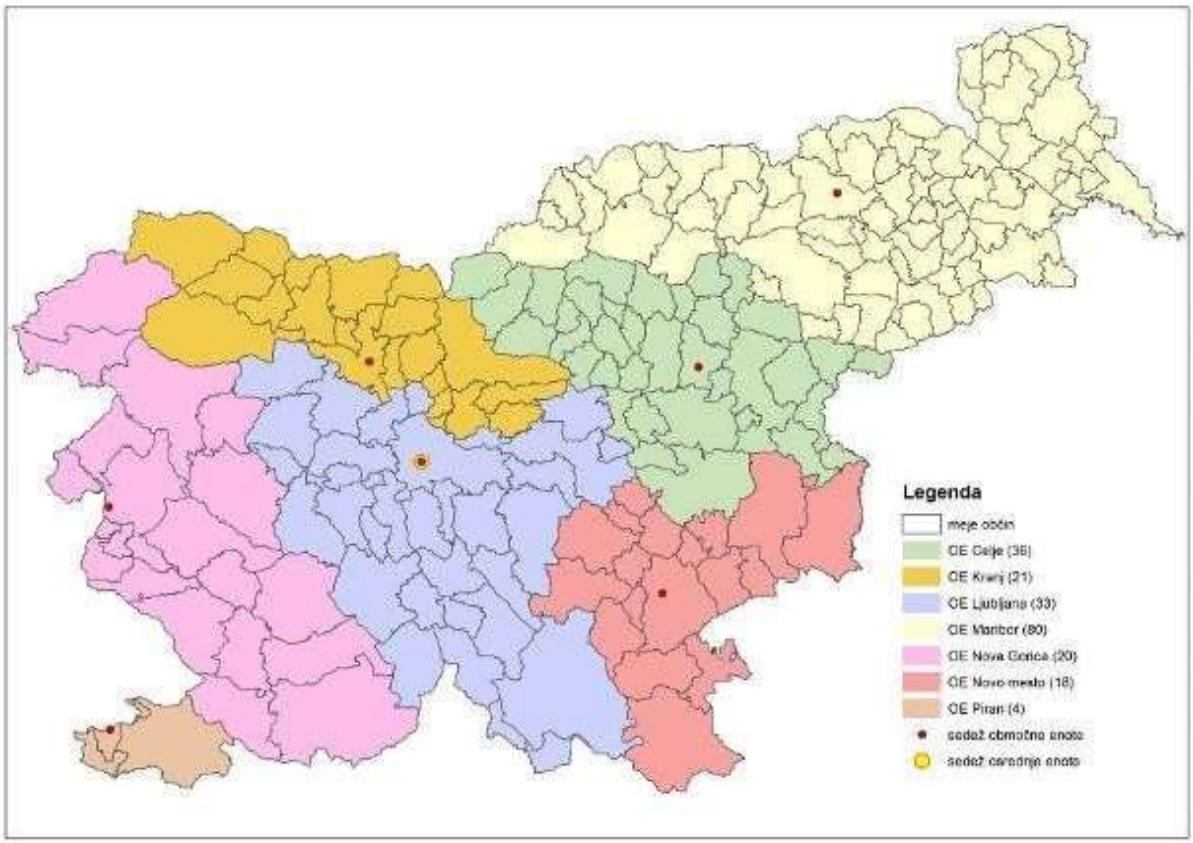

2 POROČILO DIREKTORJA ZAVODA

Leto 2025 je bilo za ZRSVN zahtevno, a uspešno; bilo je tudi leto sprememb. Maja sem nastopil štiriletni mandat direktorja ZRSVN, saj se je prejšnji direktor, mag. Hrvoje Oršanič, upokojil. Uvod zato začenjam z iskreno zahvalo prejšnjemu direktorju za dolgoletno opravljanje zahtevne funkcije, za predajo organizacije v odlični finančni, kadrovski in strukturni kondiciji ter za vse informacije in nesebično pomoč, ki sem je bil deležen ob prevzemu poslov.

Letni program za leto 2025 je bil izveden v celoti in v načrtovanem finančnem okviru. Leto je zaznamoval največji obseg dela javne službe doslej: Zavod je izdelal rekordno število strokovnih mnenj in naravovarstvenih smernic.

V letu 2025 smo izvajali 11 večjih projektov – pet Interregov, štiri LIFE projekte in dve koheziji. Trije projekti so se začeli v letu 2025: dve koheziji (Za Kras 2 in Natura Mura–Drava) ter Interreg BiodiverseWetNet. Kohezijski projekt Natura Mura–Drava je z 12,2 milijona EUR vrednosti vseh akcij največji projekt doslej, ki ga vodi ZRSVN. Med najpomembnejše projektne dosežke v letu 2025 gre izpostaviti nakup 13 hektarjev sklenjenega poplavnega gozda ob Muri v okviru projekta LIFE Restore for MDD. Ta kompleks skupaj z odkupi iz prejšnjih projektov zdaj tvori 80 hektarjev veliko celoto, ki omogoča izvedbo ambicioznih čezmejnih ukrepov ob Muri, ki hkrati varujejo naravo in izboljšujejo poplavno varnost. To je verjetno eden najpomembnejših dosežkov državnega naravovarstva sploh.

Izvedli smo vrsto konkretnih naravovarstvenih akcij na območjih Natura 2000 v skupni vrednosti 160.000 EUR ter se udeležili številnih strokovnih posvetov in konferenc z avtorskimi strokovnimi prispevki. Organizirali in financirali smo tudi snemanje kratkega dokumentarnega filma o spodnji Dravi (Vodni krog).

Kot posebno okoliščino izpostavljam, da smo zanesljivo ugotovili, da je bilo v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja najmanj eno mnenje ZRSVN v letu 2025 ponarejeno. Zato smo na Policijsko upravo Celje vložili kazensko ovadbo zaradi suma kaznivega dejanja ponarejanja listin po 251. členu Kazenskega zakonika. Preiskava poteka. Prav tako smo ugotovili, da je bilo najmanj v enem drugem primeru gradbeno dovoljenje pridobljeno z drugačno dokumentacijo, kot smo jo prejeli na Zavodu za pripravo mnenja.

Ambiciozno smo začeli tudi s prvimi koraki (naročilo idejnega projekta) za gradnjo novega »centra narave« na Ljubljanskem barju, kamor želimo preseliti osrednjo enoto in območno enoto Ljubljana ZRSVN.

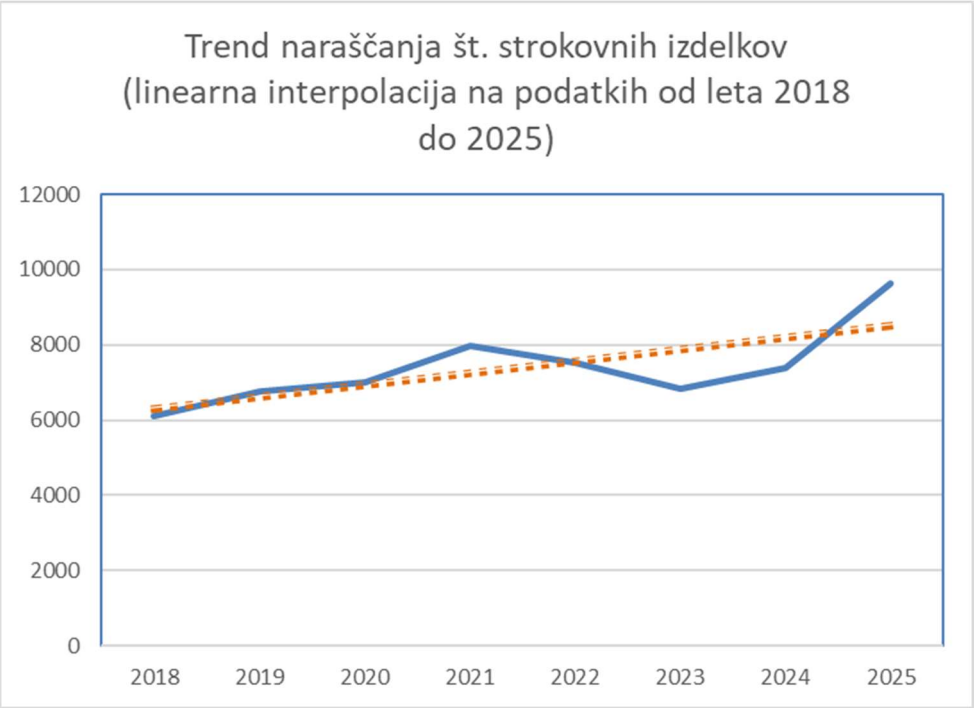

Graf 1. Trend naraščanja števila strokovnih izdelkov (2018 - 2025)

Spodnja slika deleža opravljenih ur v letu 2025 po nalogah izkazuje več opravljenih ur od načrtovanih pri večini delovnih nalog. Za izvedbo vseh načrtovanih nalog smo v letu 2025 porabili 41% več ur, kot je bilo načrtovano.

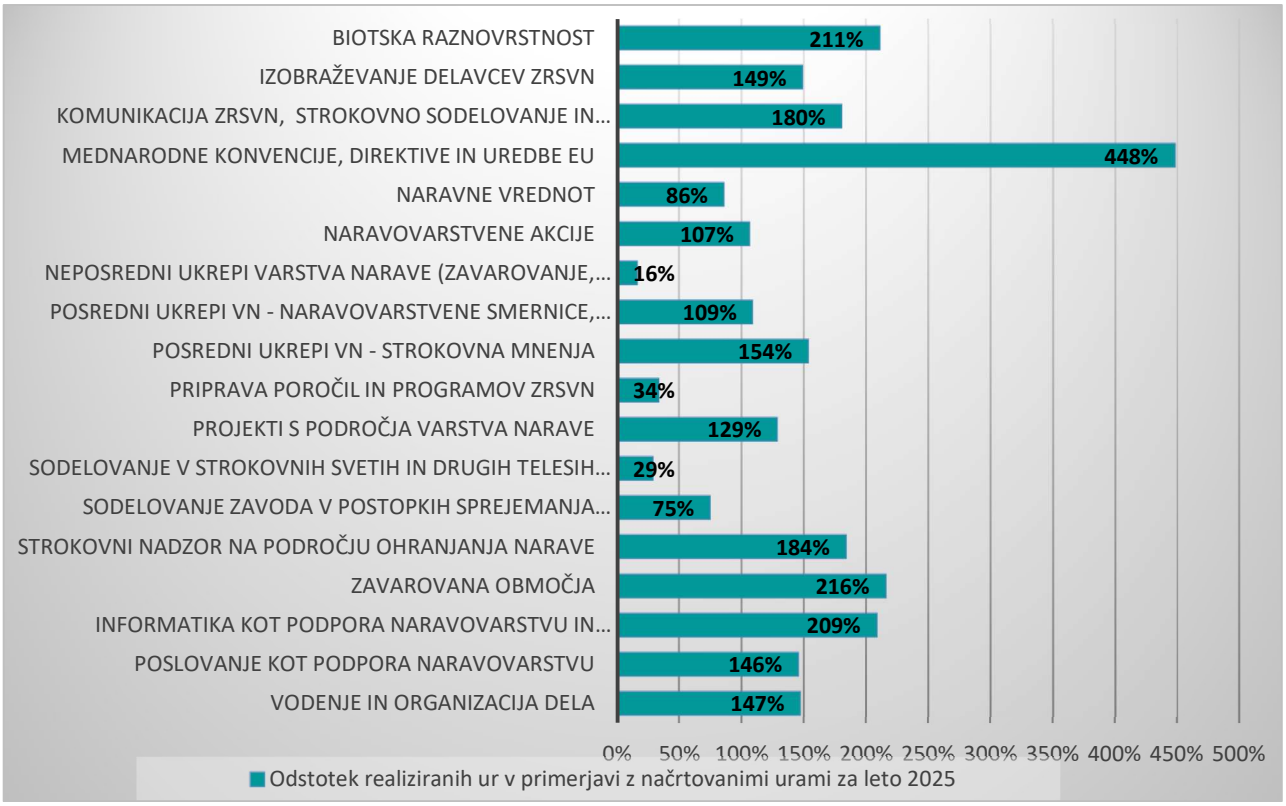

Graf 1. Odstotek realiziranih ur v primerjavi z načrtovanimi urami v letu 2025

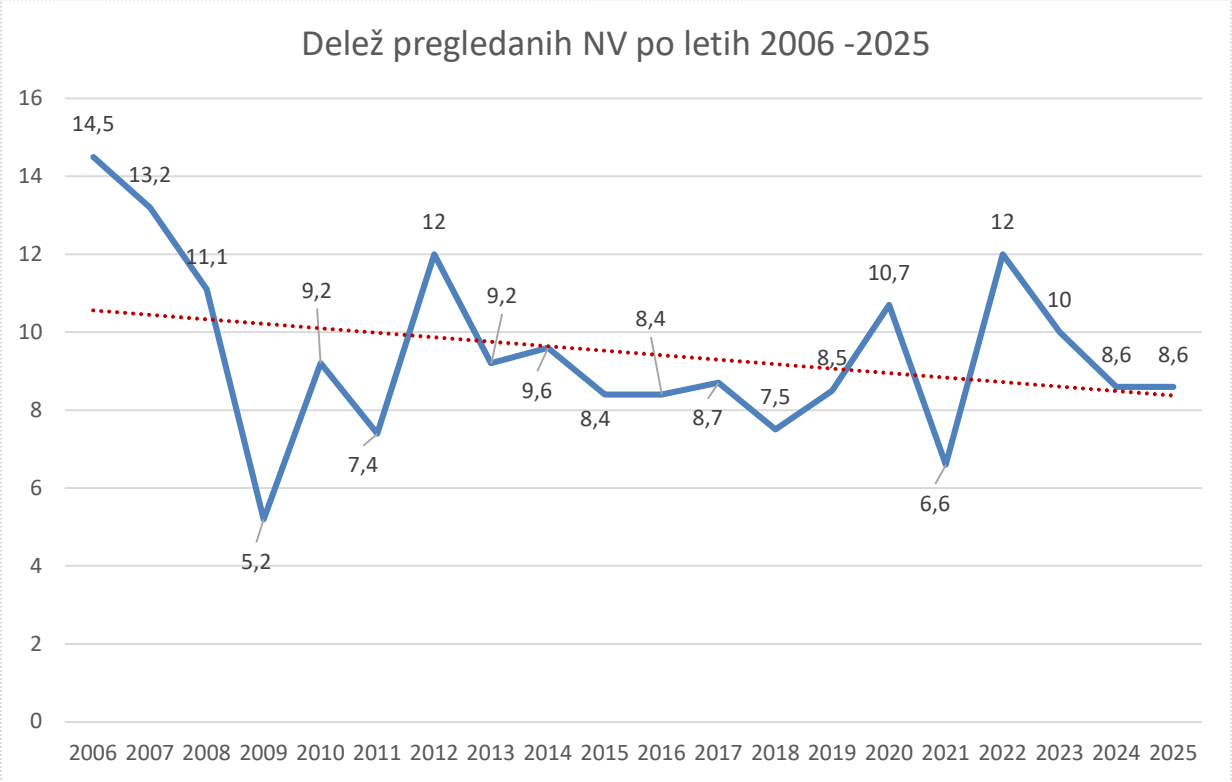

Graf 2. Delež pregledanih naravnih vrednot po letih 2006 - 2025

3 VLOGA ZAVODA V DRUŽBI

Narava je v slovenski družbi visoko na lestvici vrednot. Vse bolj se v družbi srečujemo z izrazi, kot so trajnostno, zeleno, naravi prijazno in na drugi strani z izrazi podnebne spremembe, invazivke, preobremenjenost narave.

ZRSVN ves čas svojega obstoja namenja veliko pozornost ozaveščanju družbe o pomenu, posebnostih in izjemnem bogastvu slovenske narave skladno s svojimi zakonsko predpisanimi nalogami. Med te spadajo tudi ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjene narave in s tem povezano delo z deležniki, posebno pozornost pa posvečamo mladim. Naše dobro sodelovanje z mediji nam omogoča utrjevanje naše vloge v družbi, v letu 2025 pa smo z konstantnim in usmerjenim obveščanjem preko družbenih medijev, dosegli velik preskok in dosegli ljudi, ki sicer do informacij o naravovarstvu ne bi prišli.

Na Zavodu si prizadevamo, da s svojimi dejavnostmi družbo spodbujamo k sodelovanju in tako tudi v praksi poskrbimo za zavedanje, da ohranjena narava v sedanjem času ni samoumevna dobrina ter da lahko vsak posameznik z znanjem in ozaveščenostjo prispeva znaten delež k njenemu varovanju.

S konkretnimi akcijami na terenu, ozaveščamo tudi okoliško prebivalstvo. Naravovarstvene akcije pa so se v zadnjem letu finančno okrepile, kar pomeni še večjo prisotnost naravovarstva v družbi. Izjemnega pomena so tudi projekti, v katerih izvajamo tudi odmevne obnove narave - renaturacije.

Družbo obveščamo o pomenu mokrišč, travišč, poplavnih gozdov, posameznih krajinskih struktur kot so mejice, o posebnostih rastlinskih in živalskih vrst ter vplivu podnebnih sprememb na ohranjanje biotske pestrosti. Vse bolj aktualna tema so invazivne tujerodne vrste. V družbo vnašamo razumevanje, da je ohranjanje narave tesno povezano z drugimi panogami – kmetijstvom, gozdarstvom, infrastrukturo, gospodarstvom, turizmom, zdravstvom, šolstvom itn. S temi panogami želimo krepiti dialog s skupnim ciljem iskanja okolja za najprimernejše poti razvoja.

Enako se zaposleni vedemo pri svojem delu – pozorni smo, kaj natisnemo in česa ne, naše strokovne ekskurzije podpirajo sorodne institucije in naravovarstvo, naš slog delovanja je premišljen in trajnostno naravnan.

4 POROČILO SVETA ZAVODA

V letu 2025 so bile izvedene tri redne in dve korespondenčni seji Sveta Zavoda. Pri delu Sveta Zavoda je bil poudarek na podajanju mnenja o kandidaturi dr. Damijana Denaca za imenovanje na mesto direktorja ZRSVN, sprejetju *Programa dela Zavoda za leti 2025 in 2026*, *Poročilu o delu Zavoda za leto 2024, Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZRSVN*, potrditvi rebalansa Programa dela in finančnega načrta za leto 2025.

5 POROČILO STROKOVNEGA SVETA ZAVODA

Strokovni svet se je v letu 2025 sestal na konstitutivni seji, treh rednih sejah ter eni dopisni seji. Na konstitutivni seji je bil potrjen mandat članom strokovnega sveta, izvedene so bile volitve predsednika strokovnega sveta, nato pa je strokovni svet obravnaval predlog za imenovanje direktorja ZRSVN in glede imenovanja dr. Damijana Denaca za direktorja ZRSVN podal pozitivno mnenje. Na svoji prvi redni seji je strokovni svet obravnaval in podal pozitivno mnenje k Programu dela ZRSVN za 2025 in 2026. Na drugi redni seji je strokovni svet obravnaval Poročilo o delu ZRSVN za leto 2024 in soglasno podal negativno mnenje k poročilu. Sprejet je bil sklep, da se Poročilo o delu 2024 dopolni do naslednje seje Sveta ZRSVN ter se ga potrdi na korespondenčni seji. Na isti seji je bila obravnavana tudi strokovna točka v zvezi z uporabo biocida za zatiranje invazivnih tujerodnih rakov močvirskih škarjarjev v Medlogu. Strokovni svet je izpostavil, da gre pri uporabi biocida za izredni in izjemni ukrep, ko so izčrpane vse druge možnosti in bo predhodno izvedena ustrezna neformalna presoja vplivov posega. Strokovni svet je na isti seji obravnaval tudi točko v zvezi z organizacijo dela ter cilji delovanja strokovnega sveta ZRSVN. Na prvi dopisni seji je strokovni svet potrdil Poročilo o izvrševanju letnega programa dela Zavoda RS za varstvo narave za leto 2024. Na tretji redni seji je bila obravnavana strokovna točka v zvezi z strokovnim predlogom za prenehanje veljavnosti Odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92) v delu, ki se nanaša na zavarovanje območja Štanjel – krajinski park: območje naselja, območje parka, vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne, ki ga je strokovni svet podprl. Vsi zapisniki sej strokovnega sveta so javno objavljeni na spletni strani ZRSVN.

POROČILO O DELU

6 CILJI DELOVANJA ZAVODA

Prioritete za leto 2025 so bile:

- pravočasna izdelava strokovnih mnenj, naravovarstvenih smernic in drugih nalog, vezanih na roke, v skladu s predpisi;
- Strokovno izvajanje vseh projektnih nalog in stalno prijavljanje novih projektov;
- kadrovska okrepitev (zaposlitev manjkajočega strokovnega in administrativnega kadra za izvajanje nalog);
- izvajanje strokovnih nalog MNVP iz Izhodišč za leto 2025;
- ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjene narave – posebej območij z naravovarstvenim statusom; biotske raznovrstnosti in geopestrosti, tudi v povezavi s podnebnimi spremembami, ter usmerjanje k spremembi vedenja kot tudi skrb za ugled ZRSVN med deležniki in v javnosti.

V nadaljevanju so navedeni strateške usmeritve, letni cilji Zavoda in kazalniki, povezava med nalogami in cilji ter razdelitev načrtovanih delovnih ur in proračunskih sredstev po nalogah javne službe in prioritetah iz Izhodišč (glej Viri in literatura, zap. št. 3) MNVP.

6.1 Strateške usmeritve Zavoda

Strateške usmeritve Zavoda temeljijo na Nacionalnem programu varstva narave, ki je del NPVO, in vlogi, ki nam jo daje področna zakonodaja. Strateške usmeritve so:

A) Skrb za slovensko naravo, posebej za njene najvrednejše dele.

B) Razvijanje slovenske naravovarstvene stroke skladno z možnostmi, mednarodnimi trendi in usmeritvami EU-ja.

C) Prenašanje našega znanja in pomena varstva narave v družbi, s poudarkom na dojemanju načel trajnosti in sonaravnosti ter spoštovanju in vključevanju.

D) Poslovno odlično in družbeno odgovorno delovanje ter izmenjava izkušenj in dobrih praks z drugimi organizacijami in širše.

6.2 Letni cilji

Cilji delovanja Zavoda, ki sledijo strateškim usmeritvam (v oklepaju na koncu vsakega cilja je navedeno, h katerim strateškim usmeritvam cilj prispeva), so:

- Spremljanje stanja v naravi in izvajanje naravovarstvenih aktivnosti na terenu. (A)
- Vodenje podatkovne zbirke (kakovost, zanesljivost, ažurnost) in skrb za javno dostopnost podatkov. (A, C)
- Razvijanje metod za varovanje slovenske narave. (B)
- Uporaba naravovarstvenih izhodišč za aktivno sodelovanje pri spremembah zakonodaje in predpisov ter pripravi nacionalnih programov, poročil in politik. (A, C)

- Krepitev družbene zavesti o pomenu ohranjene narave in trajnostne rabe naravnih virov. (C)
- Zakonito ravnanje ter odgovorno načrtovanje, spremljanje in poročanje o opravljenem delu. (D)
- Zvišanje ravni znanja sodelavcev (za kakovostnejše in učinkovitejše delo). (B, D)
- Ohranjanje pozitivnega vzdušja v kolektivu in dobrega počutja zaposlenih kot ključnih podlag za učinkovito delo ter njuno dodatno izboljševanje (motiviranost, konstruktivnost, kreativnost). (D)

6.3 Kazalniki izvedbe letnih ciljev

Kazalniki, s katerimi smo merili uresničevanje ciljev v letu 2025, so podani v spodnji tabeli. Za vsakega od njih je navedena pričakovana in dosežena vrednost.

Kazalnik	**Pričakovana vrednost 2025**	**Dosežena vrednost 2025**
Število izdelanih strokovnih podlag za zavarovanje	10	1
Število zadev v zvezi z načrtovanjem*	680	1975
Število izdelanih strokovnih mnenj	6900	7659
Delež terensko pregledanih naravnih vrednot	10 %	8,6%
Število vnosov podatkov v interni del *SporočiVrsto*	900	794
Število vnosov podatkov v javni del *SporočiVrsto*	300	334
Doseganje rokov pri pripravi izdelkov (mnenja, smernice)	85 %	98%
Št. prispevkov na mednarodnih strokovnih srečanjih**	10	9

*Z letom 2025 smo po nadgradnji sistema za beleženje pošte, prešli na beleženje dokumentov v zvezi z načrtovanjem. Pred tem smo beležili število zadev. Pričakovana vrednost za 2025 je število zadev, dosežena vrednost za 2025 pa število dokumentov. Znotraj ene zadeve je lahko več dokumentov, zato je dosežena vrednost bistveno višja kot pričakovana.
**Število vključuje tudi aktivno sodelovanje na mednarodnih strokovnih srečanjih in konferencah.

Pričakovane vrednosti za izdelane strokovne podlage za zavarovanje v letu 2025 nismo dosegli, saj so nekatere podlage še v postopku usklajevanja, ponekod ni interesa lokalnih skupnosti, spet drugih pa nismo uspeli narediti zaradi kadrovske podhranjenosti .

Ocenjena pričakovana vrednost števila zadev v zvezi z načrtovanjem je število izdelkov na podlagi analize v preteklih letih. Seveda je to odvisno od števila vlog, ki jih prejme Zavod.

Prav tako je ocenjena pričakovana vrednost števila izdelanih strokovnih mnenj število izdelkov na podlagi analize v preteklih letih. Seveda pa je to odvisno od števila vlog, ki jih prejme Zavod.

Deleža terensko pregledanih naravnih vrednot nismo v celoti dosegli zaradi preobremenjenosti z drugimi prioritetnimi nalogami (naravovarstvene smernice, strokovna mnenja, usklajevalni sestanki in druge naloge v okviru sodelovanja v različnih postopkih) ter kadrovske podhranjenosti.

Pomanjkanje časa za terensko delo in spremljanje stanja se odraža tudi v manjšem vnosu podatkov SporočiVrsto.

6.4 Naloge, prek katerih uresničujemo zastavljene cilje

Naloge javne službe so povzete po 117. členu ZON. Poglavja v poročilu o delu Zavoda za leto 2025 so skladna s seznamom nalog Delovodnika:

- Biotska raznovrstnost
- Naravne vrednote
- Zavarovana območja
- Mednarodne konvencije, direktive in uredbe EU-ja
- Neposredni ukrepi varstva narave (zavarovanje, skrbništvo, pogodbeno varstvo)
- Posredni ukrepi VN – naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov
- Posredni ukrepi VN – strokovna mnenja
- Strokovni nadzor na področju ohranjanja narave
- Komunikacija ZRSVN, strokovno sodelovanje in svetovanje
- Naravovarstvene akcije
- Sodelovanje v strokovnih svetih in drugih telesih izven ZRSVN
- Izobraževanje in usposabljanje delavcev ZRSVN
- Sodelovanje Zavoda v postopkih sprejemanja predpisov
- Informatika kot podpora naravovarstvu in poslovanju
- Priprava poročil in programov ZRSVN
- Vodenje in organizacija dela
- Poslovanje kot podpora naravovarstvu
- Projekti s področja varstva narave

6.5 Razporeditev nalog glede na prioriteto ministrstva

Skladno z *Izhodišči* (gl. poglavje *Viri*) smo realizacijo delovnih nalog razdelili v tri prioritete. Tabela prikazuje realizirano razdelitev ur po prioritetah (delež ur) ter izhodiščne vrednosti MNVP in v programu dela načrtovano razdelitev ur za leto 2025.

Prioriteta	**Izhodišče MNVP v odstotkih**	**Načrtovano v programu dela za leto 2025 v odstotkih**	**Realizacija v letu 2025 v odstotkih**
Prioriteta 1	75,0	87,9	88,8
Prioriteta 2	15,0	4,8	6,1
Prioriteta 3	10,0	7,4	5,1

V spodnji tabeli je prikazano opravljeno število ur po posameznih prioritetah ter poraba različnih sredstev za opravljanje teh nalog.

Prioritete 1, 2, 3:	1. Strokovne naloge varstva biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot	2. Naloge informiranja, izobraževanja, ozaveščanja javnosti in strokovnega nadzora	3. Naloge vključevanja v razvojne projekte in mednarodne strokovne povezave
Število ur	106425	7280	6172
Delež ur v %	88,8%	6,1%	5,1%
Višina programskih stroškov in storitev v EUR	5.161.680,12 €	444.056,99 €	269.186,65 €
Delež programskih stroškov in storitev v %	87,9%	7,6%	4,6%
Višina investicij v EUR	90.102,48 €	5.889,59 €	4.993,74 €
Delež investicij v %	89,2%	5,8%	4,9%

7 IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE OHRANJANJA NARAVE

Zavod opravlja dejavnosti javne službe ohranjanja narave, ki obsegajo naloge ohranjanja sestavin biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot. V nadaljevanju po posameznih vsebinsko zaključenih poglavjih povzemamo opravljeno delo, naloge in aktivnosti, ki jih po ZON izvajamo kot javno službo, ter naloge, ki jih izvajamo na podlagi javnega pooblastila.

Spremljanje stanja ohranjenosti narave smo v letu 2025 izvajali predvsem v okviru pregledovanja naravnih vrednot, v posebnih primerih ob pripravi strokovnih mnenj in naravovarstvenih smernic ter priložnostno, predvsem pri izvajanju projektov.

Zavod je opravljal tudi nenačrtovane strokovne naloge po sprotnem naročilu MNVP.

Spremljanja stanja ohranjenosti narave pa nismo mogli izvajati v zadovoljivi meri zaradi kadrovske podhranjenosti Zavoda, ki se kaže tudi v minimalnem deležu terenskih dni. Zmanjševanje deleža terenskih dni je zaskrbljujoča stalnica dela v naravovarstvu in je tudi posledica naraščajočega trenda priliva vlog in zahtevnosti ter obsežnosti prejetih vlog za strokovne izdelke.

7.1 Drugi pomembnejši predpisi in dokumenti

Seznam predpisov, ki so pomembni za naše delo, je naveden v Prilogi 1.

7.2 Mednarodne konvencije, direktive in uredbe EU

7.2.1 Konvencija o biološki raznovrstnosti

Obveznosti iz Konvencije o biološki raznovrstnosti je Zavod izvajal prek nalog, povezanih z območji Natura 2000, ter varstva vrst in habitatnih tipov (glej 10. poglavje). Zavod ima v okviru konvencije vlogo kot Global Taxonomy Initiative Focal Point.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.2 Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Bonnska konvencija) in njeni hčerinski sporazumi

Zavod opravlja funkcijo Technical focal point of AEWA, tj. sporazum o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic. Spremljali smo delo organov konvencije in pripravili podatke o preprečenih in omiljenih posegih, ki bi imeli vpliv na AEWA vrste.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.3 Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Ramsarska konvencija)

Zavod je spremljal delo konvencije, kjer sodeluje kot član Skupine za znanstveno in tehnično presojo (Scientific and Technical Review Panel). Obveznosti iz Ramsarske konvencije je Zavod izvajal predvsem prek nalog, povezanih z območji Natura 2000, ter varstva vrst in habitatnih tipov vključno z nalogami iz Podnebnega sklada (glej 10. poglavje) ter projektov.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.4 Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija)

Spremljali smo delo organov konvencije, še posebej na področju Panevropskega akcijskega načrta za jesetre, za katerega opravlja Zavod funkcijo nacionalne kontaktne točke.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.5 Strategija EU za alpsko regijo

Zavod je v letu 2025 aktivo sodeloval kot član Akcijske skupine 7 - Zelena infrastruktura in ekološka povezanost (AS7). V tem obdobju so se odvijale različne aktivnosti znotraj skupine Akcijske skupine 7, med drugim t. i. »GI goes business award«, tj. tekmovanje za inovativne zelene poslovne ideje v alpski regiji, ki imajo pozitiven vpliv na zeleno infrastrukturo. V aktivnosti Akcijske skupine 7 smo vključevali mlade na temo večgeneracijskega dialoga.
Izhajajoč iz vsebin dela Akcijske skupine 7 ter kot nadgradnjo sodelovanja Akcijske skupine 7 smo v letu 2025 na razpis programa Interreg Alpine Space prijavili dve projektni prijavi (*RE-PEAT-it! in RIVER HEROES),* kjer Zavod sodeluje kot projektni partner.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih. Prizadevanje za vidnejše mesto Slovenije v organih mednarodnih organizacij. Okrepitev zmogljivosti za vodenje politike, pripravo stališč, zastopanje v mednarodnih organizacijah, delovanje kontaktnih točk, usklajevanje, poročanje in posredovanje informacij

7.2.6 Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija)

Obveznosti iz Konvencije o varstvu Alp je Zavod izvajal predvsem prek nalog, povezanih z območji Natura 2000 ter zavarovanimi območji.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.7 Konvencija CITES in uredba EU 338/97

V okviru konvencije smo sodelovali z upravnim organom in strokovnimi organi pri izvajanju konvencije CITES. Izvedli smo 8 strokovnih determinacij na carini zadržanih osebkov in pripravili 2 mnenji o ravnanju z zadržanimi osebki. Pripravili smo 45 strokovnih mnenj o vplivu uvoza, izvoza, ponovnega izvoza in vnosa iz morja na stanje ohranjenosti vrst v naravi ter 16 mnenj za gojitev zavarovanih vrst.
Za udeležbo konference pogodbenic Konvencije CITES v Kazahstanu, smo imeli obsežne priprave pred samo konferenco, na konferenci smo aktivno sodelovali.
Udeleževali smo se sestankov Skupine za strokovno presojo in srečanja Odbora za živali CITES.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**

48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.8 Konvencija o varstvu Sredozemskega morja in obalnega območja (Barcelonska konvencija)

V letu 2025 smo sodelovali pri aktivnostih RAC-SPA Centra v Tunisu, povezanih z izvajanje SPA/BD protokola v obliki online srečanj.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.9 Direktiva o morski strategiji EU

Z MNVP smo sodelovali pri izvajanju ukrepov za Načrt upravljanja morskega okolja za obdobje 2022–2027. Sodelovali smo v delovni skupini za spremljanje izvajanja PPP. Pripravili smo projektno nalogo za izvedbo kartiranja morskih habitatnih tipov med Izolo in Koprom. Sodelovali smo pri poročanju izvajanja NUMO (sodelovanje z IZVRS).

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.2.10 Uredba (EU) št. 1143/2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa ter širjenja invazivnih tujerodnih vrst (ITV)

Naloge s področja invazivnih tujerodnih vrst (ITV) so bile v letu 2025 obsežne. Financirane so bile iz treh virov – javne službe, proračunske postavke Invazivne tujerodne vrste (231600) in Sklada za podnebne spremembe. Na področju vsebin ITV je delovala skupina strokovnih sodelavcev. V tem poglavju poročamo o strokovnih vsebinah, poročilo o komunikacijskih vsebinah sledi v poglavju 13. Komunikacija.

Z Ministrstvom za naravne vire in prostor smo skozi leto sodelovali pri strokovnih vprašanjih, med katerimi izpostavljamo:

- izvajanje sistema ZOHO za svetega ibisa *(Threskiornis aethiopicus)* – monitoring;
- izvajanje sistema ZOHO za brazilski rmanec *(Myriophyllum aquaticum)* – monitoring in odstranjevanje;
- izvajanje sistema ZOHO za azijskega sršena *(Vespa velutina nigrithorax)* – priprava načrta hitrega odzivanja na zgodnje odkritje vrste;
- strokovno sodelovanje pri načrtovanju ukrepov za orientalskega sršena;
- priprava strokovnih podlag za veliki pajesen;
- posodobitev strokovnih podlag za žlezavo nedotiko (naloga bo dokončana v letu 2026);
- sodelovanje pri vključevanju vsebin o ITV v sistem NARCIS;
- izdelava analize najobčutljivejših vrst in habitatnih tipov Natura 2000, ki jih ogrožajo ITV – Ogroženost območij Natura 2000 s strani invazivnih tujerodnih vrst (naloga je bila dokončana in posodobljena v letu 2025);
- priprava strokovnih podlag za metodologijo zgodnjega odkrivanja invazivnih tujerodnih vrst

sesalcev;

- začetek priprave za označitev vodnih rastlin pri prodaji z znanstvenim imenom in opozorili o potencialni invazivnosti vrste. Pripravljali smo Seznam potencialno invazivnih akvarijskih rastlinskih vrst (naloga se nadaljuje v 2026);
- posodobitev dokumenta Analiza učinkovitosti metod odstranjevanja izbranih invazivnih tujerodnih vrst (vključujoč pregled strokovne literature in primerov dobrih praks ZRSVN);
- izvedba javnega razpisa za nadaljnje vzdrževanje zbirke ter spletne in mobilne aplikacije Invazivke.si, ki vključuje preverjanje pravilnosti vnosa podatkov;
- izvedba javnega naročila in usmerjanje izvedbe:
    - Popisa brazilskega rmanca (*Myriophyllum aquaticum*) na potoku Črnec;
    - Priprava ocene tveganja za vrsto bambus, mnogolistni volčji bob in pozna čremsa, ki bo končana v letu 2026;
    - Strokovno mnenje Nacionalnega inštituta za biologijo v zvezi s stanjem močvirskega škarjarja v SLO in izvedbe ukrepov zatiranja.
- Organizacija izvedbe terenskih akcij obvladovanja invazivnih tujerodnih vrst in pripravo javnih naročil v ta namen:
    - odstranjevanje orjaškega dežena (*Heracleum mantegazzianum*) v Črni vasi, Podkraju, Novih Fužinah – na vseh lokacijah je število rastlin od leta 2015 (odkar se izvaja odstranjevanje) letos prvič ni bilo najdenih rastlin orjaškega dežena. Ob Tržiški Bistrici (Nakelska Sava) smo letos izvedli le monitoring (rastlin v zadnjih letih nismo opazili). Monitoring je bil izveden tudi v Hotrikulturnem vrtu Kranj, kjer smo lani odstranili dve rastlini. Letos je bilo izvedeno še odstranjevanje ene rastline v Zadragi;
    - odstranjevanje velikega pajesena (*Ailantus altissima*) in pavlovnije (*Paulownia tomentosa*) na Krasu (Natura 2000 Kras) območje Lokvice in Opatjega Sela (ločeno od območij, kjer se odstranjuje pajesen v sklopu projekta LIFE OrnamentalIAS);
    - odstranjevanje okrasne gizdavke (*Trachemys scripta*) na večjih vodnih telesih: Ledavsko Soboško, Gajševsko, Perniško, Velenjsko, Šoštanjsko, Šmartinsko, Slivniško in Žovneško jezero. Izbor lokacij je skladen oziroma sledi metodologiji monitroinga okrasne gizdavke.
    - odstranjevanje kudzuja (*Pueraria montana var. lobata*) v Dekanih (nadaljevanje postopka odstranjevanja, ki se je začel takoj po odkritju rastišča leta 2019; od takrat se je število rastlin kudzuja zmanjšalo za 99,6 %; načrtovana je popolna odstranitev te vrste v Sloveniji);
    - odstranjevanje žlezave nedotike (*Impatiens gladnulifera*), navadne barvilnice (*Phytolacca americana*) in orjaške zlate rozge (*Solidago gigantea*) na zavarovanem območju Blatnice pri Trzinu (nadaljevanje akcije iz let 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 in 2024). Na enem izmed travnikov je bilo v sodelovanju z Občino Trzin izvedeno tudi travniško mulčenje zlate rozge;
    - odstranjevanje žlezave nedotike ob gramoznici v Retečah;
    - odstranjevanje navadne barvilnice (*Phytolacca americana*) na območju Petelinjeka;
    - monitoring rastišč navadne barvilnicev Strahinju in Spodnjih Tenetišah;
    - monitoring rastišča krhljaste barvilnice (*Phytolacca acinosa*) v Kranju, kjer rastline tudi letos niso bile opažene;
    - odstranjevanje orjaške in kanadske zlate rozge (*Solidago canadensis* in *Solidago gigantea*) na območju NV Planik (preprečevanje zaraščanja barja);
    - odstranjevanje pozne čremse (*Prunus serotina*) pri Novem mestu v Srebrničah z zunanjim izvajalcem ter na območju Kokrice pri Kranju (Natura 2000 Grad Brdo - Preddvor);
    - odstranjevanje sirske svilnice (*Asclepias syriaca*) v Mali Varnici, Belci, Brežicah, Zgornjem Obrežu in Andrejevem griču pri Logatcu;
    - monitoring velikega pajesena (*Ailanthus altissima*) v Kranju;
    - odstranjevanje navadnega davilca (*Celastrus orbiculatus*) in čokoladne akebije (*Akebia quinata*) pri opuščeni drevesnici v Murski Soboti in v Kranju;
    - monitoring rastišča navadnega davilca v Kranju;
    - izlov tujerodnih zlatih ribic iz kala na Gradišici (sodelovanje s KP Škocjanske jame);

- odstranjevanje brazilskega rmanca (M*yriophyllum aquaticum*) v potoku Črnec;

- strokovno vodenje akcije odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin Očistimo Gorenjsko invazivk.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
7	1/3	Priprava in posodobitev programov in akcijskih načrtov	Priprava operativnega programa za ITV, ki so uvrščene na državni seznam in seznam EU-ja
22	1/3	Ravnanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami	Vzpostavitev in izvajanje sistema spremljanja invazivnih tujerodnih vrst (ITV), vključno z informacijskim sistemom in stalnim načrtnim spremljanjem (monitoringom) pojavljanja v naravi.
			Vzpostavitev sistema za zgodnje odkrivanje invazivnih tujerodnih vrst, hiter odziv ter njihovo obvladovanje
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih
ReNPVO2030, 10. poglavje			
Cilji: 3.1, 3.3, 3.4, 3.5 Ukrepi: 3.1.2, 3.3.1, 3.3.3, 3.4.1, 3.5.1			

7.2.11 Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine

Odbor za svetovno naravno in kulturno dediščino je bil s sklepom Slovenske nacionalne komisije za Unesco (SNKU) ustanovljen decembra 2023 z mandatom do 2027. Je strokovno in posvetovalno telo Slovenske nacionalne komisije za Unesco. Predstavnica Zavoda je aktivno sodelovala pri delu odbora, ki je imel v letu 2025 dve redni in eno dopisno sejo. Člani SNKU Odbora za svetovno dediščino so bili seznanjeni s sklepi skupščine SNKU (slednja je potekala 28.1.2025), o sodelovanju s forumom evropskih upravljavcev svetovne dediščine, s presojo gradnje cestnega odseka Postojna/Divača-Jelšane glede vplivov na Regijski park Škocjanske jame in drugo. Udeleženci zasedanj so odboru poročali o 47. zasedanju Unescovega Odbora za svetovno dediščino v Parizu ter o Unescovi 43. generalni konferenci, ki je potekala v Uzbekistan (30.10.–13.11. 2025). Slovenija je postala članica treh odborov z mandatom 2025–2029. Skupno število območij na seznamu svetovne dediščine se je povečalo na 1.248 lokacij (26 novih vpisov v l. 2025).

Predstavnica zavoda je članica Nacionalnega odbora za mednarodni program za vede o Zemlji in geoparke (NO IGGP) pri Slovenski nacionalni komisiji za Unesco. V letu 2025 sta bili dve seji. Zavod že četrto leto zapored s sredstvi iz projekta SNK za Unesco; UNESCO IGGP-ZRSVN koordinira organizacijo mednarodnega dneva geopestrosti. ZRSVN v sodelovanju s Slovenskim geološkim društvom zagotavlja članstvo v nevladni organizaciji ProGEO.

Nacionalna mednarodna zveza za varstvo geološke dediščine – ProGEO je pridružena organizacija IUGS (Mednarodna zveza geoloških znanosti) in članica IUCN (Mednarodna zveza za ohranjanje narave).
V okviru ProGEO sodelujemo s promocijo mednarodnega dneva geopestrosti v Sloveniji z objavami na spletni strani Home | Geodiversity Day. Sodelovali smo tudi v delovni skupini jugovzhodna Evropa (WG-1).
Predstavnica zavoda je članica nacionalnega odbora MAB pri Slovenski nacionalni komisiji za Unesco, kjer z drugimi predstavniki zastopa BO Mura.
Predstavnika zavoda sta člana upravljavskega odbora petdržavnega biosfernega območja Mura Drava Donava - TBR MDD in strokovnih telesih TBR MDD. Člani se sestajajo na rednih letnih srečanjih, na katerih obravnavajo teme vezane na izvedbo skupnih aktivnosti, spremljajo aktivnosti po posameznih državah, podajajo priporočila in usmeritve, podpore skupnim projektom. V zadnjem letu se je odbor intenzivno

ukvarjal z vzpostavitvijo oziroma organiziranjem skupnega formaliziranega upravljavca TBR MDD. Predstavnika zavoda sta tudi člana upravljavskega odbora BO Mura, na območju katerega zavod izvaja več renaturacijskih projektov in številne ozaveščevalne aktivnosti.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih

7.3 Zagotavljanje enotnosti in optimalnosti delovnih pristopov ter razvoj metodologij

Za zagotavljanje skladnosti metod strokovnega dela so skrbele (interne) delovne skupine, ki jih imenuje direktor Zavoda. To so:

- skupina za favno in floro,
- skupina za geologijo,
- skupina za površinske geomorfološke NV,
- skupina za kmetijstvo,
- skupina za informatizacijo delovnih postopkov,
- skupina za informatiko,
- skupina za gozdarstvo in drevesa,
- skupina za mokrišča je bila ustanovljena konec leta 2025.

Z namenom učinkovitejše koordinacije vse obsežnejšega strokovnega dela sta na Osrednji enoti organizirana Odsek za biotsko raznovrstnost ter Odsek NVUV, ki sta skrbela za enotnost metod ter nudila pomoč OE pri zahtevnejših primerih. Potekala sta tudi povezovanje in izmenjava izkušenj ter mnenj med območnimi enotami pri zahtevnih postopkih (gradnja VE, HE, vodarski in gozdarski posegi, kmetijstvo, ribištvo, problematika bobra, NV, ustanavljanje zavarovanih območij …). OE in OsrE so se pri pripravi zahtevnih strokovnih mnenj v postopkih preverjanja načrtov, za katere je treba izdelati celovito presojo vplivov na okolje (CPVO), v zadevah državnega pomena (Načrt upravljanja z morskim okoljem, Pomorski prostorski plan Slovenije) povezovale tudi s službami resornega ministrstva.

Skupina za favno in floro je pripravila strokovni del poročila po Direktivi o habitatih. Skupina za kmetijstvo je skrbela za redni pretok novosti na področju izvajanja skupne kmetijske politike na območne enote zavoda, ter posredovala opažanja o problemih ohranjanja narave na kmetijskih zemljiščih s terena na osrednjo enoto. Novo ustanovljena skupina za mokrišča bo podprla izvajanje akcij podnebnega sklada na mokriščih in sodelovala pri povezovanju terenskega znanja o mokriščih v sistemske naloge.

8 SODELOVANJE ZAVODA V POSTOPKIH SPREJEMANJA PREDPISOV

Zavod je v letu 2025 sodeloval v postopkih sprejemanja predpisov. Podajali smo pripombe k osnutkom predpisov ali v postopkih usklajevanja. Spremljali smo spremembe zakonodaje na področju ostalih sektorjev ter se po potrebi vključili s pripombami in predlogi.

Izvajali smo redne in razvojne aktivnosti:

- sodelovali z MNVP pri zbiranju predlogov glede priprave spremembe ZON;
- sodelovali z MNVP pri pripravi podzakonskih aktov v zvezi s spremembami ZON;
- sodelovali pri pripravi sprememb prostorske in gradbeno zakonodaje;
- analizirali nekatere upravne postopke pri upravljanju virov naravnih dobrin (krčitve gozdov, umeščanje gozdnih prometnic, raba planinskih poti) ter oblikovali predloge za njihovo optimizacijo z vidika varstva narave.
- Sodelovali pri usklajevanju izvedbenih uredb Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027 in ostalih izvedbenih dokumentov s področja kmetijstva, ki lahko vplivajo na ohranjenost narave:
  - Uredba KOPOP,
  - Uredba - nadstandardna reja živali,
  - Uredba naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj KMG,
  - Uredba za nepovršinske naložbe,
  - Uredba mladi kmetje in medgeneracijski prenos znanja,
  - Uredba o ukrepih kmetijske strukturne politike in razvoja podeželja,
  - Uredba o obnovi hidromelioracijskih sistemov,
  - Uredba o določitvi lestvic katastrskega dohodka,
  - Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o ukrepih kmetijske strukturne politike,
  - Uredba za novo sodelovanje v shemah kakovosti,
  - Uredba o dobrobiti živali za leto 2026,
  - Uredba IAKS za leto 2026,
  - Uredba o neposrednih plačilih,
  - Uredba o pravilih pogojenosti,
  - Pravilnik o evidenci krajinskih značilnosti,
  - Pravilnik o označevanju financiranja SKP,
  - Program odprave posledic škode zaradi pozebe v letu 2024,
  - Sklep o sofinanciranju čebelarske opreme in medonosnih rastlin.
- Sodelovali z MNVP pri usklajevanju zakonov s področja kmetijstva:
  - Zakon o kmetijstvu,
  - Zakon o kmetijskih zemljiščih,
  - Zakon o varni hrani in krmi,
  - Zakon o zdravju živali,
  - Zakon o hrani,
  - Vizija kmetijstva do leta 2040.
- Sodelovali smo pri pripravi Odredbe o skrbništvu podzemnih jam.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
15	2/11	Izdelava smernic in študij	Izpopolnjevanje in nadgrajevanje naravovarstvenih smernic

9 BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

10.1. Rastlinske in živalske vrste ter habitatni tipi

Pripravili smo 87 strokovnih mnenj in 15 pisnih stališč po uredbah o zavarovanih prosto živečih vrstah rastlin in živali, kar je skoraj še enkrat toliko kot v letu 2024. S strokovnimi predlogi smo sodelovali v delovnih skupinah za upravljanje velikih zveri, ki jih organizira MNVP. Sodelovali smo pri izvajanju akcijskih načrtov za velike zveri in prenovi strateških dokumentov za varstvo volka, risa in medveda.

Nadaljevali smo reševanje problematike, ki izvira iz naraščanja populacije bobra. Z oškodovanci smo poskušali poiskati in izvesti primerne zaščitne ukrepe za zmanjšanje škod.

Sodelovali smo v aktivnostih za varstvo človeške ribice ter začeli s pripravo strokovnih podlag za zavarovanje habitata črne človeške ribice.

Spremljali smo stanje dvoživk. Sodelovali smo pri akcijah prenašanja dvoživk na cestah v Pomurju in Podravju, pri Bobovku, v Hrašah, na Šinkovem Turnu, pri Češnjevku, v Krumperku in na cesti Stražišče–Pševo, ter usmerjali postavitev ograj na državni cesti Ljubljana – Kranj na odseku Jeprca.

Spremljali smo stanje zavarovanih in ogroženih vrst ter njihovih habitatov. V urbanih okoljih smo usmerjali varstvo zavarovanih vrst, predvsem lastovk, štorkelj, netopirjev, poljskih vran. Pri netopirjih je bil poudarek na odpiranju preletnih odprtin in sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije v zvezi z obnovami stavb, v katerih so netopirji. Spremljali smo gnezdilne kolonije poljskih vran v urbanih okoljih in se vključevali v reševanje konfliktnih situacij.

Sodelovali smo z društvom Morigenos in lokalnimi ribiči pri spremljanju stanja velike pliskavke in glavate karete. Z Nacionalnim inštitutom za biologijo in Morsko biološko postajo smo sodelovali pri spremljanju stanja obalnih in priobalnih habitatnih tipov (odprto morje, morsko dno brez semenk, sestoji morskih trav).

Spremljali smo populacijo in uspešnost gnezdenja bele štorklje in ukrepali v primeru poškodb in problematičnih lokacij gnezd.

Spremljali smo stanje nahajališča navadne jarice na območju Velikega Javornika na Bohorju ter pripravili usmeritve za izdelavo gozdnih vlak in za upravljanje z gozdom za ohranjanje ugodnega stanja zavarovane vrste.

Izvedli smo letni monitoring stanja rastišč narcis na območju občine Jesenice na dvanajstih popisnih ploskvah in ga nadgradili s poskusnim sejanjem narcis na testnih ploskvah. Z JZ KP Goričko smo izvedli aktivnosti za ohranjanje izbranih rastišč grmičastega dišečega volčina na Goričkem (odstranitev druge lesne zarasti - preprečevanje zaraščanja).

Spremljali smo projekte s področja ekosistemskih storitev. Udeleževali smo se skupine za ekosistemske račune pri Statističnem uradu Slovenije.

Nadaljevali smo naravovarstveno upravljanje mokrišč (tabela izvedenih akcij spodaj). Akcije naslavljajo različne tipe mokrišč (mokrotne travnike, rečne rokave, barja...). Z njimi naslavljamo tudi vzdrževanje ugodnega stanja mokrišč, ki smo jih kupili in obnovili v zaključenem projektu Marja – mala barja.

Kartirali smo negozdne habitatne tipe na 39 km2 ozemlja. Spremljali smo razvojne projekte za daljinsko zaznavanje habitatnih tipov. Sodelovali smo s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo glede možnosti uporabe dronov in naprednih grafičnih tablic pri izvajanju kartiranja. Zaključili smo digitalizacijo popisa pokošenosti travišč, ki smo jo izvedli v letu 2024.

Odzivali smo se na situacije, ki so zahtevale interventno ukrepanje zaradi pomembnega ogrožanja biotske raznovrstnosti. Podajali smo prijave organom nadzora in jim nudili strokovno podporo.

V drugi polovici leta smo začeli z delom v zvezi z Uredbo o obnovi narave. Sodelavci so preučili delovna gradiva in smernice ter se udeležili izobraževanj o pripravi nacionalnega načrta obnove narave in izvajanja ukrepov obnove. Pripravili smo izhodiščne in trenutne vrednosti površin za habitatne tipe z neugodnim stanjem ohranjenosti ter karte prioritetnih območij izvajanja ukrepov obnove narave. Udeležili smo se delavnic za razvoj ukrepov obnove narave v kmetijskih ekosistemih in dogodka Evropske komisije za pripravo nacionalnih načrtov obnove narave.

Redne in razvojne aktivnosti:

- priprava 87 strokovnih mnenj in 15 pisnih stališč po uredbah o zavarovanih prostoživečih vrstah rastlin in živali;
- sodelovanje v skupinah za upravljanje velikih zveri, ki jih vodi MNVP;
- izvajanje akcijskih načrtov za velike zveri;
- sodelovanje pri prenovi strateških dokumentov za varstvo volka, risa in medveda;
- nadaljevanje spremljanja širjenja populacije bobra;
- reševanje problemov, izhajajočih iz naraščanja populacije bobra;
- aktivnosti za ohranjanje proteusa;
- spremljanje stanja in svetovanje pri prenosih dvoživk čez ceste;
- sodelovanje v akcijah varstva dvoživk na cestah v Pomurju in Podravju ter pri Bobovku, v Hrašah, na Šinkovem Turnu, na cesti mimo Češnjevka, v Krumperku in na cesti Stražišče–Pševo ter usmerjali postavitev ograj na državni cesti Ljubljana – Kranj na odseku Jeprca;
- omejeno spremljanje stanja zavarovanih in ogroženih vrst ter njihovih habitatov;
- usmerjanje varstva zavarovanih vrst v urbanih okoljih;
- odpiranje preletnih odprtin in sodelovanje z ZVKDS glede obnove stavb z netopirji;
- spremljanje kolonij poljskih vran in reševanje konfliktnih situacij;
- sodelovanje pri spremljanju velike pliskavke in glavate karete;
- spremljanje populacije in uspešnosti gnezdenja bele štorklje ter ukrepanje v primeru poškodovanih ali problematičnih gnezd;
- spremljanje rastišča navadne jarice na Bohorju;
- letni monitoring stanja rastišč narcis na območju občine Jesenice in poskusno sejanje narcis na testnih ploskvah;
- aktivnosti za ohranjanje izbranih rastišč grmičastega dišečega volčina na Goričkem;
- interventno ukrepanje zaradi pomembnega ogrožanja biotske raznovrstnosti;
- preučitev gradiv in izobraževanje za izvajanje Uredbe o obnovi narave;
- priprava izhodiščnih in trenutnih vrednosti površin za habitatne tipe z neugodnim stanjem ohranjenosti za izvajanje uredbe o obnovi narave
- priprava kart prioritetnih območij izvajanja ukrepov obnove narave
- udeležba na delavnicah za razvoj ukrepov narave v kmetijskih ekosistemih in na dogodku Evropske komisije za pripravo nacionalnih načrtov obnove narave.

Sredstva Sklada za podnebne spremembe (proračunska postavka 231758):

- spremljanje projektov s področja ekosistemskih storitev;
- sodelovanje v skupini za ekosistemske račune;
- naravovarstveno upravljanje mokrišč na terenu;
- kartiranje 39 km^2 negozdnih habitatnih tipov;
- spremljanje razvojnih projektov za daljinsko zaznavanje habitatnih tipov
- preučitev možnosti uporabe dronov in naprednih grafičnih tablic pri izvajanju kartiranja habitatnih tipov
- dokončanje digitalizacije pokošenosti travišč.

V preglednici je predstavljena realizacija akcij naravovarstvenega upravljanja mokrišč v sklopu Podnebni sklad – mokrišča v letu 2025. Podrobni opisi so v prilogi 5.

OBMOČNA ENOTA	AKCIJA	OBMOČJE
CELJE	Nakup materiala za začasne zaščitne ograje za dvoživke za območje Špitalič***	Žičnica s pritoki (SI3000315)
CELJE	Barje Turnovka - čiščenje zarasti***	Turnovka – barje (NV 5997), Grintovci (SI5000024)
LJUBLJANA	Reteče gramoznica - izvedba mlak	Reteče – gramoznica (NV 7884)
KRANJ	Planik – paket raziskav za navadnega koščaka (paket raziskav: sledilni poskus; popis koščaka in analiza račje kuge; analiza vode)*	Planik (NV 4154), Rašica (SI3000275)
KRANJ	Podhom - mulčenje zaraščenega habitata**	Podhom – nizko barje (NV 1503), Bled – Podhom (SI3000154)
MARIBOR	Helenski potok - košnja in odstranjevanje manjše lesne vegetacije***	Helenski potok (NV 7207)
PIRAN	Jezera v Fiesi - zamenjava štirih izobraževalnih tabel	Fiesa - severno jezero (NV 57), Fiesa – južno jezero (NV 4559)

*Dodatna akcija. Zaradi zagotovitve dodatnih sredstev smo seznam akcij dopolnili na podlagi trenutnih prioritet v naravi ter ga ponovno uskladili z MNVP.
**Izvedena akcija, predhodno predvidena kot akcija Natura 2000.
***Akcija ni bila izvedena zaradi časovne stiske ali strokovne odločitve.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
2	1/4	Priprava in posodobitev zakonodaje	Priprava predpisa, ki bo opredelil metodologijo za določitev krajinske pestrosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, in njeno kartiranje
28	1/5	Načrtno spremljanje (monitoring)	Izvajanje načrtnega spremljanja (monitoringa) v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ki so ključni kot kazalniki stanja (skupaj z endemičnimi vrstami)
30	1, 2/20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje: podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti
44	1/8	Vrednotenje ekosistemskih storitev	Kartiranje ekosistemskih storitev na podlagi obstoječih podatkov in z morebitnim dodatnim kartiranjem ekosistemov. Ocena stanja ekosistemov in ekosistemskih storitev. Vrednotenje ekosistemskih storitev na državni ravni
46	1, 2/9	Zelena infrastruktura	Zagotovljena prehodnost za dvoživke na odsekih državnih cest z največjim škodljivim vplivom na njihove populacije
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih
ReNPVO2030, 10. poglavje			
Cilji: 1.1, 1.2, 1.3, 4.1, 4.3 Ukrepi: 1.1.1, 1.2.1, 1.3.3, 4.1.1, 4.3.1			

10.2. Ekološko pomembna območja

Naloge v zvezi z ekološko pomembnimi območji (EPO) smo, enako kot v preteklih letih, zaradi premajhnega števila sodelavcev oziroma njihove zasedenosti s prednostnimi nalogami izvajali v zelo omejenem obsegu. Stanje biotske raznovrstnosti ekološko pomembnih območij smo spremljali priložnostno, predvsem hkrati s spremljanjem stanja NV, v sklopu priprave strokovnih mnenj in smernic, ob projektnih aktivnostih in spremljanju izvajanja večjih posegov.

Izvajali smo redno aktivnost:

- spremljanje stanja in usmerjanje posegov.

10.3. Območja Natura 2000

Naloge, ki jih izvajamo na območjih Natura 2000, izhajajo iz PUN 2023–2028. Sem sodijo naloge, ki so v PUN 2023–2028 zapisane neposredno (npr. priprava naravovarstvenih smernic in mnenj, opisana v Poglavju 10.2., usmerjanje prijavljanja projektov, spremljanje stanja), kot tudi dolgoročne naloge v smislu razvoja metodologij in nadgradnje ukrepov varstva z namenom učinkovitejšega doseganja varstvenih ciljev območij Natura 2000. Tudi v letu 2025 je bilo izvajanje večine sistemskih nalog iz tega poglavja okrepljeno z aktivnostmi projekta LIFE-IP NATURA.SI. Iz tega in iz aktivnosti drugih projektov, ki jih izvaja ali pri njih sodeluje Zavod, pa izhajajo ukrepi, ki jih na terenu izvajamo za izboljšanja stanja vrst in habitatnih tipov (glej Poglavje 17).

V okviru javne službe in po projektnih aktivnosti smo izvedli popis populacije srednjega detla in kosca na območju Dobrava – Jovsi ter belohrbtega detla na Gorjancih. V omejenem obsegu smo spremljali tudi stanje drugih varovanih vrst in habitatnih tipov. Pripravili smo projektno nalogo za monitoringe spremljanje stanja vranjeka in njegovega plena. Pregledali smo rezultate monitoringov za netopirje, hrošče, metulje, rake in ptice in podatke pripravili za uporabo v delovnem procesu.

Pripravili smo analizo zgostitev pojavljanja vranjeka na odprtem morju za potrebe določitve varstvenih ukrepov oziroma zavarovanega območja.

Sodelovali smo pri razvijanju digitalizacije poročanja izvedenosti ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000. Nadaljevali smo izvajanje večletnih dejavnosti za pripravo državne sheme monitoringa. Izvedli smo letne popravke conacije območij Natura 2000 glede na nove podatke.

Sodelovali smo pri posodabljanju in podpirali izvajanje ukrepov, namenjenih upravljanju Nature 2000 na področju kmetijstva, upravljanja gozdov in voda ter drugih sektorjev, navedenih v PUN. MKGP smo nudili strokovno podporo pri izvajanju in prilagajanju posameznih ukrepov Strateškega načrta Skupne kmetijske politike s pripravo podatkov, navodil in priročnikov, izdelavo GIS slojev, podrobnimi razlagami naravovarstvenih ozadij ukrepov in odgovore na vprašanja v kampanji vpisa ukrepov. Izvajali smo aktivnosti za poznavanje in spodbujanje izvajanja Strateškega načrta Skupne kmetijske politike pri kmetijskih svetovalcih. Izvedli smo analizo vpisa ukrepov skupne kmetijske politike v letu 2025 po območjih Natura 2000 in več podrobnih analiz izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike, ki bodo objavljene v reviji Varstvo narave. Sodelovali smo v procesu umeščanja naravovarstvenih zahtev v nove najemne pogodbe Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Sodelovali smo z ZGS in SiDG pri usmerjanju porabe sredstev proračunskega sklada za gozdove (Gozdni sklad) za izvedbo ukrepov Nature 2000 v zasebnih gozdovih. V okviru partnerstva LIFE-IP NATURA.SI smo nadaljevali razvoj posameznih ukrepov upravljanja.

Sodelovali smo v strokovni skupini za poročanje po Direktivi o pticah in Direktivi o habitatih pri Evropski komisiji. Pripravili smo strokovni del poročila po Direktivi o habitatih ter uredili in oddali podatke poročil po obeh direktivah na tehnično nedodelani portal Evropske komisije, kar je zahtevalo precej dodatnega dela. Pripravili smo spremembe podatkov SDF obrazcev in zbirko prenesli v posodobljeni portal Evropske komisije.

Ministrstvom smo zagotavljali strokovno podporo z analizami podatkov, pripravo strokovnih

dokumentov in vključevanjem v različne postopke.

Pripravili smo javni poziv za letno nadomestilo za čiščenje netopirskega gvana. Z zainteresiranimi upravičenci so bile sklenjene pogodbe o varstvu (47. Člen ZON) ali pogodbe o skrbništvu (48. Člen ZON). V letu 2025 se z javnim pozivom je v sistem vključilo 87 objektov.

Ob koncu leta smo izvedli terenske akcije za katera smo dobili nenačrtovana sredstva. Akcije so prikazane v spodnji tabeli.

Redne in razvojne aktivnosti:

- omejeno spremljanje stanja vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000;
- popis srednjega in belohrbtega detla ter kosca (Dobrava – Jovsi; Gluha loza);
- priprava projektne naloge za monitoring vranjeka in njegovega plena;
- pregled rezultatov monitoringov netopirjev, hroščev, metuljev, rakov in ptic;
- priprava podatkov monitoringov za uporabo v delovnem procesu;
- izvedba analize zgostitev vranjeka na odprtem morju;
- sodelovanje pri digitalizaciji poročanja izvedenosti ukrepov PUN;
- nadaljevanje izvajanja nalog za pripravo državne sheme monitoringa;
- popravek conacije glede na nove podatke;
- priprava podatkov, navodil in priročnikov, izdelava GIS slojev, podrobno razlaganje naravovarstvenih ozadij ukrepov in odgovori na vprašanja deležnikov v kompaniji vpisa kmetijskih ukrepov kot podpora izvajanju naravovarstvenih vsebin Skupne kmetijske politike;
- spodbujanje poznavanja in izvajanja naravovarstvenih vsebin strateškega načrta SKP pri kmetijskih svetovalcih;
- analiza vpisa ukrepov skupne kmetijske politike po območjih Natura 2000;
- podrobne analize ukrepov skupne kmetijske politike in priprava člankov za objavo v Varstvu narave;
- Sodelovanje pri umeščanju naravovarstvenih zahtev v nove najemne pogodbe Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov;
- sodelovanje z ZGS in SiDG pri usmerjanju porabe sredstev proračunskega sklada za gozdove (Gozdni sklad);
- sodelovanje v strokovni skupini za poročanje po Direktivi o pticah in Direktivi o habitatih pri Evropski komisiji;
- priprava strokovnega dela poročila po Direktivi o habitatih;
- vnos podatkov poročil po obeh direktivah na portal za poročanje;
- posodobitev in vodenje podatkov v zbirki SDF;
- strokovna podpora ministrstvom;
- javni poziv in priprava pogodb za nadomestila za čiščenje netopirskega gvana;
- izvedba akcij Natura 2000.

V preglednici je predstavljena realizacija akcij Natura 2000 v letu 2025. Podrobni opisi so v prilogi 6.

OBMOČNA ENOTA	AKCIJA	NATURA 2000
CELJE	Boletina - odstranitev grmovne zarasti na rastišču velikonočnice*	Boletina - velikonočnica (SI3000088), velikonočnica (2093)
CELJE	Donačka gora - obnovitev suhozidov in dostopnih poti za vzdrževanje suhih travišč ter izdelava opozorilne table*	Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118)
CELJE, MARIBOR	Smrekovec - odstranjevanje zarasti*	Grintovci (SI5000024)
LJUBLJANA	Vir pri Stični - sonaravna sanacija območja izvira Virski studenec, nahajališča belega močerila*	Vir pri Stični (SI3000202), človeška ribica (1186)
LJUBLJANA	Obnova mlak na Kočevskem**	Kočevsko (SI3000263)
LJUBLJANA	Stržene luže - odstranitev divjega odlagališča**	Stržene luže (SI3000139)

LJUBLJANA	Mišja dolina - košnja in odstranjevanje predrastkov**	Mišja dolina (SI3000297)
MARIBOR	Lovrenc na Pohorju - tehnični ukrepi in akcija čiščenja gvana za izboljšanje kotišča netopirjev*	Pohorje (SI5000006)
MARIBOR	Stoperce - tehnični ukrepi in akcija čiščenja gvana za izboljšanje kotišča netopirjev*	Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118)
MARIBOR	Mura - odstranitev naplavin iz rokavov reke	Mura (SI3000215, SI5000010)
MARIBOR	Vrhe - povirno barje - odstranitev lesne zarasti, sanacija pretočnega kanala zbirnih vod, obnova tabel	Vrhe - povirno barje (SI3000281)
MARIBOR	Plešivčki mlin - odstranitev lesne zarasti*	Razbor (SI3000166), Grintovci (SI5000024)
MARIBOR	Nakup podstavkov za gnezda štorkelj*	bela štorklja (A031), različna območja po Sloveniji
MARIBOR	Postavitev novih drogov, montaže podstavkov in prestavitev štorkljinih gnezd izven Elektro omrežja**	bela štorklja (A031)
NOVO MESTO	Sanacija štorkljinih gnezd na območju Dolenjske*	bela štorklja (A031), različna območja po Sloveniji
NOVO MESTO	Krka s pritoki - vzorčenje vode v izviru Vrhovo - studenec (pritok) ter v Krki pri Kostanjevici na Krki	Krka s pritoki (SI3000338)
NOVO MESTO	Kočevsko, Petrišina jama, Stobe - Breg - čiščenje jam*	Kočevsko (SI3000263), Petrišina jama (SI3000072), Stobe - Breg (SI3000055)
NOVO MESTO	Gorjanci - Radoha in Kostanjeviška jama - čiščenje jam*	Kostanjeviška jama (SI3000074), Gorjanci - Radoha (SI3000267)
NOVO MESTO	Ureditev izvira Jama pri Šterni, najdišča belega močerila	človeška ribica (1186)
NOVO MESTO	Nakup materiala za tehnične ukrepe in akcije čiščenja gvana za izboljšanje kotišč netopirjev na območju OE NM*	Radulja s pritoki (SI3000192)
NOVO MESTO	Zaprtje Spodnje Klevevške jame - zaščita kolonij netopirjev**	Radulja s pritoki (SI3000192)
NOVO MESTO	Zaščita izvira Obrščec - nahajališče črnega močerila**	Dobličica (SI3000048), človeška ribica (1186)
PIRAN	Obnova plovke za označitev zavarovanih območij*	različna območja po Sloveniji

*Dodatna akcija. Zaradi zagotovitve dodatnih sredstev smo seznam akcij dopolnili na podlagi trenutnih prioritet v naravi ter ga ponovno uskladili z MNVP.

**Akcija ni bila izvedena zaradi časovne stiske ali strokovne odločitve.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
6	1/2	Priprava in posodobitev programov in akcijskih načrtov	Posodobitev PUN ter drugih strategij in akcijskih načrtov
28	1/5	Načrtno spremljanje (monitoring)	Izvajanje načrtnega spremljanja stanja (monitoringa) v obsegu, da omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih
			tipov, ki so ključni kot kazalniki stanja (skupaj z endemičnimi vrstami)
30	1, 2/20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti
42	1, 2/1, 22, 24	Odprava škodljivih spodbud	Spremljanje vplivov subvencij na biotsko raznovrstnost in krajinsko pestrost ter njihovo preoblikovanje ali odprava, kjer je to ustrezno
47	1, 2/9	Zelena infrastruktura	Oblikovanje novih predstavitvenih primerov doseganja ciljev ohranjanja narave na državnih kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih

48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih
ReNPVO2030, 10. poglavje			
Cilji: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 4.1, 6.1, 8.1, 11.1 Ukrepi: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.4, 2.1.1, 2.1.2, 4.1.1, 4.1.2, 6.1.3, 8.1.2, 11.1.1			

10 NARAVNE VREDNOTE

Izvedene načrtovane redne in razvojne aktivnosti:

Terensko preverjanje stanja NV, ki so v registru naravnih vrednot

V letu 2025 je bilo na terenu pregledanih 458 NV (8,6 % vseh NV brez jam), kar je malo manj kot smo načrtovali v programu dela za leto 2025. Stanje NV smo pregledovali predvsem za pripravo mnenj v zvezi s posegi na NV, za pripravo naravovarstvenih smernic in v sklopu projektnih aktivnosti, kjer vsebine sovpadajo, nekaterim OE pa je uspelo spremljanje stanja NV izvajati tudi v okviru redne naloge. Zaradi drugih prednostnih nalog po programu dela tudi v letu 2025 na nekaterih OE ni bilo dovolj časa, da bi pregledovali stanje NV v okviru rednega dela, torej spremljali stanje NV, predvsem tistih, katerih stanja v bazi NV so starejša od 10 let.

OE Novo mesto (18,9%), OE Piran (11,5 %), OE Ljubljana (11 %), in OE Nova Gorica (10,5 %) so presegle načrtovani cilj, medtem ko OE Kranj (6 %), OE Celje (5,8 %) in OE Maribor (4,5 %) načrtovanega cilja niso dosegle. Kljub temu je Zavod, gledano v celoti, pregledal visok delež načrtovanih NV.

Dopolnjevanje zbirke NV

V letu 2025 je Zavod dopolnjeval podatke o NV v Naravovarstvenem atlasu. Dopolnjevanje je temeljilo na spremljanju stanja NV in določevanju natančnejših lokacij drevesnih NV v sklopu naloge spremembe grafičnega zajema drevesnih NV ter razbitju skupin drevesnih NV.

Vnesli smo tudi stanja NV, ki so nam jih posredovali upravljavci zavarovanih območij.

Delo skupine za geomorfološke NV

V letu 2025 je skupina končala s pripravo elaborata za vrednotenje geomorfoloških naravnih oblik, ki je s koncem leta stopil v uporabo. Izvedli smo en križni teren.

Delo skupine za hidrološke NV

V letu 2025 je bila skupina s sklepom direktorja razpuščena.

Obeležitev mednarodnega dneva geopestrosti

Zavod je ob podpori Slovenske nacionalne komisije za Unesco osrednji koordinator mednarodnega dneva geopestrosti (MDG) v Sloveniji. Osrednji slovenski dogodek je potekal v Parku Škocjanske jame, dan geologije pa v Divaški jami (sodelovanje Slovenskega geološkega društva, JD Divača in projekta Kras Carso II, udeleženki pa srednji šoli iz Sežane in Trsta).

Delo skupine za geologijo

Sodelovali smo pri izvedbi dogodka in pripravi promocijskega materiala za mednarodni dan geopestrosti.

Skupina za drevesne NV

Delo skupine je temeljilo predvsem na pripravi strokovnega predloga za spremembe Pravilnika o NV, ki je vključeval tako razbitje skupin, kot tudi zaris drevesnih NV s krogi. Na temo razbitja skupin drevesnih NV je bila izvedena tudi interna delavnica. Zaposleni smo se v septembru 2025 v Arboretumu Volčji Potok udeležili Slovenskih arboristični dnevov 2025 – dvodnevnega strokovnega dogodka, ki je ponudil strokovna predavanja, praktične prikaze in priložnosti za izmenjavo izkušenj z vodilnimi slovenskimi strokovnjaki s področja arboristike.

Priprava letnega poročila o stanju jam

Pripravili smo poročilo o stanju jam za leto 2024.

Priprava strokovnega predloga režimov vstopa v jame na podlagi prejetega poročila o stanju podzemnih jam v letu 2024

Zavod je pripravil strokovni predlog režimov vstopa v jame za novoodkrite jame v letu 2024, kot to zahteva 10. člen Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04).

Naloge vezane na skrbništvo podzemnih jam

Zavod je sodeloval z MNVP pri izvedbi nalog vezanih na skrbništvo podzemnih jam. Posredovali smo pripombe na Odredbo o skrbništvu nad jamami, izvedli smo več sestankov z MNVP. Tekom leta smo izvedli več spremljanj stanja turističnih jam zaradi načrtovanih posegov.

Strokovna pomoč pri odkritju novih jam

V okviru izvajanja posegov na Krasu (gradnja objektov drugega tira železniške proge in pri gradnji plinovoda Ajdovščina-Lucija) smo bili obveščeni o najdbah več jam. Za ohranjanje teh jam smo na osnovi terenskih ogledov in poročil Inštituta za raziskovanje krasa podali varstvene usmeritve.

Naravne vrednote geomorfološke podzemeljske zvrsti

V zvezi z naravnimi vrednotami geomorfološke podzemeljske zvrsti smo se udeležili 33. Mednarodne krasoslovne šole Klasični kras.

Sodelovanje z MNVP pri razvojnih nalogah v zvezi z vzpostavitvijo mehanizmov varstva in pogojev rabe NV

Zavod je v letu 2025 sodeloval z MNVP pri reševanju problematike urejanja varstva in rabe NV. Imeli smo sestanke z MNVP in upravljavci zavarovanih območij. Sodelovali smo pri usmerjanju rabe NV za Postojnski in Predjamski jamski sistem. Z javnim zavodom Park Škocjanske jame smo opravili nekatere skupne terenske oglede, vezane na rabo NV.

Sodelovanje z MKGP

Zavod je za MKGP pripravil povratno informacijo k predanim obrazcem za sporočanje sprememb stanja krajinskih značilnosti - naravnih vrednot v okviru navzkrižne skladnosti in sistema pogojenosti.

ReNPVO2030			
Št. ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
18	1, 2/1, 2, 11, 13, 22	Pogodbeno varstvo in skrbništvo	Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah ter drugih varovanih in zavarovanih območjih, skupaj s podzemnimi jamami s statusom zaprte jame in odprte jame z nadzorovanim vstopom
19	2/11, 12	Raba naravnih vrednot	Izboljšanje ureditve splošne in posebne rabe naravnih vrednot, tudi podzemnih jam, na način, da se dolgoročno ohranjajo vrednostne lastnosti naravnih vrednot in njihova nematerialna vrednost

20	2/12	Raba naravnih vrednot	Ureditev naravnih vrednot za neškodljivo obiskovanje in ogledovanje oziroma fizična zaščita naravnih vrednot, ki jih ogledovanje in obiskovanje lahko ogrozita. Vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje in ogledovanje oziroma fizično zaščito
21	2/11	Obnovitev naravnih vrednot	Izvajanje obnovitev, kjer je to zaradi lastnosti naravnih vrednot mogoče in utemeljeno (z upoštevanjem naravnih procesov)
25	2/14	Vrednotenje naravnih vrednot	Izpopolnjevanje vrednotenja naravnih vrednot, opredelitev meril za evidentiranje in vrednotenje geomorfoloških vrednot in krajinskih naravnih vrednot
26	2/14	Vrednotenje naravnih vrednot	Izpopolnjevanje vrednotenja naravnih vrednot, prevrednotenje določenih zvrsti, opredelitev razmerja med naravnimi vrednotami zvrsti žive narave in ekološko pomembnimi območji, redno spremljanje stanja naravnih vrednot
30	1, 2/20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje: • podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti; • pregledovalnika podatkov, ki omogoča ustrezne preglede, iskanja ter prenos podatkov iz zbirke
31	1, 2/20, 3	Informacijski sistem in zbirke podatkov	Vzpostavitev sistema za redno dopolnjevanje, posodabljanje in vzdrževanje zbirke podatkov
37	1, 2/21	Ozaveščanje	Izvajanje rednega ozaveščanja in ozaveščevalnih kampanj za ohranjanje narave ter odzivanje na aktualne grožnje in pritiske na naravo, tudi v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni ter z uporabo sodobnih informacijskih tehnologij

11 ZAVAROVANA OBMOČJA

Z upravljavci posameznih zavarovanih območij smo sodelovali pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij in njihovem izvajanju.

V okviru redne dejavnosti na zavarovanih območjih območne enote nudijo strokovno podporo upravljavcem območij, lokalnim skupnostim, lastnikom zemljišč ter drugim lokalnim organizacijam (LTO, društva ipd.) in zainteresirani javnosti.

Glede na razpoložljive vire območne enote spremljajo stanje zavarovanih območij brez upravljavcev.

OE Celje:

- sodelovanje v Odboru za upravljanje KP Logarska dolina in usmerjanje aktivnosti na ostalih zavarovanih območjih v občini Solčava. Nadaljevanje aktivnosti za postavitev zapornice na vhodu v krajinski park in ureditev prometa;
- sodelovanje z Javnim zavodom Kozjanski park pri pripravi smernic in zahtevnejših mnenj, komunikaciji z lastniki in lokalnimi skupnostmi, izvedbi skupnih terenskih ogledov itd. Z RP Kozjanski park si izmenjujemo informacije o poteku aktivnosti in rezultatih študij različnih projektov, sodelujemo pri izvajanju naravovarstvenih akcij;
- sodelovanje s Planinskim društvom Poljčane glede upravljanja nahajališča velikonočnice na Boču in spremljanje izpolnjevanja obveznosti iz podpisanega dogovora o upravljanju nahajališča ter izvedba naravovarstvene akcije povečanja nahajališča;
- ribnik Vrbje – sodelovanje z občino Žalec pri pripravi načrta upravljanja zavarovanega območja in rabe vode v ribniku Vrbje, sodelovanje pri ornitološkem vodenem ogledu, postavitev avtomatske zapornice pri vhodu na zavarovano območje, pregled stanja po poplavah;
- spremljanje stanja na zavarovanih območjih brez upravljavca (drevesa, spomeniki oblikovane narave);
- spremljanje stanja v zgornjem toku reke Savinje po poplavah (naravni spomenik Savinja od izvira do Ljubnega).

OE Kranj:

- sodelovanje pri upravljanju zavarovanih območij (Triglavski narodni park, Bobovek, Blatnice, Dovžanova soteska, Zelenci, Češeniške in Prevojske gmajne, Kanjon reke Kokre, Blate pri Preddvoru);
- na vplivnem območju NR Glinokopnih jezerc z okolico na Bobovku pri Kranju smo sodelovali z MO Kranj in z lastniki. Izvedli smo akcijo zapore ceste severno od rezervata v času selitve dvoživk. V okviru akcije Očistimo Gorenjsko invazivk sta bili dve lokaciji tudi na območju naravnega rezervata. Drugih akcij nismo načrtovali;
- sodelovanje z občino Trzin pri upravljanju NR Blatnice, aktivnosti na področju odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst in preprečevanju zaraščanja travnikov z močvirsko logarico;
- z JZ TNP smo s predstavnikom v upravnem odboru sodelovali pri upravljanju čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe;
- sodelovali smo pri pripravi načrta upravljanja Krajinskega parka Češeniške in Prevojske gmajne;
- na območju NR Zelenci, NS Kanjon reke Kokre in NR Blate pri Preddvoru aktivno sodelujemo z ministrstvom (samo pri Zelencih) in občinami tako, da nudimo strokovno podporo pri upravljanju, kar vključuje svetovanje glede prireditev, urejanja območij, izvajanje akcij.

OE Ljubljana:

- sodelovanje z upravljavci Notranjskega regijskega parka, KP Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, KP Radensko polje in KP Ljubljansko barje ter nudenje strokovne pomoči;
- spremljanje in sodelovanje pri pripravi načrtov upravljanja za KP Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib ter Krajinski park Radensko polje;
- spremljanje stanja na zavarovanih območjih brez upravljavca (npr. drevesa, drevoredi, parki, Polhograjski dolomiti, Grajski grič, Zajčja dobrava) in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pri izvajanju naravovarstvenih ukrepov;
- spremljanje izvajanja aktivnosti upravljavcev širših zavarovanih območij v okviru različnih projektov.

OE Maribor:

- sodelovanje v strokovnem svetu JZ KP Goričko (vodenje sej in udeležba na njih);
- sodelovanje z upravljavcem KP Goričko pri pripravi strokovnih mnenj in smernic (npr. posegi v zvezi z odpravo zaraščanja, vzdrževalna dela na vodotokih). S strokovnimi vsebinami sodelujejo pri komunikaciji z lokalnimi skupnostmi in strokovnimi službami na zavarovanem območju o ohranjanju narave in možnostih izvedbe posegov. Sodelujejo tudi pri obravnavah nedovoljenih posegov, komunikaciji z lastniki, terenskih ogledih posegov. Pridobivanje informacij pri pripravi mnenj in gradiv v okviru sprejemanja prostorskih planov. Komunikacija z JZ KP Goričko in izdelava mnenj v okviru menjave in prodaje zemljišča v državni lasti;
- sodelovanje pri pripravi načrta upravljanja KP Središče ob Dravi;
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pri usmerjanju posegov in aktivnosti na zavarovanih območjih (aktivnosti za novelacijo akta o zavarovanju in izboljšanje stanja KP Rački ribniki, usklajevanja z občinama in MNVP);
- spremljanje stanja na zavarovanih območjih brez upravljavca in svetovanje lastnikom zemljišč v KP Drava in KP Šturmovci;
- sodelovanje z občinama Ljutomer in Ormož pri usklajevanju razvojnih potreb kmetijstva in turizma z varstvenimi cilji zavarovanih območjih KP Ljutomersko-Ormoške gorice in KP Ljutomerski ribniki in Jeruzalemske gorice (terasasti vinogradi);
- usmerjanje in sodelovanje pri posegih na ZO, na primer Mariborski otok (izvedba vročevoda na otok, postavitev ograje okrog bazenskega kompleksa..), območje zelenega pasu občine Ljutomer (ureditev poti v Babjem Ložiču,..), Mariborski park (obnova vinogradov na Piramidi), Hincejeva sekvoja;
- sodelovanje pri pripravi letnih smernic za vzdrževanje SON (parkov) v MO Maribor (smernice nadomeščajo NU);
- usmerjanje sanacij zavarovanih dreves in posegovna ZO (Ljutomer, Ormož, Ptuj, …);
- soglasja k posegom na ZO (Mariborski park, Mariborski otok, Tomšičev drevored,…);
- strokovna podpora in sodelovanje pri delovanju Geoparka Karavanke;
- aktivnosti za izboljšanje stanja habitatov, ozaveščanje in popularizacijo biosfernega območja Mura in sodelovanje v koordinacijskih telesih BO Mura in 5-državnem biosfernem območju Mura – Drava – Donava;
- izvajanje osnovnih nujnih upravljavskih nalog v KP Rački ribniki – Požeg – uravnavanje zapornice na ribniku Grajevnik 1;
- zavod je z Uredbo o Regijskem parku Pohorje (Uradni list RS, št. 9/24) v letu 2024 postal upravljavec Regijskega parka Pohorje (RP Pohorje). Za zagotavljanje izvajanja nalog upravljanja RP Pohorje je direktor ustanovil delovno Skupino za upravljanje RP Pohorje, v katero sta bila imenovan dva delavca iz Območne enote Maribor. Upravljanje RP Pohorje izvaja zavod skladno z nalogami, določenimi z Uredbo o zavarovanju. V nadaljevanju navajamo pomembnejše izvedene naloge:
    - vodenje in koordinacija dela soustanoviteljev RP Pohorje in njihovih izvajalcev upravljavskih nalog,

- sodelovanje pri pripravi projektnih prijav za 4 projekte (Pohorka 2, SNAPa, RhythmOfLife, Upstream),
- priprava Časovnega načrta priprave načrta upravljanja RP Pohorje,
- izobraževanje za 1 prostovoljnega nadzornika, pridobitev pogodb, pooblastil, uniform za izvajanje naravovarstvenega nadzora za 3 prostovoljne nadzornike, 2 skupni akciji nadzora s policijo in inšpekcijo,
- postavitev označevalnih in obveščevalnih tabel,
- vzpostavitev mreže šol RP Pohorje,
- 43 ozaveščevalnih dogodkov za javnost, s poudarkom na šolah občin soustanoviteljic RPP,
- sodelovanje pri 34 medijskih objavah/intervjujih,
- priprava tedenskih vsebin za Facebook stran RPP,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, strokovnimi institucijami in ključnimi deležniki parka, Skupnostjo naravnih parkov Slovenije.

OE Nova Gorica:

- pogosto spremljanje stanja na zavarovanih območjih (npr. reka Soča, reka Nadiža, TNP, KP Južni obronki Trnovskega gozda, KP Južni in zahodni obronki Nanosa, KP Zgornja Idrijca), močno obremenjenih s posegi in dejavnostmi;
- sodelovanje s predstavniki Javnega zavoda TNP, RP Škocjanske jame in KP Pivška presihajoča jezera, pri obravnavi različnih zadev, ki so se večinoma nanašale na prostorske ureditve. Sproti so izvajali naloge ZRSVN iz Načrta upravljanja TNP in sodelovali pri pripravi novega načrta upravljanja;
- na zavarovanih območjih brez upravljavca so zainteresiranim lastnikom zemljišč posredovali pojasnila v zvezi s pravili ravnanja ter prodajo nepremičnin.

OE Novo mesto:

- z JZ RP Kozjanski park smo sodelovali pri pripravi vsebin za uredbo o Kozjanskem regijskem parku;
- s KP Kolpa so sodelovali pri pripravi načrta upravljanja, predsedujemo pa tudi strokovnemu svetu JZ KP Kolpa. Z obema javnima zavodoma sodelujemo tudi v okviru postopkov priprave strokovnih mnenj za posege na zavarovanih območjih in naravovarstvenih smernic ter v sklopu spremljanja stanja na terenu in intervencij;
- z upravljavcem KP Lahinja (RIC Bela krajina) so nadaljevali intenzivno sodelovanje, predvsem v okviru usklajevanja načrtovanih aktivnosti na območju parka in pri usmerjanju upravljavca parka pri komunikaciji z deležniki ter oblikovanju projektnih idej in nabora potencialnih zemljišč za odkup, ključnih z naravovarstvenega vidika. Sodelovanje je potekalo tudi v okviru posodobitve načrta upravljanja KP Lahinja in priprav vsebine za kohezijski projekt;
- pripravili smo strokovne podlage za zavarovanje reke Krupe za naravni spomenik.

OE Piran:

- sodelovanje pri pripravi prvega načrta upravljanja KP Debeli rtič;
- strokovna podpora pri upravljanju strokovnih svetov oziroma odborov parkov;
- sodelovanje pri sprejemanju poročil in programov v svetih javnih zavodov (NR Škocjanski zatok, KP Sečoveljske soline, KP Strunjan);
- sodelovanje pri pripravi načrta upravljanja NR Škocjanski zatok;
- prevzem upravljavskih aktivnosti v primeru NS Rt Madona v Piranu (sanacija poškodovane plovke) v okviru NV akcije.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
11	2/16		Vzpostavitev poenotenega upravljanja zavarovanih območij

12 NEPOSREDNI UKREPI VARSTVA NARAVE

12.1 Dejavnosti, vezane na zavarovana območja (vključno s pripravo strokovnih predlogov in ostalimi ukrepi)

V letu 2025 je Zavod nadaljeval aktivnosti na področju zavarovanj in drugih ukrepov varstva (pogodbeno varstvo, skrbništvo, začasno zavarovanje, zavarovanje, omejitev ogledovanja in obiskovanja ter obnovitev). Delo je bilo usmerjeno predvsem v nadaljevanje priprave novih strokovnih predlogov za dele narave, ki so neposredno ogroženi in z vidika ohranjanja narave najpomembnejši, oziroma v pripravo strokovnih podlag za posodobitev ali spremembe nekaterih aktov o zavarovanju. Pregledovali in analizirali smo starejše akte o zavarovanju, za katere je treba pripraviti strokovne predloge za nove akte. Delo za pripravo posodobitev aktov zavarovanih območij je zelo obsežno, vendar nam ga trenutne kadrovske zmogljivosti ne omogočajo. Zavod lahko na tem področju opravlja zgolj najbolj nujne naloge, pa še te v omejenem obsegu. Z MNVP, lokalnimi skupnostmi in drugimi službami smo kot doslej sodelovali pri usklajevanju in pripravi vsebin aktov o zavarovanju.

V nadaljevanju navajamo aktivnosti, ki smo jih izvajali po posameznih OE:

Pogodbeno varstvo

OE Maribor:

- sodelovanje z MNVP pri pripravi nalog za skrbniško pogodbo za KP Rački ribniki – Požeg, in NV Rački ribniki.

Zavarovanje

OE Celje:

- priprava strokovnega predloga za zavarovanje drevesnih naravnih vrednot v Mestni občini Celje ter predstavitev na Mestni občini Celje, Oddelek za okolje in prostor ter komunalo.

OE Kranj:

- nadaljevali smo postopek novelacije Odloka o KP Udin boršt;
- nadaljevali smo priprave strokovnega predloga za Tunjiško gričevje;
- sodelovanje z Občino Kranjska Gora pri usklajevanju postopka za zavarovanje Ledin pri Ratečah;
- nadaljevali smo s pripravo strokovnega predloga za zavarovanje Grmečice;
- pripravljali smo strokovni predlog za zavarovanje mokrišč v občini Domžale.

OE Maribor:

- priprava osnutka strokovnih podlag za Regijski park Mura (v okviru projektnih aktivnosti projekta LIFE Restore for MDD).

OE Nova Gorica:

- priprava strokovnih podlag za regijski park Snežnik.

OE Novo mesto:

- priprava strokovnih podlag za nov odlok za zavarovanje reke Krupe;
- nadaljevanje dela v zvezi s strokovnimi podlagami za zavarovanje habitata črne človeške ribice.

OE Piran:

- izdelava strokovnih podlag za zavarovanje na morju;
- nadaljevanje dela za novelacijo strokovnih podlag za zavarovanje Kraškega roba;
- izveden pregled NU KPDR in potrditev končne verzije.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
5	2/16	Priprava in posodobitev zakonodaje	Novelacija aktov zavarovanih območij
8	2/16	Upravljanje zavarovanih območij	Zagotovitev upravljanja državnih zavarovanih območij, kjer še ni vzpostavljeno
12	2/17	Ustanovitev novih zavarovanih območij	Določitev prednostnih območij za vzpostavitev zavarovanih območij zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti, krajine in naravnih vrednot z upoštevanjem interesa ključnih deležnikov (naravovarstvene NVO, občine)
13	2/17		Ustanovitev novih zavarovanih območij, zlasti na naravnih vrednotah velikega državnega ali mednarodnega pomena, ki so neposredno ogrožene
14	2/17		Podpora ustanavljanju občinskih zavarovanih območij

13 POSREDNI UKREPI VARSTVA NARAVE

13.1 Naravovarstvene smernice in mnenja

Naravovarstvene smernice so eden najpomembnejših strokovnih izdelkov Zavoda. Njihova vsebina, obsežnost in zahtevnost so odvisne od akta, za katerega se izdelujejo.
ZUreP-3 je spremenil pristojnosti ZRSVN in Zavod ni več nosilec urejanja prostora, zato smo v postopkih na področju prostorskega planiranja pripravljali gradiva za MNVP na vseh nivojih prostorskega planiranja.

Poleg priprave naravovarstvenih smernic je Zavod sodeloval v postopkih sprejemanja različnih prostorskih aktov, načrtov rabe in upravljanja naravnih virov ter pri pripravi različnih programov in drugih strateških dokumentov različnih sektorjev, vključno z mnenji v postopkih CPVO. Delo Zavoda na področju priprave naravovarstvenih smernic in mnenj v postopku CPVO obravnavamo v tem poglavju.
Naravovarstvene smernice smo pripravljali za načrte rabe naravnih dobrin ter akte razglasitve kulturnih spomenikov.

V okviru zagotavljanja kakovosti in enotnosti metodologij smo okrepili zavedanje o odgovornosti pripravljavca naravovarstvenih smernic za kakovosten izdelek, odgovornosti vodje območne enote in pregledovalca na Osrednji enoti. Pri tem smo s pregledovanjem izdelkov na Osrednji enoti ter vključevanjem sodelavcev Osrednje enote v zahtevnejše primere skrbeli za enotnost in kakovost izdelkov.

Redne in razvojne aktivnosti, ki smo jih izvajali:

- zagotavljanje enotnosti metod in pregledovanje naravovarstvenih smernic na Osrednji enoti (naravovarstvene smernice za prostorske akte; naravovarstvene smernice za gozdnogospodarske načrte (GGN) gozdnogospodarskih enot (GGE); naravovarstvene smernice za NUVII, NUMO, Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO), NRO, RGN, letni programi urejanja voda);
- izboljševanje kakovosti naravovarstvenih smernic in interno usposabljanje za njihove pripravljavce (naravovarstvene smernice za prostorske akte, naravovarstvene smernice za GGN GGE, naravovarstvene smernice za letne programe urejanja voda);
- priprava naravovarstvenih smernic, strokovnih podlag, naravovarstvenih in drugih mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov;
- spremljanje učinkov naravovarstvenih smernic pri posameznih primerih (naravovarstvene smernice za prostorske akte; naravovarstvene smernice za GGN GGE; naravovarstvene smernice za NUVII, NUMO, NZPO, NRO, RGN, letni programi urejanja voda);
- priprava strokovnih mnenj v okviru CPVO na vseh stopnjah presoje (ribištvo, vode, gozdarstvo).
- Sodelovanje s pristojnimi službami v postopkih CPVO;
- sistemske spremembe dela na podlagi spremembe prostorske in gradbene zakonodaje (prilagoditev vzorcev za naravovarstvene smernice, mnenja v postopku CPVO in naravovarstvena mnenja, priprava protokolov, izobraževanje …);
- sodelovanje z Direktoratom za prostor in graditev MNVP ter drugimi institucijami pri razvijanju dobre prakse v postopkih sprejemanja prostorskih dokumentov ter rabe naravnih dobrin;
- sodelovanje pri postopkih priprave prostorskih aktov, aktov rabe naravnih dobrin in drugih aktov (strateških).

V nadaljevanju podajamo poročilo o izdelanih smernicah in mnenjih za posamezne vrste načrtov.

13.1.1 Strateški in drugi načrti, programi na ravni države (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, mnenja v postopku presoje sprejemljivosti planov)

- Operativni program RS za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v programskem obdobju 2021–2027 in Nacionalnega strateškega načrta za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021–2030;
- Pomorski prostorski plan.

OE Piran:

- Načrt upravljanja morskega gospodarskega ribištva v teritorialnih in notranjih morskih vodah RS - mnenje o obveznosti CPVO;
- Pomorski prostorski plan Republike Slovenije- nadaljevanje sodelovanja v delovni s kupini za izvajanje in spremljanje izvajanja le – tega;
- mnenji o potrebi izvedbe CPVO zaradi sprememb Programa evropske kohezijske politike 2021-2027.

13.1.2 Naravovarstvene smernice za Predlog za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov

OE Nova Gorica:

- Naravovarstvene smernice v postopku razglasitve nepremične kulturne dediščine za spomenik lokalnega pomena Preserje – Cerkev sv. Katarine.

13.1.3 Prostor (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov)

Na področju urejanja prostora smo opravili ustrezne prilagoditve v zvezi z veljavno zakonodajo kot je že zgoraj opisano pripravljamo gradiva za MNVP v postopkih sprejemanja prostorskih aktov. Na tem področju je bilo tako kot prejšnja leta kar nekaj usklajevanja s pripravljavci okoljskih poročil in občinami. Vložili smo dodaten čas za usklajevanje v postopkih priprave prostorskih aktov na vseh ravneh. Izpostavljamo zahtevnejše in kompleksnejše postopke:

DPN

OE Celje:

- DPN za HE Renke, HE Trbovlje in HE Suhadol na Srednji Savi – usklajevanje za pripravo Okoljskega poročila;
- DPN za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini – mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in predloga načrta;
- DPN za glavno cesto G2-107 Šentjur – Dobovec – usklajevanje za potrebe priprave študije variant in okoljskega poročila;
- DPN za Polje vetrnih elektrarn Rogatec – mnenje o ustreznosti okoljskega poročila, predloga najustreznejše variante in predloga DPN;
- DPN za plavajočo sončno elektrarno Družmirje - mnenje o ustreznosti in skladnosti okoljskega poročila, študiji variant ter o sprejemljivosti vplivov izvedbe predloga DPN na ohranjanje narave.
- DPN za nadgradnjo železniške proge št. 10 na odseku vozlišče Zidani Most – Zagorje – izdaja mnenja o izvedbi presoje sprejemljivosti na varovana območja in izdaja gradiva za naravovarstvene smernice za

pripravo DPN.

OE Kranj:

- DPN nadgradnje železniške proge Ljubljana – Kranj – Naklo;
- DPN železniška proga 21 Ljubljana Šiška - Kamnik – Graben;
- DPN avtocestni priključek Kranj – sever.

OE Ljubljana:

- DPN za obvozno cesto Ribnica;
- DPN za nadgradnjo železniške proge Ljubljana – Kranj – Naklo;
- DPN za HE Suhadol, Trbovlje, Renke na srednji Savi;
- DPN za nadgradnjo železniške proge št. 10 na odseku Kresnice – Ljubljana – Zalog;
- DPN za nadgradnjo železniške proge št. 10 na odseku Zagorje – Kresnice;
- DPN za nadgradnjo železniške proge Logatec – Postojna;
- DPN za rekonstrukcijo glavne ceste G2-106 Turjak-Retje;
- DPN za ekodukt na odseku AC Unec-Postojna.

OE Maribor:

- DPN Daljnovod Mačkovci MS – mnenje k predlogu DPN;
- DPN za glavno cesto Ptuj – Markovci - gradivo za mnenje k ŠV;
- DPN vetrne elektrarne Rogatec;
- DPN za SE Zlatoličje – Formin, uskladitev omilitvenih ukrepov;
- DPN za državno cesto Slovenj Gradec Dravograd - mnenje o ustreznosti OP;
- DPN za ČHE Kozjak - optimizacija povezovalnega daljnovoda in izvedbe;
- DPN DV Cirkovci – Pince – izvedba NH Velika Polana, Šturmovci (usmerjanje izvedbe).

OE Nova Gorica:

- DPN za avtocesto Postojna – Jelšane, mnenje k študiji variant, mnenje o ustreznosti okoljskega poročila.

OE Novo mesto:

- priprava pobud ter podatkov in usmeritev v fazi objave pobude za DPN za JEK 2;
- DPN za DV 2 × 110 kV Brestanica – Hudo – mnenje o ustreznosti okoljskega poročila;
- DPN DC Krško–Brežice - mnenje o ustreznosti okoljskega poročila.

OE Piran:

- DPN za prenovo daljnovoda 2x 110 kV Divača - Koper – ustreznost okoljskega poročila (skupaj z OE NG);
- DPN za HC Koper - Dragonja – dopolnitev smernic za kompenzacijske ukrepe na Drnici;
- DPN za spremembe in dopolnitve DLN za drugi tir železniške proge na odseku Divača – Koper (skupaj z OE NG);
- Pomorski prostorski plan Slovenije - spremljanje izvajanja;
- priprava izhodišč za pripravo Regionalnega prostorskega plana Obalno-Kraške razvojne regije;
- DPN Mednarodno pristanišče Luka Koper - ureditev Ankaranskega obrobnega kanala – Faza 1A.

OPN

Število planov, ki se sprejemajo ali spreminjajo, je izredno veliko, zaradi dolgotrajnosti postopkov pa je priprava smernic, gradiv za smernice in mnenj za te plane tudi časovno in vsebinsko zelo zahtevna in obsežna. Številne so spremembe in dopolnitve občinskih planov, v katerih se obravnavajo pobude, ki so

bile pred tem zaradi nesprejemljivosti že izvzete iz postopka in smo jih v preteklih postopkih že zavrnili. Nekateri pripravljavci dokumentacijo spreminjajo nepregledno.

OE Celje:

Obravnavali smo devet občinskih prostorskih načrtov. Priprava prostorskih načrtov poteka na podlagi različnih zakonih za urejanje prostora. Z izdelovalci planov in občinami redno potekajo usklajevanja. V nadaljevanju izpostavljamo prostorske načrte, ki so kompleksni, obsegajo veliko število pobud za spremembo namenske rabe prostora ter so z vidika varstva narave najbolj zahtevni:

- OPP in OPN Bistrica ob Sotli – mnenje na osnutek plana. Priprava mnenja in smernic je zahtevna, saj celotno območje občine prekriva status zavarovanega območja Kozjanski park in Natura 2000;
- OPN MO Celje – izdaja naravovarstvenega mnenja k dopolnjenemu predlogu plana po izvedenem usklajevanju s kmetijskim resorjem;
- SD 1 OPN MO Velenje – izdano prvo mnenje na osnutek plana;
- SD 1 OPN Šoštanj - izdana dopolnitev prvega mnenja na osnutek plana;
- SD 3 OPN Vojnik – izdano mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na naravo;
- SD 1 OPN Podčetrtek – izdano gradivo za izdajo mnenja k osnutka SD1 OPN Občine Podčetrtek.

OE Maribor:

Obravnavali smo večje število občinskih prostorskih načrtov. Večinoma potekajo postopki sprememb in dopolnitev OPN za 10 občin na območju OE Maribor še poteka priprava OPN. V nadaljevanju izpostavljamo le plane, za katere je zaradi možnih bistvenih vplivov priprava mnenj in smernic najbolj zahtevna:

- OPN, s katerimi se določa namenska raba in ureditve na varovanih območjih in območjih z drugimi NV statusi, pa le to ni bilo še nikoli presojano: Kobilje, Kuzma, Puconci, Beltinci, Lenart, Slovenska Bistrica, Pesnica, Sveta Ana: Posebej zahtevna je priprava OPN Lendava zaradi določitve namenske rabe na velikem delu območja Natura Mura in OPN Lenart zaradi umeščanja ureditev na območje nadomestnih habitatov, določeno z DPN;
- OPN Kuzma 2 SD usklajevanja in priprava mnenja;
- SD OPN Rače-Fram –pobude na travnikih Natura Pohorje;
- SD10 OPN Hoče-Slivnica – umeščanje nadomestnih kmetijskih zemljišč na obstoječi gozd na območju Rogoze;
- SD OPN 1 in SD OPN 3 Ormož- posegi na poplavnih območjih.

Občine intenzivno pripravljajo tehnične popravke za OPN, pri čemer je potrebno preveriti ustreznost postopka oziroma morebitne ureditve, ki bi lahko imele vplive na varovana območja in bi jih bilo zato potrebno presojati – obravnavali smo 36 tehničnih popravkov.

OE Ljubljana:

- OPN MOL SD5;
- OPN Ribnica SD4;
- OPN Šmartno pri Litiji SD5;
- SD OPN Škofljica;
- SD OPN Borovnica;
- SD OPN Ig;
- OPN Bloke.

OE Kranj:

Pripravili smo več gradiv za naravovarstvene smernice za OPN-je in njihove spremembe, mnenj glede

ustreznosti okoljskih poročil in vplivov plana ter imeli številne usklajevalne sestanke, med katerimi zaradi obsega in kompleksnosti še posebej izpostavljamo:

- SD 4 OPN Kranj;
- SD 3 OPN Bohinj v sodelovanju z Javnim zavodom TNP;
- SD OPN občine Cerklje na Gorenjskem;
- SD 2 OPN Kamnik;
- SD PRO in SPRO Radovljica;
- SD OPN Preddvor;
- SD OPN Bled;
- SD OPN Komenda.

Zanimivo in kompleksno je bilo mnenje v primeru OPN Domžale, kjer smo se na zaprosilo Občine opredelili do pomena javnega interesa ohranjanja narave na podlagi odločitve Ustavnega sodišča glede spremembe namenske rabe zemljišč iz stavbne v gozdno na naravovarstveno pomembnih območjih.

OE Nova Gorica:

Obravnavali smo več sprememb in dopolnitev OPN:

- SD 1 OPN občine Ajdovščina;
- SD 2 OPN občine Divača;
- SD 6 OPN občine Cerkno;
- SD 7 OPN občine Postojna;
- SD 8 OPN občine Brda.

OE Novo mesto:

Pripravljali smo gradiva za naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve OPN ter mnenja glede ustreznosti okoljskih poročil. Izpostavljamo sodelovanje pri naslednjih spremembah in dopolnitvah OPN:

- OPP za Občino Mokronog-Trebelno - gradivo za pripravo smernic
- 4SD OPN Mokronog – Trebelno – drugo mnenje
- 5SD OPN Šentrupert – drugo mnenje;
- SD OPN5 Občine Trebnje – drugo mnenje
- SD OPN4 Občine Mirna Peč – drugo mnenje

OE Piran:

Z izjemo Občine Ankaran, nobena od treh preostalih obalnih občin nima sprejetega občinskega prostorskega načrta, posledica je velik prostorski pritisk na območjih z naravovarstvenimi statusi. Zaradi starih neustreznih aktov, ki so še vedno v uporabi pri urejanja prostora, se pritisk na naravo na majhnem obalnem območju izjemno povečuje. Sprejem aktov dodatno zapletajo posledice podnebnih sprememb, ki so jim obalna mesta že danes zelo izpostavljena, sistemsko in prostorsko pa slabo pripravljena. Iz naštetih razlogov je bilo v postopkih veliko usklajevanj, sprejem OPN-jev pa se kljub že desetletje dolgim postopkom, dodatno zapleta. Najbolj strokovno in ustrezno poteka priprava OPN Mestne občine Koper. Za ta prostorsko in vsebinsko kompleksen in obsežen prostorski akt je potekalo več usklajevanj, ZRSVN pa je dvakrat izdal mnenje k predlogu. Povsem nov osnutek OPN je v letu 2025 pripravila Občina Piran. Zaradi pravne nedoslednosti pri določitvi namenske rabe je postopek ponovno zastal po izdaji prvega mnenja na osnutek akta.

- OPN Piran - prvo mnenje k novemu osnutku;
- OPN Koper- izdaja mnenj na predlog plana;
- OPN Izola - mnenje o ustreznosti dopolnitve okoljskega poročila za novi predlog.

OPPN

V postopkih priprave OPPN smo s smernicami in mnenji sodelovali v številnih postopkih. Zaradi zahtevnosti usklajevanj in dolgotrajnosti postopkov izpostavljamo:

OE Celje:

Pomembnejši OPPN-ji v smislu zahtevnosti priprave smernic ali mnenj:

- v obravnavi je bilo več OPPN za zagotovitev lokacij za gradnjo nadomestitveni objektov, ki so uvrščeni na seznam za odstranitev po ujmi 2023 (Luče, Rečica ob Savinji, Ljubno, Mozirje, Šmartno ob Paki, Celje). OPPN obnovo za odpravo posledic poplav in plazov na območju industrijske cone BSH hišni aparati d.o.o. (OPPN za obnovo), občina Nazarje. V postopku priprave OPPN je bilo več usklajevanj, izdaja mnenja o ustreznosti in skladnosti dopolnjenega okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na naravo ter mnenje na dopolnjen osnutek plana;
- OPPN za območje Premogovnika Velenje na območju občine Šoštanj, izdaja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila in osnutka OPPN;
- OPPN za obnovo po poplavah na območju dela Letuša (levi in desni breg Gmajna) in širitev naselja Braslovče z Rakovljami za nadomestitveno gradnjo. Gre za območje OPPN, s katerim se bo opredelilo stavbno zemljišče za gradnjo stanovanjskih objektov, kot nadomestitve za odstranitev objektov na poplavno ogroženem območju ob Savinji. Izdano je bilo gradivo za mnenja o ustreznosti okoljskega poročila in mnenje k dopolnjenemu osnutku načrta;
- OPPN za sanacijo in izkoriščanje kamnoloma Retje – Plesko na območju občine Hrastnik, izdaja gradiva za izdajo mnenja na predlog načrta.

OE Kranj:

Obravnavali smo številne OPPN-je in spremembe teh aktov, med katerimi je bilo veliko OPPN-jev za preselitev kmetijskih gospodarstev. Zaradi kompleksnosti izpostavljamo:

- OPPN Kamnik VP-05 (Velika planina) - Hotel Šimnovec;
- OPPN za EUP del KA-35 in del KA-186, občina Kamnik;
- OPPN za VE -05 (del), občina Moravče;
- OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Hudej – Ples- zahodni del;
- OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk – Gabrje- vzhodni del.

OE Ljubljana:

Obravnavali smo številne OPPN-je, izpostavljamo:

- OPPN Brezovica;

OE Maribor:

Obravnavali smo večje število OPPN-jev, ki pretežno podrobneje določajo stanovanjsko gradnjo. Med vsemi OPPN je veliko takšnih, ki posegajo na območja ohranjanja narave, zato je njihova obravnava zahtevnejša. Zaradi zahtevnosti izpostavljamo naslednje:

- OPPN Za območje Maribora in Levega nabrežja Drave;
- OPPN Filovci gramoznica;
- OPPN Kuštanovci (peskokop);
- OPPN Moravske Toplice KA 3;
- OPPN za del enote urejanja prostora EUP HA 7-del in HA 9 (območje glinokopa Hardek) v občini Ormož
- SD OPPN za del enote urejanja ZD – 2, Trgovski center v k.o. Zgornji Duplek;
- OPPN za enoto urejanja prostora JI1 -centralno območje Jiršovci – ponovno začet postopek;
- OPPN pod Pohorjem v MO Maribor;
- OPPN za območje odlagališča nevarnih odpadkov "Odlagališče Žerjav/NOMA.

OE Nova Gorica:

Obravnavali smo 34 OPPN-jev v različnih fazah postopkov.

OE Novo mesto:

Sodelovali smo v številnih postopkih izdelave OPPN-jev, v veliki večini izven statusov. Zahtevnejše delo so predstavljali:

- OPPN za industrijsko cono Trebnje;
- OPPN Adria-jug, MO Novo mesto;
- OPPN za Novoteks, MO Novo mesto;
- OPPN jedro naselja Otočec, MO Novo mesto;
- OPPN Športno rekreacijski park Dolenjske Toplice.

RPP

S pripravo gradiv smo sodelovali pri izdelavi RPP:

- RPP za Obalno-Kraško razvojne regijo – osnutek izhodišč;
- nadaljevanje dela s sodelovanjem pri izvedbi delavnic in kreiranju dokumenta: Izhodišča za pripravo RPP v Gorenjski razvojni regiji;
- RPP LUR;
- RPP Pomurje;
- RPP Podravje;
- RPP Koroška;
- RPP JV Slovenija;
- RPP Zasavske razvojne regije;
- RPP Savinjske regije;
- RPP za regijo Posavje;
- RPP Goriške;
- RPP Primorsko notranjske razvojne regije.

Elaborat lokacijske preveritve za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi:

OE Celje:

- Obravnavali smo večje število vlog za izdajo gradiva k mnenju glede ustreznosti elaborata lokacijske preveritve, s katerim občina na podlagi posameznih potreb v prostoru izvede manjše spremembe izvedbene regulacije prostora na podlagi izkazanega interese investitorjev. Ta instrument prostorskega načrtovanja uporabljajo tudi občine za namen določitve stavbnih zemljišč za nadomestitvene objekte, ki so predmet odstranitve zaradi posledic ujme l. 2023.

OE Maribor:

- Obravnavali smo večje število vlog za izdajo gradiva k mnenju glede ustreznosti elaborata lokacijske preveritve. Večina Elaboratov LP je z vidika ohranjanja narave ustreznih, za nekatere pa so bila potrebna dodatna usklajevanja. Med slednjimi izpostavljamo Lokacijsko preveritev za Razkrižje glede umestitve visokovodnih nasipov ob Muri in Lokacijsko preveritev Kukeč.

OE Nova Gorica:

- Obravnavali smo 8 vlog za izdajo gradiva k mnenju glede ustreznosti elaborata lokacijske preveritve.

13.1.4 Vodarstvo (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov)

Na področju upravljanja voda smo pripravili naravovarstvene smernice za predlog sanacije posameznih objektov vodne infrastrukture, vodnih in priobalnih zemljišč za leto 2025, zaradi posledic poplav med 28. - 30.avgustom 2023, med 27. oktobrom - 6.novembrom 2023, med 3. - 7. junijem 2024, med 19. - 20.

julijem 2024, med 27. - 28. julijem 2024 in med 12. - 15. septembrom 2024, ločeno za leti 2025 in leti 2026.
Za osem osnutkov letnih programov gospodarske javne službe urejanja voda za leto 2025 smo v prvi polovici leta pripravili osem naravovarstvenih smernic. V postopku usklajevanja letnih programov z vsebino naravovarstvenih smernic smo izdali 13 naravovarstvenih mnenj. Ob koncu leta smo izdali osem naravovarstvenih smernic za osnutke letnih programov gospodarske javne službe urejanja voda za leto 2026.
V okviru izobraževanja s področja upravljanja voda smo izvedeli dve delavnici. Prvo delavnico smo skupaj s Hidrotehnikom in DRSV izvedeli na hudourniku Volovljek (pritok Črne) v občini Kamnik, kjer smo si ogledali različne prakse urejanja hudournikov in se pogovorili o možnostih vključevanja ciljev varstva narave v načrte in projekte urejanja hudournikov. Na drugi delavnici smo obravnavali vsebine s področja priprave strokovnih mnenj za posege urejanja voda ter aktualne zadeve s področja urejanja in rabe voda.

OE Celje:
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju porečja reke Savinje za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

OE Kranj:
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju porečja zgornje Save za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

OE Maribor:
- osnutek Naravovarstvenih smernic k Programu dela javne službe na območju porečja reke Drave za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026;
- osnutek Naravovarstvenih smernic k Programu dela javne službe na območju porečja reke Mure za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

OE Ljubljana:
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju srednje Save za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

OE Nova Gorica:
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju jadranskih rek z morjem za obdobje od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025;
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju jadranskih rek z morjem za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026;
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju Soče za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026.

OE Novo mesto:
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju spodnje Save za obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2026

OE Piran:
Če smo smernice za program v letu 2025 zaradi neustreznosti vloge izdali aprila, se je načrtovanje posegov za leto 2026 na vodah izboljšalo, saj smo smernice k predvidenim posegom v letu 2026 izdali že decembra 2025.
- naravovarstvene smernice k Program dela javne službe na območju jadranskih rek z morjem za leto 2025;
- naravovarstvene smernice k Programu dela javne službe na območju jadranskih rek z morjem za

leto 2026.

13.1.5 Ribištvo (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov)

Na področju ribištva smo sodelovali na sejah Odbora za spremljanje programa za izvajanje evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za obdobje 2014-2020 in sejah Odbora za spremljanje programa za izvajanje evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za obdobje 2021–2027.

OE Piran:

V pripravi je nov oz. novelacija načrta upravljanja morskega gospodarskega ribištva. Zaradi nedoslednosti pri beleženju prilova zavarovanih živalskih vrst in ugotovljene smrtnosti pri izvajanju ribolova v preteklem programskem obdobju smo decembra 2025 zaradi možnega bistvenega vpliva podali oceno, da je za nov načrt potrebno izvesti CPVO postopek.

- Načrt upravljanja morskega gospodarskega ribištva v teritorialnih in notranjih morskih vodah RS – predhodni postopek CPVO

13.1.6 Gozdarstvo in lovstvo (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov)

Izdelali smo 24 predlogov naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih enot in jih v usklajevanje posredovali na ZGS. Do konca leta 2025 je bilo usklajenih in oddanih 15 končnih naravovarstvenih smernic. V naravovarstvene smernice vključujemo ukrepe/rezultate številnih projektnih aktivnosti. V postopkih priprave NS smo sodelovali z upravljavci zavarovanih območij ter drugimi deležniki. V vseh fazah sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot aktivno sodelujemo s pripravo različnih mnenj (CPVO mnenja, naravovarstvena mnenja, udeležbe na javnih obravnavah, …). Po obsegu in vsebini gre za izjemno zahtevne izdelke, postopki sprejemanja načrtov trajajo vsaj dve leti. Za zaposlene smo tekom leta izvedli eno strokovno izobraževalno delavnico. Veliko energije in časa je bilo vloženega v pripravo kohezijskih projektov na temo »gozdov«. Za MKGP smo pripravili tri strokovna mnenja za izvedbo raziskav v gozdnih rezervatih, tako kot vsako leto pa smo sodelovali tudi v medresorskem usklajevanju Letnega načrta razpolaganja z državnimi gozdovi. Izvedli smo dve predavanji za študente gozdarstva na Biotehniški fakulteti. S prispevkom smo sodelovali na Gozdarskih študijskih dnevih.

OE Celje:

- naravovarstvene smernice za GGN GGE Žalec,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Vitanje,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Luče,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Slovenske Konjice,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Kum – Dobovec,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Ponikva,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Rečica,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Marija Reka,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Hrastnik,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Slovenske Konjice.

OE Kranj:

- naravovarstvene smernice za GGN GGE Pokljuka,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Tržič,
- naravovarstveno mnenje k predlogu GGN GGE Mežaklja.

OE Ljubljana:

- GGN GGE Polhov Gradec,
- GGN GGE Bistra – Borovnica,
- GGN GGE Zali Log,
- GGN GGE Stojna,
- GGN GGE Željne - Laze.

OE Maribor:

- NS za GGN GGE Pohorje,
- NS za GGN GGE Paški Kozjak,
- NS za GGN GGE Ljutomer,
- predlog NS za GGN GGE Spodnje Dravsko polje,
- predlog NS za GGN GGE Lovrenc na Pohorju,
- NV mnenje za GGN GGE Vzhodno Goričko,
- NV mnenje za GGN GGE Mislinja,
- NV mnenje za GGN GGE Vzhodne Haloze,
- NV mnenje za GGN GGE Slovenska Bistrica.

OE Nova Gorica:

- naravovarstvene smernice za GGN GGE Planina – Golobičevec,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Suhi vrh – Podgora,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Dletvo,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Podkraj – Nanos,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Baška grapa,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Kras I.
- NV mnenje za GGN GGE Brkini I,
- NV mnenje za GGN GGE Banjšice,
- NV mnenje za GGN GGE Bovec,
- NV mnenje za GGN GGE Idrija I,
- NV mnenje za GGN GGE Predmeja,
- NV mnenje za GGN GGE Črni dol,
- NV mnenje za GGN GGE Baba – Debela gora.

OE Novo mesto:

- naravovarstvene smernice za GGN GGE Mokronog,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Brezova Reber,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Krakovo,
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Žužemberk
- naravovarstvene smernice za GGN GGE Semič.

13.1.7 Rudarstvo (naravovarstvene smernice, naravovarstvena mnenja, presoja sprejemljivosti planov)

Na področju rudarstva se je povečalo število vlog za koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin zaradi izteka veljavnosti dosedanjih pravic za izkoriščanje.

OE Celje:
Na področju rudarstva smo izdali mnenja za pripravo več rudarskih projektov za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine in naravovarstvenih smernic za pripravo koncesijskih aktov. Vse vloge se nanašajo na podaljšanje rudarskih pravic za izkoriščanje mineralnih surovin v obstoječih pridobivalnih prostorih in sprotne ter končne sanacije in rekultivacije po zaključku izkoriščanja mineralne surovine. Izpostavljamo:

- naravovarstvene smernice za pripravo rudarskega koncesijskega akta za izkoriščanje tehničnega kamna – dolomita v pridobivalnem prostoru Kozje, občina Kozje;
- naravovarstvene smernice za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – andezit v pridobivalnem prostoru Zagaj, občina Rogaška Slatina;
- naravovarstvene smernice za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine – opekarska glina v pridobivalnem prostoru Šmiklavž v Mestni občini Celje;
- naravovarstvene smernice za pripravo rudarskega koncesijskega akta za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca in dolomita na pridobivalnem prostoru Liboje 2, občina Žalec;
- naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor Podgora 2, občina Šmartno ob Paki in občina Polzela;
- naravovarstvene smernice za podelitev rudarske pravice za pripravo rudarskega koncesijskega akta za izkoriščanje tehničnega kamna – dolomita v pridobivalnem prostoru Pletovarje 2, občina Slovenske Konjice;
- naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor Žusem 3, občina Šentjur;
- naravovarstveno mnenje k predlogu Uredbe o rudarskih pravicah za izkoriščanje mineralnih surovin v pridobivalnih prostorih Hardeška šuma – širitev 5 v občini Ormož, Laže III v občini Divača in Žusem 3 v občini Šentjur, za pridobivalni prostor Žusem 3.

OE Kranj:
Na področju rudarstva izpostavljamo:

- naravovarstveno mnenje k predlogu Uredbe o rudarskih pravicah za izkoriščanje mineralnih surovin v pridobivalnih prostorih Poljčane 2 v občini Poljčane, Valnaček v občini Grosuplje in Stahovica 2 v občini Kamnik. Uredba se je nanašala na vse kamnolome, OE Kranj je poda naravovarstveno mnenje za pridobivalni prostor Stahovica 2.

OE Ljubljana

- naravovarstvene smernice za Kamnolom Čeplje, občina Kočevje;
- naravovarstvene smernice za Kamnolom Lesno brdo, občina Vrhnika/Horjul

OE Maribor:

- OPPN in koncesijski akt za peskokop Kuštanovci;
- naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor Dobrovnik 3, parc. št. 8388/2 k.o. 146 Dobrovnik v občini Dobrovnik.
- Usklajevanja za širitev gramoznice Jurkovec
- Komunikacijske aktivnosti (priprava opomnikov, korespondenca, …) z MNVP za gramoznico Krapje.

OE Nova Gorica:

- rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v kamnolomu Mali Medvejk 2 v občini Sežana - mnenje o skladnosti z naravovarstvenimi smernicami.

OE Novo mesto

- naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta v postopku podelitve rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine roženec v pridobivalnem prostoru Jersovec IIb;
- mnenje k rudarskemu projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – dolomita v

pridobivalnem prostoru Dolenje Laknice 3, Občina Mokronog-Trebelno;
- mnenje k rudarskemu projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje dolomita v pridobivalnem prostoru GUNTE 2;
- Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podaljšanje rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru ležišča Ravno.

OE Piran

- naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surove tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2.

13.2 Strokovna mnenja in soglasja na ravni posega

Število strokovnih mnenj v okviru presoj sprejemljivosti posegov v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, naravovarstvenega soglasja in dovoljenja za poseg v naravo je v letu 2025 naraslo, kot je trend že nekaj let. V letu 2025 smo izdelali 7659 mnenj, soglasij in prijav inšpekcijam.
Ob tem smo razvijali metodologijo in znanje za izboljšanje kakovosti strokovnih mnenj s poudarkom na spremljanju njihovih učinkov in vključitvi vsebin PUN v redno delo.
Spremljali smo evropsko in domačo sodno prakso v zvezi z Naturo 2000 ter nova spoznanja in pravila uvajali v delo Zavoda.

V strokovnih mnenjih v postopku presoje sprejemljivosti v okviru naravovarstvenega soglasja so prevladovala mnenja za enostavne in nezahtevne objekte različnih namembnosti, največ za kmetijske namene, ki postajajo na nekaterih območjih Natura 2000 (npr. Kras, Ljubljansko barje, Goričko, Kozjanski regijski park, Haloze) vedno večji problem, saj kljub ugotovljenemu nebistvenemu vplivu posameznega objekta pomembno prispevajo k vse večjim kumulativnim vplivom vseh posegov in dejavnosti na teh območjih. Zahtevnejša mnenja s presojami so se nanašala na gradnjo komunalnih, infrastrukturnih objektov, VE, sanacijsko- vzdrževalne posege na vodotokih, gradnjo gospodarskih objektov na zavarovanih območjih itd. V številnih primerih sta bili potrebni preverjanje stanja v naravi ter usklajevanje z načrtovalci posegov. V številnih primerih smo pred postopki pridobivanja dovoljenj svetovali in usmerjali posege v naravo z namenom čim manjšega vpliva na varovana območja in izognitve zapletom v postopkih. Številna mnenja smo izdali za posege na zavarovanih območjih, na primer v TNP, kjer prevladujejo mnenja za individualne gradnje hiš, počitniških hiš, kozolcev, lop in pastirskih stanov ter posodobitve javne infrastrukture.
Glede na subvencijske sheme države za VE beležimo porast povpraševanj investitorjev in vlog za izdajo predhodnih mnenj ali mnenj v okviru drugih postopkov za VE.

Med strokovnimi mnenji v postopku presoje sprejemljivosti v okviru dovoljenja za poseg v naravo so prevladovala mnenja, povezana z vzdrževanjem vodotokov, na primer sanitarni poseki, večje število zadev za čiščenje barjanskih jarkov in odstranjevanje grmovne zarasti ter ureditev infrastrukture za obiskovalce.
Na področju urejanja voda smo sicer obravnavali veliko posegov, ki so se izvajali predvsem na podlagi sprejetih letnih programov, Sanacijskega programa in Načrta investicij. Za odpravo posledic ujme l. 2023 je bilo v letu 2025 občutno povečano število obravnavanih vlog za izvedbo sanacije struge na Savinji s pritoki in Dreta s pritoki ter drugih vodotokih. Dela na vodotokih so se izvajala v okviru vzdrževalnih del v javno korist, za katera je koncesionar pridobil naravovarstveno soglasje.
Obravnava posameznega posega je običajno vključevala usklajevalne sestanke in terenske oglede, kjer smo se dogovorili o ustreznem posegu in o prilagoditvah projekta za doseganje naravovarstvenih ciljev. V teh postopkih sodelujemo tudi z lokalnimi ribiškimi družinami in ZZRS ter lokalnimi skupnostmi. Usklajevanje je bilo na ravni posameznih posegov zelo zahtevno.

V postopku presoje v okviru dovoljenj po drugih predpisih se je večina mnenj nanašala na vodna dovoljenja na varovanih območjih. Na področju rabe vode smo sodelovali pri nekaj zelo zahtevnih postopkih za rabo vode za pridobivanje električne energije (mHE) in namakanja. Predvsem v primerih, kjer

predvidena raba vode z vidika varstva narave ni sprejemljiva ali je bila načrtovana količina odvzete vode prevelika, je bilo izvedenih več sestankov s pobudniki in različnimi državnimi institucijami.

Zaradi vse težjih postopkov usklajevanja interesa ohranjanja narave z drugimi deležniki so mnenja vsebinsko in časovno zahtevna.

Razvojne aktivnosti, ki smo jih izvajali:

- izboljševanje kakovosti strokovnih mnenj in enotnosti metod pri ocenjevanju pomembnosti vplivov posegov;
- sodelovanje strokovnjakov znotraj Zavoda ter sodelovanje s pristojnimi službami predvsem v postopkih presoje sprejemljivosti posegov in drugih postopkih.

V spodnjem grafu je prikazano število izdanih izdelkov v zvezi z načrtovanjem po območnih enotah v letu 2025.

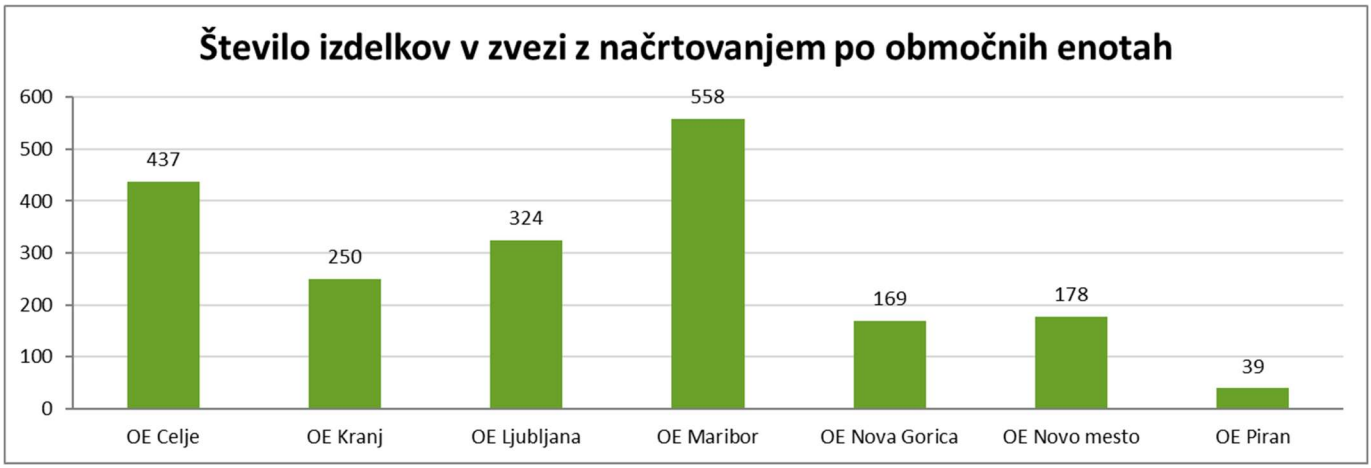

V preglednici je po območnih enotah prikazano število izdelanih strokovnih mnenj in soglasij:

	OE Celje	OE Kranj	OE Ljubljana	OE Maribor	OE Nova Gorica	OE Novo mesto	OE Piran	Supaj
Dovoljenje za poseg v naravo	10	0	2	73	102	20	25	**232**
Gradbeno dovoljenje	459	629	951	1491	771	445	192	**4938**
Mnenja po občinskih odlokih o zavarovanju	3	0	0	0	2	0	0	**5**
Mnenja v postopkih po drugih predpisih	11	15	20	44	45	10	3	**148**
Mnenja v postopkih prometa z zemljišči	8	10	13	35	10	9	7	**92**
Mnenje v inšpekcijskem postopku	2	0	1	7	1	1		**12**
Naravovarstveno soglasje	184	170	175	176	214	100	17	**1036**
Odstop vloge	3	0	25	9	2	8	0	**47**
Ostala mnenja po 117. členu ZON	82	58	188	156	181	51	36	**752**
Posredovanje različnih dokumentov	7	1	14	38	0	19	14	**93**
Poziv	4	13	11	6	45	1	2	**82**
Predhodno soglasje zaprireditve vožnje v naravnem okolju	2	3	3	2	9	4	0	**23**
Presoja vplivov na okolje (integralno dovoljenje in okoljevarstveno soglasje)	1	1	7	3	1	0	0	**13**
Presoja vplivov na okolje (ostalo)	4	2	3	5	1	3	2	**20**
Prijava inšpekciji	5	4	5	13	4	11	1	**43**
Soglasja po občinskih odlokih za ZO	0	0	8	54	0	0	0	**62**
Splošna in posebna raba naravne vrednote	22		6	17	3	9	4	**61**
Skupaj	807	906	1432	2129	1391	691	303	7659

Integralni postopek in okoljevarstveno soglasje (mnenja ZRSVN)

OE Celje:

V predhodnem postopku je bilo za več načrtovanih posegov izdano mnenje o tem, ali je v okviru izvedbe načrtovanega posega treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno

soglasje:

- mnenje k načrtovani gradnji navezovalne ceste Dramlje – Šentjur od km 0,000 do km 2+630 – 1. faza;
- mnenje k načrtovani gradnji parkirišča za tovorna vozila, občina Rogatec;
- mnenje za povečanje zmogljivosti prevoza oseb šestsedežnice Mašinžaga na smučišču Rogla;
- mnenje k nameravanim posegom v Kamnolomu Andraž 3 in v kamnolomu Podgora;
- mnenje k načrtovani gradnji novega objekta za namen proizvodnje specialnih granuliranih kalcijevih fosfatov v obrtno industrijski coni Steklarne Hrastnik;
- mnenje k načrtovani ureditvi fekalna kanalizacija Zabukovica, II. Faza, kot razširitev ČN Žalec;
- mnenje k načrtovanemu vnosu zemeljskega izkopa po postopku R10 na zemljišče znotraj kamnoloma Paka, MO Velenje.

OE Maribor:

- postopek izdaje integralnega gradbenega dovoljenja za Rekonstrukcijo HE Formin in jezu Markovci;
- spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za taljenje in litje sive litine s proizvodno zmogljivostjo Libeliče;
- obravnavali smo več vlog za mnenja v predhodnem postopku, zaradi zahtevnosti izpostavljamo Predhodni postopek za poseg Sončna elektrarna Talum in predhodni postopek za vetrno elektrarno Ojstrica v občini Dravograd.

OE Nova Gorica:

- vzporedni levi tir železniške proge Divača – Koper;
- več mnenj za vnos zemeljskega izkopa po postopku R10.

OE Novo mesto:

- gradnja 3. in 4. etape nove prometne povezave med avtocesto A2 Ljubljana - Obrežje in priključkom Maline, hitra cesta med priključkoma Osredek in Maline (3. razvojna os).

OE Piran:

- vzporedni levi tir železniške proge Divača - Koper.

Postopek prevlade javne koristi (mnenja ZRSVN v postopku **prevlade javne koristi**)
HE Mokrice

Gradbeno dovoljenje (mnenja ZRSVN v postopku priprave presoje sprejemljivosti posegov in za NV)

OE Celje:
Med zahtevnejšimi mnenji v postopkih presoje posegov v okviru izdaje gradbenih dovoljenj izpostavljamo:

- mnenja k izvedbi protipoplavnih ukrepov na Savinji za zagotavljanje poplavne varnosti urbaniziranih območij od Ločice ob Savinji do Letuša skladno z DPN Ločica–Letuš;
- mnenje k načrtovani ureditvi regionalne ceste R1-225/1246 Soteska – Šentrupert od km 0+000 do km 2+120;
- mnenje za gradnjo glavne ceste G2-108 Hrastnik - Zidani Most in deviacije ceste G1-5 Rimske Toplice - Zidani Most – Radeče;
- mnenja za izvedbo protipoplavnih ureditev in lokalnih sanacij na vodotokih, npr. ureditve na več odsekih struge Savinje s pritoki, Drete s pritoki ter mnenja k posegom, ki so se izvedli okviru projekta LIFE-IP NATURA.SI, in sicer bočne širitve na strugi Ličence ter renaturacija regulirane struge na potoku Dobje;
- mnenja in usklajevanja za gradnjo državnih kolesarskih povezav (DKP), zlasti zahtevna primera kolesarske poti Celje–Laško (odsek še vedno ni rešen);
- mnenje za izvedbo posega - Glavna cesta G2-108 Hrastnik - Zidani Most in deviacija ceste G1-5 Rimske

Toplice - Zidani Most - Radeče;
- mnenja za gradnjo infrastrukturnih linijskih objektov (kablovodi, kanalizacijski sistemi, vodovodi idr.);
- mnenja za rekonstrukcije in obnovo gospodarske javne infrastrukture (ceste, energetski vodi, javno vodovodno omrežje, kanalizacijska omrežja);
- mnenja v zvezi z gradnjo posameznih objektov na zavarovanih območjih (Kozjanski regijski park, KP Golte, KP Ponikovski kras, KP Boč, KP Kum, KP Logarska dolina, KP Mrzlica itd.) in območjih Natura 2000 (Pohorje, Grintovci itd.).

OE Kranj:
Zaradi izstopajoče kompleksnosti velja izpostaviti:
- posegi v soteski Vintgar;
- legalizacija dela Češke koče;
- več mnenj za nadomestne planinske stanove na Veliki planini;
- dozidava Vodnikovega doma;
- rekonstrukcija in prizidava Triglavskega doma na Kredarici (meteorološki observatorij Kredarica);
- stanovanjsko območje Srakovlje;
- mHE Bukovlje;
- Športni park Globoko;
- komunalna ureditev naselja Hrastje;
- bazna postaja v naselju Koprivnik, Bohinj;
- gradnja mostu čez Tunjščico, vključno z geološkim nadzorom;
- legalizacija parkirišča za avtodome na NS Povirje V lisicah pri Bledu.

OE Maribor:
Med mnenji v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, ki jih je OE Maribor izdelala okoli 1500, izpostavljamo le nekaj najzahtevnejših, to so mnenja za posege, ki bi lahko bistveno vplivali na cilje ohranjanja narave in varovana območja:
- mnenja v zvezi z izvedbo visokovodnih nasipov ob Muri na večjih odsekih (za VV nasipe je bilo vodenih več različnih tipov postopkov, odvisno od odseka);
- mnenja za številne sanacijske posege po poplavah in neurjih, sanacije cest, plazov, zavarovanj (predvsem Zg. Dravska dolina (Pohorje, Kozjak) in koroška, n.pr. Rdeči Breg, Puščava, Spodnji Razbor);
- ureditev križišča Sele na cesti Ravne – Kotlje – Slovenj Gradec;
- rekonstrukcija mostu čez Dravo v Trbonjah;
- gradnja Kampa pri Divjem petelinu;
- več kompleksnejših mnenj na območju Goričkega in Haloz, negativna mnenja (bistveni vplivi na varovana območja) predvsem zaradi posegov na kmetijskih zemljiščih, ki so varovani HT in habitati zavarovanih vrst, na primer za gradnjo rastlinjakov in sončne elektrarne, gradnje raznih objektov;
- nadgradnja železniške proge št. 34 na odseku Prevalje - d. m.;
- rekonstrukcija dela ceste JP 102121 (Medribnik- Pohorje) in sanacija mostu čez potok Bela;
- celovita obnova vodovodnega sistema Spodnje Podravje- povezovalni vod -SKLOP 1;
- rekonstrukcija dela odseka na AC A1/0036 in 0636 Fram - Slovenska Bistrica;
- ureditev zelenih površin v naselju Majšperk na območju NV;
- ureditev državne kolesarske povezave »D3 Dravska kolesarska pot« v MO Maribor na odseku med Meljem in Metavo;
- obnova Grajske kašče na Ptuju – projektna dokumentacija je bila naknadno spremenjena (po izdaji našega pozitivnega mnenja) tako, da pogoji niso bili upoštevani, izvedba takšnega projekta pa lahko povzroči uničenje ali poškodovanje drevesne NV in zavarovanega spomenika. Izvedenih je bilo veliko usklajevalnih sestankov z MK, projektanti in ZVKDS, geodetska izmera krošnje drevesne NV ter naročilo
- arboristističnega mnenja glede vpliva obnove kašče na drevesno NV. Odločitev o nadaljnjih ukrepih še ni

sprejeta, saj iz arborističnega mnenja ni bilo mogoče ugotoviti, ali so predlagani tehnični ukrepi v konkretnem primeru izvedljivi in učinkoviti za zaščito drevesne NV;
- prenova zelenih in vodnih prvin v mariborskem Mestnem parku (čiščenje vseh petih ribnikov, ureditev poti, nadomestne zasaditve; izdani projektni pogoji).

Posebej opozarjamo, da zaradi velikega števila vlog, veliko prednostnih nalog po navodilu ministrstva in premalo zaposlenih glede na obseg dela, ni bilo mogoče zagotavljati obravnave vlog v zakonsko določenih rokih.

OE Nova Gorica:

Izdanih je bilo veliko mnenj za gradnjo objektov. Prevladujejo mnenja v zvezi z nebistvenimi vplivi, zahtevnejša mnenja pa se nanašajo na:

- gradnjo sončnih in vetrnih elektrarn;
- izvedbo vrtin v Triglavskem narodnem parku;
- oskrbo s pitno vodo na območju slovenske Istre in kraškega zaledja;
- gradnjo kmetijskih objektov na območju travišč, ki so v neugodnem ohranitvenem stanju;
- rekonstrukcijo cest ob reki Idrijci in ob gozdu Panovec.

OE Novo mesto:

- ureditev sanitarij in šotorišča v Damlju;
- obnova vodovodnih sistemov v Brežicah, Črnomlju, Krško, Novem mestu, Šentjerneju, Škocjanu, Šmarjeških Toplicah;
- ureditev Urbanega parka Loka v Novem mestu;
- stanovanjska pozidava Dolenjske Toplice;
- ureditve, sanacije in investicijsko vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest.

OE Piran:

- kartodrom Koper - pritožba na gradbeno dovoljenje in upravni spor;
- novogradnja turističnega naselja znotraj Natura 2000 območja Slovenska Istra;
- mnenje za ureditev in ozelenitev parkirišča znotraj KP Strunjan ob laguni Stjuža (naravni rezervat);
- več mnenj za linijske objekte, npr. gradnjo kabelske kanalizacije, vodovodov, elektro omrežij in kanalizacijskih omrežij na varovanih območjih (Strunjan, letališče Portorož...);
- mnenja k prodaji zemljišč na naravnih vrednotah;
- vzporedni levi tir železniške proge Divača Koper – projektni pogoji;
- Parenzana - izgradnja kolesarske poti, pododsek polotok Seča;
- mnenje in kasnejše usklajevanje v zvezi s HMS Dragonja;
- izvedba vzdrževalnih del in manjše rekonstrukcije na dostopni cesti v KPSS;
- ureditev cestne infrastrukture Kanala Sv. Jerneja;
- ureditev hudournika v Žusterni (zmanjšanje erozije) za nadaljnje potrebe ureditve učne poti – na naravni vrednoti.

Naravovarstveno soglasje (mnenja ZRSVN v postopku priprave presoje sprejemljivosti posegov in za NV)

Število mnenj za gozdne vlake se je ob koncu leta v vseh območnih enotah precej povečalo. Izdali smo tudi precej mnenj za gradnjo gozdnih cest, enostavnih objektov, urejanje kolesarskih poti ter rekonstrukcijo cest in infrastrukture na vodah. Izpostavljamo samo nekatera:

OE Celje:

- večje število mnenj za gradnjo gozdnih vlak. Večje število mnenj za sanacijo in rekonstrukcijo vlak, ki so bile poškodovane v ujmi avgusta 2023;
- večje število mnenj za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist (obnova državnih in lokalnih cest idr.);

- večje število mnenj v postopku presoje sprejemljivosti posega v okviru izdaje naravovarstvenega soglasja za sanacijo struge na vodotokih Savinja s pritoki, Dreta, Dravinja, Šmarski potok.

OE Kranj:

- večje število mnenj v postopku izvajanja vzdrževalnih del v javno korist na vodotokih, pri čemer še posebej izpostavljamo ureditev Save Dolinke na Šetini, na Rovščici in pritokih;
- nadgradnja železniške proge na relaciji Jesenice – Bohinjska Bistrica;
- obnova Kranjske koče na Ledinah;
- Sanacija geološke tematske poti v Dovžanovi soteski.

OE Maribor:

Med več kot 170 mnenj v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja izpostavljamo:

- večje število mnenj za izvedbo gozdnih prometnic (vlak, gozdnih cest): na varovanih območjih Haloz, Kozjaka, Pohorja, Grintovcev (Uršlja gora, Smrekovec,…);
- gradnja visokovodnih nasipov ob reki Muri na odsekih znotraj območij DLN v občinah Radenci in Ljutomer;
- izvedba zahtevnih agromelioracij – razgradnja terasastih vinogradov v KP Jeruzalemsko-Ormoške gorice;
- številna mnenja za vzdrževalna dela na HMS;
- številna mnenja za vodnogospodarske posege na vodotokih porečja Drave in Mure;
- mnenja za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist na primer obnova državnih in lokalnih cest;
- ureditev javne ulične razsvetljave s solarnimi svetilkami na območju Sv. Martina v Kobilju;
- priprava več mnenj v postopku pridobitve naravovarstvenega soglasja za posege gradnje optičnega omrežja GOŠO6 (občina Juršinci, občina Videm, občina Zavrč, občina Cirkulane, občina Podlehnik, občina Slovenska Bistrica).

  Posebej opozarjamo, da zaradi velikega števila vlog, veliko prednostnih nalog po navodilu ministrstva in premalo zaposlenih glede na obseg dela, ni bilo mogoče zagotavljati obravnave vlog v zakonsko določenih rokih.

OE Nova Gorica:

- večje število mnenj za gradnjo vlak in protipožarnih poti;
- postavitev zaščitnih ukrepov pred podornimi dogodki nad državno cesto R1-203, odsek 1002 Predel – Bovec (od km 11+400 do km 12+500) – na odseku med hudourniško grapo Kobila in križiščem državne ceste in lokalne ceste LC 018041 trdnjava Kluže-Bavšica pred mostom čez Koritnco;
- gradnja male vetrne elektrarne 800 kW Pesišče;
- ureditev in zaščita državne ceste G2-102 (zaščita in odstranitev dreves), odsek 1030 Staro selo - Kobarid in odsek 1031 Robič-Staro selo;
- obnova parka v Podskali;
- gradnja daljinske kolesarske povezave Čezsoča – Log Čezsoški;
- obnova dostopne poti do Poštarskega doma na Vršiču;
- ureditev parkirnih površin ob državni cesti RT-902/2019, odsek 1019 Strmec – Mangart;
- sanacija poti na vstopno/izstopno mesto Zmuklica;
- gradnja brvi v Repešč – Log pod Mangrtom;
- ureditev državne kolesarske povezave D7, odsek 1 - od MP Robič do neurejenega parkirišča pred vasjo Robič;
- ureditev avtobusnih postajališč (AP) na R1-206, odseka 1043 Kranjska Gora-Vršič in 1029 Trenta Bovec.

OE Novo mesto:

- mnenja za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist na vodotokih in HMS;
- mnenja za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist – rekonstrukcije cest, ureditev peščevih površin in avtobusnih postajališč;

- mnenja za gradnje gozdnih vlak;
- mnenja za gradnjo NNO, TK kanalizacije oziroma nadzemnih vodov.

OE Piran:
- gradnja več gozdnih vlak na območju Kraškega roba, predvsem NS Slavnik;
- obnova kalov v Pomjanu;
- mnenja za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist (obnova državnih in lokalnih cest idr.);
- mnenja v zvezi z urejanjem Ankaranskega obrobnega kanala (NV Rižana, NV Bonifika).

Dovoljenje za poseg v naravo UE (mnenja ZRSVN v postopku priprave presoje sprejemljivosti posegov)

OE Celje:
- mnenja za vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov v RP Kozjanski park;
- mnenja za izvedbo sanacijskih posegov na vodotokih.

OE Kranj:
- več mnenj predvsem za posege na vodotokih.

OE Maribor:
- številna mnenja (preko 50) za vodnogospodarske posege na vodotokih porečja Drave in Mure (npr. Drava, pritoki Drave Pohorja in Kozjaka, potoki na Koroškem, potoki v Halozah);
- večje število mnenj v okviru izvedbe komasacij in agromelioracij;
- mnenja za vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov.

OE Nova Gorica:
- večje število mnenj v postopku pridobivanja dovoljenj za poseg v naravo za posege na vodotokih in ob njih na območju Soče s pritoki, Nadiže s pritoki, Idrijce s pritoki, Vipave s pritoki, Reke in Pivke s pritoki.

OE Novo mesto:
- številna mnenja za sanitarne poseke na vrsti vodotokov;
- sanacija Radenskega, Sodevskega i Kočevskega kala ter kala Miliči in kala Zilje.
- prestrukturiranje vinogradov;
- ureditev in vzdrževanje peskokopa na Bizeljskem, gnezdišča čebelarja;
- čiščenje trase v koridorju daljnovodov.

OE Piran:
- mnenja za vzdrževalne posege na reki Dragonji in njenih pritokih ter na reki Rižani;
- mnenja za vzdrževalne posege na reki Rižani (npr. sanacija zajed);
- mnenja glede vodotokov znotraj zavarovanih območij (Jernejski potok in Kanal sv. Jerneja, Strunjanska rečica);
- mnenja v postopkih spremembe kmetijske rabe iz travniške v trajne nasade (oljčniki, vinogradi, nasadi lešnikov) na območjih Natura 2000 Slovenska Istra.

Dovoljenje za poseg v naravo po drugih predpisih (mnenja ZRSVN v postopku priprave presoje sprejemljivosti posegov)

OE Celje:
- strokovna mnenja v postopku podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode, krčitve gozda (KP Ponikovski kras, RP Kozjanski) in odpravo zaraščanja kmetijskih zemljišč.

OE Kranj:
- večje število strokovnih mnenj v postopku podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode in nekaj mnenj s področja krčitev gozdov na območjih z naravovarstvenim statusom.

OE Maribor:
- strokovna mnenja v postopku podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode;
- mnenja glede krčitev gozda na varovanih območjih (npr. na območju KP Rački ribniki);
- usklajevanja in predhodna mnenja za izvedbo komasacij (npr. Ormož, Rače-Podva, Petanjci);
- mnenja za odpravo zaraščanja (izstopajo primeri v KP Goričko in v Halozah).

OE Nova Gorica:
- večje število strokovnih mnenj v postopku podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode;
- gradnja protipožarnih poti;
- krčitve gozdov;
- vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov.

OE Novo mesto:
- večje število strokovnih mnenj v postopku podelitve vodnega dovoljenja za rabo vode (opredelitev do odvzema vode in Qes);
- mnenja o vzdrževalnih delih na hidromelioracijskih sistemih.

OE Piran:
- strokovna mnenja za odpravo zaraščanja;
- mnenja za neposredna raba morja za gojenje morskih školjk in za dejavnost bazenov;
- mnenje za neposredno rabo površinskih voda na Natura 2000 Slovenska Istra.

Predhodno soglasje

OE Celje:
- pripravili so dve predhodni soglasji, eno za prireditev vožnje z motornimi vozili, drugo za prireditev vožnje s kolesi. Oba primera se ponavljata že več let, potekata praviloma na istem območju po istih trasah;
- izdano je bilo predhodno soglasje k javni prireditvi mednarodne kolesarske dirke »TOUR OF SLOVENIA 2025« (4. etapa) ş ciljem na Golteh (KP Golte).

OE Maribor

kolesarska prireditev "Slovenski pokal Downhill Cup" v Bike parku Pohorje.

OE Kranj:
- pripravili so dve predhodni soglasji, eno za prireditev vožnje z motornimi vozili, drugo za prireditev vožnje s kolesi. Oba primera se ponavljata že več let, potekata praviloma na istem območju po istih trasah.

OE Novo mesto:
- predhodno soglasje za prireditev vožnje s kolesi za kolesarsko dirko Ciklokros v športnem parku Breza

v Straži;
- predhodno soglasje za prireditev vožnje s kolesi za Enduro Gorjanci 2025;
- predhodno soglasje za prireditev vožnje s kolesi za Downhill Podbočje.

Soglasja in mnenja na podlagi aktov zavarovanih območij

OE Celje:
- izdano soglasje k spremljevalni prireditvi v okviru mednarodne kolesarske dirke »TOUR OF SLOVENIA 2025« (4. etapa) s ciljem na Golteh (KP Golte);
- izdani sta bili strokovni mnenji v zadevi izdaje dovoljenja za organizacijo javne prireditve na območju KP Golte in v KP Logarska dolina.

OE Maribor:
- večje število mnenj v zvezi s prireditvami, rabo in posegi na zavarovanih območjih v MO Maribor in območjih, zavarovanih z drugimi občinskimi zavarovanji (n.pr. Borl, Ptujsko jezero).

OE Nova Gorica:
- izdanih je bilo več predhodnih soglasij v zvezi s kolesarskimi prireditvami in eno za prireditev z motornimi vozili.

OE Piran:
- MBT Slavnik – skupaj z OE NG;
- Ureditev poti Stena – Dragonja (naravni spomenik);
- Mnenje za plažne ureditve na NS Rt Madona – Piran.

Prijave inšpekciji in mnenja v zvezi s tem

Zaradi nedovoljenih posegov, med katerimi so uničenja zarasti ob vodotokih, urejanje športno-rekreacijskih objektov na varovanih območjih, zasipavanje mokrišč idr., smo na pristojne inšpekcijske službe naslovili več prijav:

OE Celje:
- prijava nelegalnega posega v KP Golte – Koča pri Žlajferju;
- prijava neustrezno izvedenega posega ob izvedbi/gradnji infrastrukture na območju OPPN za območje PO 3/2 – zasutje vrtače v Krajinskem parku Ponikovski kras;
- prijava gradnje hidromelioracijskega sistema na obrežju Voglajne v Gorici pri Slivnici brez izvedene presoje vpliva s področja varstva narave.

OE Kranj:
- Globoko – Eco River Camp – nelegalni objekti in odstranitev vegetacije;
- nelegalna regulacija potoka Žabnica;
- nelegalno odlaganje materiala in postavitve objektov v Udin borštu - prijava in dopolnitev prijave;
- prijava nedovoljenega posega v Bohinjski Bistrici;
- prijava nelegalnih posegov na območju Mlak v Domžalah.

OE Ljubljana:
- številne prijave nedovoljenega vnosa zemljine in odpadkov, degradacije kmetijskih zemljišč, uničenja drevesni naravnih vrednot.

OE Maribor:
- sodelovanje v inšpekcijskem postopku zaradi uničenje dela NV Gornji Dolič – mokrotni travnik

usklajevanje sanacijskih posegov, nadzor itd);
- sanacijsko mnenje za obnovo gozda na območju nedovoljenega posega v Črenšovskem joušju;
- priprava pojasnil za upravno inšpekcijo glede poslovanja v postopku za nego lipovega drevesa v Pivoli;
- več prijav inšpekciji, med drugim: Uničenje vodotoka Lipnica v Zgornjem Leskovcu, uničenje ekstenzivnega travišča – prednostnega HT v Zgornjem Leskovcu, uničenje ekstenzivnega travišča – prednostnega HT v Gradu, uničenje NV v Gornjem Doliču, posegi v priobalni pas in strugo potoka Bela.

OE Novo mesto:
- prijava več nedovoljenih posegov na vodotokih v zgornjem in spodnjem toku reke Krke;
- prijava nasipavanja odpadnega gradbenega materiala na območja z naravovarstvenim statusom (NV Igmanca);
- prijava nelegalne gradnje na območjih z naravovarstvenim statusom (NV Bistrica).

OE Piran:
- Kartodrom Koper - pritožba na gradbeno dovoljenje in vložena tožba na Upravno sodišče (upravni spor);
- Sečoveljske soline – skupni ogled in mnenje na zahtevo inšpektorice;
- prijava nedovoljenega nasipavanja gradbenega materiala pri Hrastovljah, mnenja, plan sanacije;
- strelišče Črnotiče skupni ogled in mnenje na zahtevo inšpektorice;
- nedovoljeno zadrževanje Cites vrste – ogled na zahtevo inšpektorice.

Druga mnenja po 117. členu ZON

Z mnenji se odzivamo na različne vloge, ki še niso v uradnih postopkih. Prejemamo tudi vloge za območja brez naravovarstvenega statusa in območja pričakovanih NV ter izdajamo pojasnila k že izdanim mnenjem.

K vlogam, ki jih je podal ZGS, je bilo pripravljenih več mnenj glede krčitve gozdnih površin za kmetijske namene. Izdali smo več strokovnih mnenj v zvezi s krčitvijo gozda na območjih z naravovarstvenim statusom. Strokovna mnenja glede krčitve gozda so rezultat dogovora z ZGS-jem in za ZGS niso obvezujoča. Nekaj je bilo negativnih. Opažamo, da se vse pogosteje dogaja, da je krčitev v trenutku, ko dobimo vlogo, že izvedena.

Ob izvajanju posegov na območju krasa so odprli več jamskih rovov, zato smo v skladu s 74. členom Zakona o ohranjanju narave in v povezavi z 22. členom Zakona o varstvu podzemnih jam izdali več varstvenih usmeritev za ravnanje z novoodkritimi jamami.

Pripravili smo mnenja glede agromelioracij na krasu in drugod, mnenje glede prireditev na sotočju Soče in Tolminke, mnenja o vzdrževanju hidromelioracijskih sistemov, raztrosu pepela izven pokopališč, itn.

Na podlagi 117. člena ZON smo pripravili večje število mnenj glede krčenja zarasti na kmetijskih zemljiščih in odgovorov na različne poizvedbe strank, predvsem za potencialne posege.

Pripravili smo več mnenj k prodaji zemljišč v postopku izdaje dovoljenja na podlagi 85. a člena ZON.

Po neurjih, ki so poškodovala tudi drevesne naravne vrednote, smo podali mnenja z usmeritvami za sanacijo.

OE Piran
- več mnenj za odpravo zaraščanja, v Slovenski Istri in vzpostavljanja oljčnikov;
- mnenje za ozelenitev Izole;
- mnenja v povezavi z vzpostavljanjem nadomestnega habitata ob Ankaranskem obrobnem kanalu;
- mnenja za ureditve plaž vzdolž portoroške in piranske obale (nasipavanja v morje, gradnja dostopov, sanacija plažnih površin in obalnih zidov);
- mnenja in usklajevanja glede umestitve bazena za deskanje na umetnih valovih v morje pri Kopru.

OE Celje (izbor, zahtevnejša vsebina):

- strokovna mnenja k predlaganim nadomestnim zemljiščem za preselitev objektov s poplavno ogroženih območij: občine Luče, Ljubno, Nazarje, Mozirje, Braslovče;
- mnenje za urejanje planinske poti s plezalno ferato v RP Kozjanski park in območju Natura 2000;
- mnenja k načrtovanim izvedbam sanacijskih del na vodotokih.

OE Kranj:

- mnenje na PZI za rekonstrukcijo vremenske postaje na Kredarici;
- upravljanje s plezališči v občini Bled.

OE Maribor:

(izbor zahtevnejših vsebin):

- predhodno strokovno mnenje za podaljšanje oz. spremembe OVD – Gramoznica Libeliče;
- strokovna mnenja v zvezi s sanacijo/odstranitvijo drevesnih naravnih vrednot (Majšperk, Selnica ob Dravi, Lovrenc na Pohorju, Podvelka, Poljčane, Ptuj, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Ruše, Zavrč);
- strokovna mnenja v zvezi z odstranjevanjem neželenih gnezd lastovk (Slovenj Gradec, Maribor, Miklavž na Dravskem polju);
- strokovna mnenja v zvezi z labodi grbci na Dravi v Mariboru;
- predhodna strokovna mnenja za odpravo zaraščanja, postavitev objektov in postavitev pašnikov;
- mnenje za celovito obnovo dela gradu Negova s problematičnimi načrti krajinske ureditve na NV Negova - nahajališče narcis;
- več mnenj o vplivih posegov na posebna varstvena območja (območja Natura 2000) za posege na kulturnih spomenikih v sklopu javnega razpisa Ministrstva za kulturo "Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – kohezijska regija Vzhodna Slovenija" (JR-EKP-KS 2024-28);
- mnenja glede odprave zaraščanja na Goričkem;
- mnenja glede varstva dvoživk in bobra na več območjih (Goričko, Mura, Ščavnica);
- predhodna mnenja za vodarska dela in posege na Goričkem;
- predhodna strokovna mnenja za vodnogospodarske posege, na primer za Nabor lokacij, kjer je smiselno odstraniti sedimente na Dravi (odsek Maribor - Zavrč), za variante vv nasipov na območju spodnje Mure.

OE Novo mesto:

- ureditev peščevih in kolesarskih poti Ratež - Gumberk;
- številna mnenja za agromelioracije;
- ureditve sprehajalnih poti;
- mnenje o škodi zaradi delovanja zavarovanih živalskih vrst.

OE Kranj:

- vključitev v postopek izdaje dovoljenja za prireditev v zavarovanem območju kot stranski udeleženec, in sicer za tekmo svetovnega pokala v biatlonu na Rudnem polju ter za prireditev festival DROPS v Udin borštu ter pritožba na izdani dovoljenji za prireditev.

14 STROKOVNI NADZOR NA PODROČJU OHRANJANJA NARAVE

Predstavniki Zavoda smo sodelovali v strokovnih svetih upravljavcev zavarovanih območij. Z upravljavci posameznih zavarovanih območij smo sodelovali pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij.

Redne in razvojne aktivnosti:

- nadzor nad uporabo metod in postopkov pri izvajanju naravovarstvenih nalog;
- sodelovanje predstavnikov Zavoda v svetih izvajalcev javnih služb upravljanja naravnih virov;
- nadzor pri izvajanju posegov v naravo, kjer se pričakuje odkritje novih NV;
- potrjevanje ustreznosti izvedenega omilitvenega ali izravnalnega ukrepa oziroma vmesnih faz izvajanja teh ukrepov, če je tako določeno v predpisu ali konkretnem pravnem aktu, ter zagotavljanje ustreznosti načrtovanja in izvedbe omilitvenih in izravnalnih ukrepov. Opravljali smo strokovni nadzor izvedbe omilitvenih ukrepov, določenih za zahtevne in kompleksne projekte.

OE Celje:

- sodelovanje v Odboru za upravljanje KP Logarska dolina;
- strokovni nadzor pri izvajanju posegov;
- strokovni nadzor pri sanaciji drevesnih NV (pred in po ujmah);
- spremljanje stanja na reki Savinji in pritokih po katastrofalnih poplavah leta 2023 in ob izvedbi sanacijskih del.

OE Kranj:

- spremljanje stanja narave na območju vpliva PC Komenda v sodelovanju z upravljavcem cone;
- vključenost v upravljanje TNP preko člana v strokovnem svetu TNP;
- vključenost v upravljanje čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe s članom v upravnem odboru;
- spremljanje stanja narave v Dovžanovi soteski in usklajevanje z Občino Tržič kot skrbnikom območja na letnih sestankih. Svetovanje občini in izdajanje predhodnih mnenj pri načrtovanju urejanja Šentanskega rudnika cinabarita v Podljubelju ter potrebnih ukrepov za sanacijo učne poti po poplavah;
- vključenost v delovanje svetov OE ZGS Kranj in Bled, kjer sodelujejo pri potrjevanju gozdnogospodarskih načrtov in se seznanjajo z drugo aktualno problematiko, ki jo izpostavijo člani sveta (objedanje, velike zveri itd.);
- strokovno sodelovanje v skupini TNP za odpadne vode;
- udeležba na koordinacijskih sestankih za umirjanje prometa in izvedbo zapornice na vršiški cesti na kranjskogorski strani;
- udeležba na koordinacijskih sestankih za prometno ureditev ovršnega dela Vršiča (skupaj z OE NG).

OE Ljubljana:

- strokovni nadzor izvajanja posegov in drugih aktivnosti v prostoru.

OE Maribor:

- strokovni nadzor izvedbe travišćnih nadomestnih habitatov (Šturmovci, Gaberje) za daljnovod Cirkovce–Pince;
- dve skupni akciji neposrednega nadzora voženj v naravi s predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor (MNVP), pristojnih policijskih postaj in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave;
- strokovni nadzor pri sanaciji drevesnih NV;
- spremljanje in strokovni nadzor sanacije in izvedbe visokovodnih nasipov ob Muri;

- usmerjanje in nadzor sanacije štorkljinih gnezd na več lokacijah;
- sodelovanje (vodenje) v strokovnem svetu KP Goričko.

OE Nova Gorica:
- sodelovanje v strokovnem svetu RP Škocjanske jame;
- opravljanje strokovnega nadzora pri izvajanju posegov;
- sodelovanje v svetih OE ZGS;
- opravljanje strokovnega nadzora pri gradnji drugega tira železniške proge Divača–Koper. V zvezi z gradnjo drugega tira železniške proge Divača–Koper smo na območju KP Beka, ki obsega sotesko Glinščice z dolino Griže, ponornimi jamami ter arheološkima najdiščema Lorencon in Tabor nad Botačem, vsaj trikrat mesečno izvajali redni strokovni nadzor z ekipo, ki so jo sestavljali geograf, biolog in geolog. V okviru nadzora so potekala redna usklajevanja z izvajalcem del;
- opravljanje strokovnega nadzora pri gradnji plinovoda Ajdovščina Lucija, na odseku Ajdovščina Sežana;
- strokovno spremljanje izvajanja koncesije za rabo NV Postojnski in Predjamski jamski sistem;
- skrb za strokovni nadzor izvajanja vodnogospodarskih del in ureditev.

OE Novo mesto:
- sodelovanje v strokovnem svetu KP Kolpa ter izvajanje strokovnega nadzora pri upravljanju zavarovanih območij predvsem na območju Kolpe in Lahinje;
- opravljali smo tudi nadzor izvajanja vodnogospodarskih del in drugih ureditev (gozdarstvo, rudarstvo, raba voda).

OE Piran:
- članstvo v svetih oziroma odborih vseh treh zavarovanih območij (NR Škocjanski zatok, KP Strunjan in KP Sečoveljske soline). Udeležba na večini sej svetov oziroma odborov, tako spletnih kot dopisnih;
- strokovni nadzor pri gradnji drugega tira.

Odsek za biotsko raznovrstnost:
- zastopanost v Odboru za spremljanje izvajanja Skupne kmetijske politike, v katerem ima Odsek članico.

15 KOMUNIKACIJA ZRSVN, STROKOVNO SODELOVANJE IN SVETOVANJE

Komunikacija, strokovno sodelovanje in svetovanje ter mednarodno sodelovanje so potekali kot sestavni ali podporni del izvajanja strokovnih nalog, predstavljanju dela Zavoda navzven in ustvarjanju ugleda strokovne institucije med deležniki, ciljnimi javnostmi in v splošni javnosti. Poskrbeli smo tudi za interno komunikacijo za zaposlene. Komunikacija je bila v letu 2025 intenzivna na vseh področjih.

Na področju odnosov z javnostmi je začela z delom še ena sodelavka, število izdelkov (predvsem digitalnih) pa je tekom leta močno naraslo in pritegnili smo več kot deset tisoč sledilcev naših vsebin na družbenih omrežjih.

Strokovno smo sodelovali na mednarodni ravni, se aktivno udeleževali konferenc in delavnic, ozaveščali javnost o pomenu ohranjanja narave, komunicirali z mediji, bili aktivni v nastalih medijskih krizah in pri uvajanju oziroma izvajanju naravovarstva na vseh ravneh področja izobraževanja.

V letu 2025 smo na področju invazivnih tujerodnih vrst nadaljevali s komunikacijo in sledenju komunikacijskemu načrtu za invazivne tujerodne vrste. Pri tem pa smo ob izvajanju projekta OrnamentalIAS nekatere aktivnosti povezali v enotno komunikacijo ITV.

Komunikacijski osrednji dogodek obeleževanja mednarodnega dneva geopestrosti smo v letu 2025 izvedli četrto leto po vrsti. Udeležbo na dogodku smo omogočili vsem zaposlenim ZRSVN z vzporedno izvedbo strokovne ekskurzije.

Sodelovali smo z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi mediji. Delali smo s spletnimi in tiskanimi mediji, radijskimi in televizijskimi postajami. Odgovarjali smo na njihova zastavljena vprašanja, pripravljali sporočila za medije in novinarske konference. Sodelovali smo v številnih radijskih prispevkih in informativnih oddajah, ter televizijskih prispevkih. Jeseni smo z izvajalcem pripravili scenarij in posneli oddajo iz serije Vodni krog.

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
37	1, 2/21	Ozaveščanje	Izvajanje rednega ozaveščanja in ozaveščevalnih kampanj za ohranjanje narave in odzivanje na aktualne grožnje ter pritiske na naravo, tudi v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni ter z uporabo sodobnih informacijskih tehnologij
38	1, 2/21	Ozaveščanje	Promocija primerov dobre prakse ohranjanja narave, kjer javni zavodi, zlasti upravljavci ZO, delujejo kot vzor
39	1, 2/21	Ozaveščanje	Spodbujanje ozaveščevalnih dejavnosti, ki potekajo z neposredno komunikacijo in vključujejo lokalne deležnike. Spodbujanje ozaveščanja, ki omogoča spremembo obnašanja na območjih, kjer naravo neposredno ogrožajo lokalne dejavnosti (npr. rekreacija)
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Prizadevanje za vidnejše mesto Slovenije v organih mednarodnih organizacij. Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih. Okrepitev zmogljivosti za vodenje politike, pripravo stališč, zastopanje v mednarodnih organizacijah, delovanje kontaktnih točk, usklajevanje, poročanje in posredovanje informacij. Uresničevanje zaveze o uradni razvojni pomoči (0,33 % BDP), ki zajema prispevke v GEF in ratificirane programe v mednarodnih sporazumih. Zavzemanje za večjo učinkovitost mednarodnih sporazumov (zmanjšanje upravnih bremen, uskladitev ciklov, upoštevanje mandata pogodbenic, preglednost in strokovnost v procesih odločanja). Učinkovito vodenje delovnih skupin Sveta EU ter koordinacija in zastopanje EU v organih mednarodnih organizacij v času predsedovanja Svetu EU (2021)
33	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Priprava predlogov za dopolnitev programov za osnovne in srednje šole s temeljnimi in aplikativnimi vsebinami s področja varstva narave; usposabljanje učiteljskega kadra
34	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Vključitev temeljnih znanj o ohranjanju narave v učne/študijske programe poklicev, ki zadevajo poseganje v naravo
35	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Usposabljanja za zaposlene na delovnih mestih, ki zadevajo poseganje v naravo
36	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Usposabljanje služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja sestavin biotske raznovrstnosti, za kakovostno opravljanje nalog

15.1 Mednarodno sodelovanje

Sodelovali smo v mednarodnem združenju ENCA ter vodili tudi njegove vsebinske panele.
Sodelujemo v strokovni skupini za poročanje Evropske komisije.
Mednarodno sodelovanje je potekalo tudi v okviru:

- Konvencije o biotski raznovrstnosti;
- Bernske konvencije;
- Konvencije CITES;
- Konvencije o varstvu Alp
- Barcelonske konvencije ter
- Direktive o morski strategiji.

OE Maribor:

- Sodelovali smo s partnerskimi organizacijami z območja TBR MDD (Avstrija, Hrvaška, Madžarska, Srbija). Med drugim smo se udeležili ali organizirali redna srečanja Coordinating Management Body TBR MDD.

OE Piran:

- V letu 2025 smo se udeleževali Medpan Board online srečanj;
- Na daljavo smo se udeležili mednarodne obeležitve dneva SPAMI (Special protectes areas in the Mediterranian).

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
48	1/25–31	Mednarodna dejavnost	Prizadevanje za vidnejše mesto Slovenije v organih mednarodnih organizacij. Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja o mednarodnih sporazumih. Okrepitev zmogljivosti za vodenje politike, pripravo stališč, zastopanje v mednarodnih organizacijah, delovanje kontaktnih točk, usklajevanje, poročanje in posredovanje informacij. Uresničevanje zaveze o uradni razvojni pomoči (0,33 % BDP), ki zajema prispevke v GEF in ratificirane programe v mednarodnih sporazumih. Zavzemanje za večjo učinkovitost mednarodnih sporazumov (zmanjšanje upravnih bremen, uskladitev ciklov, upoštevanje mandata pogodbenic, preglednost in strokovnost v procesih odločanja). Učinkovito vodenje delovnih skupin Sveta EU ter koordinacija in zastopanje EU v organih mednarodnih organizacij v času predsedovanja Svetu EU (2021)

15.2 Strokovno sodelovanje in svetovanje

Naše delovanje v postopkih, akcijah, projektih pri skoraj vsakem strokovnem delu temelji na sodelovanju z drugimi službami.

Med deležniki Zavoda z redno strokovno komunikacijo, izpostavljamo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor ter organe v njegovi sestavi;
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;

- Ministrstvo za infrastrukturo ter njegove organe in službe.

Sodelovali smo tudi z drugimi ministrstvi in zavodi (ZGS, ZZRS, Zavodom za varstvo kulturne dediščine, Geološkim zavodom), javnimi zavodi zavarovanih območij (narodni, regijski, krajinski parki), razvojnimi agencijami, upravnimi enotami, policijskimi upravami, lokalnimi skupnostmi (občine in njihovi organi), vzgojno- izobraževalnimi institucijami, nevladnimi organizacijami, gospodarskimi subjekti in lastniki zemljišč.

Izpostavljamo komunikacijo z:
- direktoratom za naravo,
- inšpekcijskimi službami,
- sektorjem za kmetijstvo,
- vodarskim sektorjem,
- gozdarskim sektorjem,
- parki in drugimi zavarovanimi območji,
- občinami in njihovimi službami,
- Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije,
- Biotehniško fakulteto,
- Slovenskimi državnimi gozdovi,
- deležniki Partnerstva za Pohorje,
- deležniki v Skupini za Dravo,
- Luko Koper in Pomorsko fakulteto.

V velikem obsegu je potekalo strokovno sodelovanje in svetovanje v vseh projektih, saj že struktura vsakega posameznega projekta pomeni, da gre za številna usklajevanja med partnerji in pri izvedbi tudi z deležniki. Še posebej veliko strokovne komunikacije je bilo v projektu LIFE-IP NATURA.SI v procesu priprave monitoring protokolov za vrste in HT za pripravo državne monitoring shem .

15.3 Priprava in sodelovanje na strokovnih posvetih, konferencah, srečanjih

Sodelavci Zavoda RS za varstvo narave sodelujejo na strokovnih konferencah ali strokovnih srečanjih.

OSR E:
- udeležili smo se 40. tradicionalnega posveta javne službe kmetijskega svetovanja, ekološko kmetovanje in varstvo narave - Priložnosti in izzivi za slovensko kmetijstvo. Udeležba s prispevkom primer dobre prakse EIP Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta;
- z avtorskim prispevkom Stanje gozdnih habitatnih tipov v slovenskih gozdovih ter priprava nacionalnega načrta za obnovo narave smo se udeležili Gozdarskih študijskih dni (sodelovanje OE Ljubljana in OE Piran);
- v Bruslju smo se udeležili strokovnega srečanja z naslovom “Developing National Restoration plans under the EU Natural Restoration Regulation”;
- v Uzbekistanu smo sodelovali na CITES konferenci Conference of Parties CITES 20 (CoP20);
- na mednarodni konferenci Travniki in biodiverziteta, smo sodelovali s prispevkom Obnova in ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta;
- udeležili smo se strokovnega srečanja o trendih in novostih v komunikaciji z naslovom Dan za PR;
- udeležili smo se 27. Posvetovanja slovenskih geologov s tremi prispevki in petega zborovanja slovenskih geomorfologov (aktivna udeležba OE Nova Gorica, OE Maribor, OE Kranj in OE Celje);

- v Pragi smo se udeležili na konferenci European Consulting Standards in Arboriculture - Evropski standardi za obrezovanje dreves (udeležba tudi OE Celje in OE Novo mesto);
- v sklopu projekta LIFE OrnamentalIAS smo sodelovali na študijskem izletu v nacionalnem parku Krka in Hrvaškem simpoziju o invazivnih vrstah z avtorskim prispevkom (udeležba tudi iz OE Kranj, OE Nova Gorica, OE Novo mesto in OE Celje);
- izvedli smo več predavanj študentom z naslovi *Strateški dokumenti EU s področja narave in Uredba o obnovi narave kot njihov izvedbeni akt, Sistem varstva narave (s poudarkom na ohranjanju ogroženih rastlinskih vrst in gozdnih združb)* na Biotehniški univerzi v Ljubljani na Oddelku za gozdarstvo;
- udeležili smo se Slovenskega entomolškega simpozija s prispevkom *Upravljanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami žuželk v Sloveniji;*
- udeležili smo se strokovnega posveta za azijskega sršena v Solkanu;
- udeležili smo se strokovnega srečanja regionalne skupine za varstvo opraševalcev na Goričkem, s prispevkom *Predstavitev Načrta hitrega odzivanja na zgodnje odkritje invazivne tujerodne vrste azijskega sršena (Vespa velutina), ki zadeva Unijo, v Sloveniji;*
- udeležili smo se študijskega obiska Nemčije z ogledom dobrih praks gospodarjenja z gozdovi v povezavi z Naturo 2000 (sodelovanje OE Celje in OE Maribor);
- udeležili smo se konference Povezujemo digitalno;
- organizirali, povezovali in sodelovali smo na Posvetu o invazivnih tujerodnih vrstah - novosti in izkušnje (sodelovanje OE Kranj, udeležba tudi OE Ljubljana in OE Celje).

OE Celje:

- udeležili smo se mednarodnega strokovnega posveta »Travniki in biodiverziteta«;
- udeležili smo se strokovnega posveta »Invazivne tujerodne vrste – novosti in izkušnje«
- udeležili smo se posveta o posegih v vodotoke s prispevkom *Naravovarstveni cilji za področje urejanja voda - porečje Savinje;*
- udeležili smo se mednarodne konference »European Conference on Arboricultural Standards«, v Pragi.

OE Kranj:

- udeležili smo se strokovnega srečanja Invazivnost tujerodnih rastlin: analiza vrst, izzivi in omejitve rastlinskega izbora ter načrtovanje javnih površin s sodobnim sortimentom in pristopi v Ljubljani;
- organizirali in udeležili smo se posveta o invazivnih tujerodnih vrstah za zavarovana območja (sodelovanje OsrE).

OE Ljubljana:

- izvedli smo predavanje študentov gozdarstva z naslovom *Interpretacija narave* na Biotehniški univerzi v Ljubljani na Oddelku za gozdarstvo;
- udeležili smo se konference Digital Conservation: Managin expectations and Results na Bledu;
- udeležili smo se strokovnega srečanja Pomen poznavanja biologije ogroženih rastlinskih vrst z avtorskim prispevkom *Načrtovanje varstvenih ukrepov na podlagi znanja iz biologije (ekologije) rastlinske vrste in pravnih podlag v Sloveniji;*
- v sklopu projekta transPlant smo se udeležili strokovnih srečanj v Sloveniji in na Hrvaškem: Uporaba prostorskih podatkov pri varovanju narave in Kako določiti primerne površine za zaščito gorskih rastlinskih vrst? s prispevkom *Vrh Snežnika in Smrekova draga - varstveni režimi, identifikacija groženj, varstveni ukrepi,* in Pomen poznavanja biologije ogroženih rastlinskih vrst in Pomen poznavanja opraševalskih mrež za zaščito travniških vrst in habitatov.

OE Maribor:

- udeležili smo se mednarodne konference Impact Assessment and EU Taxonomy v Opatiji na Hrvaškem

s prispevkom Time Efficiency in Appropriate Assessment Considering the DNSH Principle Case Study: Ptuj–Markovci Motorway, Slovenia;
- udeležili smo se delavniceChallenges and Perspectives in the Implementation of Restoration Projects in the UNESCO Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube s prispevkom Restoring Nature Addressing Challenges and Achieving Sustainable Success in Slovenia (Riverrestoration);
- na konferenci Skup stručnih službi javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima ali drugim zaštitenim djelovima prirode smo imeli prispevek o renaturacijah rek v SV Sloveniji;
- Predstavitev in novinarska konferenca: Drava Natura 2000: Včeraj, danes jutri.

OE Nova Gorica:
- udeležba na čezmejni delavnici za jamarje in upravljavce turističnih jam;
- udeležili smo se konference Interreg GO! – Youth Event v Gorici;
- udeležili smo se Okrogle mize na temo Razprava o strategijah spremljanja morskih indikatorskih vrst v Sloveniji v Piranu;
- udeležili smo se 32. mednarodne krasoslovne šole (udeležba tudi OsrE in OE Ljubljana);
- udeležili smo se konference International Rock Coast Conference 2025 z avtorskim prispevkom (sodelovanje tudi OE Piran);
- udeležili smo se 11. mednarodne konference UNESCO globalnih geoparkov v Čilu z avtorskim prispevkom *Integrating nature conservation into sustainable tourism in the Classical Karst: outcomes from the KRAS-CARSO II cross-border project«. ter plakat za naslovom »Summer on-demand mobility in the cross border Kras-Carso geopark;*
- udeležili smo se srečanja za Skrbništvo jam – projekt Za jame in Kras Carso II z avtorskim prispevkom *Nosilna zmogljivost narave za izbrane geolokacije - projekt Kras Carso II*

OE Novo mesto:
- udeležili smo se mednarodnega strokovnega posveta »Travniki in biodiverziteta / Travnjaci i bioraznolikost« na gradu Podsreda (dogodek v okviru projekta CarEx);
- udeležili smo se Evropske konference o arboristicnih standardih v Pragi;
- v Arboretumu Volčji potok smo se udeležili strokovnega srečanja o arboristiki.

OE Piran:
- udeležili smo se mednarodne konference International Rock Coast Trieste 2025, v Trstu, kjer smo predstavili plakat Nature protected area Piran-Fiesa cliff, the conflict of interventions and nature conservation (skupaj z OE Nova Gorica);
- udeležili smo se spletne delavnice v okviru projekta MordoZeleno Upravaljanje;
- udeležili smo se dogodka ob dnevu Zemlje: Pomen vremena in morja v Debelem Rtiču;
- udeležili smo se spletnega strokovnega srečanja Obrazi narave – projekt Poseidone;
- udeležili smo se strokovnega srečanja v Portorožu: Zmanjševanje biotske raznovrstnosti in invazivne tujerodne vrste v obalnih mokriščih severnega Jadrana;
- udeležili smo se strokovnega srečanja za Testiranje priporočil za prostorsko načrtovanje, prilagajanja naselij na podnebne spremembe;
- udeležili smo se strokovnega srečanja Podnebna odpornost: od izvira do morja v Izoli;
- udeležili smo se delavnice o čezmejni zaščiti Natura 2000 rastlinskih vrst in rastišč: dinarska smiljka z avtorskim prispevkom TransPlant: Integralna čezmejna zaščita Natura 2000 rastlinskih vrst in rastišč;
- udeležili smo se zaključnega srečanja projekta LIFE PINNA s sodelovanjem na okrogli mizi na temo How LIFE Pinna experience can be implemented in concrete consrevation actions of the species;
- udeležili smo se srečanja projektov Kras4us in transPlant z naslovom »Od znanja do ukrepov: skupaj za vrste in habitate";
- udeležili smo se 2. javne predstavitve o ukrepih zmanjšanja posledic dvigovanja morske gladine v Portorožu;

- udeležili smo se spletnega srečanja Obnova narave in hrana;
- udeležili smo se regijskega srečanja za Primorsko - notranjsko in Obalno - kraško regijo - priprava na 6. Slovenski podeželski parlament;
- udeležili smo se strokovnega srečanja za Prilagajanje naselij na podnebne spremembe, predlog priporočil, pilotno območje Izola.

Na grafikonu je prikazano število udeležb sodelavcev na konferencah in strokovnih srečanjih tako v Sloveniji kot tujini. Skupno so se sodelavci v letu 2025 udeležili 13 konferenc in 35 strokovnih srečanj.

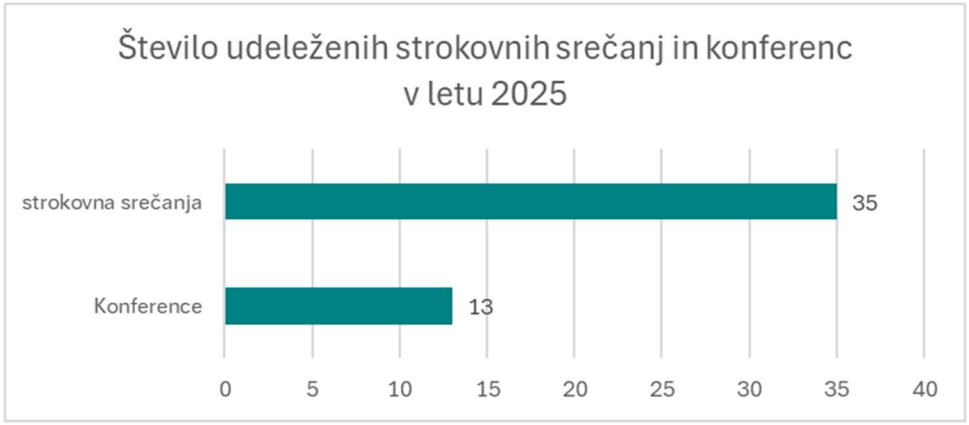

Graf 4. Skupno število strokovnih srečanj in konferenc, ki smo se jih udeležili na ZRSVN v letu 2025

15.4 Komunikacija in ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave ter sodelovanje z mediji

Komunikacija in ozaveščanje javnosti so potekali kot sestavni del izvajanja strokovnih nalog ali samostojno ter kot podpora pri predstavljanju dela Zavoda navzven in medijem. Za ozaveščanje javnosti o pomenu varstva narave smo uporabljali vsa komunikacijska orodja - organizacijo predstavitev, dogodkov, sodelovanje na sejmih, gostovanje razstav, pripravo in postavitev ozaveščevalnih tabel in zgibank, posterjev in okrepili digitalno komunikacijo – splet, družbena omrežja, komunikacija s pomočjo Teamsov, uporaba IT programov, Canva in drugih.

Velik poudarek smo dali mednarodnim dnem in varstvu dvoživk v spomladanskem času. Obeležili smo Svetovni dan mokrišč, Svetovni dan prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, Svetovni dan voda, Svetovni dan Zemlje, Svetovni dan biotske raznovrstnosti, Mednarodno noč netopirjev in Mednarodni dan geopestrosti.

Komunikacijski dogodek obeleževanja mednarodnega dneva geopestrosti smo v letu 2025 izvedli četrto leto po vrsti. Tema letošnjega dneva geopestrosti je bila »Ena Zemlja, mnogo zgodb«. Na spletni strani je bil zavod osrednje spletišče za vse dogodke v Sloveniji na temo geopestrosti, ki jih je bilo v Sloveniji vključno z osrednjim dogodkom 14 – med 15 septembrom in 12. novembrom. Osrednjega dogodka so se poleg zainteresirane javnosti letos lahko udeležili tudi vsi zaposleni, ki so bili prisotni na Strokovni ekskurziji ZRSVN. Izvajali smo odnose z mediji, zanje pripravljali sporočila za medije, druženja z njimi (novinarske konference), sodelovali v različnih oddajah in odgovarjali na njihova vprašanja.

V komunikaciji in ozaveščanju se je menjava direktorjev in spremenjen način dela poznal, komunikacija ZRSVN je postala bolj proaktivna, povezovanje z območnimi enotami močnejše in predstavitve našega dela preko družbenih omrežij pogostejše in s tem te strani tudi bolj obiskane. Začeli smo z močnejšim komunikacijskim prepletanjem javne službe in projektov ter komuniciranja iz vsebin Podnebnega sklada. V letu 2025 smo dali poudarek na digitalno komunikacijo.

V pomladnem času se je zgodila prva komunikacijska kriza pri menjavi vodje območne enote Ljubljana, ki smo jo obvladali. Sledila je medijska kriza ob pojavljanju orientalskega sršena, ki smo jo z usklajeno komunikacijo s pristojnimi dovolj hitro obvladali.

Skupaj z deležniki in partnerji smo izvedli obsežno akcijo Očistimo Gorenjsko invazivk in uporabili vse komunikacijske poti za celostno predstavitev te akcije.

Zaradi sodelovanja različnih območnih in organizacijskih enot, marsikdaj tudi kombinacije sodelovanja na javni službi in projektih pri posameznih komunikacijskih aktivnostih, so smiselno našteti dogodki, predstavitve in otvoritve razstav za različne javnosti:

OsrE

- sodelovali smo na festivalu Raznoživo. (LIFE OrnamentalIAS);
- sodelovali smo na kariernem dnevu Biotehniške fakultete;
- različnim deležnikom smo predstavili portal Sporoči vrsto.

OE Celje:

- v Mozirskem gaju smo organizirali delavnico Voda in gozd;
- za obeležitev 35. obletnice Krajinskega parka Boč smo vključno z delavnicami pripravili celosten dogodek Dan za Boč;
- z izvedbo terenske delavnice na naravoslovnem dnevu Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje smo dijakom predstavili problematiko invazivnih tujerodnih vrst v okolju in njihov vpliv na zdravje ljudi;
- z različnimi delavnicami smo pripravili celosten dogodek Dan za Savinjo;
- organizirali smo dogodek o suhozidni gradnji na Donački gori.

OE Kranj:

- pripravili smo predavanje o gorski naravi in njenem varstvu za gorsko stražo;
- sodelovali smo pri dogodkih v organizaciji drugih institucij, in sicer Šumeči gozdovi Jošta, Teden vseživljenjsekga učenja;
- sodelovali smo pri naravoslovnih dnevih na terenu dveh šol, OŠ Mengeš in OŠ Orehek.

OE Ljubljana:

- izvedli smo predstavitev dvoživk za otroke, pripravili ustvarjalne delavnice, v sklopu dogodka RRA LUR Zgodbe naših mokrišč.
- izvedli smo ozaveščanje otrok o mokriščih s pomočjo lutkovne predstave Žabica je rešena;
- zainteresirani javnosti smo ob evropskih nočeh netopirjev predstavili netopirje na terenu.

OE Maribor:

- vzpostavili smo mrežo šol RP Pohorje;
- za RP Pohorje smo izvedli 43 ozaveščevalnih dogodkov za javnost, s poudarkom na šolah občin soustanoviteljic RPP;
- sodelovali smo pri 34 medijskih objavah/intervjujih v zvezi z RP Pohorje;
- pripravili smo odgovore na zahteve za dostop do informacij javnega značaja (vožnja z vodnimi skuterji po reki Dravi)
- sodelovali smo na dogodku Vse živo v Stražunu - Izobraževanje v naravi o naravi v sklopu 6. zaporednega vodenega sprehoda skozi Stražunski gozd v organizaciji SDPVN in drugih NVO ter izobraževalnih institucij;
- sodelovali smo pri pripravi scenarija in pri izvedbi serije Slovenski vodni krog: Spodnja Drava;
- sodelovali smo na dogodku »Dan za Boč ob 35. obletnici Krajinskega parka Boč – izvedba izobraževalnih delavnic;
- sodelovali in dajali smo izjave na zaključni novinarski konferenci »Drava Natura 2000: Včeraj, danes, jutri« s sklopu kohezijskega projekta zaDravo;
- sodelovali smo na natečaju EU projekt, kjer je moj projekt 2025 je projekt zaDravo osvojil tretje mesto;
- pripravili smo predstavitev novega kohezijskega projekta Natura Mura-Drava;
- ozaveščali smo o biotski raznovrstnosti in pomenu varovanja rečnega in obrečnega prostora reke Drave ter predstavili aktivnosti preteklega kohezijskega projekta za obnovo narave ob Dravi – Drava – Natura 200, reka za prihodnost (zaDravo):
- na Mura Festivalu 2025 smo izvedli serije naravoslovnih dni/sprehodov/delavnic v naravi ob Muri v Biosfernem območju Mura (5 dogodkov);
- predstavili smo bobra in njegov pomen ter ogled terena na Trojiškem jezeru za osnovnošolce.

OE Nova Gorica:

- predstavitev ZRSVN in naravovarstva v Sloveniji dijakom Biotehniške šole;

- delavnica odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst z Biotehniško šolo (program Naravovarstveni tehnik) v Panovcu;
- predavanje o invazivnih tujerodnih vrstah domačinom iz vasi Gabrje - Ljudska univerza Ajdovščina;
- Organizacija in vodenje celostnega dogodka Mednarodni dan Geopestrosti.

OE Novo mesto:

- redno smo objavljali članke v Dolenjskem listu v rubriki Naša naravna dediščina;
- Oorganizirali smo vodenje po Krakovskem gozdu za MNVP;
- izvedli smo sklop predavanj z naslovom Bogastvo narave Bele krajine za prebivalce KP Kolpa v Vinici Adlešičih in Starem trgu ter za udeležence tabora BERT (biološko-ekološki raziskovalni tabor Univerze v Mariboru);
- predstavili smo projekte LIFE TO GRASSLANDS in WETMAN za študente Univerze v Novem mestu (končani projekti);
- izvedli smo predavanje "Gorski stražar in varstvo (gorske) narave" za udeležence tečaja za gorskega stražarja v okviru Planinskega društva Novo mesto;
- izvedli smo predavanje za javnost v sklopu predstavitve KP Kolpa na temo Narava in mi;
- sodelovali smo na okrogli mizi »Za vode gre«
- sodelovali smo na razstavi »Bela štorklja v Posavju«.

OE Piran:

- udeležili smo se okrogle mize v okviru projekta Life Pinna, namejena ozaveščanju o problematiki leščurja v Jadranskem morju;
- sodelovali smo na dogodku Dan odprtih vrat morske biološke postaje;
- sodelovali smo z mediji ob aktualnih dogodkih - kartodrom v Kopru; Stolpiči v Luciji in urejanje Fiese; Reševanje ladje Laho.

15.4.1 Sodelovanje z mediji

V letu 2025 smo:

- pripravili ali sodelovali na treh novinarskih konferencah,
- pripravili 18 sporočil za medije,
- pripravili 55 pisnih odgovorov medijem,
- pripravili 42 avtorskih prispevkov/člankov,
- sodelovali pri 27 novinarskih prispevkih
- zabeležili 254 objav v slovenskih tiskanih medijih z omembo Zavod RS za varstvo narave.

Tudi v letu 2025 se je delo z mediji stopnjevalo. Na ZRSVN je sistem dela z mediji takšen, da na osredni enoti opravimo vse začetno delo in s pomočjo zaposlenih pripravimo pisne odgovore, izjave (radijske in TV ter spletne) dajejo posamezni zaposleni.

Financirali smo snemanje dokumentarnega filma Spodnja Drava v okviru oddaj Vodni krog, ki je bil predvajan na RTV SLO. Dostop do oddaje je javnosti omogočen.

Dodajamo teme, kjer smo bili zastopani v medijih:

- medvedi;
- bobri;
- akcije prenašanja dvoživk;
- travišča in kmetje;
- Gradbeni posegi na Soči;

- kmetijstvo in Natura 2000 in varstvo narave;
- invazivne tujerodne vrste in akcije odstranjevanja ter teden invazivk;
- varstvo netopirjev;
- mednarodni okoljski dnevi in njihova sporočila;
- Obnova narave;
- Obnova rek;
- Tivoli – upravljavski načrt.

Na grafikonu so prikazane naše aktivnosti, povezane z mediji, v povezavi s številom objav le v tiskanih medijih:

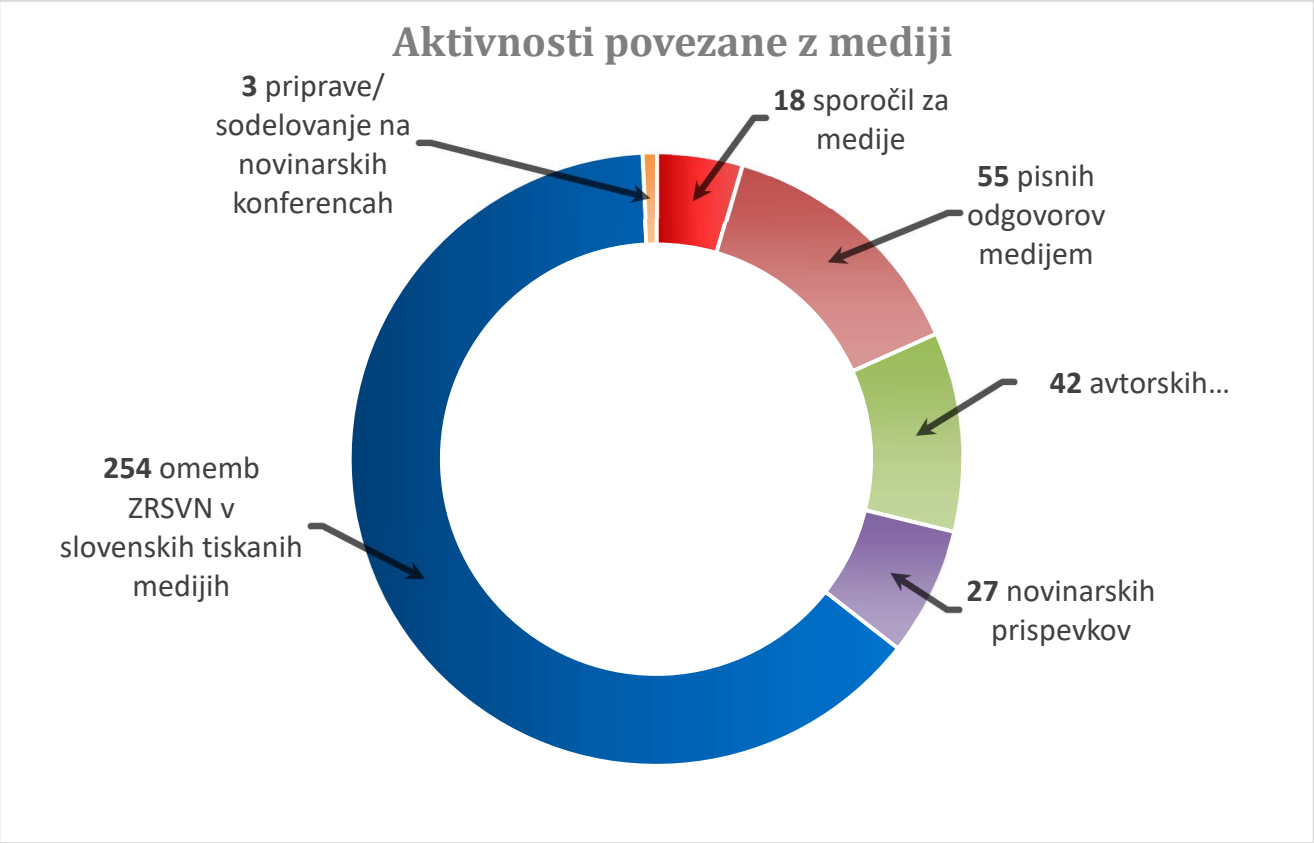

Graf 5. Aktivnosti povezane z mediji

15.4.2 Digitalna komunikacija

Pripravili smo:

- 51 novic za spletno stran ZRSVN;
- na spletni strani ZRSVN smo zabeležili 48.495 obiskov in 140.043 ogledov;
- 151 objav (lastnih in »repost«) na FB profilu ZRSVN, s skupno 204.000 ogledov, dosegli smo 83.809 ljudi
- 88 objav na Instagram profilu ZRSVN, s skupno 52.401 ogledi, dosegli smo 9272 ljudi;

Digitalna komunikacija je vse pomembnejši način komunikacije in z njo dosežemo skupine, ki jih z drugimi komunikacijskimi orodji ni mogoče doseči. Področje digitalne komunikacije smo močno okrepili na nivoju zavoda. Ustvarili smo Instagram profil in še naprej objavljali na FB ZRSVN, Povezali smo strani ZRSVN z nekaterimi projekti in drugimi, sorodnimi institucijami ter tudi tako oglede in sledilce. Na socialnih omrežjih smo letos pridobili 542 novih sledilcev, skupno jih imamo 3.838. Vsebine na socialnih omrežjih, predvsem na Instagramu so bile vizualno zanimive, da so pritegnile uporabnike, ki dnevno dobijo ogromno informacij in naše vsebine morajo biti temu primerne. Najbolj popularne teme, ki so pritegnile največ ljudi na socialnih

omrežjih so obnova reke Mure, odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst in razpisi za prosta delovna mesta. Bolj ko je število ogledov raslo, več posameznih novic so nam kolegi sporočali. Proti koncu leta smo dosegali že rekordne vrednosti ogledov – tudi več kot 30 000 ogledov na mesec.
V letu 2025 smo osvežili spletno stran ZRSVN, da je bolj vizualno privlačna za naše uporabnike.

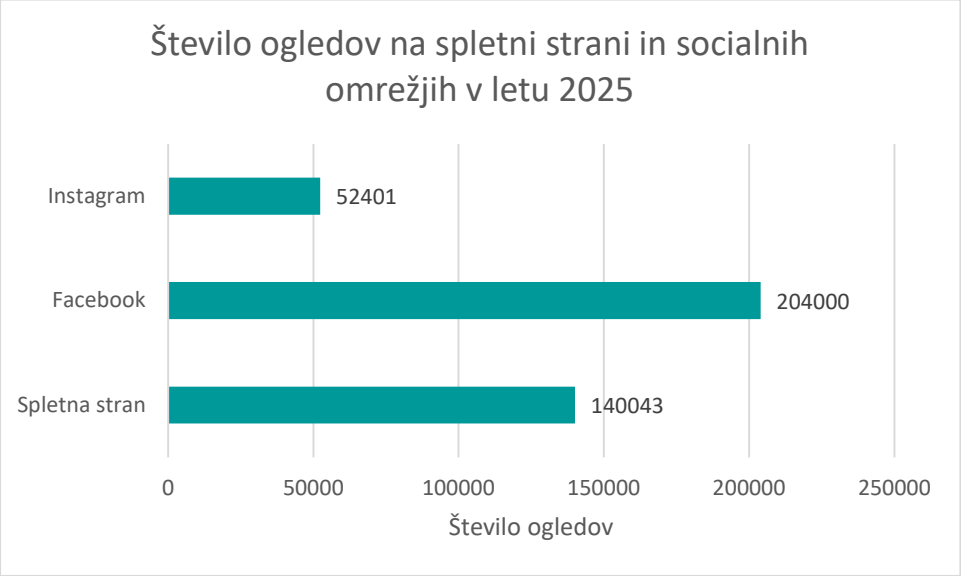

Graf 6. Število ogledov po posameznih digitalnih orodjih

Oblikovanje komunikacijskih gradiv **Oblikovali in izdali/natisnili smo:**

- Slikanico Netopir Mračko ponatis, (posodobitev CIPa, fontov, delov teksta)
- poster za geološko konferenco v Trstu (2x)
- poster ECSA (Life Narcis)
- poster (LIFE OrnamentalIAS)
- vizitke (OsrE, 5x)
- EIP brošura
- oblikovanje shem in infografik za potrebe poročila ZRSVN, delavnic ZRSVN ...
- rokovniki ZRSVN
- novoletni promocijski material ZRSVN
- Celotno oblikovanje za Mednarodni dan geopestrosti - plakati, rolo stojala, podloge za miške, parkirne ure (več kot 10 različic)
- informacijske table:
  - Studenec v Javorki
  - Jezero Zagozdac
  - Učna pot Zagozdac
- Oblikovanje internega časopisa N-vestnik.

15.4.3 Komunikacija v sklopu projektov

LIFE-IP NATURA.SI:

- sodelovali smo pri pripravi sporočil za spletno projektno stran o izvedenih ukrepih na pilotnem območju Vode Štajerske in sodelovali s partnerji pri pripravi novic o aktivnostih projekta;
- Udeležili smo se strokovne ekskurzije v Nemčijo na temo upravljanja z gozdovi in ekskurzije v Avstrijo na temu upravljanja z vodami. Potekala je izmenjava izkušenj s kolegi in strokovnjaki s posameznega

področja iz teh držav.

- komunicirali smo z Mestno občino Koper o aktivnostih projekta, zlasti glede možnosti upravljanja zemljišč v njihovi lasti v območju Slovenske Istre;
- Na temo javnega poziva in vzpostavitve sistema trajnega varstva zatočišč za netopirje smo kot govorci sodelovali na Radiu Ognjišče, pri oblikovanju članka za tednik Družina in pripravi novice za interno glasilo N-vestnik;

LIFE RESTORE for MDD:

- V sodelovanju s projektom deProfundis smo izvedli KATIS seminar za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju – VODA: BIO- in GEOPESTROST IZ GLOBIN IN POVRŠIN;
- izvedli smo več naravoslovnih dni v sklopu Mura Festivala z OŠ Lendava, DOŠ II Lendava, OŠ Veržej, OŠ Odranci, OŠ Velika Polana;
- sodelovali smo na 2. Akcijskem dnevu za Muro – bilateralni izobraževalni dogodek;
- sodelovali smo na ForestFest – predstavitev projekta in biosfernega območja Mura;
- podali smo intervju na TV AS o projektu;
- podali smo intervju za glasilo Vestnik o projektu;
- sodelovali smo na mednarodni delavnici Workshop on freshwater ecosystem conservation and restoration in transboundary basin;
- sodelovali smo pri obisku mednarodne delegacije Middle East River Partnership;
- pripravili smo članke za lokalne medije v občinah Apače, Tišina in Lendava o poteku del v sklopu projekta v posamezni občini;
- sodelovali smo pri pripravi več objav za spletno stran zavoda in družbena omrežja ZRSVN;
- pripravili smo članek za konferenco LIFE2RIVERS.

LIFE OrnamentalIAS:

- soorganizirali in izvedli smo “Teden brez invazivk” v različnih občinah v Sloveniji;
- sodelovali smo pri izvedbi novinarske konference za projekta v okviru “Tedna brez invazivk”;
- sodelovali smo pri izvedbi komunikacijskih aktivnosti projekta (povezovanje na socialnih omrežjih Facebook, Instagram LIFE OrnamentalIAS, spletna podstran projekta, članki ipd.);
- sodelovali smo z občinami podpornicami projekta glede demonstracijskih zasaditev;
- sodelovali smo pri pripravi desetih kratkih filmov o desetih invazivnih rastlinah v kmetijstvu (prepoznavanje, odstranjevanje, ravnanje z odpadki);
- udeležili smo se sejmov, dogodkov, konferenc, kjer smo prestavljali aktivnosti projekta.

LIFE TRŠCA:

- pripravili smo tri novice o aktualnih dogajanjih za spletno stran projekta ter jih delili tudi na spletni strani in Facebook strani ZRSVN;
- izvedli smo delavnico s predstavniki slovenskih naravnih parkov, namenjena predstavitvi in razpravi o razvoju novega digitalnega orodja za upravljanje zemljišč;

EIP-travišča:

- izvedli smo zaključni strokovni posvet projekta;
- pripravili smo vsebine za spletno stran in družbena omrežja, članke za lokalne revije in časopise ter radijske prispevke;
- izvedli smo delavnice za kmete;
- sodelovali smo pri izvedbi delavnic »Kmet uči kmeta« na partnerskih kmetijah.

Kras-Carso II:

- pripravili smo vsebine za spletno stran, družbena omrežja in lokalne medije;
- s prispevki o projektu smo sodelovali na 11. GGN mednarodni konferenci o UNESCO svetovnih geoparkih v Čilu ter na Posvetovanju slovenskih geologov;

- s predstavitvijo študije nosilne zmogljivosti smo sodelovali na strokovnem posvetu MNVP na temo skrbništva turističnih jam, v sklopu projekta ZAJAME;
- izvedli smo delavnico »Usposabljanje za jamarje in upravljavce turističnih jam« na temo lampenflore v Briškovski jami (Grotta Gigante);
- izvedli smo dve geološki delavnici v sklopu Mreže šol za 9. razrede OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen in OŠ Miren.

GreenTour:

- aktivno smo se udeleževali operativnih projektnih partnerskih sestankov in delavnic, kjer smo s partnerji projekta načrtovali, usklajevali in izvajali aktivnosti projektnih delovnih paketov ter komunicirali z drugimi deležniki v prostoru;
- izvedli smo več predstavitev projekta v sklopu projektnih sestankov ZRSVN;
- izvedli smo terensko izobraževalno delavnico KATIS »UNESCO Geopark – Zelena učilnica« v Labotu
- izvedli smo KATIS izobraževanje za pedagoško osebje (tema Bonton-odgovorno obnašanje v naravi);
- izvedli smo dogodek za osnovnošolce ob dnevu Geopestrosti;
- izvedli smo dva dogodka za osnovnošolce ob DEKD;
- izvedli smo terenski izobraževalni naravoslovni dan za srednješolce (Gimnazije Ravne na Koroškem);
- izvedli smo predstavitev vsebin varstva narave s poudarkom na invazivnih vrstah za splošno javnost v Občini Črna;
- z namenom prenosa dobrih praks in predstavitve projektnih aktivnosti v okviru komunikacijskih aktivnosti smo se udeležili delavnic projekta Humanita;
- pripravili smo prispevke za monografijo Občine Dravograd;
- pripravili smo prispevke za Monografijo o Smrekovcu;
- sodelovali smo na revalidaciji Geoparka, ki poteka vsaka 4 leta;
- publikacije v sklopu projekta GreenTour: Karavanke Unesco Globalni Geopark : varovanje, popularizacija, izobraževanje in razvoj (geo)turizma na območju občine Dravograd in Geopark Karavanke - zelena učilnica : priročnik za prijatelje Geoparka Karavanke, tudi v nemškem jeziku.

deProfundis:

- organizirali smo redne operativne sestanke projektnih partnerjev;
- izvedli smo dogodek ob Dnevu zemlje v Lisjakovi strugi za osnovnošolce;
- predstavili smo kulturnim in turističnim društvo, zainteresirani javnosti;
- sodelovali smo na dogodku Akcijski dan za Muro;
- izvedli smo predstavitev projekta v sklopu projektnih sestankov ZRSVN;
- izvedli smo dogodek za osnovnošolce ob dnevu Geopestrosti in DEKD;
- sodelovali smo pri pripravi prispevkov za radio Agora, Prlek, Slovenske Gorice in lokalne medije (sobotainfo, prlekija-on.net, svet24,..);
- sodelovali smo pri pripravi objav za Facebook in Instagram stran projekta;
- v sodelovanju s projektom LIFE RESTORE for MDD smo izvedli KATIS seminar za strokovne delavcev v vzgoji in izobraževanju – VODA: BIO- in GEOPESTROST IZ GLOBIN IN POVRŠIN;
- na terenu smo komunicirali z lastniki in upravljalci.

transPlant:

- na sestanku vodij in koordinatorjev projektov smo predstavili aktualne projektne aktivnosti, problematiko in načrt dejavnosti za naprej;
- sodelovali smo pri rednih operativnih sestankih projektnih partnerjev;
- sodelovali smo pri pripravi planov z lokalnimi deležniki za interpretacijski “Centar prirodne baštine na

Čičariji" v muzejskem prostoru "Znanstveno edukacijskog centra Speleo kuća v Vodicah", za interpretacijski center v Ilirski Bistrici pod okriljem Regijskega parka Škocjanske jame in interpretacijski poligon na Lisini v občini Matullji;

- udeležili smo se strokovno vodene ekskurzije na Lisino v občini Matulji;
- udeležili smo se strokovno vodenega mednarodnega izleta v Čičariji na Žbevnici;
- udeležili smo se festival košnje v Čičariji na Raspadalici in v Regijskem parku Škocjanske jame v Matavunu;
- Sodelovali smo pri izvedbi niza strokovnih delavnic:
  - Pomen poznavanja biologije ogroženih rastlinskih vrst v Izoli;
  - Uporaba prostorskih podatkov pri varovanju narave in Kako določiti primerne površine za zaščito gorskih rastlinskih vrst? v Regijskem parku Škocjanske jame in v Nacionalnem parku Risnjak;
  - Pomen poznavanja biologije ogroženih rastlinskih vrst in Pomen poznavanja opraševalskih mrež za zaščito travniških vrst in habitatov v Reki;
  - Kako določiti primerne površine za zaščito travniških rastlinskih vrst? v Regijskem parku Škocjanske jame in v Naravnem parku Učka.

Natura Mura-Drava:

- izvedli smo predstavitev projekta na sestanku vodij projektov;
- izvedli smo predstavitev aktivnosti projekta na obisku Middle East Partnership-a,
- pripravili smo predstavitev projektnih aktivnosti na območju Natura 2000 Drava ob podelitvi nagrade predhodnemu projektu zaDravo,
- predstavili smo projekt lokalni skupnosti (Kot ob Muri), kjer je načrtovan odkup travniškega kompleksa;
- pripravili smo predstavitev projekta ob podpisu sofinancerske pogodbe projekta;
- Sodelovali smo na predstavitvi novih projektov na ZRSVN;
- Pripravili smo novico ob začetku projekta, ki je bila objavljena v lokalnih medijih in spletnih straneh ter družbenih omrežjih projektih partnerjev.

15.5 Komunikacija o invazivnih tujerodnih vrstah

V letu 2025 smo nadaljevali s komunikacijo invazivnih tujerodnih vrst (ITV) skladno s sprejetim Akcijskim načrtom in Komunikacijskim načrtom za ITV. Komunicirali smo skladno s kadrovskimi zmožnostmi, saj v PR-u ki koordinira komunikacijo ITV preprosto ni bilo kadrovskih kapacitet za usmerjanje komunikacije. Tako so komunikacijske aktivnosti so vključevale predvsem:

- pripravo vsebin za spletno stran o ITV;
- redno objavljanje na Instagramu in Facebooku (Invazivke Slovenija);
- priprava interenga komunikacijskega načrta za močvirskega škarjarja;
- komunikacijske aktivnosti v zvezi z azijskim in orientalskim sršenom;
- izvajanje komunikacije na terenu;
- celostno komunikacijo, organizacijo in izvedbo akcije Očistimo Gorenjsko invazivk;
- organizacijo Posveta o invazivnih tujerodnih vrstah na zavarovanih območjih ter novosith in izkušnjah;
- pripravo poročila o komunikaciji ob koncu leta;
- vzpostavitev klipinga za zaposlene na temo invazivne tujerodne vrste.

Digitalna komunikacija o invazivnih tujerodnih vrstah:

Pripravili smo:

- 4 novice za spletno stran invazivke, zabeležili 4.418 obiskov in 6.584 ogledov;
- 88 objav (lastnih in »repost«) na FB profilu Invazivne tujerodne vrste, s skupno 52.500 ogledov;
- 47 objav na Instagram profilu invazivkeslovenija, s skupno 11.400 ogledi;

Na Facebook profilu smo pridobili 128 sledilcev in dosegli 877 interakcij uporabnikov (združenih interakcij všečkov, komentarjev, delitev in shranjenih objav.
Na Instagram profilu pa smo pridobili 89 sledilcev in dosegli 234 interakcij uporabnikov (združenih interakcij všečkov, komentarjev, delitev in shranjenih objav). Skupno smo dosegli 1700 oseb.

15.6 Vključevanje varstva narave v izobraževalni sistem

Izvedli smo programe, ki so bili na podlagi razpisa Ministrstva za vzgojo in izobraževanje vpisani v KATIS – Katalog programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju.

- V sodelovanju z MNVP smo Zavodu RS za šolstvo predstavili predloge sprememb obstoječih učnih načrtov ter možnosti vključevanja naravovarstvenih vsebin in predlagali nadaljnje sodelovanje. Pripravili smo gostujoče predavanje na Univerzi v Novem mestu na temo izboljšanja življenjskih razmer za ogrožene rastlinske in živalske vrste na primeru belokranjskih kalov in gorjanskih košenic;
- Izvedba KATIS izobraževanja v sklopu projektov LIFE RESTORE for MDD in deProfundis z naslovom Bio- in geopestrost iz globin in površin (v dveh delih; en na temo mofet in sladin ter en na temo Mure).

ReNPVO2030			
Številka ukrepa	**Cilj/posebni cilj**	**Vrsta ukrepa**	**Ukrep**
33	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Priprava predlogov za dopolnitev programov za osnovne in srednje šole s temeljnimi in aplikativnimi vsebinami s področja varstva narave; usposabljanje učiteljskega kadra
34	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Vključitev temeljnih znanj o ohranjanju narave v učne/študijske programe poklicev, ki zadevajo poseganje v naravo
35	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Usposabljanje za zaposlene na delovnih mestih, ki zadevajo poseganje v naravo
36	1, 2/10	Vzgoja in izobraževanje	Usposabljanje služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja sestavin biotske raznovrstnosti, za kakovostno opravljanje nalog

15.7 Izpolnjevanje določil Zakona o dostopu do informacij javnega značaja

V letu 2025 smo rešili večje število zadev in pripravili odgovore s priloženim gradivom v postopkih reševanja vlog za dostop do informacij javnega značaja in ponovno uporabo informacij javnega značaja v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja ter Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja. Največji del vlog se je nanašal na podatke o živalskih in rastlinskih vrstah ter habitatnih tipih za potrebe presoj v določenih občinah. Prejeli pa smo tudi več zahtev za dostop do mnenj ZRSVN in drugih dokumentov v zvezi z drevesnimi naravnimi vrednotami, z gozdno gospodarskimi načrti in s posameznimi gradnjami.

15.8 Notranja komunikacija

Na Zavodu svoje delo opravljamo na sedmih območnih enotah in osrednji enoti z organizacijskimi enotami

– odseki.
Za učinkovito delo na strokovnem področju so ključni dobri interni odnosi med zaposlenimi
Zavod RS za varstvo narave je naročnik klipinga za tiskane medije, ki ga dnevno za potrebe obveščenosti, pošiljamo vsem zaposlenim. Tiskane medije spremljamo po ključnih besedah: ZRSVN, strokovna mnenja, zavarovana območja, zavarovane vrste, jame, CITES in invazivne tujerodne vrste. Preko projekta IP Life pa zavod spremlja in zaposlenim distribuira še članke po ključni besedi Natura 2000.

V pomladnem času smo organizirali Športni dan za vse zaposlene. Udeležilo se ga je okrog 60 zaposlenih.
V jesenskem času smo organizirali strokovno ekskurzijo za vse zaposlene na območju OE Kranj in OE Nova Gorica.
Ob koncu leta smo organizirali Zaključno strokovno srečanje, v sodelovanju z OE Novo mesto, na Dvoru pri Žužemberku. V treh rotirajočih skupinah smo si ogledali Interpretacijski center Natura 2000 na Dvoru in geološko posebnost, lehnjakove pregrade in pragove na Krki ter izvedli še dve participativni delavnici. Zaključnega strokovnega srečanja se je udeležilo okrog 90 zaposlenih.

V letu 2025 smo dokupili promocijske materiale ZRSVN in jih distribuirali po območnih enotah. Namenjeni so deležnikom s katerimi sodelujemo.
Ob koncu leta pa smo poskrbeli, da so vsi zaposleni prejeli elektronsko čestitko ZRSVN, ki so jo pošiljali svojim deležnikom.
Za vse zaposlene smo ob koncu leta pripravili rokovnike in koledarje.

16 NARAVOVARSTVENE AKCIJE

V preglednici je predstavljena realizacija naravovarstvenih akcij v letu 2025. Obsega akcije, predvidene s Programom dela ZRSVN za leto 2025, kot tudi tiste, ki smo jih izvedli dodatno. Za akcije, ki v programu dela niso bile predvidene, a smo jih kljub temu izvedli, je v zadnjem stolpcu preglednice navedeno »Dodatno«.

OBMOČNA ENOTA	NARAVOVARSTVENA AKCIJA	Realizacija
CELJE	Boletina – monitoring velikonočnic in pregled upravljanja	Realizirano
CELJE	Sanacija Vrenkov hrast	Realizirano
CELJE	Izvedba sanacije neposrednega rastišča lipe na Pokojniku	Realizirano
CELJE	Sanacija lipe v Dobju	Realizirano
CELJE	Podgrajska lipa – sanacija drevesa	Realizirano
CELJE	Zamenjava dotrajanih informativnih in označevalnih tabel na območju krajinskega parka Boč	Ni realizirano
CELJE	Izvajanje Programa urejanja naravnih spomenikov – dreves v MO Celje	Realizirano
CELJE	Kočetov Kostanj - sanacija drevesa	Dodatno[1]
KRANJ	Prevoz in postavitev podstavka za gnezdo štorklje - 2x	Realizirano
KRANJ	Pristava – jeseni – sanacija krošnje dveh jesenov, lipe in lipovca, povezava krošnje jesena	Realizirano
KRANJ	Vodiška planina - lipa – sanacija krošnje	Realizirano
LJUBLJANA	Varovalna ograja za dvoživke ob cesti Šmartno- Povodje	Realizirano
LJUBLJANA	Zaščitni ukrepi in izvedba mednarodne noči netopirjev v cerkvi Sv. Duh v Vnanjih Goricah	Realizirano
LJUBLJANA	info tabla - NV Medija - skalni samotarji	Realizirano
LJUBLJANA	Sanacijsko vzdrževalna dela na lipovcu v Orlah	Realizirano
LJUBLJANA	Kuclerjev kamnolom - izvedba raziskav in monitoringa za ugotavljanje stanja in razširjenosti razpok in premikov, nadaljevanje akcije iz 2022/2023/2024	Realizirano
LJUBLJANA	Sanacija drevesa Unec - lipa	Dodatno
MARIBOR	POV Grintovci - čiščenje zaraščajočih alpskih travišč - habitat koconogih kur	Realizirano
MARIBOR	Sanacija državne drevesne NV Pušnikov dob, Dobrova pri Oplotnici	Realizirano
MARIBOR	Ukrepi za izboljšanje kotišča netopirjev - čistilna akcija odstranjevanja gvana (Stoperce/Majšperk)	Realizirano
MARIBOR	Postavitev ograj za dvoživke v Lutvercih in Podgradu	Realizirano
MARIBOR	Lovrenška jezera - ureditev brunčane poti (15. prostovoljna akcija Pohorje)	Realizirano
MARIBOR	Štrucov pravi kostanj - sanacija drevesa	Realizirano
MARIBOR	Vrhe - lipe pri cerkvi sv. Neže - sanacija dreves	Realizirano

MARIBOR	Postavitev novega droga, montaže podstavka in prestavitve štorkjinega gnezda izven Elektro omrežja v Stogovcih	Ni realizirano
MARIBOR	Postavitev novega droga, montaže podstavka in prestavitve štorkjinega gnezda izven Elektro omrežja v Moškanjcih	Ni realizirano
MARIBOR	Odkup zemljišč NV Polička slatina	Realizirano
MARIBOR	Sanacija drevesne NV Švaganova brina, v Križeči vasi	Ni realizirano
MARIBOR	Kurnikova tisa v Limbušu - sanacija drevesa	Realizirano
MARIBOR	Skupna akcija čiščenja rastišča dišečega Volčina v Benkovi šumi z JZ KP Gorčiko	Realizirano
NOVA GORICA	Sanacija lipe v Klancu pri Kozini	Ni realizirano
NOVA GORICA	Lipa v Predjami - arboristično mnenje	Ni realizirano
NOVA GORICA	Korita lipa pri hiši št. 4 - sanacija drevesa	Realizirano
NOVA GORICA	Ledine – lipa na griču - sanacija drevesa	Realizirano
NOVA GORICA	Narin – lipe pri cerkvi Sv. Jakoba - sanacija dreves	Realizirano
NOVA GORICA	drevored Kobarid-Robič - sanacija dreves	Realizirano
NOVA GORICA	Uršnja luknja	Intervencija
NOVO MESTO	sanacija treh štorkljinih gnezd skupaj z drogom[2]	Delno realizirano
NOVO MESTO	popis srednjega detla v Dobravi in belohrbtega detla v Gluhi lozi	Realizirano
NOVO MESTO	popis kosca v Jovsih	Realizirano
NOVO MESTO	zaprtje Spodnje Klevevške jame	Ni realizirano
NOVO MESTO	Sanacija drevesne naravne vrednote Kot pri Semiču – lipa	Realizirano
NOVO MESTO	Sanacija drevesne naravne vrednote Uršna sela -lipa	Realizirano
NOVO MESTO	Sanacija drevesne naravne vrednote Hrastje pri Mirni Peči - lipa	Realizirano
NOVO MESTO	čiščenje jam (Jama pod cerovcem, Brezno pri Zgornji Pivki)	Intervencija
PIRAN	Obnova plovk v NS Rt Madona v Piranu NV	Realizirano
PIRAN	Obnova informativnih tabel v Fiesi	Realizirano

[1] Sredstva za to NV akcijo so bila zbrana od preostanka sredstev na drugih NV akcijah na OE CE.

[2] Akcija je bila delno realizirana, zaradi zapletov z izvajalcem. Del sredstev, ki so ostala smo prenesli v naslednje leto.

17 SODELOVANJE V STROKOVNIH SVETIH IN DRUGIH TELESIH ZUNAJ ZRSVN

Zavod je v letu 2025 sodeloval v strokovnih svetih, upravljavskih telesih, delovnih in drugih skupinah ter različnih odborih. Po posameznih organizacijskih enotah so v tabeli podana pomembnejša članstva. Telesa, označena z *, v letu 2025 niso bila sklicana.

Osrednja enota	Odbor za spremljanje izvajanja Skupne kmetijske politike
	Odbor za spremljanje operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v RS
	Usmerjevalna skupina mreže za podeželja
	Mreža za rezultatsko usmerjena plačila
	Strokovna skupina Evropske komisije za poročanje po Natura direktivah
	Skupina za kmetovanje v varovanih območjih narave
	Global Taxonomic Initiative Focal Point CBD
	Odbor za živali (konvencija CITES)
	Skupine za strokovno presojo (konvencija CITES)
	Delovna skupina za pripravo programa upravljanja rib
	Svet RTV SLO – predstavnik za trajnostni razvoj in okolje
	Komisija za programsko produkcijski načrt RTV SLO
	Komisija za nadzor poslovanja RTV SLO
OE Celje	Svet ZGS OE Nazarje
	Svet ZGS OE Celje
	Odbor za upravljanje KP Logarska dolina
	Strokovni panel za prenovo Regionalne razdelitve krajinskih tipov (BF)
OE Kranj	Svet ZGS OE Bled
	Svet ZGS OE Kranj
	Znanstveni forum za ITV pri EK
	Strokovni svet TNP
	Delovna skupina za Zeleno shemo Kranj (turistična strategija)
	Komisija za izboljšanje stanja Blejskega jezera
	Odbor za okolje, infrastrukturo in prostor (Razvojni svet Gorenjske regije)
	Regionalni razvojni svet Gorenjske, Odbor za razvoj podeželja
	Zelena ekipa Žirovnice – Zelena shema slovenskega turizma
	Upravni odbor Čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe
	Komisija za zeleni pas Bleda
	Skupina Ravnanje z odpadno vodo (ROV) v TNP
OE Ljubljana	Svet ZGS OE Ljubljana
	Svet ZGS OE Kočevje
	Strokovni svet NRP
	Strokovni svet KP Ljubljansko barje
	Odbor za KP Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib
	Strokovna skupina za velike zveri
	Komisija za mestne gozdove Ljubljana
OE Maribor	Svet ZGS OE Murska Sobota
	Svet ZGS OE Slovenj Gradec
	Svet ZGS OE Maribor

	Strokovni svet Javni zavod KP Goričko
	Strokovni svet FNM, UM
	Strokovni svet odd za geografijo FNM, UM
	Odbor za MAB
	Strokovni svet Geopark Karavanke
	Upravljavski odbor BO Mura
	Upravljavski odbor TBR MDD
	Občinski odbori za varstvo okolja in odbori regij
	Svet ZGS
OE Nova Gorica	Svet ZGS OE Tolmin
	Svet ZGS OE Postojna
	Svet ZGS OE Sežana
	Strokovni svet RP Škocjanske jame
	Odbor za svetovno kulturno in naravno dediščino
	Odbor (posvetovalno delovno telo) Geoparka Idrija
	Odbor za trajnostni okoljski, prostorski in infrastrukturni razvoj regije pri regionalnem razvojnem svetu Goriške regije
	Odbor za podeželje, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in naravne dobrine pri regionalnem razvojnem svetu Južne Primorske
	NFP za konvencijo CBD
OE Novo mesto	Strokovni svet KP Kolpa
	Projektna skupina za pripravo Načrta upravljanja za Krajinski park Lahinja
	Svet ZGS OE Novo mesto
	Delovna skupina za Zeleno shemo MO Novo mesto (turistična strategija)
OE Piran	Strokovni svet KP Strunjan
	Odbor KP Sečoveljske soline
	Odbor NR Škocjanski zatok
	Odbor KP Debeli rtič*
	Odbor za spremljanje Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020
	Odbor Združenja upravljavcev sredozemskih morskih zavarovanih območij (MedPAN)
	Nacionalna koordinacija (focal point) Protokola SPA/BD Barcelonske konvencije
	Delovna skupina za izvajanje Pomorskega prostorskega načrta Slovenije
	Nacionalni odbor za medvladno oceanografsko komisijo – IOC*

18 USPOSABLJANJE DELAVCEV ZRSVN

Zaposleni Zavoda so se za izpopolnjevanje strokovnosti usposabljali na področju delovnopravnih razmerij javnih uslužbencev, udeležili konference s področja javnih naročil kakor tudi izobraževanj s področja informatike, finančnih, kadrovskih zadev in odnosov z javnostmi. V letu 2025 so se zaposleni Zavoda udeležili usposabljanj na številnih delavnicah, posvetih, seminarjih in strokovnih srečanjih z različnih vsebinskih področij, tako v domačem kot mednarodnem okolju. V okviru dela pri projektih so se zaposleni udeležili izobraževanj s področja projektnega dela. V letu 2025 je Zavod v okviru praktičnega usposabljanja omogočil opravljanje študentske prakse trem študentom na do in podiplomskem študiju, prav tako je bilo štirim sodelavcem omogočeno opravljanje strokovnega izpita s področja varstva narave.

Preglednica izobraževanj, ki so se jih v letu 2025 udeležili sodelavci Zavoda.

Način izvedbe	Naslov
Delavnica	Interno usposabljanje o Uredbi o obnovi narave
Tečaj	Izobraževanje QGIS s poudarkom na vtičniku QNarcIS – enodnevni OSNOVNI tečaj. (OE NG)
Tečaj	Izobraževanje QGIS s poudarkom na vtičniku QNarcIS – enodnevni OBNOVITVENI tečaj. (OE NG)
Tečaj	Komunikacija na daljavo (Upravna akademija); OE PI
Delavnica	Uporaba ChatGPT-ja in generativne umetne inteligence v praksi (OE PI)
Delavnica	Terensko izobraževanje na temo invazivnih rastlinskih vrst v Vipavski dolini
Tečaj	Upravna akademija: Delo s preglednicami – nadaljevalna raven (OE NG)
Tečaj	Upravna akademija: Delo s preglednicami – zahtevna raven (OE NG)
Tečaj	Osnovni tečaj o QGIS s poudarkom na vtičniku QNarcIS (OE PI)
Tečaj	Napredni tečaj o QGIS s poudarkom na vtičniku QNarcIS (OE PI)
Delavnica	Dvoživke in ceste (predstavniki vseh enot)
Delavnica	E-graditev - izobraževanje (OE Kranj)
Tečaj	Usposabljanje uporabe IS e-MA2 za Upravičence (OsrE)
Delavnica	Delavnica za kmetijske svetovalce na temo invazivnih tujerodnih vrst rastlin (LIFE OrnamentalIAS)
Drugo	MNVP: Predstavitev sprememb prostorske in gradbene zakonodaje (OE NG)
Simpozij	Udeležba na entomološkem simpoziju v okviru FAMNIT
Delavnica	Vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku
Konferenca	Kadrovska konferenca KAKO
Delavnica	Aktualna vprašanja delovnega prava - Povezujemo teorijo s prakso
Delavnica	32. Mednarodna krasoslovna šola “Klasični kras”
Konferenca	European vertebrate management conference
Tečaj	Strokovni izpiti iz upravnega postopka
Konferenca	4. konferenca Delovno pravo v praksi
Seminar	Obnovitveni seminar za dopolnjevanje in obnavljanje znanja uslužbencev za delo z dokumentarnim gradivom
Konferenca	Plače v javnem sektorju,
Delavnica	Pravni vidiki presoje vplivov na okolje
Delavnica	Računsko-finančni izzivi pred pripravo zaključnih računov
Delavnica	Javno naročanje: Izvajanje pogodbe o javnem naročilu
Seminar	Potni stroški : od potnega naloga do obračuna
Seminar	Določanje osnovne plače, dodatki in delovna uspešnost v JS v 2025
Seminar	Zimski regres, božičnica in poslovna uspešnost -
Delavnica	Pravni vidiki (celovite) presoje vplivov na okolje in kako jih presojajo sodišča
Delavnica	SQL v povezavi s PostgreSQL
Konferenca	Impact Assessment and EU Taxonomy: From Policy to Practice

19 PROJEKTI S PODROČJA VARSTVA NARAVE

19.1 Potekajoči projekti (akronimi in naslovi projektov)

1	LIFE-IP NATURA.SI	LIFE – Integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji
2	LIFE OrnamentalIAS	Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste
3	LIFE RESTORE for MDD	Ohranjanje in obnavljanje poplavnih gozdnih habitatov ob rekah Mura-Drava-Donava
4	LIFE TRŠCA	Upravljanje močvirskih habitatov za ohranjanje vodnih ptic presihajočih jezer
5	Green Tour	Čezmejni trajnostni razvoj odpornih, zelenih turističnih produktov ter upravljanja javne turistične infrastrukture in tokov obiskovalcev
6	deProfundis	Ohranjanje dediščine »Iz globin«: čezmejni kulturno-turistični potencial
7	BIOdiverseWetNet	Celostna obravnava in čezmejni razvoj rešitev varovanja biotske raznovrstnosti mokriščnih habitatov z vidika podnebnih sprememb
8	KRAS.CARSO II	Skupno upravljanje in trajnostni razvoj območja Matičnega Krasa
9	TransPLANT	Integralna čezmejna zaščita Natura 2000 rastlinskih vrst
10	EIP-travišča	Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta
11	Natura Mura - Drava	Obnova rečnih in obrečnih habitatov Mure in Drave; akronim projekta Natura Mura – Drava

Potekajoči projekti so predstavljeni v tabelarični obliki, ki je bila podana v *Izhodiščih*.

19.1.1 LIFE

19.1.1.1 LIFE-IP NATURA.SI

Naslov projekta:	**LIFE – Integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji**
Povzetek/cilji projekta:	Glavni cilj projekta je, da s sodelovanjem med različnimi sektorji in deležniki prispeva k izboljšanju upravljanja Nature 2000 v Sloveniji. Ostali cilji so: • Izvedba konkretnih akcij na terenu na osmih območjih Natura 2000. • Izboljšanje stanja ohranjenosti izbranih Natura vrst in habitatnih tipov. • Obnovitev in vzdrževanje ugodnega stanja vodnih teles. • Posodobitev Programa upravljanja Natura 2000 (PUN 2023–2028). • Okrepljeno izvajanje Programa opravljanja z Naturo 2000 (PUN 2000) v Sloveniji. • Vzpostavitev podlag za nacionalni sistem monitoringa. • Okrepitev sodelovanja med naravovarstvom, gozdarstvom, kmetijstvom in vodarstvom.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• Obiski kmetij za vpis projektnih ukrepov in operacij KOPOP, spremljanje izvajanja pogodbenih obveznosti, obravnava izjem od pravil kmetijske politike – usklajevanje z MKGP in spremljanje stanja na projektnih območjih Travišča Štajerske, Slovenska Istra in Pregara s travišči, usklajevanje s partnerji. • Komunikacija in usklajevanje s SKZGRS, Mestno občino Koper in Elektrom Primorska za vzpostavitev prilagojene kmetijske rabe na državnih in občinskih zemljiščih. • Analiza, terenski ogledi kalov in korit, usklajevanje s partnerji in priprava na izvedbo ukrepov (pridobivanje soglasij in dovoljenj) za izboljšanje stanja dvoživk in močvirske sklednice v Slovenski Istri • Odstranjevanje topinamburja na izbranih parcelah ob Dravinji • Spremljanje stanja habitata in vrste močvirski meček na Kamniškem vrhu, Marchesettijeve smetlike v Slovenski Istri in nadzor nad upravljanjem nahajališča velikonočnice na Boču ter komunikacija in sodelovanje s PD Poljčane in kmeti. • Sklenitev sporazuma z DARS-om glede upravljanja brežine avtoceste, kjer se nahaja strašničin in temni mravljiščar. • Spremljanje in nadzor izvedbe izvajanja ukrepov na vodah Štajerske: V1-vzhodna Ložnica (renaturacija stare struge), D1-D5 (renaturacija stare struge), spremljanje in nadzor izvedbe, D7 (odstranitev pragu); obravnava projektnih dokumentacij za ostale predvidene ukrepe na Ložnici (V5.2), Dravinji (D23), Ličenci (L3), usklajevanje z izvajalci in z DRSV. • Sodelovanje pripravi akcijskega načrta in izvedba novih ukrepov na območju Vode Štajerkse (3 novi ukrepi v 2025) • Udeležba na 2 študijskih obiskih na temo upravljanja z vodami na Avstrijskem Štajerskem na reki Donavi in na temo upravljanja z gozdovi v Nemčiji. • Spremljanje izvajanja SKP (2023–2027), obravnava OOTT območij, analiza vpisa površin v KOPOP ukrepe na ravni Slovenije, objava strokovnih člankov v Varstvu narave. • Priprava svetovalnega načrta za Ljubljansko barje. • Sodelovanje na delavnicah za obravnavo primerov sonaravnih ureditev in posegov na vodah in pri nastanku Zbirke sonaravnih ureditev in posegov na področju upravljanja voda pod vodstvom DRSV. • Izvajanje ukrepov za izboljšanje stanja vrst in HT v skladu s PUN 2000 (Natura 2000 akcije)

	• Izvedba 1 terenske delavnice z območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Celje za varstvo netopirjev in obravnavo problematike čiščenja gvana. • Objava javnega poziva za vključitev v sistem varstva zatočišč netopirjev v stavbah kulturne dediščine, komunikacija z upravljavci ZO in deležniki, sklepanje pogodbenega varstva. Usklajevanje s partnerji (CKFF, MNVP) in Slovensko Škofovsko konferenco. Intervjuji in objave v medijih (tednik Družina, Radio Ognjišče). • Sodelovanje pri izvedbi izobraževanja-delavnice za naravovarstvene nadzornike in prikaz izvedbe tehničnih ukrepov za izboljšanje stanja netopirjev (2 cerkvi v Kropi). • Sodelovanje pri izvedbi tehničnih ukrepov za izboljšanje stanja netopirjev v 3 cerkvah (Trebelno, Sv. Vrh pri Mokronogu, Mače) • Sodelovanje pri popisu reke Dravinje z namenom priprave podrobnejšega načrta upravljanja reke Dravinje. • Priprava kazalnikov, določitev območij spremljanja, krovnih vrst in HT in protokola za monitoring območij Natura 2000. • Izvedba več kot 20 delavnic s strokovnjaki za vrste in HT za pripravo nacionalne monitoring sheme, priprava GIS slojev, spremljanje priprave in pregledi protokolov za monitoringe vrst in HT. • Vrednotenje podatkov delnih popisov vrst in HT na projektnih območjih za vrednotenje učinkov izvedenih ukrepov, priprava vmesnega poročila. • Priprava na in kartiranje negozdnih HT v projektnih območjih: Slovenska Istra (delno), Pregara s travišči, Ličenca pri Poljčanah, Dravinjska dolina, Volčeke; digitalizacija podatkov. • Analiza in digitalizacija podatkov monitoringa divjega petelina v območju Natura 2000 Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci za analizo učinkov izvedenih ukrepov. • Sodelovanje pri nadzornem obisku skrbnice pogodbe projekta in kontrolorja projekta (marec 2025)
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	17.007.204,00 EUR ZRSVN del: 2.714.846,19 EUR
Viri sredstev:	EU – LIFE (59,97 %), prispevek partnerjev (16,97 %), usklajevalni prispevek upravičenca (23,06 %). Delež Zavoda je 17 %.
Trajanje:	5. 9. 2018 – 31. 12. 2026
Partnerji:	- Ministrstvo za naravne vire in prostor - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode - Zavod za gozdove Slovenije - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije - Zavod za ribištvo Slovenije - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko-gozdarski zavod Ptuj - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko-gozdarski zavod Ljubljana - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica - Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Nacionalni inštitut za biologijo - Gozdarski inštitut Slovenije - Center za kartografijo favne in flore - Zavod Štirna
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Projekt LIFE-IP NATURA.SI prispeva k doseganju ciljev Direktive o pticah in Direktive o habitatih ter 1. cilja Strategije EU o biotski raznovrstnosti z uresničevanjem Prednostnega okvirja ukrepanja za Slovenijo (PAF). Iz ReNPVO20-30 (10. poglavje Resolucije) projekt zasleduje: Cilje: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 4.1, 6.1, 8.1, 11.1 Ukrepe: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.4, 2.1.1, 2.1.2, 4.1.1, 4.1.2, 6.1.3, 8.1.2, 11.1.1

Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	• Posodobitev Programa upravljanja območij Natura 2000 (PUN 2000) z dodatnimi projektnimi sredstvi, ki omogočajo bolj poglobljeno strokovno delo in širšo komunikacijo. • Vključevanje podatkov in izsledkov projekta v izdelavo strokovnih mnenj ter naravovarstvenih smernic. • Okrepitev mehanizmov za vključevanje vsebin in ukrepov varstva narave v politike sektorjev. • Izobraževanja sodelavcev za boljše upravljanje Nature 2000. • Vzpostavitev učinkovitejšega sistema za pridobivanje podatkov o stanju vrst in HT za namene poročanja po 17. členu Habitatne direktive, 12. členu Ptičje direktive in upravljanja območij Natura 2000 ter namene poročanja o doseganju ciljev PUN 2000. • Okrepljeno sodelovanje z deležniki na področju varstva narave.

19.1.1.2 LIFE OrnamentalIAS

Naslov projekta:	**Prevention and management of adverse impact of ornamental invasive alien plant species on endangered habitat types and species of EU importance / Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste**
Povzetek/cilji projekta:	Invazivne tujerodne vrste so ena izmed največjih groženj biotski raznovrstnosti. Številne invazivne tujerodne rastline so bile vnesene kot okrasne rastline in njihovo širjenje v naravo ogroža domorodne vrste in habitatne tipe, pomembne za EU. Projekt LIFE OrnamentialIAS obravnava okrasne invazivne tujerodne rastline (v nadaljevanju: ITR) na treh ravneh: preventivno delovanje, zgodnje odkrivanje in hitro odzivanje (t. i. sistem ZOHO) ter obvladovanje in odstranjevanje. Preprečevanje vnosa vrst se naslavlja z ozaveščanjem deležnikov in širše javnosti, kjer se osredotoča predvsem na širjenje ITR z urbanih območij in odstranjevanje oziroma odlaganje zelenega odreza. Cilji preventivnega delovanja so predvsem priprava ocene invazivnosti posameznih okrasnih rastlin, iskanje alternativ ITR, priprava kodeksa ravnanja za hortikulturo ter razvoj učinkovitejšega ravnanja z zelenim odrezom. Sistem ZOHO bo implementiran na področju kmetijstva in upravljanja z vodami. Namen uveljavljanja sistema ZOHO v sektorju upravljanja z vodami in kmetijstva je preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin ter ohranjanje in izboljšanje stanja posameznih evropsko pomembnih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst. Ena izmed pomembnih dejavnosti projekta je tudi zagotavljanje trajnosti, prenosljivosti in nadgradnje rezultatov projekta za nadaljnjo uporabo in razvoj v drugih sektorjih in na drugih področjih.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	- ZRSVN je pripravil rezultat projekta: D1.2 Letno poročilo o kumulativnih izdatkih za 2024 (DS1), koordinacija projekta, vodenje administracije in financ projekta. - Priprava poročila za CINEA-o in MNVP za prvo poročevalsko obdobje, uspešno se je izvedel drugi redni obisk monitorja projekta. - V okviru DS2 smo sodelovali pri pripravi rezultata D2.1 Pregled prisotnosti okrasnih ITV na javnih zelenih površinah in pri D2.3 Analiza semenskih mešanic trav, ki se trenutno prodajajo na trgu, na prisotnost invazivnih vrst. - Sodelovali smo pri pripravi in usklajevanju seznama okrasnih ITR (črni, oranžni, beli) z deležniki – participativni pristop in izvedli prve delavnice. - Potekalo je sodelovanje z občinami podpornicami projekta glede demonstracijskih zasaditev. - V okviru DS3 in DS4 smo sodelovali pri pripravi osnutka predloga protokola sistema ZOHO na območju kmetijskih ter vodnih in priobalnih zemljišč. - V okviru DS3 smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi delavnic za kmetijske svetovalce ter pri D3.1 Poročilo o obstoječih rešitvah ZOHO za ITR v kmetijstvu za Slovenijo in Hrvaško in D3.5 10 kratkih filmov o 10 invazivnih rastlinah v kmetijstvu (prepoznavanje, odstranjevanje, ravnanje z odpadki). - V okviru DS5 smo sodelovali na interni delavnici M19 Delavnica o metodologiji zbiranja biomase invazivnih tujerodnih rastlin za laboratorijske analize. Sodelovali smo tudi pri pridobivanju materiala za kompostiranje in pri testiranju različnih načinov kompostiranja vrtnih odpadkov in pri razvoju uporabnikom prijaznejših načinov ravnanja z vrtnimi odpadki in sistema ravnanja z njimi. - V okviru DS6 smo določili območja za testiranje in odstranjevanje ITR in izvedli JN za zunanje izvajalce, ki so že začeli z odstranjevanjem ITR na izbranih pilotnih območjih. Izvedli smo tudi JN za podrobni vegetacijski popis, zunanji izvajalec je že izvedel začetni popis. - Povezovali smo se z drugimi LIFE projekti, izmenjevali znanja in si ogledali primere dobrih praks. - V okviru DS7 smo sodelovali pri izvedbi komunikacijskih aktivnosti (novinarske konference za projekt, povezovanje na socialnih omrežjih Facebook, Instagram LIFE OrnamentalIAS, spletna podstran projekta, članki ipd. Soorganizirali in izvedli

	smo Teden brez invazivk. Udeležili smo se tudi sejmov, dogodkov, konferenc, kjer smo prestavljali aktivnosti projekta. - V okviru DS9 smo izvajali monitoring načrtovanih akcij projekta.
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	7.860.114,05 EUR Zavodov del: 2.852.225,39 EUR
Viri sredstev:	LIFE (60 %), Ministrstvo RS za naravne vire in prostor (20 %), lastna sredstva (20 %).
Trajanje:	1. 10. 2023 – 31. 9. 2029
Partnerji:	- Zavod RS za varstvo narave (vodilni partner) - JU Zeleni prsten Zagrebačke županije
	- Kmetijsko-gozdarski zavod Celje - Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije - Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet - Notranjski regijski park - Razvojna agencija Sora - SIMBIO d.o.o. - Direkcija RS za vode - Arboretum Volčji Potok
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Številka ukrepa: 22 Cilj/posebni cilj: 1/3 Vrsta ukrepa: Ravnanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami Ukrep: • Vzpostavitev in izvajanje sistema spremljanja invazivnih tujerodnih vrst (ITV), vključno z informacijskim sistemom in stalnim načrtnim spremljanjem (monitoringom) pojavljanja v naravi. • Vzpostavitev sistema za zgodnje odkrivanje invazivnih tujerodnih vrst, hiter odziv ter njihovo obvladovanje. ReNPVO2030, 10. poglavje: Cilji: 3.1, 3.3, 3.4, 3.5 Ukrepi: 3.1.2, 3.3.1, 3.3.3, 3.4.1, 3.5.1
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Upravljanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami je multidisciplinarno področje, pri čemer je nujno sodelovanje strokovnjakov z različnih področjih, saj se negativni vplivi invazivnih tujerodnih vrst kažejo v različnih sektorjih. Projekt LIFE OrnamentalIAS poleg naravovarstva naslavlja še področja hortikulture, kmetijstva, upravljanja z vodami in ravnanja z ostanki invazivnih tujerodnih rastlin. Konzorcij projektnih partnerjev sestavlja 10 organizacij z omenjenih področij, s čimer je zagotovljeno povezovanje strok v projektu. Poleg tega je projekt meddržaven, s čimer bo zagotovljeno povezovanje s hrvaškimi kolegi, v projektu pa je poudarek tudi na izmenjavi in prenosu znanja o upravljanju z invazivnimi tujerodnimi vrstami med državama. Pomemben del projekta je uvedba sistema zgodnjega odkrivanja in hitrega odzivanja na področji kmetijstva in upravljanja z vodami, razvoj učinkovitih in ekonomsko vzdržnih načinov ravnanja z vrtnimi ostanki, da se prepreči vnos in širjenje ITV rastlin s kompostom in zagotovi varna raba komposta brez razmnoževalnih delov ITV rastlin, z izvajanjem komunikacijskih aktivnosti projekta pa bomo prispevali k izvajanju komunikacijskega načrta za invazivke. Omenjene aktivnosti dopolnjujejo izvajanje javne službe, tako da ne prihaja do dvojnega financiranja, saj se vsebine dopolnjujejo.

19.1.1.3 LIFE RESTORE for MDD

Naslov projekta:	**Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers / Ohranjanje in obnova poplavnih gozdnih habitatov ob rekah Mura-Drava-Donava**
Povzetek/cilji projekta:	Projekt »LIFE RESTORE for MDD« se osredotoča na ohranjanje in obnovo poplavnih gozdov ob rekah Muri, Dravi in Donavi v Avstriji, Sloveniji, Hrvaški, Madžarski in Srbiji. Z obnovo naravnih in dinamičnih hidro-morfoloških procesov za mobilizacijo sedimentov in ustvarjanje pionirskih habitatov, ohranjanjem različnih habitatnih struktur, gozdnogospodarskimi ukrepi ter vzpostavitvijo medsektorskega in čezmejnega načrtovanja za obnovo naslavlja glavne pritiske na poplavne gozdove. Ozaveščanje in izobraževanje na projektnem območju sta prav tako pomembna cilja projekta, ki bosta bistveno prispevala k doseganju dolgoročnega cilja projekta. Ključne projektne aktivnosti v Sloveniji so: • Obnova 20 hektarjev površin poplavnih gozdov z zasaditvijo avtohtonih, rastišču primernih drevesnih vrst. • Razvoj sadilnega materiala avtohtonih drevesnih vrst in zavarovanje genskega materiala avtohtonih drevesnih vrst bresta in jesena.
	• Renaturacija struge Mure na treh odsekih, čiščenje Beniškega rokava in obnova mrtvice pri Gradišču. • Odkup 20 hektarjev zasebnih gozdnih zemljišč, ki bodo trajno namenjena varstvu narave. • Priprava strokovnega predloga zavarovanja najvrednejših delov narave ob reki Muri.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• Sodelovali smo pri pripravi prvega vsebinskega in finančnega poročila projekta (Mid Term Reporting); • Izvedena sta bila 2 sestanka nacionalnih koordinatorjev projekta, 2 sestanka projektnega konzorcija in 1 sestanek projektnega sveta; • Sodelovali smo pri pripravi projektne dokumentacije in pridobivanju dovoljenja za izvedbo renaturacijskih posegov; • Zaključen je bil odkup 17,54 ha zemljišč. • Spremljali smo izvedbo gozdarskih aktivnosti in razvoj novo zasajenih gozdov na terenu; • V celoti je bila zvedena obnova rokava Benica ter delno izvedena renaturacija struge Mure Konjišče 2; • Sodelovali smo pri pripravi Akcijskega načrta za obnovo reke Mure na pilotnem odseku SI-HR-HU; • Pripravljen je bil 1. osnutek strokovnih podlag za Regijski park Mura in predstavitev na MNVP; • Izvedli smo KATIS seminarja – VODA: BIO- in GEOPESTROST IZ GLOBIN IN POVRŠIN - 29 udeležencev; • Izvedli smo Mura Festivala z OŠ Lendava, DOŠ II Lendava, OŠ Veržej, OŠ Odranci, OŠ Velika Polana – skupno 210 otrok; • Sodelovali smo na 2. Akcijskem dnevu za Muro – bilateralni SI-AT izobraževalni dogodek; • Udeležili smo se dogodka ForestFest – predstavitev projekta in biosfernega območja Mura; • Gostili smo obisk mednarodne delegacije Middle East River Partnership; • Pripravili smo članek in se prijavili na konferenco LIFE2RIVERS; • Zaključili smo izvedbo začetnega monitoringa projekta ter pripravili poročilo.

Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	20.024.000,14 EUR; Zavodov del: 1.434.835,81 EUR – prispevek Evropske komisije: 961.339,99 EUR, prispevek Ministrstva za naravne vire in prostor: 286.967,16 EUR, prispevek Zavoda: 186.528,66 EUR.
Viri sredstev:	EU – LIFE (67 %), MNVP (20 %), Zavod (13 %).
Trajanje:	1. 10. 2023 – 30. 9. 2028
Partnerji:	- WWF Austria (Avstrija, vodilni partner projekta) - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (Slovenija) - Direkcija Republike Slovenije za vode (Slovenija) - Slovenski državni gozdovi, d.o.o. (Slovenija) - Office of the Styrian Government (Avstrija) - Regional Management of Styria Southeast Styria, Styrian Volcano Land (Avstrija) - Duna-Drava National Park Directorate (Madžarska) - WWF Hungary (Madžarska)
	- Balaton-felvidéki National Park Directorate (Madžarska) - Association for Nature and Environment protection Green Osijek (Hrvaška) - Croatian Waters, Legal entity for water management (Hrvaška) - University of Agrobiotechnical Sciences Osijek (Hrvaška) - Public Institution for Management of Protected Natural Areas in the Koprivnica Križevci County (Hrvaška) - Public institution for the management of the protected parts of nature in Varaždin county (Hrvaška) - Međimurje Nature – Public Institution for Nature Protection (Hrvaška) - Public Institution for the management of protected parts of nature and the ecological network of Virovitica-Podravina County (Hrvaška) - Public Enterprise »Vojvodinašume« Petrovaradin (Srbija)
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Renaturacijske aktivnosti v okviru projekta so usmerjene v varstvo biotske raznovrstnosti dveh habitatnih tipov na varstvenih območjih POO in POV Natura 2000 Mura, kot to izhaja iz PUN 2023–2028. Iz ReNPVO20-30 (10. poglavje Resolucije) projekt zasleduje točke: 17 (cilji 1, 2/1, 2, 11, 13, 22), 21 (cilj 2/11), 37 (cilja 1, 2/21), 38 (cilja 1, 2/21) in 39 (cilja 1, 2/21) tabele 1 ReNPVO20-30. Prav tako je skladen s krovnim ciljem A (cilji 1.1, 1.3, 2.2, 2.5) in krovnim ciljem B (cilj 4.2) v 10. poglavju ReNPVO20-30.
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Projekt nadgrajuje aktivno varstvo in upravljanje območja Natura 2000 Mura (SI3000215, SI5000010) ter izboljšuje ohranitveni status kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki jih projektne aktivnosti naslavljajo. Območja izvedbe renaturacijskih aktivnosti se pogosto prepletajo z območji s statusom NV, pri čemer se v okviru izvedbe ukrepov aktivno izboljšuje obstoječe stanje NV, obenem pa tudi spremlja stanje obstoječih NV in evidentira nove NV na območju. S ciljnim umeščanjem interpretacijskih vsebin na območje projekt prispeva k ozaveščenosti javnosti in komuniciranju o pomenu naravovarstvenih vsebin na območju. Partnerstvo krepi sodelovanje med sektorji, ki so tudi pri izvajanju javne službe ključni deležniki na območju.

19.1.1.4 LIFE TRŠCA

Naslov projekta:	**LIFE TRŠCA – Upravljanje močvirskih habitatov za ohranjanje vodnih ptic presihajočih jezer**
Povzetek/cilji projekta:	Projekt se bo osredotočil na izboljšanje ekološke funkcije/varstvenega stanja prednostnega habitatnega tipa 3180*. Trajni učinek projektnih dejavnosti bomo dosegli z: • uvajanjem novih in revizijo obstoječih kmetijsko-okoljskih ukrepov ter drugih ukrepov Skupne kmetijske politike (SKP),

	• uvajanjem sistemskih rešitev in ohranjanjem najpomembnejših zemljišč, • odstranjevanjem odmrle biomase in pilotno proizvodnjo izdelkov iz presežkov biomase, • monitoringom. Poleg tega se bo projekt osredotočil na izboljšanje stanja ohranjenosti dveh ciljnih vrst ptic, kostanjavke (Aythya nyroca) in rjavovratega ponirka (Podiceps grisegena), in sicer z obnovo njunega gnezditvenega habitata ter zmanjšanjem motenj med gnezdenjem in prezimovanjem. Naše dejavnosti ohranjanja narave bodo podprte s komunikacijo, namenjeno pridobivanju podpore lokalne in širše javnosti. S tem bomo zagotovili trajnost našega projekta, še posebej z vključevanjem in delom z mladimi.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• Izvedli smo delavnico s predstavniki slovenskih naravnih parkov, namenjena predstavitvi in razpravi o razvoju novega digitalnega orodja za upravljanje naravovarstveno pomembnih zemljišč. • V sodelovanju s partnerji propjekta smo razvili podatkovni model za GIS module lastništvo naravovarstvenih zemljišč, upravljanje z naravovarstvenimi zemljišči ter naravovarstvena opravila. • Izvedli smo javno naročilo za programiranje novih modulov • Pričeli smo sodelovanje z ekipo informacijskega sistema eNarava za izdelavo baze podatkov in uporabniških vmesnikov za omenjene module. • Sodelovali smo na sestankih strokovne skupine za pripravo novih kmetijskih okoljskih ukrepov in se udeležili srečanj s kmetovalci cerkniškega jezera. • Dopolnili smo dokument “Ukrepi SKP za Cerkniško jezero”
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	3.872.642,80 EUR Zavodov del: 473.715,75 EUR
Viri sredstev:	EU – LIFE (75 %), MNVP (20 %), Zavod (5 %).
Trajanje:	1. 9. 2023 – 31. 12. 2029
Partnerji:	- Notranjski regijski park - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave - Univerza v Ljubljani - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti – Inštitut za raziskovanje krasa - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Cilji in ukrepi ReNPVO20-30 (iz 5. poglavja Resolucije), ki jih zasleduje projekt: – Ukrep 30: Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje: podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti; pregledovalnika podatkov, ki omogoča ustrezne preglede, iskanja ter prenos podatkov iz zbirke. Cilj 1, 2 / 20, 3 – Ukrep 31: Vzpostavitev sistema za redno dopolnjevanje, posodabljanje in vzdrževanje zbirke podatkov. Cilj 1, 2 / 20, 3 – Ukrep 32: Povezava geolociranih podatkov o prostorski rabi in dejavnostih (kot virih pritiska) s stanjem vrst in habitatnih tipov. Cilj 1, 2 / 20, 3 Cilji in ukrepi ReNPVO20-30 (iz 10. poglavja Resolucije), ki jih projekt zasleduje: – 1.1 Zagotoviti pogoje za učinkovito ohranjanje oziroma izboljšanje stanja slovensko in evropsko pomembnih HT (ukrepi: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3). – 1.2 Prednostna opredelitev HT na območjih Natura 2000, ki jih je treba izboljšati oziroma znova vzpostaviti, ter določitev najbolj primernih območij za to (ukrep: 1.2.3). – 1.3 Zagotoviti izboljšanje stanja vrst z rdečega seznama v RS in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000 (ukrep: 1.3.3). – 2.1 V kmetijske strategije in programe za razvoj podeželja vključiti količinsko opredeljene cilje za ohranjanje BR, ki bodo prilagojeni regionalnim in lokalnim potrebam ter usklajeni s stroko (ukrepa: 2.1.1, 2.1.2).
	– 6.1 Izboljšati informiranje javnosti ter uporabo in uvajanje novih informacijskih tehnologij (ukrepi: 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3). – 6.5 Turizem uporabiti kot promotorja in ozaveščevalca o BR (ukrepa: 6.5.1, 6.5.2). – 7.1 Prepoznavati in razvijati blagovne znamke, ki prispevajo k izboljšanju stanja ohranjenosti BR (ukrep: 7.1.1). – 8.1 Vsebine BR smiselno vključevati v vse strategije (ukrepa: 8.1.1, 8.1.2). – 10.1 Ozaveščati in usposabljati kmete za izvajanje dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju BR na območjih Natura 2000 in ZO (ukrep: 10.1.1). – 11.1 Prepoznati in spremljati vplive spodbud in subvencij (okoljskih plačil) in jih po potrebi preoblikovati (ukrep: 11.1.1). – 11.2 Spodbujati ciljna plačila, ki spodbujajo ohranjanje BR (ukrep: 11.2.1).
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Cilj je izboljšati upravljanje z naravovarstvenimi območji ter učinkoviteje zaščititi življenjske prostore in ogrožene vrste. S sodobnimi pristopi, kot so uporaba novih tehnologij, vzpostavitev podatkovnih zbirk in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, bo projekt omogočil bolj trajnostno in celovito izvajanje nalog javne službe. Pomemben rezultat projekta bo vzpostavitev podatkovne zbirke za podporo pri učinkovitem upravljanju naravovarstvenih zemljišč. Ta zbirka, ki bo razvita za območje Notranjskega regijskega parka, bo uporabna tudi za druga zavarovana območja in ZRSVN. S tem bo zagotovljeno boljše načrtovanje, spremljanje in ohranjanje narave na nacionalni ravni.

19.1.2 Interreg Slovenija-Avstrija

19.1.2.1 GreenTour

Naslov projekta:	**GreenTour - Čezmejni trajnostni razvoj odpornih, zelenih turističnih produktov ter upravljanja javne turistične infrastrukture in tokov obiskovalcev**
Povzetek/cilji projekta:	Projekt GreenTour se izvaja v partnerstvu z Globalnim Unescovim Geoparkom Karavanke. V okviru projektnih aktivnosti se bo na podlagi izdelanih naravovarstvenih strokovnih podlag, spremljanja stanja narave, analiz in vrednotenja obiskovalcev / obiska ter pregleda conacije območij / varstvenih režimov Natura 2000 pilotno preučila nosilna zmogljivost teh območij ter izdelal akcijski načrt rabe in razvoja trajnostnega turizma na osnovi ohranjanja narave. Cilj projekta je okrepiti zavest tako pri turističnih deležnikih, odgovornih za izvajanje in vzdrževanje turistične infrastrukture (občine, turistična združenja, ponudniki prostočasnih aktivnosti ...), kot tudi »uporabnikih« bilateralnega naravnega in kulturnega prostora za odgovorno delovanje in ravnanje v tem prostoru. Projekt se nanaša na cilj OP »Trajnostni gospodarski razvoj, ki temelji na kulturnih in turističnih potencialih«, zato je cilj projekta priprava skupnega čezmejnega koncepta upravljanja območij izjemne narave za zagotavljanje trajnostnega in usmerjenega obiska ter ozaveščanja javnosti.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• komunikacijske in popularizacijske aktivnosti, • sodelovanje na sestankih za namene vzpostavitve podatkovne baze aplikacije ContWise, • priprava materialov za Načrt interpretacije za nove GeoHub točke/centre (usklajevanje vsebin, komunikacija), • analiza pregleda študij in metodologij za spremljanje in analizo tokov obiskovalcev, • izvedba terenskega dela štetja obiskovalcev na izbrani lokaciji v okviru Analize tokov obiskovalcev in določitev nosilne zmogljivosti na območju Geoparka Karavanke • analiza anketnih vprašalnikov, analiza podatkov pridobljenih z izvedbo terenskega dela štetja obiskovalcev ter zbir drugih terenskih podatkov (metoda samoregistracije na izbranih pilotnih točkah v okviru Analize tokov obiskovalcev in določitev nosilne zmogljivosti na območju Geoparka Karavanke, • priprava prvega pregleda varovanih delov narave (conacija) na območju slovenskih občin Geoparka Karavanke in varstvenih režimov varovanih območij • pregled literature in sodelovanje pri pripravi kriterijev za razvoj trajnostnih turističnih ponudb (opredelitev kriterijev, opredelitev vplivov na varovana območja, usklajevanje s partnerji projekta). • izvedba javnega naročila z nazivom Strokovna podpora pri pripravi akcijskega načrta v ter izvedba delavnice v okviru aktivnosti Akcijski načrt rabe in razvoja trajnostnega turizma na osnovi ohranjene narave • izvedba seminarja za pedagoško osebje in priprava 2. priročnika v okviru komunikacijske strategije s poudarkom na odgovornem ravnanju v naravi ob obiskovanju narave v okviru aktivnosti Komunikacijska strategija v okviru zelene turistične ponudbe • aktivno sodelovanje in usklajevanje scenarija in vsebin pedagoške videoanimacije na temo odgovornega obnašanja v naravi, skupaj s partnerji projekta v okviru aktivnosti Komunikacijska strategija v okviru zelene turistične ponudbe
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	1.782.865,46 EUR; Zavodov del: 181.713,00 EUR
Vira sredstev:	Projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ERDF) preko programa Interreg Slovenija-Avstrija (80 %). Lastni prispevek znaša 20 %.

Trajanje:	1. 9. 2023 – 31. 8. 2026
Partnerji:	- EVTZ Geopark Karavanke (vodilni partner) - Zavod RS za varstvo narave - RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško d.o.o. - Podzemlje Pece, d.o.o., turistični rudnik in muzej - KSL Tourism Marketing - Turistično združenje Železna Kapla
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	– Ukrepi ReNPVO20-30 (iz 10. poglavja Resolucije), ki jih projekt zasleduje: *Celovita in strokovna izvedba analiz nosilne zmogljivosti varovanih in zavarovanih območij ter območij naravnih vrednot.* – 1.3.3 Priprava in izvajanje akcijskih načrtov za zagotavljanje ugodnega stanja najbolj ogroženih skupin/vrst. *Delavnice in sestanki z NVO, lokalnimi skupnostmi, učitelji/vzgojitelji, priprava in izvedba programa izobraževanja za deležnike*. – 4.2.1 Spodbujanje in sodelovanje pri krepitvi zmogljivosti, učinkovitosti ter uspešnosti ustanov in posameznikov, ki sodelujejo pri ohranjanju BR. *Priprava komunikacijske strategije in izobraževanj s poudarkom na odgovornem ravnanju v naravi in obiskovanju narave. Priprava programa, izvedba izobraževalnih programov za pedagoško osebje, lastnike, vodnike, partnerje geoparka – izvajalce dopolnilnih dejavnosti, turistična društva, mala družinska podjetja, zaposlene v turizmu …* – 4.2.2 Spodbujanje vključevanja prostovoljcev v opravljanje nalog iz naslova ohranjanja BR (t. i. 'citizen science'). – 5.1.1 Zagotavljanje kakovostnega izvajanja programov formalnega izobraževanja o pomenu BR. – 5.1.2 Zagotavljanje enotnega strokovnega izobraževanja s področja BR v sklopu trajnega usposabljanja kadrov. – 5.2.1 Priprava vsebin BR, ki bodo vključene v naravoslovne učne programe na vseh ravneh izobraževanja. – 5.2.2 Zagotovitev, da okoljevarstvo z varstvom narave postane obvezna sestavina predmetov naravoslovje, biologija in predmetov za tehnologije, ki so povezane s posegi v naravno okolje. – 5.2.3 Zagotovitev, da bo poudarek pri spoznavanju BR na lokalnem okolju. – 6.1.1 Posodobitev posredovalnice informacij in izboljšanje informiranja javnosti. *Predstavitev vsebin BR različnim javnostim s pomočjo različnih medijev in aktivnosti.* – 6.5.1 Vključevanje vsebin BR v načrte turizma in sodelovanje pri identifikaciji potencialnih območij za njegov razvoj. *Priprava ukrepov usmerjanja obiska ter programov in produktov, skladnih z naravovarstvenimi usmeritvami. Vključevanje deležnikov v aktivnosti ohranjanja NV in BR.* – 7.1.1 Spodbujanje blagovnih znamk, ki obsegajo blago, storitve in način pridelave/izdelave. *Priprava zmogljivostim prilagojenega umeščanja turistične in prostočasne infrastrukture v prostor.*
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Projekt bo na projektnem območju pomembno vplival na izboljšanje stanja naravnih vrednot območij Natura 2000 in zavarovanih območij znotraj območja Geoparka Karavanke. Z vzpostavljenim sistemom upravljanja Green care in ozaveščevalnimi aktivnostmi ter usmerjanjem obiska se bo izboljšalo stanje biotske pestrosti. Projekt je namenjen popularizaciji, komunikaciji in interpretaciji vsebin varstva narave na lokalnem in čezmejnem območju. Prispeval bo k čezmejni izmenjavi izkušenj in dobrih praks upravljanja z naravovarstveno pomembnimi območji in naravovarstvenega izobraževanja.

19.1.2.2 deProfundis

Naslov projekta:	**Ohranjanje dediščine »Iz globin«: čezmejni kulturno-turistični potencial**
Povzetek/cilji projekta:	Izviri mineralne vode, termalne vode in posebej mofete so naravni pojavi, ki izstopajo na čezmejnem območju občin Gornja Radgona in Bad Radkersburg. Mofete predstavljajo izjemen in redek naravni pojav, pri katerem iz zemeljskih globin izhaja stalni, skoraj čisti plin CO_2. Ta dediščina je ogrožena in se počasi izgublja. Za njeno dolgoročno ohranitev je potrebno trajnostno upravljanje. V projektu bo vzpostavljen čezmejni skupni akcijski načrt trajnostnega upravljanja kulturno-turističnega potenciala ohranjene naravne dediščine. Z usmerjanjem tokov obiskovalcev se bo neposredno spodbujal razvoj turizma na podeželju, z namenom preprečevanja poslabšanja stanja naravnih pojavov se jih bo usmerjalo izven ranljivih območij na interpretacijske točke, medtem ko se bo v urbanih središčih skupine obiskovalcev, katerih obisk bi lahko presegel nosilno zmogljivost območij naravne dediščine, zadržalo z zunajsezonsko kulturno-ustvarjalno ponudbo. V projektu bodo nadgrajene obstoječe in vzpostavljene nove interpretacijske točke. Razvoj trajnostnega turizma, ki temelji na dolgoročnem ohranjanju mofet in slatin ter ohranjanju kulturne dediščine, zahteva razvoj novih orodij in kompetenc. Na osnovi pripravljenega programa bodo izvedena usposabljanja za učitelje/vzgojitelje, vodnike, izvajalce dopolnilnih dejavnosti, turistična društva, mala družinska podjetja, zaposlene v turizmu … Cilj projekta je vzpostavitev novega čezmejnega proizvoda »Iz globin«, ki ga bodo sestavljali trije programi (kolesarski, vzgojno-izobraževalni in kulturno-ustvarjalni). Z njim bodo vzpostavljene sinergije med varstvom narave, kulturo in kulturno dediščino ter trajnostnim razvojem turizma.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• izvajanje raziskav in aktivnosti za revitalizacijo, • Priprava strokovnih izhodišč in vsebin za načrt interpretacije, • Priprava načrta upravljanja • Komunikacija z zunanjimi deležniki (lastniki zemljišč, upravljalci, krajevna skupnost in splošna javnost,..) • Popularizacijske in komunikacijske aktivnosti
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	949.115,80 EUR (sofinanciranje 80 %); Zavodov del: 229.399,80 EUR
Vira sredstev:	Projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ERDF) preko programa Interreg Slovenija-Avstrija 2021–2027 (80 %). Lastni prispevek znaša 20 %.
Trajanje:	36 mesecev (1. 11. 2023 – 31. 10. 2026)
Partnerji:	- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (vodilni partner) - Mestna občina Bad Radkersburg - Mestna občina Bad Radkersburg Kulturzentrum Süd-Ost GmbH - Občina Gornja Radgona
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Ukrepi ReNPVO20-30 (iz 10. poglavja Resolucije), ki jih projekt zasleduje: – 1.3.3 Priprava in izvajanje akcijskih načrtov za zagotavljanje ugodnega stanja najbolj ogroženih skupin/vrst.

	Pregled stanja, ovrednotenje, prenova meril in kriterijev/metodologije vrednotenja naravnih pojavov (mofete in izviri mineralne vode), izvedba osnovnih bazičnih raziskav (geologija, hidrogeologija, botanika, zoologija, analiza tal, etnologija). – 3.2.1 Izobraževanje in ozaveščanje širše javnosti o problematiki ITV (kaj so, zakaj so težava, kaj lahko vsak stori …). – 3.2.2 Vključevanje javnosti v preprečevanje naselitve in širitve ITV (pridobitev podpore v zvezi z izvajanjem ukrepov) ter zbiranje podatkov. *Delavnice in sestanki z lastniki zemljišč, lokalnimi skupnostmi, učitelji/vzgojitelji, priprava in izvedba programa izobraževanja za deležnike*. – 4.2.1 Spodbujanje in sodelovanje pri krepitvi zmogljivosti, učinkovitosti ter uspešnosti ustanov in posameznikov, ki sodelujejo pri ohranjanju BR. – 4.2.2 Spodbujanje vključevanja prostovoljce v opravljanje nalog iz naslova ohranjanja BR (t. i. 'citizen science'). *Vključevanje deležnikov (lastniki, vodniki, izvajalci dopolnilnih dejavnosti, turistična društva, mala družinska podjetja, zaposleni v turizmu …) v aktivnosti ohranjanja NV in BR.* – 5.1.1 Zagotovitev kakovostnega izvajanja programov formalnega izobraževanja o pomenu BR. – 5.1.2 Zagotovitev enotnega strokovnega izobraževanja s področja BR v sklopu trajnega usposabljanja kadrov. – 5.2.1 Priprava vsebin BR, ki bodo vključene v naravoslovne učne programe na vseh ravneh izobraževanja. – 5.2.2 Zagotovitev, da okoljevarstvo z varstvom narave postane obvezna sestavina predmetov naravoslovje, biologija in predmetov za tehnologije, ki so povezane s posegi v naravno okolje. – 5.2.3 Zagotovitev, da bo poudarek pri spoznavanju BR na lokalnem okolju. *Priprava programa, izvedba izobraževalnih programov za pedagoško osebje, lastnike, vodnike, izvajalci dopolnilnih dejavnosti, turistična društva, mala družinska podjetja, zaposlene v turizmu …* – 6.1.1 Posodobitev posredovalnice informacij in izboljšanje informiranja javnosti. *Predstavitev vsebin BR različnim javnostim s pomočjo različnih medijev in aktivnosti.* – 6.5.1 Vključevanje vsebin BR v načrte turizma in sodelovanje pri identifikaciji potencialnih območij za njegov razvoj. *Izdelava čezmejnega skupnega akcijskega načrta trajnostnega upravljanja kulturno-*turističnega potenciala ohranjene naravne dediščine. – 7.1.1 Spodbujanje blagovnih znamk, ki obsegajo blago, storitve in način pridelave/izdelave. *Vzpostavitev čezmejnega proizvoda »Iz globin« za vzpostavitev sinergije med varstvom narave, kulturo in kulturno dediščino ter trajnostnim razvojem turizma.*
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Projekt bo na projektnem območju pomembno vplival na izboljšanje stanja naravnih vrednot (mofete in izviri mineralne vode), z vzpostavljenim sistemom upravljanja se bo izboljšalo stanje hidromorfologije in biotske pestrosti. Projekt je namenjen tudi popularizaciji, komunikaciji in interpretaciji vsebin varstva narave na lokalnem in čezmejnem območju. Prispeval bo k čezmejni izmenjavi izkušenj in dobrih praks upravljanja z naravovarstveno pomembnimi območji in naravovarstvenega Izobraževanja.

19.1.2.3 BIOdiverseWetNet

Naslov projekta:	**Celostna obravnava in čezmejni razvoj rešitev varovanja biotske raznovrstnosti mokriščnih habitatov z vidika podnebnih sprememb**
Povzetek/cilji projekta:	S projektom naslavljamo dva izziva programskega območja: ohranjanje biodiverzitete ter krepitev prilagajanja na posledice podnebnih sprememb. Cilji projekta so: s pilotnimi ukrepi prispevati k ohranjanju biodiverzitete (s poudarkom na poplavnih logih in mreži manjših mokrišč), krepiti čezmejno sodelovanje pri upravljanju mokrišč in obnovi habitatov (čezmejna priprava smernic in protokolov) in prispevati k večji ozaveščenosti splošne javnosti ter odločevalcev o pomembnosti mokriščnih habitatov za krepitev odpornosti na podnebne spremembe. Končni cilj projekta je čezmejna priprava smernic in protokolov za ohranitev in varovanje mokriščnih habitatov ter njihove biodiverzitete na čezmejnem območju ter povečanje ozaveščenosti strokovne in splošne javnosti ter odločevalcev o pomembnosti teh habitatov za krepitev odpornosti na podnebne spremembe in zmanjšanje njihovih vplivov.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	– pripravljalne aktivnosti za renaturacije poplavnih logov; – pripravljalne aktivnosti za renaturacije izbranih mokrišč; – evidentiranje mreže mokrišč na čezmejnem projektnem območju; – pripravljalne aktivnosti za izvedbo analiz razširjenosti bolezni, ki zmanjšujejo čezmejno biodiverziteto (hitridna gliva pri dvoživkah in račja kuga)
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	1.547.070 EUR (ZRSVN del: 360.996 EUR)
Viri sredstev:	Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ESRR) preko programa Interreg Slovenija – Avstrija.
Trajanje:	36 (1.9.2025 - 31.8.2028)
Partnerji:	Razvojna agencija Sora d. o. o, (vodilni partner), ZRSVN (OE Kranj in OE Ljubljana), Naturschutzbund Kärnten, ArgeNaturshutz, IPAK Celovec, HNG d.o.o., Mestna občina Kranj
Kratka utemeljitev projekta glede prispevka k ciljem ReNPVO 20-30:	– 1.1 Zagotoviti pogoje za učinkovito ohranjanje oziroma izboljšanje stanja slovensko in evropsko pomembnih HT. – 1.2 Prednostna opredelitev HT na območjih Natura 2000, ki jih je treba izboljšati oziroma znova vzpostaviti, ter določitev najprimernejših območij za to. – 1.2.2 Povečati obseg uporabe mehanizmov pogodbenega varstva in skrbništva za potrebe zaščite redkih ter ogroženih HT. – 1.3 Zagotoviti izboljšanje stanja vrst z Rdečega seznama v RS in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000. – 1.3.3 Pripraviti in izvajati akcijske načrte za zagotavljanje ugodnega stanja najbolj ogroženih skupin /vrst. – 4.1 Izpopolniti mednarodno primerljivo spremljanje stanja kazalcev BR, s poudarkom na kazalcih trendov vrst. – 4.1.1 Vzpostaviti načrtno spremljanje (monitoring) na izbranih indikatorskih skupinah organizmov glede na strokovne potenciale v Sloveniji. – 6.3 Pri izobraževanju in ozaveščanju v čim večji meri uporabljati obstoječe službe/mreže (načrtno vključevanje BR v programe izobraževanja/ozaveščanja). – 6.7 Seznaniti širšo javnost o povezavi med podnebnimi spremembami in BR ter vplivi na ekosistemske storitve. – 6.7.1 Ozaveščati širšo javnost o vplivih, ki jih imajo podnebne spremembe na BR ter o pomenu manjšega ogljičnega odtisa za ohranjanje BR in ekosistemskih storitev.
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog	Projekt bo konkretno prispeval k obnovi dveh mokrišč (poplavnih logov Milka in Visoko) in izboljšanju stanja enega vodnega telesa (Češnjevek). Projekt bo prispeval k boljšemu poznavanju razširjenost hitridine glive in račje kuge v Sloveniji. Prispeval

javne službe:	bo k krepitvi čezmejnega sodelovanja strokovnjakov s področja varstva narave ter k čezmejni izmenjavi izkušenj in dobrih praks upravljanja z mokrišči. Prispeval bo tudi k krepitvi ozaveščenosti strokovne in splošne javnosti ter odločevalcev o pomembnosti mokrišč za ohranjanje biodiverzitete ter za krepitev odpornosti na podnebne spremembe.

19.1.3 Interreg Slovenija-Italija

19.1.3.1 KRAS.CARSO II

Naslov projekta:	Skupno upravljanje in trajnostni razvoj območja Matičnega Krasa
Povzetek/cilji projekta:	Na podlagi 20-letnih prizadevanj za povezovanje čezmejnega funkcionalnega območja Matičnega Krasa je glavni skupni izziv projekta KRAS-CARSO II povezati to območje z ustanovitvijo upravljavske strukture, ki si bo prizadevala za skupno in trajnostno upravljanje, predvsem na področju turizma in upravljanja čezmejnega geoparka. Naravna in kulturna dediščina sta namreč med najpomembnejšimi dobrinami čezmejnega Krasa in tudi dejavnik velike turistične privlačnosti. Pomen Matičnega Krasa v svetovnem merilu z vidika krasoslovja nudi široko paleto možnosti za trajnostni razvoj turizma, zato je glavni namen projekta prispevati učinke, ki na ravni programa zasledujejo specifični cilj SO 6 prednostne naloge PO 4 z vključevanjem vseh ključnih ciljnih skupin, ki jih je pri tem SO izbral tudi Program. Projekt bo kapitaliziral že izdelane strateške čezmejne dokumente iz projektov KRAS.CARSO (Program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013) in GeoKarst (Program sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija 2014–2020) s skupnim upravljanjem čezmejnega geoparka Kras-Carso. Kapitaliziral bo tudi druge predhodno izvedene projekte Interreg, ki so se izvajali na programskem območju. Glavni cilj projekta KRAS-CARSO II je ustanovitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) Kras-Carso za upravljanje čezmejnega turizma ter tudi financiranje in upravljanje Geoparka Kras-Carso. Pri tem bo vodilni partner tesno sodeloval z vsemi občinami, tudi tistimi, ki niso pridruženi partnerji.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	Sodelovali smo pri pripravi dosjeja za vpis geoparka v EGN in GGN. S prispevkom smo sodelovali na 11. GGN mednarodni konferenci o UNESCO svetovnih geoparkih v Čilu. V sodelovanju s projektnimi partnerji smo v sklopu izvajanja raziskav s področja geopestrosti in biotske raznovrstnosti Krasa pripravili dve študiji – Oceno stanja varovanih delov narave in turistične rabe ter Nosilno zmogljivost narave za izbrane geolokacije. Vsebine študij smo predstavili na različnih dogodkih v Sloveniji (npr. Posvetovanje slovenskih geologov, strokovni posvet na temo skrbništva turističnih jam v sklopu projekta ZAJAME). S projektnimi partnerji smo organizirali in izvedli delavnico »Usposabljanje za jamarje in upravljavce turističnih jam« na temo lampenflore v Briškovski jami (Grotta Gigante) ter izvedli dve geološki delavnici v sklopu Mreže šol za 9. razrede OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen in OŠ Miren. Sodelovali smo pri pripravi medijskih objav, predvsem z ORA Krasa in Brkinov, redno objavljali v spletnih medijih.
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	4.375.000,00 EUR Načrt skupnih upravičenih stroškov Zavoda = 96.000,04 EUR (prispevek ESRR) + 24.000,01 EUR (prispevek Zavoda) = 120.000,05 EUR
Vira sredstev:	ESRR (80 %) in lastno sofinanciranje (20 %).
Trajanje:	36 mesecev (1. 1. 2023 – 31. 12. 2025); projekt je podaljšan za obdobje 8 mesecev, do 31.8.2026.

Partnerji:	- Občina Sežana (vodilni partner) - Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o. - Park Škocjanske jame - ZRC SAZU – Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti - Zavod RS za varstvo narave - Univerza na Primorskem (Turistica) - GeoZS (Geološki zavod Slovenije) - SGEO-RAFVG (Regione autonoma Friuli Venezia Giulia) - GAL Carso (LAS Kras) - PromoTurismoFVG - UNITS (Univerza v Trstu) - Geo-UNIPD (Univerza v Padovi)
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	**Cilji in ukrepi ReNPVO20-30 (iz 5. poglavja Resolucije), ki jih zasleduje projekt:** Cilj 2; ohranjene naravne vrednote; • Ukrep 15; Izdelava smernic in študij, Izpopolnjevanje in nadgrajevanje naravovarstvenih smernic (2/11). • Ukrep 18; Pogodbeno varstvo in skrbništvo. Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah in drugih varovanih in zavarovanih območjih, skupaj s podzemnimi jamami s statusom zaprte jame in odprte jame z nadzorovanim vstopom (1,2 / 1, 2, 11, 13, 22). • Ukrep 19; Raba naravnih vrednot. Izboljšanje ureditve splošne in posebne rabe naravnih vrednot, tudi podzemnih jam, na način, da se dolgoročno ohranjajo vrednostne lastnosti naravnih vrednot in njihova nematerialna vrednost (2 / 11, 12).

	• Ukrep 26; Vrednotenje naravnih vrednot. Izpopolnjevanje vrednotenja naravnih vrednot, prevrednotenje določenih zvrsti, opredelitev razmerja med naravnimi vrednotami zvrsti žive narave in ekološko pomembnimi območji, redno spremljanje stanja naravnih vrednot (2/14). • Ukrep 29; Načrtno spremljanje (monitoring). Načrtno spremljanje (monitoring) stanja naravnih vrednot, sprotno zaznavanje neugodnih vplivov in ustrezno odzivanje (2/15). • Ukrep 37; Ozaveščanje. Izvajanje rednega ozaveščanja in ozaveščevalnih kampanj za ohranjanje narave in odzivanje na aktualne grožnje in pritiske na naravo, tudi v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni ter z uporabo sodobnih informacijskih tehnologij (1, 2/21). • Ukrep 39; Ozaveščanje. Spodbujanje ozaveščevalnih dejavnosti, ki potekajo z neposredno komunikacijo in vključujejo lokalne deležnike. Spodbujanje ozaveščanja, ki omogoča spremembo obnašanja na območjih, kjer naravo neposredno ogrožajo lokalne dejavnosti (npr. rekreacija) (1,2/21). • Ukrep 48; Mednarodna dejavnost. Prizadevanje za vidnejše mesto Slovenije v organih mednarodnih organizacij. Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja mednarodnih sporazumov. Okrepitev zmogljivosti za vodenje politike, pripravo stališč, zastopanje v mednarodnih organizacijah, delovanje kontaktnih točk, usklajevanje, poročanje in posredovanje informacij. Uresničevanje zaveze o uradni razvojni pomoči (0,33 % BDP), ki zajema prispevke v GEF in programe ratificiranih mednarodnih sporazumov. Zavzemanje za večjo učinkovitost mednarodnih sporazumov (zmanjšanje upravnih bremen, uskladitev ciklov, upoštevanje mandata pogodbenic, preglednost in strokovnost v procesih odločanja). Učinkovito vodenje delovnih skupin Sveta EU in koordinacija ter zastopanje EU v organih mednarodnih organizacij v času predsedovanja Svetu EU (2021), (1/25-31). **Cilji in ukrepi ReNPVO20-30 (iz 10. poglavja Resolucije), ki jih zasleduje projekt:** Cilj 4.2.; Okrepiti zmogljivosti ustanov in posameznikov, ki sodelujejo pri ohranjanju BR. • Ukrep 4.2.1; Spodbujati in sodelovati pri krepitvi zmogljivosti, učinkovitosti ter uspešnosti ustanov in posameznikov, ki sodelujejo pri ohranjanju BR. Cilj 6.5; Turizem uporabiti kot promotor in ozaveščevalec o BR. • Ukrep 6.5.1; Vključevati vsebine BR v načrte turizma in sodelovati pri identifikaciji potencialnih območij za njegov razvoj. • Ukrep 6.5.2; Izboljšati programe promocije BR za obiskovalce ZO in območij Natura 2000, ki naj bodo vključeni v programe upravljanja. Cilj 7.1; Prepoznavati in razvijati blagovne znamke, ki prispevajo k izboljšanju stanja ohranjenosti BR. • Ukrep 7.1.1; Spodbujati blagovne znamke, ki obsegajo blago, storitve in način pridelave / izdelave. • Ukrep 7.1.2; Izboljšati sodelovanje z mediji. Cilj 9.2; Kadrovsko in strokovno okrepiti upravljavske skupine. • Ukrep 9.2.1; Sodelovati pri spodbujanju krepitve zmogljivosti upravljavskih skupin in njihovih rednih izobraževanjih in usposabljanjih.
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	V okviru projekta smo izvedli več promocijskih aktivnosti, vezanih na naravne vrednote in varstvo podzemnih jam. Opravili smo več terenskih ogledov stanj naravnih vrednot. Strokovno sodelovali pri ozaveščanju lokalnih skupnosti, strokovnega kadra, upravljavcev jam in splošne javnosti. Na posvetu na MNVP o rabi jam, v povezavi s projektom ZAJAME (kohezija), smo predstavili študijo za določitev nosilne zmogljivosti za naravo, za izbrane turistične jame. V sklopu različnih delavnic, konferenc, srečanj in dogodkov smo izmenjali znanje in izkušnje z drugimi domačimi in tujimi strokovnjaki.

19.1.4 Interreg Slovenija-Hrvaška

19.1.4.1 transPlant

Naslov projekta:	**Integralna čezmejna zaščita Natura 2000 rastlinskih vrst**
Povzetek/cilji projekta:	Cilj projekta je trajno izboljšati stanje in varstvo N2K vrst ter njihovih habitatov na čezmejnem programskem območju (ČPO) z uvedbo modela skupnega načrtovanja in izvajanja integriranega čezmejnega varstva, ki vključuje aktivne ukrepe na obstoječih in nadomestnih lokacijah ter z mrežo semenskih bank. Naš pristop temelji na biologiji vrst, njihovih interakcijah z opraševalci ter podnebnih spremembah rastišč v prihodnosti, kar bomo razvili na primeru ciljnih vrst in v sodelovanju z deležniki ter uporabniki prostora.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	Glavne projektne aktivnosti: 1 Čezmejno integralno varstvo planinskih N2K vrst: dinarska smiljka in Scopolijev repnjak. 2 Čezmejno integrirano varstvo N2K habitata suhi kraški travniki in njihove N2K vrste. 3 Vzpostavitev mreže semenskih bank na čezmejnem programskem območju. 4 Prenos znanja in krepitev zmogljivosti deležnikov in uporabnikov naravovarstvenih območij. Ključne aktivnosti v tekočem letu: • Terensko delo zajema podatkov merilnih naprav stacionarnega monitoringa (vlaga, temperatura, padavine); • Recenzija študije 3D modela reliefa; • Recenzija interpretacijskega poligona Ilirska Bistrica; • Nabava in izdelava promocijskega materiala za niz delavnic in priprava pogostitve na eni izmed delavnic; • Sodelovanje pri pripravi vsebine za delavnico Pomen poznavanja biologije pri varstvu ogroženih rastlinskih vrst; • Sodelovanje pri pripravi vsebine za delavnico Uporaba prostorskih podatkov pri varovanju narave in Kako določiti primerne površine za zaščito gorskih rastlinskih vrst?; • Sodelovanje pri izdelavi interpretacijskega poligona Ilirska Bistrica; • Sodelovanje pri izdelavi interpretacijskega poligona Lisina; • Sodelovanje pri izdelavi interpretacijskega poligona Vodice;
Status projekta:	Poteka.
Vrednost projekta:	1.657.929,44 EUR; Zavodov del: 176.331,96 EUR
Vir sredstev:	Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ESRR) preko programa Interreg Slovenija – Hrvaška.
Trajanje:	1. 4. 2024 – 30. 9. 2026
Partnerji:	- Prirodoslovni muzej Rijeka (vodilni partner) - Zavod RS za varstvo narave - Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti. - Istarska županija - Univerza na Primorskem - Javna ustanova Nacionalni park Risnjak - Javni zavod park Škocjanske jame - Općina Matulji

Cilj/podcilj/ukrep RENPVO 20-30, v katerega spada projekt:	1.3.3 Pripraviti in izvajati akcijske načrte za zagotavljanje ugodnega stanja najbolj ogroženih skupin /vrst. Izdelali bomo akcijski načrt varovanja in spremljanja stanja za dinarsko smiljko in Scopolijev repnjak. Ti načrti bodo vključevali ukrepe in aktivnosti, ki bodo trajno izboljšali varstveno stanje obeh vrst ter omogočili spremljanje njihovega stanja. Pripravili bomo akcijski načrt za varovanje in spremljanje stanja (za raznolistno mačino), izvedli bomo aktivne ukrepe v naravi. 1.3.4 V okviru gospodarjenja z gozdovi izboljšati izvajanje specifičnih zahtev specializiranih kvalifikacijskih Natura 2000 vrst, ki to potrebujejo. Razvoj modela čezmejnega integriranega varstva N2K rastlinskih vrst na izbranih ciljnih vrstah: dinarska smiljka, Scopolijev repnjak. 1.3.5 Razširiti nadzor nad dejavniki ogrožanja biotske raznovrstnosti (v nadaljnjem besedilu: BR) v Sloveniji.
	Vzpostavitev regionalnega modela sprememb vegetacijskega pokrova in okoljskih razmer na podlagi študije 3D modela reliefa, analize primernosti območja za varstvo gorskih rastlinskih Natura 2000 vrst, analize travniških površin glede na primernost mer aktivnega varovanja in študije o klimatskih spremembah, vegetaciji in razširjenosti ciljnih vrst v bodočnosti; 1.3.6 Prepoznati in ohranjati ter po potrebi znova vzpostaviti ekološke povezave, ki omogočajo gensko izmenjavo med populacijami. Iskanje ustreznih populacij za translokacije, modeliranje in obnovo habitatov ter razvoj skupnih čezmejnih načrtov upravljanja. Pri izbiri ustrezne površine za aktivne varstvene ukrepe (za raznolistno mačino) bomo vključili zmožnost ohranjanja funkcionalnosti interakcij med populacijami ter dolgoročno vzdržnost njenih populacij in travniških družb. Vzpostavljena bo mreža semenskih bank vseh N2k vrst na čezmejnem programskem območju. 2.1.2 Upravljati travniške HT prilagojeno geografskim enotam. Izvajanje aktivnih in-situ in ex-situ varstvenih ukrepov za raznolistno mačino. Na izbranih travniških površinah znotraj območja Parka Škocjanske jame bodo na 10 ha izvedeni ukrepi za izboljšanje stanja suhih kraških travnikov. Poleg tega se bo na popolnoma uničeni površini znotraj občine Matulji, nekdanjem suhem kraškem travniku v velikosti 0,3 ha, izvedla pilotna restavracija s pomočjo semenskih mešanic. 2.1.3 Spodbuditi ekstenzivno pašo na območjih, kjer je bilo pašništvo opuščeno. Suhi kraški travniki so eden najbolj ogroženih habitatov znotraj programskega območja, zato se bomo posvetili osveščanju širše javnosti o problematiki zaraščanja travnikov in spodbudili tradicionalno rabo kmetijskih površin. V sklopu komunikacijskih dejavnosti se bodo organizirali dogodki Festivala košnje, kjer se bo demonstriralo tradicionalno ročno košnjo in poudaril pomen ohranjanja travinja. Izdelali bomo interpretacijske centre, kjer bodo predstavljene vsebine o suhih kraških travnikih, njihovi rabi in sodobnih trendih. Pripravili bomo izobraževalna gradiva o travnikih za mlade in strokovnjake. Izvedli smo strokovno vodeni mednarodni izlet na suhe kraške travnike na Žbevnico. V aktivnosti bomo vključili prostovoljce pri nabiranju, čiščenju in shranjevanju rastlinskih semen nabranih na suhih kraških travnikih v Regijskem parku Škocjanske jame. 4.2.2 Pri opravljanju nalog iz naslova ohranjanja BR spodbujati vključevanje prostovoljcev (t.i. citizen science). Akcijski načrti (za raznolistno mačino) bodo vključevali tudi prostovoljske programe, enega pri izvajanju zaščitnih ukrepov in drugega pri spremljanju stanja vrst. 6.5.2 Izboljšati programe promocije BR za obiskovalce ZO in območij Natura 2000, ki naj bodo vključeni v programe upravljanja. Prenos znanja in krepitev zmogljivosti deležnikov in uporabnikov naravovarstvenih območij; sodelovanje pri izvedbi dogodka Festival košnje, sodelovanje pri izdelavi interpretacijskih poligonov. 6.6.1 Razvijati mrežo prostovoljcev in programov za prostovoljce (sodelovanje pri inventarizacijah, spremljanju stanja, izobraževanju), da bodo bolje prispevali k ohranjanju BR.

	Izvedba delavnic z upravljavci, deležniki in uporabniki prostora ter interpretatorji, ki bodo prenesli novo znanje na obiskovalce prostora. 6.7.1 Ozaveščati širšo javnost o vplivih, ki jih imajo podnebne spremembe na BR ter o pomenu manjšega ogljičnega odtisa za ohranjanje BR in ekosistemskih storitev. Izvedba delavnic za šolske otroke, mladostnike in strokovnjake na temo krasa, gorskih rastlinskih vrst in travišč, ki poudarijo spremembe v naravi in spodbujajo k zmanjševanju človekovih negativnih vplivov.
Kratka utemeljitev projekta v povezavi z nadgrajevanjem nalog javne službe:	Izboljšanje stanja populacij in spremljanje stanja vrst dinarska smiljka, Scopolijev repnjak, raznolistna mačina in N2K habitata suhi kraški travniki. Pridobivanje novih podatkov o razširjenosti Natura 2000 vrst čezmejnega programskega območja. Sodelovanje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja in ozaveščanje javnosti (delavnice, ekskurzije, razstava, interpretacijski poligon) o pomenu ohranjene narave (ter o krasu, gorskih rastlinskih vrstah in traviščih).

19.1.5 Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

19.1.5.1 EIP-travišča

Naslov projekta:	**Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta**
Povzetek/cilji projekta:	Projekt EIP z naslovom Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta se osredotoča na zmanjšanje vpliva kmetijstva na biodiverziteto kmetijske krajine, natančneje na ohranjanje in izboljšanje stanja ter trajnostnega upravljanja vrstno pestrih travišč (kvalifikacijskih habitatnih tipov na štirih območjih Nature 2000). Glavni cilj projekta je v praksi na vsaj sedmih izbranih kmetijskih gospodarstvih in dveh dodatnih lokacijah travišč testno preizkusiti možnost izvajanja rezultatsko usmerjenega ukrepa za vrstno pestra travišča. Osnova zanj je bila pripravljena v okviru projekta LIFE TO GRASSLANDS, v projektu EIP pa bo ukrep operativno nadgrajen in promoviran. Širša območja, na katerih poteka projekt, so: Haloze, Kum in Gorjanci.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• Vodenje in koordinacija ter finančno spremljanje partnerjev projekta.
	• Usklajevanje z MKGP in ARSKTRP za izvajanje KOPOP ukrepa 16.5 suha travišča (prvi vpis v 2025). • Podpora mobilne aplikacije »Moj travnik«. • Izvedba delavnic »Kmet uči kmeta« na partnerskih kmetijah. • Priprava zaključnega poročila
Status projekta:	Se je zaključil v 2025
Vrednost projekta:	248.663,17 EUR Zavodov del: 153.403,94 EUR Delež sofinanciranja: 11 %
Vir sredstev:	Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, predvideni znesek javne podpore: 217.511,42 EUR (sofinanciranje 11 %). Sofinanciranje ARSKTRP (89 %), lastno sofinanciranje (11 %). Sofinanciranje opreme ARSKTRP (66,8 %), lastno sofinanciranje (33,2 %).

Trajanje:	18. 5. 2022 – 18. 5. 2025
Partnerji:	- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (vodilni partner) - Kmetijsko-gozdarski zavod Ptuj - Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko - PRJ Halo – podeželsko razvojno jedro - Društvo Gorjanske košenice - Branko Korez (kmetija) - Vida Bratušek (kmetija) - Ana Črnivec (kmetija) - Andraž Rumpret (kmetija) - Dejan Lorber (kmetija) - Jože Kreže (kmetija) - Jože Volaj (kmetija)
Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	1.1 Zagotovitev pogojev za učinkovito ohranjanje oziroma izboljšanje stanja slovensko in evropsko pomembnih HT. - Ukrep 1.1.2: V kmetijski program razvoja podeželja po letu 2020 (oziroma ob prvi spremembi obstoječega programa) vnesti dodatne usmeritve za varstvo HT na območjih Natura 2000 in ZO: določile se bodo cone potencialnega vpisa za naravovarstvene ukrepe KOPOP. 1.2 Na območjih Natura 2000 prednostno opredeliti HT, ki jih je treba izboljšati oziroma znova vzpostaviti ter določiti najprimernejša območja za to. - Ukrep 1.2.2: Povečanje obsega uporabe mehanizmov pogodbenega varstva in skrbništva za potrebe zaščite redkih ter ogroženih HT: ohranjanje oziroma izboljševanje stanja travišč (HT 6510, HT 6210). - Ukrep 1.2.3: Vgraditev specifičnih ukrepov za ohranjanje ogroženih HT v vse programe in načrte, ki urejajo upravljanje naravnih virov in prostorsko načrtovanje: vsebina izvedenih ukrepov za ohranitev ogroženih HT v projektu bo podlaga za sistemske rešitve. Te se bodo vključile v programe in načrte, ki urejajo upravljanje naravnih virov in prostorsko načrtovanje. 2.1 Vključitev količinsko opredeljenih ciljev za ohranjanje BR, ki bodo prilagojeni regionalnim in lokalnim potrebam ter usklajeni s stroko, v kmetijske strategije in programe za razvoj podeželja. - Ukrep 2.1.1: Varovanje kmetijske krajine z mehanizmi kmetijske politike ter ozaveščanjem kmetov. Varstvo krajinskih oziroma neproduktivnih značilnosti (mejice, groblje na območju Kuma). - Ukrep 2.1.2: Upravljanje travniških HT, prilagojeno geografskim enotam. 6.1 Izboljšanje obveščanja javnosti ter uporaba in uvajanje novih informacijskih tehnologij.

	- Ukrep 6.1.3: Zagotovitev promocije BR na spletnih straneh javnih služb, ki so povezane z BR in predstavitev povezave med ohranjanjem BR in dostopom do ekosistemskih storitev: novice o aktivnostih projekta se bodo objavljale na spletnih straneh partnerjev projekta, novice in vsebine projekta pa na družbenih omrežjih. 10.1 Ozaveščanje in usposabljanje kmetov za izvajanje dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju BR na območjih Natura 2000 in ZO. - Ukrep 10.1.1: Sodelovanje pri izboljšanju zmožnosti kmetov: izobraževanje kmetov po načelu »kmet uči kmeta«. 11.2 Spodbujanje ciljnih plačil, ki pospešujejo ohranjanje BR. - Ukrep: Povečanje obsega spodbud zasebnim lastnikom za izvajanje ukrepov za ohranjanje ogroženih HT na območjih Natura 2000 in ZO.
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Projekt EIP je usmerjen v ohranjanje ali izboljševanje habitatnih tipov, vezanih na kmetijsko krajino, v skladu s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020. Vsa kmetijska gospodarstva, včlanjena v partnerstvo, imajo v uporabi kmetijska zemljišča, ki so znotraj različnih območij Natura 2000 in po PUN v celoti ali deloma obsegajo kvalifikacijska habitatna tipa 6210 in 6510. Omenjeni ukrep za vrstno pestra travišča je vključen v Strateški načrt Skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, in sicer kot podintervencija C.1 Ohranjanje suhih travišč iz C. Rezultatske sheme intervencije IRP18: Kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila (KOPOP). Projekt EIP bo prispeval k dolgoročnemu cilju preprečevanja opuščanja rabe in preveč intenzivne rabe travišč z izobraževanjem o pomenu vrstno pestrih travišč in njihovem ohranjanju z ekstenzivnim upravljanjem (zmerno pašo, pozno košnjo ter visokodebelnimi sadovnjaki brez FFS in gnojenja). To bo povečalo vpis in učinkovitost ukrepa SKP, ki podpira ohranjanje vrstno pestrih travišč.

19.1.6 KOHEZIJE

19.1.6.1 Natura Mura - Drava

Naslov projekta:	**Obnova rečnih in obrečnih habitatov Mure in Drave; akronim projekta Natura Mura – Drava**
Povzetek/cilji projekta:	Zaradi številnih preteklih posegov sta rečna ekosistema Mure in Drave ogrožena. Danes je večina kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območja Natura 2000 Mura in Natura 2000 Drava v slabem ohranitvenem stanju, brez ustreznega ukrepanja se bo stanje še slabšalo. Projekt tako s svojimi široko zastavljenimi aktivnostmi naslavlja ključne grožnje doseganju varstvenih ciljev na območjih Natura 2000 Mura in Natura 2000 Drava. Ključne projektne aktivnosti v Sloveniji so: • renaturacijo struge na štirih odsekih reke Mure in dveh reke Drave, obnovo dveh stranskih rokavov in dveh mrtvic na Muri ter ene mrtvice na Dravi; • vzpostavitev mreže 20-ih mlak v gozdnem prostoru ob obeh rekah; • odkup 15 ha zemljišč za ohranitev naravnih procesov reke Drave; • obnovitev ekstenzivnih travišč in vzpostavitev mejic; • ukrepi za varovanje gnezd pribe, • vzpostavitev primernega gnezditvenega habitata močvirske sklednice, • obnovo in pomladitev gozdov z zasaditvijo avtohtonih rastišču primernih drevesnih vrst ter s poskusom naravnega pomlajevanja na skupno 40 ha ob obeh rekah; • vzpostavitev informacijskega centra v Gornji Radgoni, informacijske točke na območju Murske šume in učne poti na območju obnovljenega travniškega kompleksa; nadgradnja interpretacijske infrastrukture Naravnega rezervata Ormoške lagune in interpretacijsko-informacijskega centra grad Borl.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	• koordinacija projekta, • izvedba dveh partnerskih sestankov, • vzpostavitev sistema vsebinskega in finančnega spremljanja projekta, • priprava podrobne časovnice projekta, • priprava naravovarstvenih strokovnih izhodišč za vodarske aktivnosti projekta, • urejanje zemljiških vprašanj na območju širitve struge Segovci – menjava in odkupi, dodatno za potencialno povečanje območja izvedbe aktivnosti, • podpora pri postopku odkupov 27 ha travniškega kompleksa na območju Občine Lendava, • izvedba javnega naročila za CGP in oblikovanje na projekta, • izvedba javnega naročila za pomoč in svetovanje pri pripravi javnih naročil za celotno partnerstvo, • izvedba javnega naročila za analizo tal na območjih obnove mrtvic.
Status projekta:	Potekajoči
Vrednost projekta:	Skupna vrednost investicije: 12.230.159,35 €; višina skupnih upravičenih stroškov : 12.176.488,38 € Del ZRSVN: 1.830.851,57 €
Viri sredstev:	EU ESRR - 10.350.015,12 € RS - 1.826.473,26 € Druga sredstva (lastni vložek partnerjev) - 53.670,97 €
Trajanje:	1. 10. 2025 – 30. 9. 2029
Partnerji:	- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (vodilni partner projekta) - Direkcija Republike Slovenije za vode - Slovenski državni gozdovi, d.o.o. - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - Občina Lendava

Cilj/podcilj/ukrep ReNPVO20-30, v katerega spada projekt:	Renaturacijske aktivnosti v okviru projekta so usmerjene v obnovo in izboljšanje stanja petih habitatnih tipov in 18 kvalifikacijskih vrst na območju Natura 2000 Mura in Natura 2000 Drava, ki opredeljene v Prilogi C PUN 2023-2028. Iz ReNPVO20-30 projekt zasleduje cilj 15 varovati in obnoviti kopenske ekosisteme. Projekt predvideva izvajanje naslednjih ukrepov iz preglednice 1 ReNPVO20-30: 17, 21, 22, 37, 38, 39. Prav tako je skladen s krovnim ciljem A (cilji 1.1, 1.3, 2.2, 2.5) in krovnim ciljem B (cilj 4.2) v 10. poglavju ReNPVO20-30.
Kratka utemeljitev projektnega prispevka k nadgrajevanju nalog javne službe:	Projekt nadgrajuje aktivno varstvo in upravljanje območja Natura 2000 Mura in Drava ter izboljšuje ohranitveni status kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, skupno 5 habitatnih tipov in 18 kvalifikacijskih vrst, ki jih projektne aktivnosti naslavljajo. Območja izvedbe renaturacijskih aktivnosti se pogosto prepletajo z območji s statusom NV, pri čemer se v okviru izvedbe ukrepov aktivno izboljšuje obstoječe stanje NV, obenem pa tudi spremlja stanje obstoječih NV in evidentira nove NV na območju. S ciljnim umeščanjem interpretacijskih vsebin na območje projekt prispeva k ozaveščenosti javnosti in komuniciranju o pomenu naravovarstvenih vsebin na območju. Partnerstvo krepi sodelovanje med sektorji, ki so tudi pri izvajanju javne službe ključni deležniki na območju. Dodatno se krepi še sodelovanje z lokalnimi skupnostmi na območjih izvajanja projektnih aktivnosti.

19.2 Ostali projekti, pri katerih sodelujemo

- AMPlify30 – Implementing actions towards The Road to 2030 for Slovenian MPAs, katerega glavni namen je pospešitev postopkov za širitev obstoječih oziroma ustanovitev novih morskih zavarovanih območij (MZO) v Slovenskem morju ter večji delež MZO s strožjimi varstvenimi režimi in učinkovitim upravljanjem (strokovna podpora KP Strunjan).
- Strokovna podpora KP Sečoveljske soline pri izvajanju naravovarstvenega projekta PROJEKT LIFE URCA PROEMYS, katerega glavni namen je ohranitvi in repopulaciji močvirske sklednice (*Emys orbicularis*).
- Smo pridruženi projektni partner projekta SeaInsights - Vpogled v morje: Izboljšanje varstva in upravljanja severnega Jadrana s spremljanjem biotske raznovrstnosti z okoljsko DNA (eDNA) in vključevanjem javnosti.

19.3 Potencialni projekti

V letu 2025 je Zavod deloval tudi na področju prijave novih projektov (bodisi kot prijavitelj, zlasti pa kot projektni partner), ki sledijo strateškim usmeritvam in ciljem Zavoda. Pri (so)oblikovanju projektnih prijav smo sodelovali s ključnimi deležniki (ZGS, DRSV, razni parki …). Vsi načrtovani projekti bodo nadgradili naloge javne službe in s tem prispevali k uresničevanju ciljev Zavoda ter ReNPVO20-30.
V letu 2025 smo oddali naslednje projektne prijave na razpise:

- Interreg Alpine Space:
  - Re-PEAT-it!: Increase resilience and ecosystem services of peatlands in the Alps as an important part of a transnational green infrastructure (GI),
- LIFE:
  - RBP_NETforNature - EU Results-Based Payments Network: Capacity Building and Support for Biodiversity and Nature Restoration in Agricultural Landscapes),
  - LIFE SUPERNATURA.SI - Strenghtened Systemic Support for the Implementation of Natura 2000 in Slovenia,
- HORIZON:
  - RhythmOfLife - The science of Rhythms in our lives,

    - BLEUFOREST – Building living-labs in Europe for forest and freshwater ecosystem restoration,
- Kohezije:
    - Pohorka 2 - Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000 Pohorje,
    - ZAKRAS 2 - Zagotavljanje primerne rabe kraških travišč in ostenij za ohranjanje izbranih habitatnih tipov in vrst na območju Nature 2000 »Kras«,
    - MOČvira - Barja in mokrotni travniki,
    - MirNa - Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v alpskih območjih Natura 2000,
    - JAVORNIK - Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov na območjih Nature 2000 Javorniki - Snežnik in Snežnik - Pivka,
    - REVITA 2 - Obnova in vzpostavitev habitatnih tipov ter izboljšanje habitata izbranih vrst na Cerkniškem jezeru in Planinskem polju.

V letu 2026 se bomo usmerili k pripravi projektnih predlogov na podlagi sredstev naslednjih finančnih mehanizmov:

- LIFE:
    - LIFE LINKS - Izboljšanje stanja na območju ekoloških koridorjev v Sloveniji,
    - LIFE SUTLA - Living Infrastructure for Future Ecosystems.

20 INFORMATIKA KOT PODPORA NARAVOVARSTVU IN POSLOVANJU

Obseg nalog informatike se z naraščajočo digitalizacijo javnih storitev iz leta v leto širi. Posledično se povečuje tudi število potencialnih nevarnosti za kritično informacijsko infrastrukturo zavoda, zato je velik del aktivnosti v letu 2025 bil namenjen uvajanju procesov, ki zmanjšujejo operativna tveganja. V okviru priprave na prihodnje obdobje smo v tem času posebne napore usmerili tudi v naloge, povezane z zagotavljanjem trajnosti projekta LIFE Narcis, kar je obsegalo zagotavljanje ustreznih podatkovnih virov ter kontinuirano sodelovanje pri upravljanju informacijskega sistema eNarava.

Kljub številnim evropskim pobudam in zakonodajnim reformam, ki poudarjajo nujnost pospešene digitalne preobrazbe, ostajamo zaposleni znotraj področja informatike v javnem sektorju omejeni predvsem zaradi pomanjkanja ustrezno usposobljenih kadrov in omejenega dostopa do ustrezne infrastrukture. Kljub tem oviram smo v preteklem letu uspešno izvedli vrsto rednih in razvojnih aktivnosti (deloma v sodelovanju z zunanjimi partnerji):

- Nadaljevali s segmentacijo omrežja.
- Skrbeli za namestitve varnostnih popravkov in ostalih nadgradenj.
- Posodobili varnostno dokumentacijo.
- Obnovili SSL certifikate.
- Priklopili inf. okolje v SIEM sistem.
- Namestili nove protivirusne agente.
- Pridobili in namestili digitalna potrdila za zaposlene.
- Administrirali uporabnike in uporabniške skupine v AD-ju.
- Skrbeli za pravilno pretakanje podatkov v del profilov v NVA oz. eNarava.
- Izvedli redne letne servisne preglede.
- Zamenjali zastarelo računalniško opremo z novo (računalnike, monitorje in periferno opremo).
- Nadgradili omrežno opremo.
- Vzdrževali strežnike, omrežje ter uredili komunikacijske omarice.
- Vzdrževali osebne računalnike.
- Izvedli dopolnitve in skrbeli za nemoteno delovanje sistema telefonije.
- Namestili in vzdrževali videokonferenčno opremo in projektorje.
- Pripravili in izvedli naročila računalniške opreme.
- Dopolnili evidence strojne in programske računalniške opreme.
- Sodelovali pri popisu inventarnih sredstev.
- Upravljali MS365 okolje.
- Nadgradili sistem za vodenje uporabniških zahtevkov.
- Izvajali naloge v zvezi z informacijskim sistemom eNarava.
- Sodelovali pri integraciji v sistem eGraditev.
- Sodelovali pri upravljanju sistema ODOS ter uvajali in testirali dodelave.
- Vzdrževali poslovni portal.
- Dopolnili profile v NVA.
- Skrbeli za nemoteno delovanje KadRIS-a.
- Pomagali uporabnikom pri splošnih težavah z uporabo računalniške strojne in programske opreme.
- Izvedli enostavnejše analize podatkov.
- Koordinirali interno delovno skupino delni informatiki.
- Skrbeli za razvoj iskalnega UI-orodja za zavodsko gradivo.
- Sodelovali pri informatizaciji delovnih postopkov stroke.
- Nadgradili GIS-storitve, pripravili orodja za beleženje podatkov in njihovo analizo.

- Pomagali pri digitalizaciji upravnih postopkov.
- Izvedli izobraževanja za zaposlene (kibernetska varnost, orodja UI, uporaba GIS orodij, uporaba portala eNarava).
- Se udeležili tečajev za dvig tehničnih kompetenc.

21 POSLOVANJE KOT PODPORA NARAVOVARSTVU

21.1 Splošne in organizacijsko-administrativne zadeve

V okviru poslovanja Zavoda je znotraj odseka za splošne zadeve delo organizirano za opravljanje nalog, ki so potrebne za skladno delovanje organizacije. Podpora delovanju vključuje organizacijsko- administrativne zadeve in upravljavske naloge s splošno tehničnega področja ter pravne, kadrovske in finančne zadeve.

V mesecu oktobru je Svet Zavoda soglasno sprejel rebalans Programa dela in finančnega načrta Zavoda za leto 2025, pripravljen na podlagi izhodišč MNVP. Izhodišča so bila dopolnjena zaradi financiranja aktivnosti odkupa zemljišč v okviru projekta LIFE RESTORE for MDD na območju reke Mure. V ta namen so se na PP 231322 Natura 2000 za leto 2025, povišali investicijski stroški v višini 165.607,05 EUR.

V skladu s predpisi, ki urejajo področje javnih financ je predstojnik neposrednega in posrednega uporabnika odgovoren za vzpostavitev in delovanje ustreznega sistema finančnega poslovodenja in kontrol ter notranje revizije. Notranje revidiranje zagotavlja neodvisno preverjanje sistemov finančnega poslovodenja in kontrol ter svetovanje poslovodstvu za izboljšanje njihove učinkovitosti. V mesecu januarju 2026 je bila s strani zunanjega revizorja opravljena redna notranja revizija poslovanja s ciljem podati zagotovilo o delovanju notranjih kontrol Zavoda za leto 2025 na področju prevedbe plač v plačne razrede po novi plačni lestvici v letu 2025 in pravilnosti določitve plačnega razreda delovnemu mestu, osnovne plače ter osnovne plače za obračun na plačilnih listah. Revizija je v zvezi urejenosti revidiranega področja podala zagotovilo, da so notranje kontrole na pregledanih področjih vzpostavljene in delujejo učinkovito. Notranja revizija ni odkrila bistvenih nepravilnosti, zato odzivno poročilo ni potrebno. V letu 2025 je bilo izvedenih 8 kolegijev direktorja z vodji organizacijskih enot.

21.2 Upravljanje poslovnih prostorov

Območna enota Nova Gorica deluje v prostorih, ki so v lasti Republike Slovenije (Delpinova 16), za ostale poslovne prostore v katerih delujejo ostale organizacijske enote pa ima Zavod sklenjena najemna razmerja. Zaradi zvišanja minimalne plače in zvišanja rasti življenjskih stroškov v letu 2025, je bil Zavod, skladno s predpisi, ki urejajo to področje, primoran pristati na zvišanje stroškov najema (Osrednja enota, OE Celje, OE Nova Gorica – Delpinova 18) ter s tem povezanimi obratovalnimi stroški. Na nekaterih organizacijskih enotah (Osrednja enota, Celje, Kranj, Nova Gorica in Piran) je bila skladno s finančnim načrtom realizirana nabava novega pisarniškega pohištva. Na OE Ljubljana je bila zagotovljena montaža polnilne postaje za električna vozila.

21.3 Pravna podpora

V letu 2025 je bilo na področju pravnih zadev opravljeno večje število stalnih nalog (pregled in tolmačenje veljavnih predpisov in uvajanje novih predpisov v Zavodu, priprava internih aktov, pravna pomoč zaposlenim in direktorju, priprava najemnih pogodb in izvedba nalog v zvezi z upravljanjem poslovnih prostorov, izdelava pravnih mnenj, priprava pooblastil, priprava sklepov oziroma predlogov za imenovanje predstavnikov v organih in delovnih telesih, pravne naloge, vezane na varstvo NV, in druge pravne naloge, vezane na sektorsko zakonodajo, itd.).

Izvedeno je bilo večje število javnih naročil, izdelane oziroma pregledane so bile številne pogodbe o delu, prodajne, avtorske in druge pogodbe ter izdelane oziroma pregledane vse njihove potrebne nadaljnje spremembe.

V letu 2025 smo aktivno sodelovali in opravljali naloge na področju delovnopravnih zadev. Tako je bilo treba spremeniti in dopolniti Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu RS za varstvo narave. Po uveljavitvi Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, in izvedeni prevedbi

plačnih razredov je bilo treba pripraviti uvedbo novih sistemov napredovanj in uspešnosti. Zavod je imel odprt le en delovnopravni spor, ki je bil v letu 2025 zaključen s sodno poravnavo.
Leta 2025 smo organizirali en termin za opravljanje strokovnega izpita h kateremu so pristopili štirje delavci.

Kot v preteklih letih smo tudi v letu 2025 sodelovali s sindikatom. Odzivali smo se na različne pobude in vprašanja sindikata.

Posodobili smo pooblastila uradnih oseb za vodenje in odločanje v postopkih v upravnih zadevah, seznam uradnih oseb in splošne informacije o postopkih za stranke.
Celo leto 2025 je bilo treba nuditi pravno podporo različnim projektom. V okviru kohezijskih projektov so bile sklenjene kupoprodajne pogodbe za odkup zemljišč.

Zaradi povišanega števila vlog v zvezi z zahtevami za dostop do informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja je bilo treba v letu 2025 pripraviti več odgovorov.

21.4 Kadri

V Zavodu je bilo konec leta 2025 zaposlenih 140 delavcev, med njimi 92 za nedoločen čas, ostali delavci in direktor pa za določen čas. Od vseh zaposlenih delavcev na Zavodu RS za varstvo narave pa so za nedoločen čas v odseku za projekte zaposleni 8 delavcev, ki so financirani izključno iz sredstev EU in ne bremenijo javno službo ohranjanje narave in državnega proračuna.

Skladno z izhodišči MNVP in kadrovskim načrtom za leto 2025 ima Zavod iz državnega proračuna za opravljanje nalog javne službe ohranjanja narave zagotovljena sredstva za 83 zaposlenih (sredstva za zaposlitev dveh oseb so namenjena za izvajanje nalog, vezanih na preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst, sredstva za zaposlitev dveh oseb so namenjena za potrebe upravljanja Regijskega parka Pohorje na Območni enoti Maribor, sredstva za eno osebo pa so namenjena za 0,5 FTE za Območno enoto Piran in 0,5 FTE za Območno enoto Ljubljana), izraženo v ekvivalentu polnega delovnega časa (FTE – full time equivalent). Z dopolnjenimi izhodišči za leto 2025 pa smo tekom leta dobili še dodatna sredstva za zaposlitev dodatnih 9 FTE (za izvajanje nalog v zvezi z invazivnimi tujerodnimi vrstami - 1 FTE, pohitritvijo postopkov za odpravo posledic po poplavah - 2 FTE, rednim reševanjem prostorskih zadev - 2 FTE, uredba o obnovi narave - 2 FTE in aktivnostmi v zvezi z naravovarstvenim informacijskim sistemom po zaključku projekta LIFE NarcIS - 2 FTE), kar skupaj znaša 92 FTE za leto 2025.

V letu 2025 sta bili dve delavki na porodniškem dopustu in imeli smo dve delavki zaposleni preko javnih del na Območni enoti v Mariboru in na Območni enoti Kranj.

Izvajali smo vse načrtovane aktivnosti, in sicer:

- kadrovsko politiko (načrtovanje kadra, zaposlovanje novih delavcev in celotni postopek zaposlovanja, napredovanje, letni razgovori, jubilejne nagrade, odpravnine, redna delovna uspešnost zaposlenih, pogodbe o zaposlitvi, aneksi k pogodbam o zaposlitvi);
- vodenje informacijskega sistema za kadrovsko podporo, evidenco prisotnosti in odsotnosti na delovnem mestu (KadRIS);
- vključevanje v programe za izpolnjevanje invalidskih kvot;
- vključevanje v programe javnih del preko Zavoda RS za zaposlovanje;
- naloge zagotavljanja zdravja in varnosti pri delu.

21.4.1 Kadrovski načrt

Skladno s kadrovskim načrtom za leto 2025 je imel Zavod iz državnega proračuna zagotovljena sredstva za 83 zaposlenih, z dopolnjenimi izhodišči pa še dodatno za 9 zaposlenih (za izvajanje nalog v zvezi z invazivnimi tujerodnimi vrstami - 1 FTE, pohitritvijo postopkov za odpravo posledic po poplavah - 2 FTE, rednim reševanjem prostorskih zadev - 2 FTE, uredba o obnovi narave - 2 FTE in aktivnostmi v zvezi z naravovarstvenim informacijskim sistemom po zaključku projekta LIFE NarcIS - 2 FTE), kar skupaj znaša 92 FTE za leto 2025.

Glede na obseg tako strokovnih kot tudi administrativnih nalog, ki se z leti povečuje, bomo nadaljevali pogajanja z MNVP za sprejem predloga novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki bo vključeval še dodatna delovna mesta za nedoločen čas, torej skupaj 105 zaposlenih, kar je glede na izvedene analize za Zavod v danem trenutku optimalno in bomo le tako lahko izvajali ostale naloge, ki nam jih nalaga MNVP ter naloge, povezane z učinkovitim črpanjem sredstev iz skladov EU.

Graf: Število zaposlenih po letih in viru financiranja

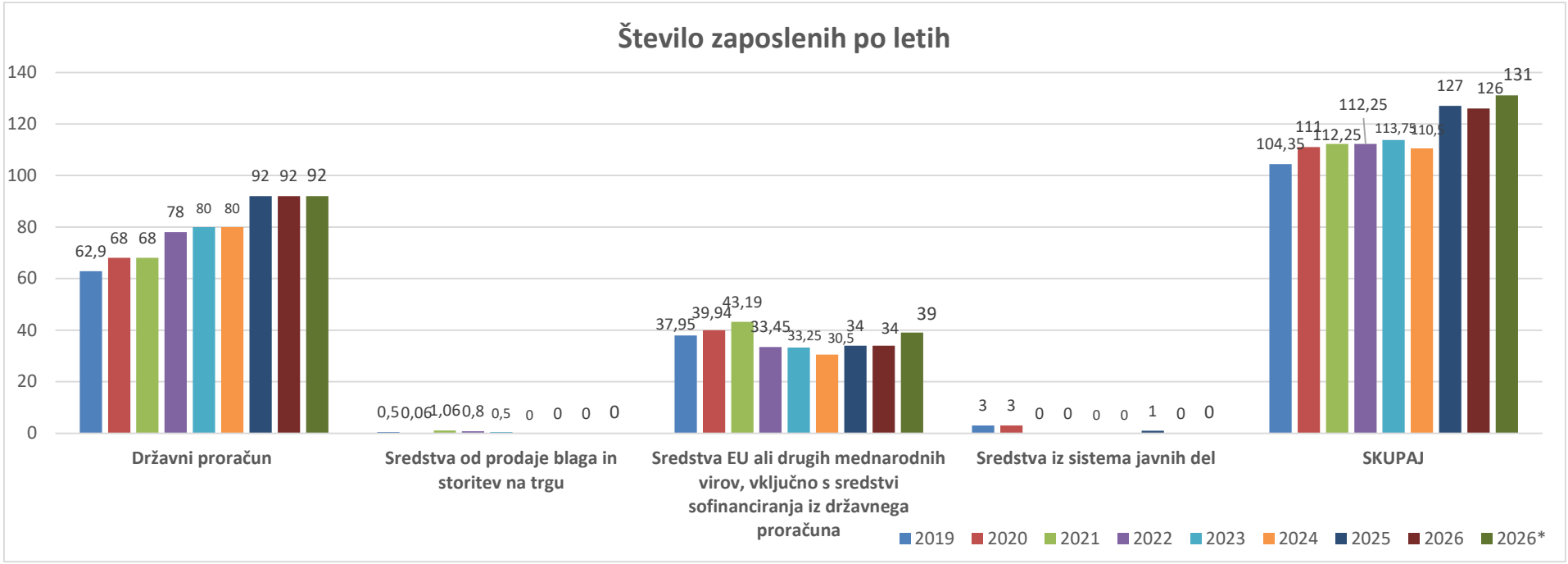

* Leto 2026 je vpisano dvakrat, saj so v analizo vključeni podatki iz programa za leto 2026, in sicer iz kadrovskega načrta.

Graf: Število zaposlenih po letih in viru financiranja - NDČ projekti

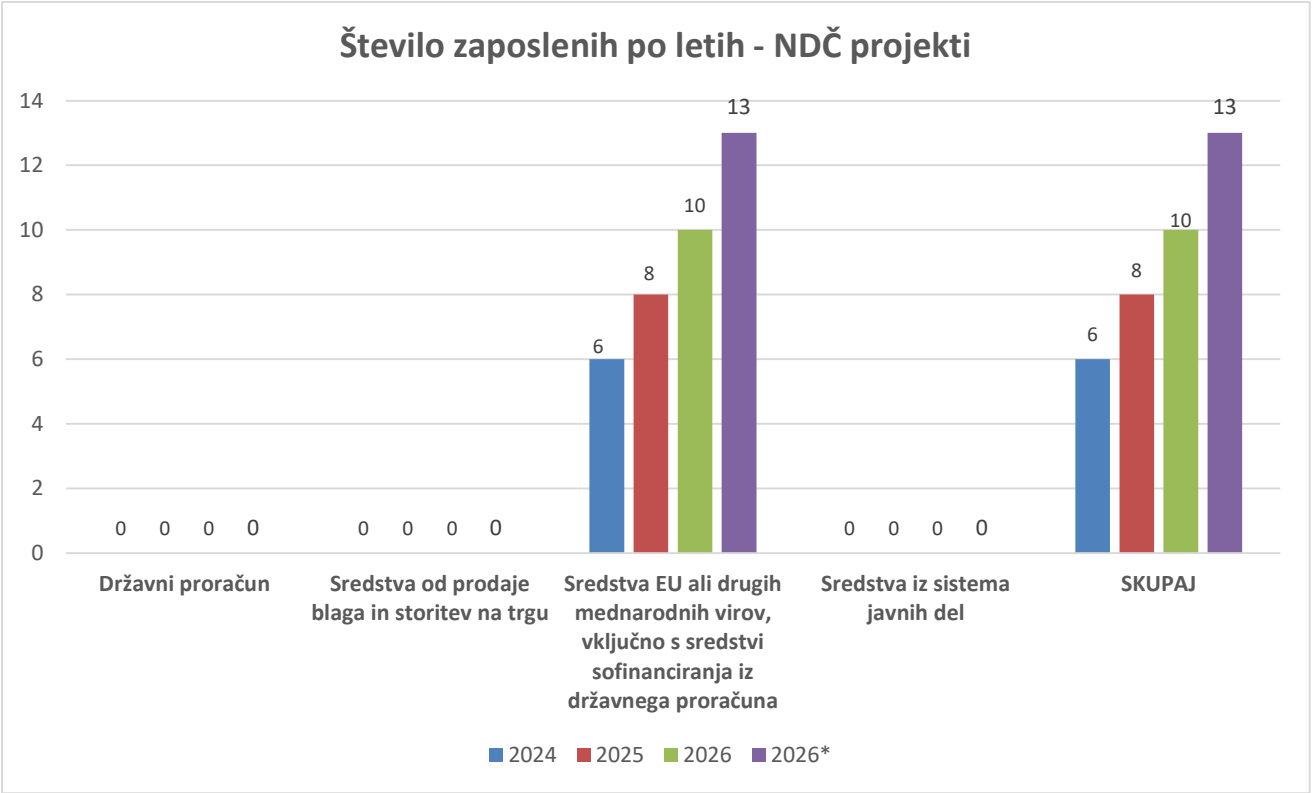

* Leto 2026 je vpisano dvakrat, saj so v analizo vključeni podatki iz programa za leto 2026, in sicer iz kadrovskega načrta

Glede na potrebe delovnega procesa in Zavoda ter v primeru potrditev prijavljenih projektov, financiranih iz sredstev EU, bomo za določen čas zaposlovali nove delavce.

Tabela: Število zaposlenih po posameznih virih financiranja

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	
	jan.25	jan.26
1. Državni proračun	83	92
2. Proračun občin	0	0
3. ZZZS IN SPIZ	0	0
4. Druga Javna sredstva za opravljanje javne službe (na primer: takse, pristojbine, koncesnine, RTV prispevek)	0	0
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	0	0
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	0	0
7. Sredstva prejetih donacij	0	0
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	34	34
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24) in iz tretjega odstavka 34. člena ZZDej	0	0
10. Sredstva iz sistema javnih del	1	0
11. sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanost	0	0
Skupno število zaposlenih (od 1. do 11. točke)	118	126
Skupaj število zaposlenih pod točkami 1., 2., 3., 4.	83	92
Skupaj število zaposlenih pod točkami 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11.	35	34

21.5 Finančne in računovodske zadeve

Zavod je pripravil finančno poročilo za leto 2025. Ob koncu leta je izid poslovanja izkazoval presežek prihodkov nad odhodki.

Svet Zavoda (6. mandat) se je na 10. redni seji 7. 4. 2025 seznanil s Programom dela za leto 2025 in ga sprejel na 9. korespondenčni seji 8. 5. 2025. V septembru 2025 smo pripravili rebalans programa in finančnega načrta, in sicer zaradi dodatnih sredstev za investicije na PP 231322 Natura 2000 akcije za odkupe zemljišč v okviru projekta Life Restore for MDD na območju reke Mure.

Zavod je imel za financiranje redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave z MNVP sklenjeno pogodbo z aneksi, na podlagi katere so se izstavljali mesečni zahtevki za nakazila sredstev. Z MNVP je bila sklenjena tudi pogodba za sredstva Sklada za podnebne spremembe.

Računovodstvo Zavoda je v letu 2025 vodil zunanji računovodski servis, podjetje Certera Računovodska družba d. o. o. Komuniciranje z računovodskim servisom poteka preko Osrednje enote, ki je med drugim opravljala naslednje računovodsko-finančne naloge:

- evidentiranje in revidiranje prejetih računov in dobropisov,
- izstavljanje računov in zahtevkov,
- vodenje gotovinske blagajne in dvig gotovine,
- spremljanje evidence prihodkov in stroškov posameznih projektov in akcij,
- priprava podatkov za plače,
- obračunavanje potnih nalogov,
- posredovanje izplačilnih seznamov in administrativnih prepovedi bankam,
- določitev inventarnih številk novim osnovnim sredstvom,
- redno spremljanje denarnega toka projektov.

Skladno z določili Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) in Pravilnika o oddaji evidenčnih javnih naročil ZRSVN smo opravili naslednje število postopkov javnih naročil, o katerih se pri Osrednji enoti vodi enotna evidenca.

Preglednica: Pregled javnih naročil

Vrsta javnega naročila	**Število**
Javna naročila z razpisom (nad 221.000 EUR)	1
Javna naročila male vrednosti (od 40.000 EUR do 221.000 EUR)	5
Evidenčna naročila do vrednosti 40.000 EUR	364
Skupaj	**370**

Javna naročila smo v skladu s Programom dela izvedli tako za potrebe izvajanja javne službe kot izvajanja projektov.

21.5.1 Ocena poslovanja

Zavod uporablja za opravljanje dejavnosti premoženje, ki je v lasti ustanovitelja, tj. Republike Slovenije. Dejavnosti so financirane iz proračunskih sredstev RS, sredstev projektov, financiranih iz EU, in drugih projektov ter v majhni meri iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu.

21.5.2 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Zavod nima zaposlenega računovodje, ampak računovodske zadeve izvaja zunanji računovodski servis, ki opravlja naloge v skladu s pogodbo o vodenju računovodskih storitev.

Zavod na začetku koledarskega leta pripravi finančni načrt, ki je izdelan na podlagi izhodišč MNVP, poročila preteklega leta in načrtovanih sprememb v prihodnjem letu. Izvajanje finančnega načrta redno spremljamo po načelu nastanka poslovnega dogodka, zagotavljamo tudi spremljanje po načelu denarnega toka. V finančnem načrtu uporabljamo kontni načrt, ki ga predpisuje Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 54/02 s spremembami). Spremljamo porabo vseh načrtovanih odhodkov in prihodkov, poročilo pa vsebuje pri posameznem kontu podatek o načrtovanih odhodkih (prihodkih) za tekoče leto, porabo sredstev in indeks porabe med načrtovanimi in porabljenimi sredstvi. Na ta način natančno spremljamo stanje in po potrebi tudi omejimo porabo sredstev na določenem kontu. Računovodski servis mesečno pripravi posebno poročilo o sredstvih za plače (bruto plače, prispevki delodajalca, davki, povračila in nadomestila). Vse vrste poročil se pripravljajo ločeno za redno dejavnost in ločeno po posameznih projektih, s čimer se zagotavlja ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti. Vzpostavljena so poslovnoizidna (stroškovna) mesta, za katera se ugotavljajo prihodki ter njim prisojeni neposredni in posredni stroški. Prihodki in odhodki se dosledno razporejajo na dejavnost javne službe in tržno dejavnost na podlagi objektivno opravičenih sodil, ki temeljijo na načelih stroškovnega računovodstva.

Posebno mesečno poročilo o sredstvih za plače, izpis bruto plač po zaposlenih s pripadajočimi plačnimi razredi, izpis premije kolektivnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence po

zaposlenih in izpis realiziranih materialnih stroškov pošljemo vsak mesec skupaj z zahtevkom za izplačilo sredstev za financiranje javne službe ohranjanja narave na MNVP. O poslovanju Zavoda redno poročamo na sejah Sveta Zavoda.

Podatke za izplačilo plač se pripravljamo na Osrednji enoti na podlagi podatkov o prisotnosti (delovne ure, bolniške odsotnosti, letni dopust in druge odsotnosti). Pri plačah se izplačujejo tudi vsi stroški na podlagi potnih nalogov (dnevnice, kilometrine in podobno). Izplačila stroškov na podlagi potnih nalogov za delavce na območnih enotah odobrijo vodje enot, za člane odsekov vodje odsekov, za vodje enot in preostale delavce Osrednje enote, ki niso vključeni v odseke ali projektne skupine, pa potne naloge odobri direktor. Obračun potnih nalogov in končni pregled pred izplačilom se opravi na Osrednji enoti in se skupaj s podatki za plače posreduje računovodskemu servisu. V sklop podatkov za plače sodijo tudi višine povračil prevoza na delo in z njega, za kar sami vodimo evidenco, spremembe podatkov pa redno posredujemo računovodskemu servisu.

Ker računovodski servis izvaja tudi plačilni promet, sta znotraj Zavoda zagotovljena revidiranje in likvidiranje prejetih računov, ki ju opravlja pooblaščena oseba. Predhodno jih likvidira ali parafira tudi zaposleni, ki je odgovoren za področje dela, na katero se račun nanaša, oziroma jih odobri vodja ali administrator projekta, če gre za listine, ki se nanašajo na projekt. Pri izvedbi vsakega plačila sta potrebna dva podpisnika, prvi v računovodskem servisu, medtem ko je drugi pooblaščena oseba Zavoda, ki opravi končno potrditev. V programu VASCO se pri vsakem prejetem e-računu zavede številka konta ter stroškovno mesto, na katerega se račun nanaša.

Gotovinsko poslovanje opravljamo prek Nove Ljubljanske banke, d. d., podpisnik je direktor oziroma oseba, ki jo pooblasti. Gotovinska blagajna je na Osrednji enoti, blagajniški dnevnik Zavoda pa vodi računovodski servis. Pred posameznim nakupom z gotovino morajo sodelavci pridobiti soglasje direktorja oziroma pooblaščene osebe.

Vsi dokumenti s finančnimi posledicami (naročilnice, pogodbe …) se izdajajo na Osrednji enoti, podpisuje jih direktor. Pri izvajanju javnih naročil se uporabljata veljavni zakon o javnem naročanju in Navodilo za oddajo javnih naročil ZRSVN.

Nakup osnovnih sredstev izvajamo po finančnem načrtu. Le v izjemnih primerih se nabavijo tudi druga sredstva, vendar se za nakup pridobi soglasje Sveta Zavoda. V letu 2025 takih izjem ni bilo. Evidenca opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev se vodi v računovodskem servisu, pri čemer inventarne številke za novo nabavljena sredstva določimo na Osrednji enoti.

Podrobnejše poslovanje na finančnem in računovodskem področju je določeno tudi s Pravilnikom o računovodstvu Zavoda RS za varstvo narave, ki omogoča še preglednejše in kakovostnejše delovanje Zavoda na finančnem področju.

21.5.3 Notranja revizija in druge vrste revizij

Skladno s 100. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99 s spremembami) mora Zavod izvesti revizijo poslovanja. Za leto 2025 je bila izvedena redna notranja revizija poslovanja s poudarkom na prevedbi plač v plačne razrede po novi plačni lestvici v letu 2025. Na podlagi pregleda dokumentacije, izvedenih prevedb in upoštevanja zakonskih določb je bilo ugotovljeno, da je zavod pri izvedbi prevedbe delovnih mest v skladu z novo plačno lestvico ravnal pravilno, skladno z veljavno zakonodajo in navodili pristojnih organov. Revizija je podala zagotovilo, da so notranje kontrole na pregledanih področjih vzpostavljene in delujejo učinkovito.

V letu 2025 je potekal tudi redni notranjerevizijski pregled Pravilnosti in učinkovitosti izvajanja javne službe ohranjanja narave s strani Službe za notranjo revizijo Ministrstva za naravne vire in prostor, in sicer za leto 2023 in 2024 ter deloma za 2025. Revizija še ni zaključena. V letu 2025 smo s pomočjo zunanjega izvajalca izvedli tudi revizijo računovodskih izkazov za leto 2024, poročila revizije še nismo prejeli.

V okviru dodatnih zunanjih nadzorov in revizij, ki potekajo zaradi izvajanja projektov, se preverijo vsi projektni stroški, ki so potrjeni tudi s finančnim nadzorom pristojnih institucij (npr. MKRR in

najetih zunanjih revizorjev skupnih sekretariatov pri programih evropskega transnacionalnega sodelovanja). Posredno tovrstna poročila kažejo tudi sliko poslovanja celotne institucije. V letu 2025 so bili v okviru projektov DeProfundis, LIFE OrnamentalIAS, LIFE Restore for MDD in TransPlant izvedeni t. i. nadzori na kraju samem oz. redni nadzorni obiski nacionalnih kontrolorjev ter zunanje revizije oziroma drugostopenjski nadzori izvajanja projektov evropskega teritorialnega sodelovanja, pri čemer ni bilo zaznanih nepravilnosti, ugotovitve pa so pokazale dobro izvajanje projektov ter pravilno in učinkovito porabo sredstev.

21.5.4 Izjava o oceni notranjega nadzora

Zavod je tudi za leto 2025 izpolnil Izjavo o oceni notranjega nadzora javnih financ. Ta je bila izpolnjena na podlagi samoocenitve direktorja in vodje Odseka za splošne zadeve. Zavod je v letu 2025 izvajal notranje nadzore na ustaljeni način in jih po potrebi še dopolnjeval, predvsem pri nadzoru na področju javnih naročil in izvajanja projektov. Z vzpostavljenim sistemom notranjih nadzorov in njihovim rednim izvajanjem Zavod obvladuje tveganja. Ugotavljamo, da ne obstajajo večja tveganja.

21.5.5 Investicijska vlaganja

Zavod je v letu 2025 vlagal investicijska sredstva v nakup osnovnih sredstev, predvsem računalniške, programske in druge opreme s področja informatike, pisarniškega pohištva in opreme ter odkup naravovarstveno pomembnih zemljišč. Viri sredstev so bili zagotovljeni iz proračuna RS, projektov in Sklada za podnebne spremembe.

Zavod upravlja poslovne prostore, v katerih se nahaja Območna enota Nova Gorica.

22 PREGLED NEIZVEDENIH AKTIVNOSTI IN DODATNE AKTIVNOSTI

Zaradi kadrovske podhranjenosti nismo mogli izvesti vseh nalog iz prve prioritete Izhodišč MNVP za leto 2025.

Seznam neizvedenih aktivnosti po Programu za leto 2025 po organizacijskih enotah:

Organizacijska enota	**Neizvedena aktivnost**
OE Piran	Strokovne podlage za novelacijo akta o zavarovanju NS Rt Madona – zaradi daljše bolniške odsotnosti nosilke naloge in drugih prioritetnih nalog.
OE Piran	Strokovne podlage za širitev KP Strunjan v letu 2025 niso bile zaključene, vendar so v sodelovanju z upravljavcem, Javnim zavodom Krajinski park Strunjan, potekale nadaljnje aktivnosti za pripravo strokovnih vsebin, ki bodo prispevale k pripravi strokovnih podlag za opredelitev širitve meja KPS na morju, ki so opredeljene v Pomorskem prostorskem načrtu. Vendar se je tudi slednje začasno zaustavilo zaradi daljše bolniške odsotnosti nosilke naloge in drugih prioritetnih nalog.
OE Piran	Strokovne podlage Dragonja – niso bile izvedene zaradi drugih prioritetnih nalog.
Odsek za biotsko raznovrstnost	Podnebni sklad – bistveno zmanjšan obseg aktivnosti na področju krajinskih značilnosti in ekosistemskih storitev ter obnove inventarja mokrišč zaradi celokupno skoraj celoletnega izpada zaposlenih zaradi bolniških odsotnosti in začasnih prekinitev delovnega razmerja zaradi veriženja pogodb.
Odsek za biotsko Raznovrstnost in OE KR	Sodelovanje pri pripravi regionalnega plana kmetijstva za Bohinj zaradi zmanjšane lokalne pobude in premestitve kadra na povečan obseg prioritetnejših nalog.
Odsek za biotsko Raznovrstnost in OE KR	Invazivne tujerodne vrste – strokovne podlage za žlezavo nedotiko (zaključeno v 2026), priprava ocene tveganja za 3 izbrane rastlinske vrste (v izvajanju), operativni program za popisano sklednico, za žlezavo nedotiko in veliki pajesen je v izvajanju. izobraževanje pripravljavcev okoljskih poročil in inšpektorjev (2026), izobraževanje glede komunikacije ITV, odstranjevanja bambusa ob Muri (izkazalo za nepotrebno), vključevanje ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja ITV v naravovarstvene smernice, priprava in izvajanje metodologij za sistem ZOHO za rastline, diseminacija priročnika za oskrbo in preprečevanje razmnoževanja ITV (2026).

Seznam dodatnih aktivnosti izven Programa dela za leto 2025 po organizacijskih enotah:

Organizacijska enota	**Dodatna aktivnost**
OE Piran	Strokovna podpora pri začetku izvajanja DPN Luka Koper (Ankaranski obrobni kanal)
OE Piran	Aktivnosti za ministrstvo v zvezi s pripravo projektne naloge za raziskave vranjeka
OE Piran	Strokovne podlage za zavarovano območje na morju.

OE Piran	Veliko aktivnosti v zvezi s sodelovanjem z inšpekcijsko službo (velik poseg odlaganja materiala na območju Natura 2000)
OE Piran	Poročanje Natura 2000 po habitatni direktivi je zavzelo 3 od 5 zaposlenih na OE za polovico leta.
OE Piran	Intervencijske aktivnosti zaradi dogodkov na terenu (večinoma v zvezi s plovkami)
OE Piran	Pritožbeni postopek zaradi neupoštevanja nujnosti presoje posega, kise je zaključil s tožbo na ustavnem sodišču.
OE Piran	Priprava strokovnih predlogov za nove NV – predvsem murve (veliko pobud lokalnega prebivalstva)
Odsek za biotsko raznovrstnost in OE	Koordinacija in izvedba bistveno večjega obsega akcij Natura 2000 od začetno načrtovanega.
Odsek za biotsko raznovrstnost	Posodobitev in prenos zbirke SDF.
Odsek za biotsko raznovrstnost	Invazivne tujerodne vrste - številne aktivnosti v sklopu izvedbe aktivnosti zatiranja močvirskega škarjarja na Lopati (poizvedbe, komunikacija s številnimi deležniki, priprava dokumentacije – dopisi, protokol izvedbe..., idr.).
Odsek za biotsko raznovrstnost	Priprava bistveno povečanega obsega števila mnenj po zavarovanih vrstah glede na načrtovano oziroma leto 2024.
Odsek za biotsko raznovrstnost	Izvedba bistveno obsežnejšega vključevanja v sprejemanje predpisov s področja kmetijstva glede na načrtovano oziroma leto 2024.

RAČUNOVODSKO POROČILO

24 RAČUNOVODSKO POROČILO

24.1 Računovodski izkazi

BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2025					
Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR		v %	v %
		Tekočega leta	Prejšnjega leta	Indeks	Struktura
1	2	3	4	5=3/4*100	6
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	**001**	1.343.816,35	971.783,12	138,28	27,77
NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	205.518,85	204.982,05	100,26	4,25
POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	196.894,64	189.173,45	104,08	4,07
NEPREMIČNINE	004	934.498,09	542.707,15	172,19	19,31
POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	67.272,40	62.530,76	107,58	1,39
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	1.537.269,12	1.421.338,23	108,16	31,76
POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	1.069.302,67	945.540,10	113,09	22,10
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	**012**	3.495.714,54	2.367.789,36	147,64	72,23
DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	120,29	54,36	221,28	0,00
DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	2.527.519,97	1.770.367,75	142,77	52,23
KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	16.735,96	15.080,58	110,98	0,35
DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	1.089,24	1.447,40	75,25	0,02
KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	440.291,62	334.363,04	131,68	9,10
DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	428.435,14	158.191,28	270,83	8,85
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	81.522,32	88.284,95	92,34	1,68

I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	**032**	4.839.530,89	3.339.572,48	144,91	100,00
IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	**1.354,62**	**6.273,38**	21,59	0,03
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	**034**	3.196.124,25	2.054.956,28	155,53	66,04
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	1.496.759,30	1.127.259,32	132,78	30,93
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	419.348,07	359.659,01	116,60	8,67
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	187.196,24	88.804,61	210,80	3,87
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	734.479,27	61.948,88	1185,62	15,18
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	4.729,80	15.791,15	29,95	0,10
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	**353.611,57**	**401.493,31**	88,07	7,31
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	**044**	1.643.406,64	1.284.616,20	127,93	33,96
DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	351.639,53	140.857,73	249,64	7,27
OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	1.108.874,28	961.123,33	115,37	22,91
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	182.892,83	182.635,14	100,14	3,78
I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	**060**	4.839.530,89	3.339.572,48	144,91	100,00
IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	1.354,62	6.273,38	21,59	0,03

V evrih

STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV v letu 2025

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednosti (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3-4+5-6+7-8)
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	**700**	**2.169.027**	**1.197.244**	**525.545**	**17.286**	**15.999**	**152.224**	**1.343.816**
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	204.982	189.173	537	0	0	7.721	8.624
D. Zemljišča	704	384.653	0	374.064	0	0	0	758.717
E. Zgradbe	705	158.055	62.531	17.727	0	0	4.742	108.509
F. Oprema	706	1.421.338	945.540	133.217	17.286	15.999	139.762	467.966
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0	0	0	0	0	0	0

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

od 1. 1. do 31. 12. 2025

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR		v %	v %
		Tekočega leta	Prejšnjega leta	Indeks	Struktura
1	2	3	4	5	6
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	**860**	**6.904.557**	**6.443.914**	107,15	98,40
PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	6.862.617	6.383.944	107,50	97,80
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	41.940	59.971	69,93	0,60
FINANČNI PRIHODKI	**865**	**10.849**	**0**		0,15
DRUGI PRIHODKI	**866**	**101.378**	**51.148**	198,21	1,44
D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	**870**	**7.016.784**	**6.495.063**	108,03	100,00
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	**871**	**1.638.784**	**1.839.112**	89,11	23,37
STROŠKI MATERIALA	873	83.951	111.635	75,20	1,20
STROŠKI STORITEV	874	1.554.833	1.727.477	90,01	22,17
F) STROŠKI DELA (876+877+878)	**875**	**5.365.268**	**4.651.045**	115,36	76,51
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	4.063.507	3.579.200	113,53	57,95
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	680.572	580.038	117,33	9,71
DRUGI STROŠKI DELA	878	621.189	491.807	126,31	8,86
DRUGI STROŠKI	**881**	**8.167**	**3.982**	205,09	0,12
FINANČNI ODHODKI	**882**	**133**	**1**		0,00
N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	**887**	**7.012.351**	**6.494.139**	107,98	100,00
O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	**888**	**4.433**	**923**	480,12	0,06
Davek od dohodka pravnih oseb	**890**	**1.030**	**270**	382,08	0,01
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	**891**	**3.403**	**654**	520,54	0,05
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	**894**	**125**	**117**	106,84	
Število mesecev poslovanja	**895**	**12**	**12**	100,00	

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV
PO VRSTAH DEJAVNOSTI od 1. 1. do 31. 12. 2025

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK- Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	6.862.617	41.940
PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	6.862.617	0
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0	41.940
FINANČNI PRIHODKI	665	10.849	0
DRUGI PRIHODKI	666	101.378	0
D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	6.974.844	41.940
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.629.248	9.536
STROŠKI MATERIALA	673	81.247	2.703
STROŠKI STORITEV	674	1.548.000	6.833
F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	5.337.330	27.938
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	4.039.648	23.858
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	676.492	4.080
DRUGI STROŠKI DELA	678	621.189	0
DRUGI STROŠKI	681	8.167	0
FINANČNI ODHODKI	682	100	33
N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	6.974.844	37.507
O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	4.433
Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	1.030
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	3.403

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA od 1. 1. do 31. 12. 2025

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR		Indeks
		Tekočega leta	Prejšnjega leta	v%
1	2	3	4	5=3/4*100
I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	**401**	**7.556.595**	**7.365.087**	102,60
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	**402**	**7.503.554**	**7.319.585**	102,51
A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	**403**	**7.472.936**	**7.276.501**	102,70
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	**404**	**6.056.421**	**5.289.208**	114,51
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	5.789.828	5.117.917	113,13
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	266.593	171.291	155,64
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	**410**	**82.885**	**44.842**	184,84
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	82.885	44.842	184,84
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	**413**	**22.902**	**15.569**	147,10
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	22.902	15.569	147,10
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	**418**	**343.919**	**0**	
PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	**419**	**966.810**	**1.926.883**	50,17
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	**420**	**30.618**	**43.084**	71,07
Prihodki od obresti	422	28.465	0	
Prihodki od premoženja	487	1.238	43.084	2,87
Drugi nedavčni prihodki	424	914	0	
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	**431**	**53.041**	**45.502**	116,57
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	53.041	45.502	116,57
II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	**437**	**7.458.921**	**7.592.844**	98,24
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	**438**	**7.421.245**	**7.541.072**	98,41
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	**439**	**4.597.977**	**3.966.823**	115,91
Plače in dodatki	440	4.040.382	3.512.183	115,04

Regres za letni dopust	441	254.455	148.158	171,75
Povračila in nadomestila	442	303.140	306.482	98,91
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+491+452)	**447**	**722.208**	**618.539**	116,76
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	344.213	309.545	111,20
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	288.654	245.775	117,45
Prispevek za zaposlovanje	450	4.258	4.203	101,31
Prispevek za starševsko varstvo	451	4.071	3.554	114,54
Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	17.512	0	
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	63.500	55.462	114,49
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	**453**	**1.594.919**	**2.764.810**	57,69
Pisarniški in splošni material in storitve	454	734.643	1.844.050	39,84
Posebni material in storitve	455	36.758	49.688	73,98
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	98.691	89.140	110,71
Prevozni stroški in storitve	457	44.520	50.878	87,50
Izdatki za službena potovanja	458	66.826	78.015	85,66
Tekoče vzdrževanje	459	245.807	346.036	71,04
Poslovne najemnine in zakupnine	460	281.028	221.728	126,74
Drugi operativni odhodki	463	86.647	85.274	101,61
PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	**464**	**48**	**0**	
J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	**470**	**506.093**	**190.900**	265,11
Nakup prevoznih sredstev	472	32.830	0	
Nakup opreme	473	0	80.831	0,00
Nakup drugih osnovnih sredstev	474	99.378	85.869	115,73
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	373.884	21.762	1718,09
Nakup nematerialnega premoženja	478	0	2.438	0,00
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	**481**	**37.676**	**51.772**	72,77

A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**482**	**23.858**	**32.161**	74,18
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**483**	**4.080**	**4.901**	83,24
C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**484**	**9.738**	**14.710**	66,20
III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	**485**	**97.674**	**0**	
III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	**486**	**0**	**227.757**	0,00

IZKAZ FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB od 1. 1. do 31. 12. 2025

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)	**500**	**0**	**1.370.000**
Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0	1.370.000
V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	**512**	**0**	**0**
VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	**524**	**0**	**1.370.000**
VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	**525**	**0**	**0**

IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA od 1. 1. do 31. 12. 2025

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4
VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	**550**	**0**	**0**
VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	**560**	**0**	**0**
IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	**570**	**0**	**0**
IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	**571**	**0**	**0**
X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	**572**	**97.674**	**1.142.243**
X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	**573**	**0**	**0**

25 PREDPISI IN PREDPOSTAVKE, UPORABLJENI PRI SESTAVLJANJU RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave je javni zavod. Njegov ustanovitelj je Republika Slovenija s pristojnim Ministrstvom za naravne vire in prostor, spada med posredne proračunske uporabnike.

Letno računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter je sestavni del letnega poročila. Pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2025 so bili upoštevani vsi veljavni predpisi[19].

Pri sestavljanju računovodskih izkazov sta zajeti temeljni računovodski predpostavki – upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Zavod kot posredni proračunski uporabnik oziroma pravna oseba javnega prava ugotavlja in razčlenjuje prihodke in odhodke tudi po načelu denarnega toka skladno s pravilnikom o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov ter jih prikazuje v t. i. evidenčnih računovodskih izkazih. Pravila in postopki, ki so upoštevani pri sestavljanju računovodskih izkazov, so oblikovani tako, da so zagotovljene kakovostne značilnosti računovodskih izkazov, predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost. Oblika računovodskih izkazov je zakonsko predpisana s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Uporabljena valuta je EUR.

Poslovno leto traja 12 mesecev in pokriva obračunsko obdobje od 1. 1. do 31. 12. posameznega leta. Davčno obdobje je enako poslovnemu. Zavod ni zavezan k reviziji letnih računovodskih izkazov, je pa zavezan k notranjemu revidiranju skladno z ZJF.

Računovodske izkaze predstavljajo:

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2025

Po pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta obvezni prilogi k bilanci stanja:

- stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2025

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.

Posebna vrsta obveznih predpisanih vrednostnih pojasnil, ki jih določa Pravilnik o sestavljanju letnih poročil, pa so **evidenčni izkazi:**

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

[19] Zakon o javnih financah (ZJF), Zakon o računovodstvu (ZR), Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu, Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov.

Računovodske izkaze, razkritja in pojasnila k njim skladno s 6. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil pripravi odgovorna oseba za računovodstvo. Računovodske storitve za Zavod opravlja na osnovi sklenjene pogodbe zunanji izvajalec – računovodski servis Certera Računovodska družba d. o. o.

26 RAČUNOVODSKE USMERITVE

Pri izkazovanju in vrednotenju posameznih bilančnih postavk so bila uporabljena določila Zakona o računovodstvu in predpisi, izdani na njegovi podlagi. Za vse, kar ni posebej določeno v zakonu ali podzakonskih predpisih, pa se uporabljajo računovodski standardi.

Zakon o računovodstvu s podzakonskimi predpisi določa izkazovanje in vrednotenje postavk in v nasprotju z računovodskimi standardi ne daje možnosti izbire med različnimi dovoljenimi načini vrednotenja. Izjema je za del dejavnosti, ko uporabniki enotnega kontnega načrta pridobivajo del dohodka tudi na trgu in morajo določiti posebne računovodske usmeritve. Zavod manjši del prihodkov ustvarja tudi v okviru tržne dejavnosti, pri čemer posebne računovodske usmeritve predstavljajo sodila za razmejevanje dejavnosti. Ločeno izkazovanje je zagotovljeno predvsem s knjiženjem na ločena stroškovna mesta in sestavitvijo ustreznega kontnega načrta.

Prihodki iz poslovanja se evidentirajo ločeno za opravljanje javne službe, financirane iz proračuna RS in drugih javnih virov, ter opravljanje tržne dejavnosti. Finančni prihodki in prihodki od prevrednotenja se v izkazih upoštevajo kot prihodki javne virov, razen tistih, ki se nanašajo neposredno na tržno dejavnost. Izredni prihodki se evidentirajo ločeno iz opravljanja javne službe in opravljanja tržne dejavnosti.

Zavod ločeno izkazuje stroške, ki se nanašajo na javno službo, financirano iz proračuna Republike Slovenije in drugih virov, ter stroške, ki se nanašajo na opravljanje tržne dejavnosti. Neposredni stroški se ob knjiženju knjigovodskih listin neposredno razporejajo na stroškovna mesta. Delitev splošnih stroškov se določi s ključem delitve splošnih stroškov.

Splošni stroški, katerih delitev je težje izvedljiva, se izjemoma lahko delijo po sodilu razmerja med prihodki iz poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe, in tistimi, doseženimi pri prodaji blaga in storitev na trgu. Nekateri ključi so določeni s pravili projektov. Delitev oziroma prenos splošnih stroškov po tem sodilu se opravi glede na določila projekta, najkasneje pa ob zaključku obračunskega obdobja – poslovnega in davčnega leta.

27 INVENTURNI ELABORAT

Za popis osnovnih sredstev za leto 2025 so bile s sklepom direktorja imenovane popisne komisije in centralna komisija. Ta je izvedla popis osnovnih sredstev na Osrednji enoti in uskladila popise osnovnih sredstev za vse organizacijske enote Zavoda. Prav tako so posamezne komisije območnih enot pripravile evidence nepopisanih in manjkajočih sredstev ter tistih, ki jih predlagajo za odpis.

S sklepom direktorja je bila imenovana tudi inventurna komisija za popis terjatev, aktivnih časovnih razmejitev in denarnih sredstev, dolgoročnih virov sredstev in kratkoročnih obveznosti ter pasivnih časovnih razmejitev Zavoda na podlagi seznamov, pridobljenih iz računovodskega servisa Certera Računovodska družba d. o. o., in drugih informacij. Popis smo opravili skladno s področnimi predpisi.

Centralna inventurna komisija je ugotovila, da je delo inventurnih komisij potekalo brez posebnosti. Po popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev se dejanska stanja ujemajo s stanji v poslovnih knjigah na dan 31. 12. 2025.

28 POJASNILA IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2025

Pravilnik o sestavljanju letnih poročil določa, katera pojasnila in razkritja morajo biti v računovodskem poročilu proračunskega uporabnika. Po tem pravilniku so pojasnila k izkazom tudi dopolnilni računovodski izkazi oziroma preglednice k Bilanci stanja oziroma Izkazu prihodkov in odhodkov, ki dodatno razčlenjujejo ali pojasnjujejo posamezne vrste podatkov o sredstvih, obveznostih do virov sredstev ter prihodkih in odhodkih, izkazanih v bilanci stanja oziroma v izkazu prihodkov in odhodkov.

Vsebinska razkritja, vključno s tistimi, ki so določena s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil in zadevajo Zavod, so podana v nadaljevanju, pri posameznih postavkah računovodskih izkazov. Ker vse vrednosti v razkritjih niso navedene, jih je treba brati skupaj z računovodskimi izkazi.

Zaradi zaokroževanj na cele vrednosti lahko prihaja v računovodskih izkazih in razkritjih do manjših odstopanj. Bilančne postavke z ničelnimi vrednostmi v računovodskem poročilu praviloma niso prikazane.

28.1 Razkritja k bilanci stanja na dan 31. 12. 2025

Struktura sredstev in virov sredstev je razvidna iz bilance stanja, ki je prikazana na začetku računovodskega poročila. Bilančna vsota se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 44,9 %, pri čemer so pri nekaterih postavkah stanj odstopanja večja. Struktura posameznih postavk in sprememb je pojasnjena v razkritjih.

28.1.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, ki predstavljajo dolgoročne premoženjske pravice – programska oprema, se pripoznajo po knjigovodski vrednosti in se časovno amortizirajo skladno z Navodilom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

V letu 2025 je bilo za 537 EUR novih vlaganj. Po obračunani amortizaciji v vrednosti 7.721 EUR znaša neodpisana knjigovodska vrednost 8.624 EUR.

28.1.2 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo poslovni prostori, oprema, ki je razporejena po enotah Zavoda, ter zemljišča in nepremičnine, kupljene za namen izvajanja naravovarstvene dejavnosti. Dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva sestavljajo njegova nakupna vrednost in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo. Opredmetena osnovna sredstva niso več predmet knjigovodskega evidentiranja, če so odtujena ali izničena, ker od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Pri tem nastali dobički povečujejo vir – dolgoročne obveznosti za sredstva v upravljanju, medtem ko izgube ta vir zmanjšujejo. To velja za sredstva, prejeta v upravljanje.

Pri ostalih osnovnih sredstvih, pridobljenih iz projektnih virov, se evidentirajo izločitve iz vira dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev, ki so oblikovane ob nabavi za kritje stroškov amortizacije in morebitne predčasne izločitve osnovnih sredstev.

Popisna komisija je zastarelo in neuporabno opremo predlagala za odpis. Izločena oprema je bila skoraj v celoti amortizirana, neodpisana vrednost je znašala 424 EUR.

Zavod ima v upravljanju poslovne prostore v Novi Gorici. V letu 2025 se je nabavna vrednost nepremičnin, ki se amortizirajo, povečala za 17.727 EUR, katere namen je izvajanje naravovarstvene

dejavnosti. Vrednost amortizacije znaša na letni ravni 4.742 EUR, neodpisana vrednost pa je 108.509 EUR.

Zavod ima v upravljanju zemljišča v vrednosti 758.717 EUR, od tega predstavljajo novi nakupi, namenjeni izvajanju naravovarstvene dejavnosti javne službe in projektov, 374.064 EUR.

V letu 2025 so znašale investicije v nabavo opreme 133.217 EUR. Viri financiranja so bila namenska sredstva MNVP (za javno službo in Sklad za podnebne spremembe) ter projektna sredstva. Po obračunani amortizaciji v vrednosti 139.762 EUR je neodpisana vrednost opreme 31. 12. 2025 znašala 467.966 EUR.

Amortizacija opreme in neopredmetenih dolgoročnih sredstev je znašala več kot nove nabave, kar je povečalo odpisanost iz 70 na 73 %, kar pa nakazuje na iztrošenost opreme, tako da bo potrebno investiranje v posodobitve tudi v prihodnje.

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev ter opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2025 sta razvidni iz pojasnjevalne priloge k bilanci stanja.

28.1.3 Denarne postavke

Predstavljajo jih sredstva na podračunu pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila na dan 31. 12. 2025, ki znašajo 2.527.520 EUR, ter 120 EUR gotovine v blagajni. Bistven porast v primerjavi s preteklim letom je, ker je zavod kot vodilni partner na koncu leta prejel 1 milijon avansnih sredstev, od tega 659 tisoč EUR namenjenih projektnim partnerjem, za katere bodo prenakazila opravljena v začetku leta 2026.

28.1.4 Kratkoročne terjatve in kratkoročne časovne razmejitve

Terjatve do kupcev se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin oziroma izdanih računov. Terjatve na tej postavki se nanašajo na storitve, opravljene za trg. Zavod ima za 16.736 EUR odprtih terjatev do kupcev, od tega je pretežni del kumulativno zadržanih sredstev za dobro izvedbo del.

Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so izkazane v višini 440.292 EUR. Od te vrednosti predstavljajo terjatve do pristojnega Ministrstva za naravne vire in prostor 437.263 EUR, nanašajo se na izdane zahtevke za pokrivanje stroškov, nastalih v decembru 2025, s poplačilom v letu 2026. Del terjatev, 64 EUR, se nanaša na dani zahtevek za javna dela. Preostalo razliko pa predstavljajo terjatve iz naslova obresti za sredstva na poslovnem računu v višini 2.965 EUR.

Druge kratkoročne terjatve in dane varščine znašajo 429.524 EUR. Pretežni del terjatev (417.766 EUR) se nanaša na projekte, za katere so stroški nastali in bili plačani, poročila pa so potrjena ali so v postopku potrditve, medtem ko bodo predvidena nakazila sledila v letu 2026. Preostali del predstavljajo terjatve do ZZZS za refundacije boleznin, terjatve iz naslova preplačil akontacij davka od dohodka pravnih oseb, dane varščine in terjatve do zaposlenih.

28.1.5 Aktivne časovne razmejitve

Med aktivnimi kratkoročnimi časovnimi razmejitvami v vrednosti 81.522 so zajeti vračunani prihodki za kritje nastalih stroškov pri izvajanju projektov, sofinanciranih iz mednarodnih virov. Za ta del opravljenih storitev vmesna ali končna poročila še niso bila oddana v pregled, zato jih izkazujemo med vnaprej vračunanimi prihodki v vrednosti 64.797 EUR.

V tej postavki so zajeti tudi odloženi stroški, ki se nanašajo na stroške poslovanja 2026 v vrednosti 16.725 EUR.

28.1.6 Kratkoročne obveznosti za prejete predujme

Prestavljajo prejeta in še neporabljena sredstva predujmov projektov LIFE v skupni vrednosti 1.496.759 EUR, polovica teh se nanaša na LIFE OrnamentalIAS, kjer je Zavod vodilni partner.

28.1.7 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

V pretežni meri predstavljajo obveznost do zaposlenih z naslova plač in povračil stroškov v zvezi z delom, obračunanih za december, izplačanih v januarju 2026, v skupni vrednosti 419.348 EUR.

28.1.8 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Obveznosti se nanašajo na opravljene storitve ali dobave blaga in znašajo 187.196 EUR, z zapadlostjo v letu 2026. Obveznosti do dobaviteljev poravnava Zavod v 30 dneh po prejemu računa.

28.1.9 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja 734.479 EUR predstavljajo obveznosti do projektnih partnerjev, 659.478 EUR za prenakazila od prejetega predujma za LIFE OrnamentalIAS, ki primerjalno s preteklim letom bistveno povečuje to bilančno postavko. Preostali del pa so obveznosti do države iz naslova prispevkov delodajalca od plač in ostale dajatve, davek na dodano vrednost in obveznost za doplačilo davka od dohodka pravnih oseb.

28.1.10 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

To so kratkoročne obveznosti do proračunskih uporabnikov v vrednosti 4.730 EUR za prejete račune z obveznostjo plačila v januarju 2026.

28.1.11 Pasivne časovne razmejitve

V kategorijo pasivnih časovnih razmejitev sodijo vnaprej vračunani odhodki oziroma stroški in kratkoročno odloženi prihodki.

V Zavodu predstavljajo vrednost pasivnih časovnih razmejitev kratkoročno odloženi prihodki projektov, katerih stroški izvajanja bodo nastali v letu 2026, v vrednosti 310.487 ter 43.124 EUR z naslova vnaprej vračunanih stroškov za obveznosti, ki se nanašajo na leto 2025.

28.1.12 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

V okviru te postavke so zajeti viri za nakup osnovnih sredstev, katerih namen je nadomeščanje amortizacije v celotni amortizacijski dobi osnovnega sredstva. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve so bile dodatno oblikovane v vrednosti 219.507 EUR za nabave v letu 2025, kot vir za pokrivanje amortizacije osnovnih sredstev in vir za nakup zemljišč, ki so bila nabavljena iz namenskih projektnih virov. Iz teh virov je bila v letu 2025 črpana obračunana amortizacija v vrednosti 27.510 EUR. Vrednost virov sredstev za kritje amortizacije znaša 270.499 EUR. Med dolgoročne pasivne časovne razmejitve so vključeni tudi razmejeni prihodki v vrednosti 81.141 EUR, ki predstavljajo razmejene obresti iz avansnih sredstev projektov, ki jih bomo koristili v času, ko bo potrebno zadolževanje za izvajanje teh projektov.

28.1.13 Dolgoročne obveznosti za neopredmetena in opredmetena sredstva, prejeta v upravljanje, in preneseni presežek prihodkov iz preteklih let

Gibanje dolgoročnih obveznosti je bilo v letu 2025 naslednje:

Začetno stanje 1. 1. 2025: 1.143.758 EUR

(+) povečanje za namenske investicije za osnovna sredstva v vrednosti 269.373 EUR (96.986 EUR redna dejavnost, 4.000 EUR Podnebni sklad, 165.607 EUR Akcije Natura 2000, 2.780 EUR Naravovarstvene akcije nakazila za nakupe zemljišč,

(+) povečanje iz učinka prodaje osnovnih sredstev 375 EUR

(–) zmanjšanje za obračunano amortizacijo in izločitev osnovnega sredstva s sedanjo vrednostjo, skupaj 125.142 EUR.

Končno stanje 31. 12. 2025: 1.288.364 EUR.

Stanja so usklajena po 37. členu Zakona o računovodstvu.

28.1.14 Presežek prihodkov nad odhodki

Zavod je v letu 2025 realiziral presežek prihodkov nad odhodki iz tržne dejavnosti v bruto vrednosti 4.433 EUR, po odbitku davka od dohodka pravnih oseb v vrednosti 1.030 EUR pa znaša neto presežek 3.403 EUR. Predlagamo, da se nameni za razvoj dejavnosti.

28.1.15 Zunajbilančna evidenca

V tej postavki so evidentirana zunajbilančna projektna sredstva drobnega inventarja v vrednosti 1.355 EUR.

28.2 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov za obdobje 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v tekočem in predhodnem obračunskem obdobju. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu z enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike in slovenskimi računovodskimi standardi. Izkazani prihodki in odhodki so v primerjavi s preteklim letom večji za 8 %. Odstopanja so na nekaterih postavkah v primerjavi s preteklim letom tudi večja, struktura posameznih postavk in sprememb je pojasnjena v razkritjih.

Tako v prihodkih koti tudi odhodkih niso zajeta prenakazila projektnim partnerjem, ki se izkazuje le na prehodnih bilančnih postavkah.

Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki se nanašajo na obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2025.

28.2.1 Prihodki iz poslovanja

Predstavljajo prihodke od opravljenih storitev v skupni vrednosti 6.904.557 EUR. Pripoznani so v sorazmernem delu, če je bila storitev opravljena delno, ali v celoti, če je bila dokončana. V letu 2025 je Zavod realiziral:

V evrih

PRIHODKI	Realizacija 2025	Realizacija 2024	INDEKS (2025/2024)	DELEŽ 2025 v %	Finančni načrt 2025	INDEKS 2025 (real./načrt.)
Prihodki redne dejavnosti	5.941.272	5.170.250	115	86,05	6.364.720	93
Proračunske postavke MNVP*						
Prihodki projektov – domači in viri EU	921.346	1.213.693	76	13,34	1.534.403	61
Prihodki iz tržne dejavnosti	41.940	59.971		0,60	34.759	

* Vključuje pogodbo z aneksi št. 2560-25-330010 o financiranju dejavnosti javne službe ohranjanja narave (sredstva za stroške dela, materialne stroške, postavka, vezana na naravovarstvene akcije in intervencije, ITV in akcije Natura 2000; brez investicij) in C2560-25-330021 (Sklad za podnebne spremembe; brez investicij) ter aneks št. 1 k pogodbi št. 2560-24-330020 o financiranju ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti z namenom prilagajanja na podnebne spremembe (prenos dela sredstev iz 2024 v 2025). Med prihodki ni zajet manjši del (961 EUR), ki se nanaša na akcije Natura 2000 za netopirje in smo prihodke v tej vrednosti razmejili, prejeta sredstva se bodo upoštevala v zahtevku leta 2026.

Obseg poslovanja se iz leta v leto povečuje, kar je razvidno iz spodnje tabele in grafa prihodkov iz poslovanja. Kadrovska podhranjenost se zato močno čuti tudi v odsekih splošnih služb, ki izvajajo naloge s področja financ, kadrov, javnih naročil, pravnih nalog in informatike. Za ta področja je tudi zelo težko dobiti ustrezen kader.

V evrih

Leto	Prihodki iz poslovanja	Indeks sprememb glede na preteklo leto	Kumulativni indeks rasti
*2025	6.904.558	107	200
*2024	6.443.914	88	187
2023	7.308.367	115	212
2022	6.339.993	111	184
2021	5.732.858	104	166
2020	5.507.508	110	160
2019	4.984.504	124	145
2018	4.013.575	117	117
2017	3.443.182	100	100

*spremenjen način izkazovanja projektnih prenakazil

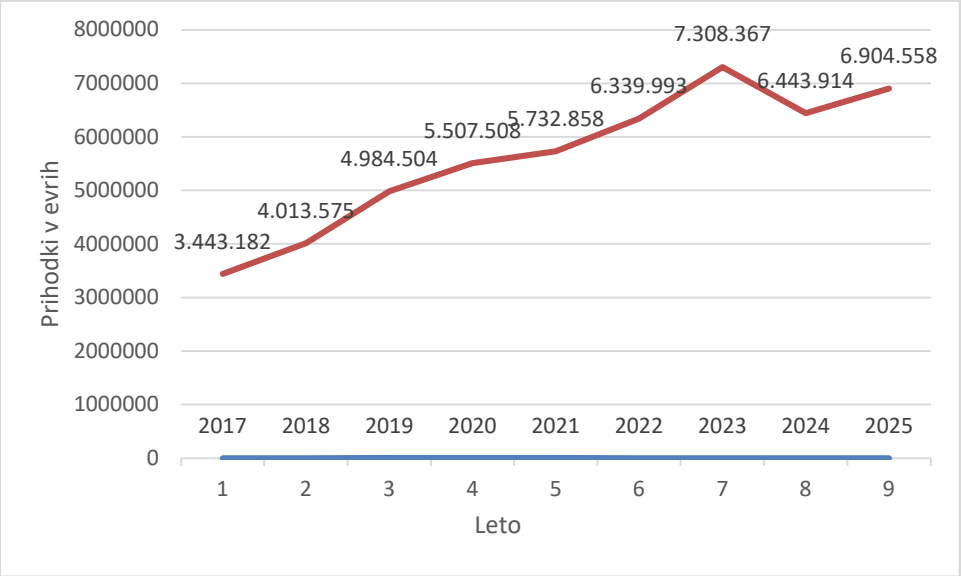

28.2.2 Finančni in drugi prihodki

Drugi prihodki v vrednosti 101.378 EUR so z naslova refundacij boleznin in oproščenih prispevkov starejših zaposlenih, kar je v povezavi s stroški dela, kjer je tudi pojasnilo glede spremenjenega izkazovanja povračil. Prihodki od obresti 10.849 EUR so iz naslova stanj denarnih sredstev na računu pri UJP.

28.2.3 Stroški materiala in storitev

Stroški materiala in storitev znašajo 1.638.784 EUR, kar predstavlja 23,4 % vseh odhodkov. Podrobnejšo razvrstitev prikazuje naslednja razpredelnica:

V evrih

Vrsta stroška	Realizacija 2025	Realizacija 2024	INDEKS (2025/2024)	DELEŽ 2025
				v %
Stroški energije	41.298	30.768	134,22	2,52
Drobni inventar in zaščitna sredstva	28.940	54.365	53,23	1,77
Stroški literature	8.683	9.228	94,09	0,53
Stroški pisarniškega in pomožnega materiala	5.030	17.275	29,12	0,31
Stroški materiala skupaj	**83.951**	**111.636**	**75,20**	**5,12**
Str. storitev v zvezi z oprav. dejavnosti	701.084	868.246	80,75	42,78
Stroški vzdrževanja in najemnine, zavarovanje	543.845	570.379	95,35	33,19
Stroški intelektualnih storitev	85.383	74.334	114,86	5,21
Stroški komunalnih storitev	52.488	40.046	131,07	3,20
Stroški povračil v zvezi z delom, izobraževanja	93.478	103.880	89,99	5,70
Stroški storitev fizičnih oseb – študentsko in pogodbeno delo	44.845	28.819	155,61	2,74
Druge storitve	33.710	41.773	80,70	2,06
Stroški storitev skupaj	**1.554.833**	**1.727.477**	**90,01**	**94,88**
SKUPAJ STROŠKI	**1.638.784**	**1.839.113**	**89,11**	**100**

28.2.4 Stroški dela

Skupna vrednost stroškov dela znaša 5.365.268 EUR. V strukturi odhodkov predstavljajo 76,5-odstotni delež.

V evrih

Vrsta stroška	Realizacija 2025	Realizacija 2024	INDEKS (2025/2024)
Plače zaposlenih	4.063.507	3.579.200	113,53
Povračila zaposlenim	286.763	253.768	113,00
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	64.327	56.162	114,54
Drugi stroški zaposlenih (regres, jubilejne nagrade ...)	270.099	181.878	148,51
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	680.572	580.038	117,33
Stroški dela skupaj	**5.365.268**	**4.651.046**	**115,36**

Zavod je obračunaval in izplačeval plače ter druge stroške dela za redno zaposlene delavce po Zakonu o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) in skladno z določili Uredbe o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B. Vsi prispevki in davki so bili obračunani skladno z veljavnimi predpisi.

Stroški dela so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 15 %, pri čemer je treba pojasniti, da so med stroški dela zajeti tudi stroški plač v vrednosti 98.981 EUR, ki so bili refundirani s strani države iz naslova boleznin in delnih oprostitev prispevkov starejših zaposlenih. Ta vrednost povračil je na drugi strani zajeta med drugimi prihodki.

28.2.5 Stroški amortizacije

ZRSVN kot javni zavod pri obračunavanju amortizacije opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev upošteva Zakon o računovodstvu, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Skupna vrednost amortizacije znaša 152.224 EUR in je pokrita iz predhodno oblikovanih namenskih virov za pokrivanje amortizacije.

Zavod ima zelo veliko opreme že v celoti amortizirane, vendar se še vedno uporablja za opravljanje dejavnosti. Neuporabna in zastarela oprema je bila na podlagi letnega popisa predlagana za odpis ter izločena iz poslovnih knjig.

28.2.6 Drugi stroški in odhodki

Drugi poslovni odhodki znašajo 8.167 EUR ter predstavljajo stroške stavbnega zemljišča, plačilo taks in pristojbin ter izplačila nagrad študentom na obvezni praksi.

28.2.7 Finančni odhodki

133 EUR predstavljajo tečajne razlike za dolarska sredstva na računu in obresti za zamujena plačila.

28.2.8 Poslovni izid

Zavod je v letu 2025 ustvaril presežek prihodkov nad odhodki iz tržne dejavnosti, ki po odbitku davka od dohodka znaša 3.403 EUR.

28.2.9 Davek od dohodka pravnih oseb

Pravni podlagi obdavčitve sta Zakon o davku od dohodka pravnih oseb ter Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti. Obračunani davek iz pridobitne (tržne) dejavnosti znaša 1.030 EUR.

28.3 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK- Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	6.862.617	41.940
PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	6.862.617	0
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0	41.940
FINANČNI PRIHODKI	665	10.849	0
DRUGI PRIHODKI	666	101.378	0
D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	6.974.844	41.940
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.629.248	9.536
F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	5.337.330	27.938
FINANČNI ODHODKI	682	100	33
N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	6.974.844	37.507
O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	4.433
Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	1.030
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	3.403

Za razmejevanje prihodkov in odhodkov, ki se nanašajo na dejavnost javne službe MNVP in ostale javne službe, financirane iz drugih virov, od tistih, ki so povezani z izvajanjem tržne dejavnosti, so bila za leto 2025 uporabljena naslednja sodila:

- prihodki iz poslovanja so evidentirani ločeno po dejavnostih;
- drugi prihodki (refundacije) so upoštevani po dejavnostih, glede na to kje so bili realizirani stroški dela;
- neposredni poslovni odhodki so v izkazih poslovnega izida upoštevani po dejanskih podatkih;
- stroški dela so pripisani tržni dejavnosti glede na dejansko porabo časa, ovrednoteni po kalkulativni ceni ure;
- splošni stroški so pripisani posameznim dejavnostim, upoštevaje projektna določila.

28.4 Razkritja k izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR		Indeks
		Tekočega leta	Prejšnjega leta	v%
1	2	3	4	5=3/4*100
I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	**401**	**7.556.595**	**7.365.087**	102,60
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	**402**	**7.503.554**	**7.319.585**	102,51
A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	**403**	**7.472.936**	**7.276.501**	102,70
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	**404**	**6.056.421**	**5.289.208**	114,51
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	5.789.828	5.117.917	113,13
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	266.593	171.291	155,64
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	**410**	**82.885**	**44.842**	184,84
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	82.885	44.842	184,84
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	**413**	**22.902**	**15.569**	147,10
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	22.902	15.569	147,10
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	**418**	**343.919**	**0**	
PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	**419**	**966.810**	**1.926.883**	50,17
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	**420**	**30.618**	**43.084**	71,07
Prihodki od obresti	422	28.465	0	
Prihodki od premoženja	487	1.238	43.084	2,87
Drugi nedavčni prihodki	424	914	0	
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	**431**	**53.041**	**45.502**	116,57
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	53.041	45.502	116,57
II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	**437**	**7.458.921**	**7.592.844**	98,24
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	**438**	**7.421.245**	**7.541.072**	98,41
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	**439**	**4.597.977**	**3.966.823**	115,91
Plače in dodatki	440	4.040.382	3.512.183	115,04

Regres za letni dopust	441	254.455	148.158	171,75
Povračila in nadomestila	442	303.140	306.482	98,91
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+491+452)	**447**	**722.208**	**618.539**	116,76
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	344.213	309.545	111,20
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	288.654	245.775	117,45
Prispevek za zaposlovanje	450	4.258	4.203	101,31
Prispevek za starševsko varstvo	451	4.071	3.554	114,54
Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	17.512	0	
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	63.500	55.462	114,49
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	**453**	**1.594.919**	**2.764.810**	57,69
Pisarniški in splošni material in storitve	454	734.643	1.844.050	39,84
Posebni material in storitve	455	36.758	49.688	73,98
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	98.691	89.140	110,71
Prevozni stroški in storitve	457	44.520	50.878	87,50
Izdatki za službena potovanja	458	66.826	78.015	85,66
Tekoče vzdrževanje	459	245.807	346.036	71,04
Poslovne najemnine in zakupnine	460	281.028	221.728	126,74
Drugi operativni odhodki	463	86.647	85.274	101,61
PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	**464**	**48**	**0**	
J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	**470**	**506.093**	**190.900**	265,11
Nakup prevoznih sredstev	472	32.830	0	
Nakup opreme	473	0	80.831	0,00
Nakup drugih osnovnih sredstev	474	99.378	85.869	115,73
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	373.884	21.762	1718,09
Nakup nematerialnega premoženja	478	0	2.438	0,00
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	**481**	**37.676**	**51.772**	72,77

A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**482**	**23.858**	**32.161**	74,18
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**483**	**4.080**	**4.901**	83,24
C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	**484**	**9.738**	**14.710**	66,20
III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	**485**	**97.674**	**0**	
III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	**486**	**0**	**227.757**	0,00

* opomba k AOP 419: v tej postavki so zajeta tudi direktna sofinanciranja MNVP, ki pripadajo Zavodu (18.046 EUR LIFE Tršca, 53.547 EUR LIFE IP Natura.si, 95.659 EUR LIFE Restore for MDD, 81.492 EUR LIFE OrnamentalIAS)

Zavod sestavlja izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka zaradi zagotavljanja podatkov o javnofinančnih prihodkih in odhodkih na ravni države.

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih (prilivih) in odhodkih (odlivih) denarnih sredstev v obračunskem obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2025 ter v predhodnem obračunskem obdobju, tj. od 1. 1. do 31. 12. 2024. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka:

- da je poslovni dogodek nastal;
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja.

Prihodki in odhodki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

V primerjavi s predhodnim letom, gledano za Zavod kot celoto, so se prihodki povečali za 2,6 %. Prejeta sredstva iz državnega proračuna so se povečala za 14,5 %. Prihodki projektnih sredstev pa so manjši od predhodnega leta za 32 %, v vrednosti ni zajet celotni avansni priliv, temveč samo del, ki pripada zavodu. Ob upoštevanju dela priliva, ki pripada projektnim partnerjem, bi bili prihodki po denarnem toku večji za 659.478 EUR in bi bili na ravni predhodnega leta. Postavka prejetih sredstev iz socialnih in javnih skladov predstavlja prihodke iz naslova izplačanih refundacij boleznin in prejeta sredstva za javna dela.

Odhodki so v primerjavi s preteklim letom manjši za 1,8 %. Razlika med prihodki in odhodki po denarnem toku je izkazana kot presežek v vrednosti 97.647 EUR.

28.5 Razkritja k izkazu računa finančnih terjatev in naložb

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	**2**	**3**	**4**
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)	**500**	**0**	**1.370.000**
Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0	1.370.000
V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	**512**	**0**	**0**
VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	**524**	**0**	**1.370.000**
VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	**525**	**0**	**0**

V letu 2025 zavod ni prejemal posojil niti ne dajal depozitnih vlog.

28.6 Razkritja k izkazu računa financiranja

Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek v EUR	
		Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4
VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	**550**	**0**	**0**
VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	**560**	**0**	**0**
IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	**570**	**0**	**0**
IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	**571**	**0**	**0**
X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	**572**	**97.674**	**1.142.243**
X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	**573**	**0**	**0**

Izkaz računa financiranja izkazuje povečanje sredstev na računu za 97.674 EUR. Dejansko pa je povečanje stanja na poslovnem računu v primerjavi s preteklim letom večje za 757.152 EUR. Razliko 659.478 EUR predstavlja sredstva projektnih partnerjev, ki bodo prenakazana v začetku leta 2026.

29 DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

Po 1. 1. 2026 ni bilo računovodskih dogodkov, ki bi pomembno vplivali na stanje sredstev in obveznosti Zavoda na dan 31. 12. 2025.

ZAKLJUČNI DEL

30 VIRI IN LITERATURA

1. Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb).
2. Program dela in finančni načrt za leto 2024. Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, marec 2024.
3. Izhodišča za pripravo finančnega načrta in programa dela za leto 2024 z dne 21. 12. 2023, MNVP, št. 35601-1/2023-2550-41.
4. Sistem varstva narave v Sloveniji, M. Berginc idr., Ljubljana, 2007.

31 PRILOGE

31.1 Priloga 1: Zakonske osnove za delo Zavoda

V tej prilogi so naštete slovenske zakonske osnove in drugi predpisi, ki opredeljujejo naše delo ali so povezani z njim.

31.1.1 Zakon o ohranjanju narave

Zavod izvaja javno službo ohranjanja narave v skladu z ZON (gl. *Viri in literatura*, zap. št. 1). Zavod je bil vpisan v sodni register 14. 12. 2001 pod št. vložka 1/35463/00, delovati pa je začel 1. 1. 2002. V ZON je opredeljeno, da Zavod opravlja zlasti naslednje naloge ohranjanja narave:

- spremlja stanje ohranjenosti narave;
- zbira podatke o rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih življenjskih prostorih in ekosistemih v sodelovanju z izvajalci javnih služb na področju usmerjanja gospodarjenja z naravnimi viri;
- spremlja stanje biotske raznovrstnosti;
- pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti;
- evidentira in vrednoti dele narave;
- pripravlja strokovne predloge za določitev statusa naravnih vrednot in razvrstitve naravnih vrednot v naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena;
- spremlja stanje naravnih vrednot;
- pripravlja strokovne predloge za ukrepe varstva naravnih vrednot lokalnega in državnega pomena;
- pripravlja strokovne predloge za zavarovanje;
- sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva naravnih vrednot državnega pomena;
- sodeluje pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij, tako da spremlja pripravo načrta upravljanja, preverja njegovo skladnost s cilji in nameni zavarovanja ter poda končno strokovno mnenje o sprejemljivosti načrta upravljanja zavarovanih območij;
- upravlja zavarovana območja, ki jih je ustanovila država, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
- sodeluje v postopku izbire koncesionarja iz 43. člena tega zakona;
- pripravlja strokovne predloge rdečih seznamov;
- izvaja strokovne naloge na področju ohranjanja narave v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi;
- daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave;
- sodeluje pri izvajanju ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih ter jih izvaja.

Zavod na podlagi javnega pooblastila opravlja naslednje naloge:

1. pripravlja naravovarstvene smernice;
2. upravlja podatkovno zbirko o naravnih vrednotah in sestavinah biotske raznovrstnosti;
3. daje mnenje iz 97., 104. in 153. člena tega zakona;
4. skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave;
5. izvaja strokovni nadzor na področju ohranjanja narave.

Strokovni nadzor iz 5. točke prejšnjega odstavka vključuje zlasti:

- sodelovanje predstavnikov organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v strokovnih svetih upravljavcev zavarovanih območij, če upravlja zavarovano območje javni zavod, oziroma na

drugačen način, ki mora biti določen v aktu o zavarovanju, če je za upravljanje zavarovanega območja podeljena koncesija ali če zavarovano območje neposredno upravlja ustanovitelj;
- izvajanje strokovnega nadzora pri izvajanju posegov v naravo, kadar se pričakuje odkritje naravnih vrednot;
- potrditev ustreznosti izvedenega omilitvenega ali izravnalnega ukrepa oziroma vmesnih faz izvajanja teh ukrepov, če je tako določeno v predpisu ali konkretnem pravnem aktu;
- izvajanje strokovnega nadzora pri upravljanju zavarovanih območij glede doseganja varstvenih ciljev;
- nadzor nad uporabo strokovnih metod in postopkov pri izvajanju naravovarstvenih nalog.

Poleg nalog iz prejšnjih odstavkov opravlja Zavod tudi naslednje naloge:
- strokovno pomaga lastnikom naravnih vrednot in lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih;
- sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja;
- skrbi za ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave.

S soglasjem ustanovitelja lahko Zavod opravlja tudi druge naloge.

31.1.2 Drugi pomembnejši predpisi in dokumenti

Delovanje Zavoda sloni tudi na vrsti drugih zakonskih in podzakonskih predpisov ter na programskih političnih dokumentih s področja varstva okolja in varstva narave. V nadaljevanju je naštetih nekaj pomembnejših predpisov.

31.1.3 Slovenski materialni predpisi

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-1O in 97/25)
- Zakon o zaščiti živali – ZZZiv (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21, 109/23, 12/25 – odl. US in 60/25)
- Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C, 21/18 – ZNOrg)
- Zakon o varstvu okolja – ZVO-2 (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ)
- Gradbeni zakon – GZ-1 (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23, 85/24 – ZAID-A, 47/25 – odl. US in 75/25)
- Zakon o urejanju prostora – ZUreP-3 (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25)
- Zakon o Triglavskem narodnem parku – ZTNP-1 (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 – ZON-C, 60/17, 82/20, 18/23 – ZDU-1O in 97/25 – ZON-F)
- Zakon o regijskem parku Škocjanske jame – ZRPSJ (Uradni list RS, št. 57/96, 46/14 – ZON-C in 18/23 – ZDU-1O in 97/25 – ZON-F)
- Zakon o naravnem rezervatu Škocjanski zatok – ZNRŠZ (Uradni list RS, št. 20/98, 110/02 – ZGO-1, 119/02 – ZON-A)
- Zakon o Spominskem parku Trebče – ZSPT (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list SRS, št. 5/90, Uradni list RS – stari, št. 8/90 – ZSDZ, 10/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 – ZUDE, Uradni list RS, št. 13/93, 110/02 – ZGO-1, 119/02 – ZON-A)
- Zakon o vodah – ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih – ZKZ (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12,

27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE in 100/25)
- Zakon o gozdovih – ZG (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE in 85/25)
- Zakon o divjadi in lovstvu – ZDLov-1 (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22 in 28/25)
- Zakon o sladkovodnem ribištvu – ZSRib (Uradni list RS, št. 61/06 in 56/25)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16, 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zatočišču za živali prosto živečih vrst (Uradni list RS, št. 98/02, 46/04, 39/08)
- Uredba o živalskem vrtu in živalskemu vrtu podobnem prostoru (Uradni list RS, št. 37/03)
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv (Uradni list RS, št. 58/11)
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98, 56/99 – ZON, 41/04 – ZVO-1, 58/11 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, 106/10, 78/12, 58/17)
- Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 29/01, 46/14 – ZON-C, 48/18)
- Uredba o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03, 46/14 – ZON-C in 39/25)
- Uredba o Krajinskem parku Strunjan (Uradni list RS, št. 107/04, 114/04 – popr., 83/06, 71/08, 77/10, 46/14 – ZON-C)
- Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uradni list RS, št. 112/08, 46/14 – ZON-C, 75/22 in 9/24)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20)
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10)
- Pravilnik o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000 (Uradni list RS, št. 145/21)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in pridobitvi pooblastila (Uradni list RS, št. 43/02)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23)
- Odredba o bivalnih razmerah in oskrbi živali prosto živečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 90/01, 46/14 – ZON-C)

31.1.4 Programski politični dokumenti

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 – ReNPVO20-30 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (Ursus arctos) v Sloveniji (sprejeta na 59. seji Vlade dne 24. 1. 2002)
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2023–2028) (sprejet na 74. seji Vlade dne 4. 10. 2023)
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu – ReNGP (Uradni list RS, št. 111/07)
- Strategija ohranjanja volka (Canis lupus) v Sloveniji in trajnostnega upravljanja z njim (sprejeta na 45. seji Vlade RS dne 24. 9. 2009)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2025–2028 (Uradni list RS, št. 76/25)

31.1.5 Programska politična dokumenta Evropske unije

- Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 Vrnimo naravo v naša življenja (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0380) (7. 10. 2021)
- Prenovljena strategija Evropske unije za trajnostni razvoj (http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%2010117%202006%20INIT) (7. 10. 2021)

31.1.6 Najpomembnejši predpisi EU s področja varstva narave

- Direktiva Sveta o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst – Direktiva o habitatih (92/43/EGS)
- Direktiva Sveta o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah (2009/147/ES)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja – Okvirna direktiva o morski strategiji (2008/56/ES)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike – Vodna direktiva (2000/60/ES)
- Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi
- Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa ter širjenja invazivnih tujerodnih vrst

31.1.7 Mednarodne konvencije in drugi dogovori

- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list SFRJ, št. 56/74), velja na podlagi Akta o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS, MP št. 15/92)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališče močvirskih ptic (Ramsar) (Uradni list SFRJ, MP št. 9/77), velja na podlagi Akta o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS, št. 15/92)
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS, št. 55/99, MP št. 17))

- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS, št. 19/95, MP št. 5) in protokoli
- Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) – Washingtonska konvencija (Zakon o ratifikaciji konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembah konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji (Uradni list RS, št. 110/99, MP št. 31))
- Konvencija o biološki raznovrstnosti, Rio de Janeiro, 1992 (Zakon o ratifikaciji konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS, št. 30/96, MP št. 7))
- Konvencija za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja – Barcelonska konvencija (Uradni list RS, št. 102/02, MP št. 26)
- Zakon o ratifikaciji sporazuma o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (MOAEP) (Uradni list RS, št. 66/03, MP št. 16)
- Konvencija o varstvu selitvenih poti vrst prosto živečih živali – Bonnska konvencija (Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu selitvenih poti vrst prosto živečih živali (Uradni list RS, št. 72/98, MP št. 18))
- Evropska konvencija o krajini (Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o krajini (Uradni list RS, št. 74/03, MP št. 19))
- Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi (Zakon o ratifikaciji sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (Uradni list RS, št. 102/03, MP št. 22))
- Sporazum o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem (ACCOBAMS) (Zakon o ratifikaciji sporazuma o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem (Uradni list RS, št. 82/06, MP št. 16))
- Spremenimo svet: Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (https://www.google.si/search?q=SPREMENIMO+SVET%3A+AGENDA+ZA+TRAJNOSTNI+RAZVOJ+DO+LETA+2030&rls=com.microsoft:sl&ie=UTF-8&oe=UTF-8&startIndex=&startPage=1&gws_rd=ssl) (7. 10. 2021)

31.1.8 Predpisi, na katerih temelji računovodsko poročilo

- Zakon o javnih financah – ZJF (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O, 76/23, 24/25 – ZFisP-1, 39/25, 85/25 – ZPJS)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 – (ZIPRS2425) (Uradni list RS, št. 123/23, 12/24 in 104/24 – ZIPRS2526)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (ZIPRS2526) (Uradni list RS, št. 104/24, 17/25 – ZFO-1E, 32/25 – ZJU-1 in 95/25 – ZIPRS2627)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ – ZUJF (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122, 139/22 – ZSPJS-AA, 32/25 – ZJU-1, 57/25 – ZF in 100/25 – ZUPŠ-2)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21, 139/22, 38/24, 48/24 – odl. US in 95/24 – ZSTSPJS)
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) (Uradni list RS, št. 95/24)
- Zakon o računovodstvu – ZR (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C, 114/06 – ZUE)
- Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 80/18)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji – KPND (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04,

115/05, 43/06 – ZKolP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 120/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/17, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20, 160/20, 88/21, 136/22, 12/24, 99/24 in 92/25)

- Kolektivna pogodba za javni sektor – KPJS (Uradni list RS, št. 99/24)
- Kolektivna pogodba za dejavnost okolja in prostora – tarifni del (Uradni list RS, št. 99/24)
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00, 122/00)
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08, 175/20 in 95/24 – ZSTSPJS)
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev s področja okolja in prostora (Uradni list RS, št. 28/06, 95/24)
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu RS za varstvo narave (sprejet na seji Sveta Zavoda RS za varstvo narave dne 9. 1. 2019, s spremembami)
- Statut Zavoda RS za varstvo narave št. 8-VI-34/1-O-16/DK z dne 2. 2. 2016
- Pravilnik o računovodstvu Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave št. 8-VI-509/1-O-11/MD, TK z dne 15. 9. 2011
- Navodilo za oddajo javnih naročil Zavoda RS za varstvo narave št. 082-0018/2021-2 z dne 26. 5. 2021

31.2 Priloga 2: Organizacijska struktura Zavoda

31.2.1 Organigram

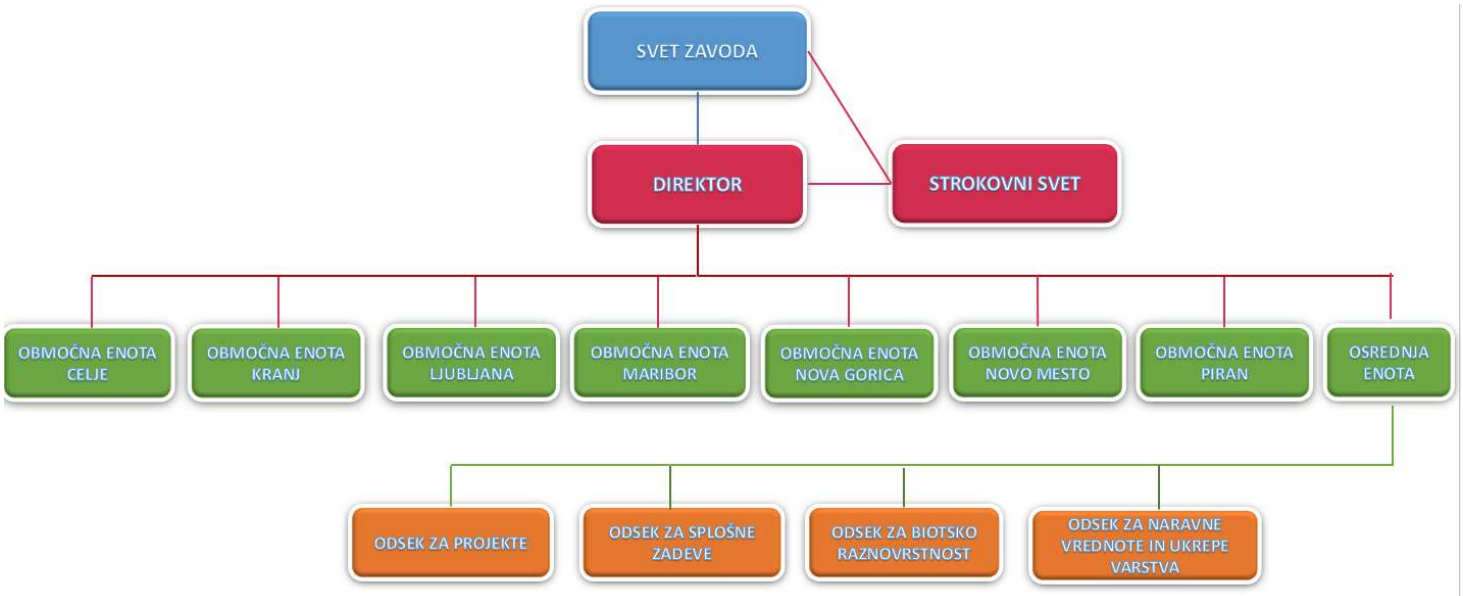

Shemi na naslednjih dveh straneh prikazujeta matrično organiziranost ZRSVN. Na prvi shemi so navedene delovne skupine, ki delujejo znotraj Zavoda, na drugi pa potekajoči projekti s prikazom vključenosti organizacijskih enot v posamezni projekt.

31.2.2 Delovne skupine Zavoda

Shema vključenosti organizacijskih enot Zavoda v potekajoče projekte

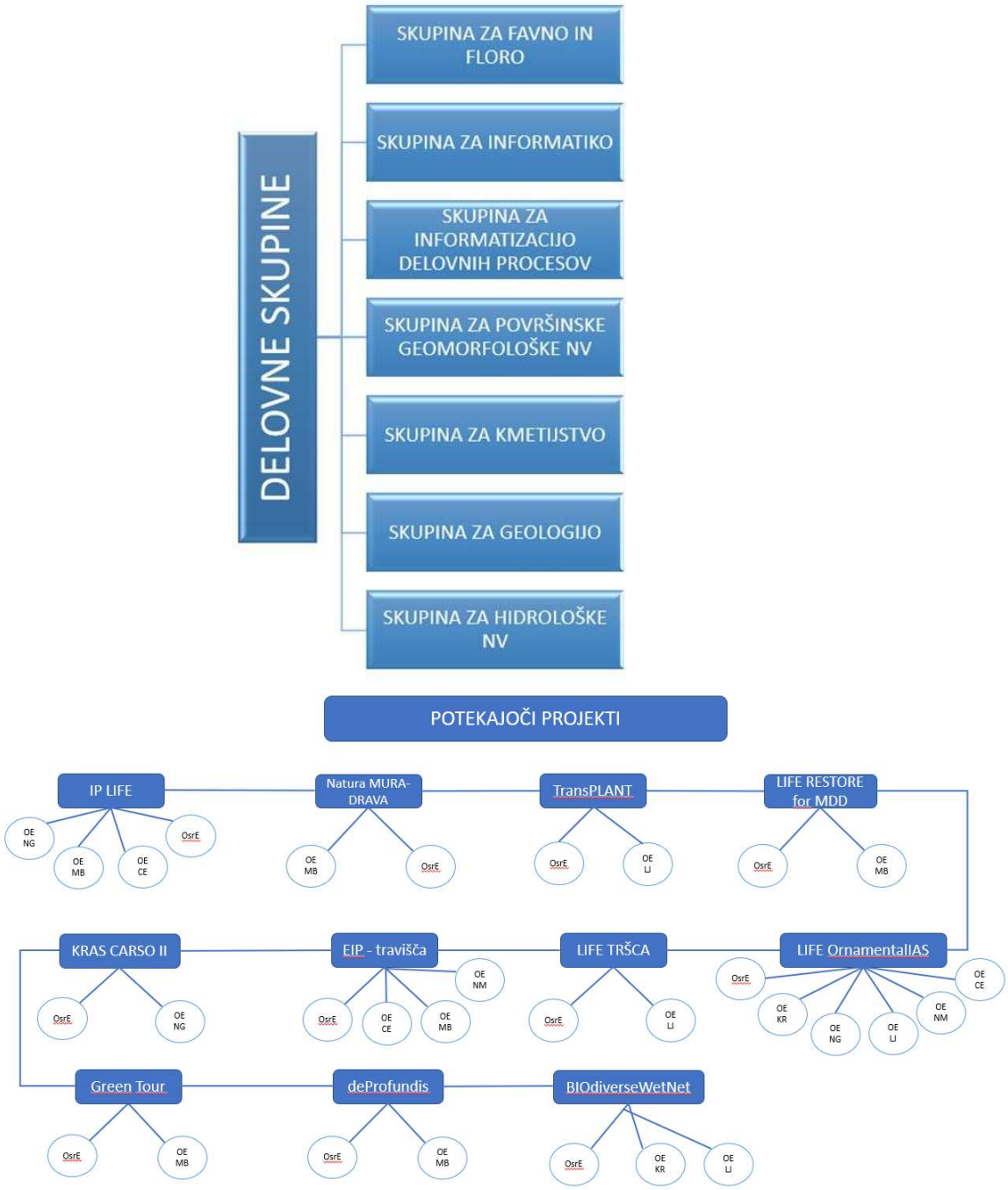

31.3 Priloga 4: Monitoring rastlinskih in živalskih vrst in kartiranje habitatnih tipov

Monitoring stanja biotske raznovrstnosti krovno urejata 146. in 147. člen Zakona o varstvu okolja ter 108. in 109. člen Zakona o ohranjanju narave. O monitoringih in poročanju govorita tudi 10. in 13. člen Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

Poročilo o stanju narave je sestavni del poročila o stanju okolja. Zadnje poročilo se nahaja na povezavi: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/porocilo_o_okolju_2017.pdf.

Poročili po Direktivi o habitatih in Direktivi o pticah se nahajata na spletni strani zavoda:

- https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/,
- https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-12-clenu-direktive-o-pticah/.

Poročila o izvedenosti Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020 so dostopna na straneh:

- https://natura2000.gov.si/natura-2000/natura-2000-v-sloveniji/program-upravljanja/,
- https://natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultati/A.3_Analiza_PUN2000_2015-20_Sektor_varstvo_narave.pdf.

Pregled stanja vrst in habitatnih tipov omrežja Natura 2000 je dostopen na:

- https://natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultati/A.3_Pregled_stanja_vrst_in_habitatnih_tipov_omrezja_Natura_2000_ZRSVN.pdf,

priloge k pregledu pa so dostopne (pod akcijo A3) na:

- https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/rezultati/.

Elaborati potekajočih državnih monitoringov vrst so objavljeni na strani:

- https://natura2000.gov.si/knjiznica/raziskave/,

medtem ko je podatke mogoče dobiti preko informacij javnega značaja na Zavodu. V letu 2025 so potekali državni monitoringi vrst naslednjih taksonomskih skupin: hrošči, metulji, netopirji, ptice, raki, ribe, SIPKK, velike zveri. Končna poročila posameznega monitoringa vsebujejo tudi pregled stanja posamezne vrste za celotno obdobje spremljanja.

Kartiranje habitatnih tipov se zaradi pomanjkanja strokovnjakov izvaja le še v omejenem obsegu v različnih projektih. Vsa izvedena kartiranja so dostopna na domači strani Zavoda:

- https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/habitatni-tipi/.

Poročila monitoringov posameznih projektnih območij so dostopna na projektnih spletnih straneh, ustrezno zbrani in posredovani podatki pa so vključeni med podatke Zavoda o pojavljanju vrst, ki so dostopni kot informacije javnega značaja.

31.4 Priloga 5: Poročilo akcij Podnebnega sklada

Akcija:	**Reteče gramoznica - izvedba mlak**
Območna enota:	OE Ljubljana
Območje:	Reteče – gramoznica (NV: 7884)
Lokacija:	Opuščena gramoznica se nahaja severovzhodno od Reteč na Sorškem polju. Mlaki sta izkopani na zemljišču s parcelno številko 562/1, k.o. Reteče.
Opis akcije:	V gramoznici se je razvilo mokrišče, ki je sekundarni habitat številnih zavarovanih in ogroženih vrst ptic, dvoživk, plazilcev in kačjih pastirjev. V preteklosti je bila gramoznica v celoti zalita z vodo, vendar je z leti vodna gladina upadla. Manjša vodna površina oziroma ribnik se nahaja le še na vzhodnem delu gramoznice. V intenzivno obdelani kmetijski krajini, kjer stoječih voda skorajda ni več, to pomeni veliko izgubo za vrste vezane na vodo. Da bi izboljšali razmere vodnih habitatov, predvsem za dvoživke, smo izvedli izkop dveh mlak. Izvedba del se je pričela 1. 9. 2025. V prvi fazi je izvajalec del odstranil drevesno in grmovno vegetacijo. Namen odstranitve vegetacije je bil omogočiti boljšo osončenost vodnih teles, kar je ključno za uspešen razvoj dvoživk. Po pripravi terena sta bili izkopani dve mlaki, površine približno 120 m² in 50 m². Izkopni material je bil uporabljen za nadvišananje obstoječega nasipa med ribnikom in novo vzpostavljenima mlakama. Namen nasipa je preprečiti morebitni prenos rib v mlaki ob poplavah, saj prisotnost rib negativno vpliva na populacije dvoživk in drugih vodnih organizmov. Mlaki sta primarno namenjeni zagotavljanju ustreznega življenjskega prostora za dvoživke, sekundarno pa bosta nudili habitat tudi drugim skupinam vodnih in obvodnih organizmov, kot so kačji pastirji, vodni hrošči ter ptice. Akcija je bila uspešno zaključena dne 5. 9. 2025.

Akcija:	**Podhom - mulčenje zaraščenega habitata**
Območna enota:	OE Kranj
Območje:	Podhom – nizko barje (NV: 1503), Bled – Podhom (SI3000154)
Lokacija:	Barje v Podhomu, parc. št. 165/2, k.o. Pohom, in 137/1, k.o. Rečica
Opis akcije:	V mokrišču v Pohomu so na dveh terasah prisotni kvalfikacijski habitatni tipi: 6410 Travniki s prevladujočo stožko (Molinia spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (Molinion caeruleae), 7210 Karbonatna nizka barja z navadno reziko in vrstami zveze Caricion davallianae in 7230 Bazična nizka barja. Vsi trije so v zelo slabem ohranitvenem stanju zaradi kopnenja in zaraščanja z lesno vegetacijo in trstičjem. V okviru akcije smo izvedli revitalizacijo območja z ročno košnjo (ruša, lesni predrastki, trstičje) na 7000 m^2 na obeh terasah ter točkovno odstranjevanje celotnih dreves črne jelše in navadne krhlike s puljenjem (ročno, strojno) na 650 m^2 na zgornji terasi. Akcija je bila izvedena v obdobju od septembra do novembra 2025.

Akcija:	**Planik – paket raziskav za navadnega koščaka (paket raziskav: sledilni poskus; popis koščaka in analiza račje kuge; analiza vode)**
Območna enota:	OE Kranj
Območje:	Planik (NV: 4154), Rašica (SI3000275)
Lokacija:	Ručigajev studenec v dolini Planik
Opis akcije:	Ručigajev studenec je kraška ponikovalnica v osamelem krasu Rašica-Dobeno-Gobavica, ki teče po dnu doline Planik. V njej se nahaja habitat večih kvalifikacijskih vrst, med njimi tudi navadnega koščaka. Stanje populacije vrste na območju ni poznano. Zaradi zgoraj ležečega naselja Dobeno, ki nima urejene kanalizacije, obstaja nevarnost slabšanja habitata (kakovosti vode v potoku). Izvedli smo paket raziskav za ugotovitev stanja populacije navadnega koščaka na območju (prisotnost, pojavljanje vzdolž vodotoka, primernost habitata, prisotnost račje kuge) ter za ugotovitev kakovosti habitata, predvsem kakovosti vode (sledilni poskus, analiza vode). Popis stanja populacije navadnega koščaka je bil opravljen na cca 1 km dolžine vodotoka, ugotovljene so bile velike populacijske gostote vrste. Stanje populacije je bilo ocenjeno kot dobro. Sledilni poskus je bil izveden z injiciranjem sledila na 3 lokacijah na Dobenem 18. 11. 2025. Raziskava je potrdila hidrološko povezavo med planoto Dobeno in povirnimi kraki Ručigajevega studenca. Analize vode (hranila, koliformne bakterije, kofein) so bile izvedene na 3 povirnih krakih Ručigajevega studenca 24. 11. 2025. Analiza je pokazale dobro kemijsko in ekološko stanje vodotoka, v vseh vzorcih so bile o bile povečane vrednosti koliformnih bakterij, ki nakazujejo na verjetno fekalno onesnaženje. Skupno so raziskave pokazale, da je populacija navadnega koščaka trenutno v ugodnem stanju, vendar predstavlja verjetno grožnjo slabšanja habitata (kakovosti vode) urbanizacija na planoti nad dolino, zaradi neurejenosti odpadnih voda, kar je podlaga za pripravo nadaljnjih ukrepov na tem področju (dogovori z občino glede urejanja odpadnih voda v naselju Dobeno).

Akcija:	**Jezera v Fiesi - zamenjava štirih izobraževalnih tabel**
Območna enota:	OE Piran
Območje:	Fiesa - severno jezero (NV: 57), Fiesa – južno jezero (NV: 4559)
Lokacija:	Ob severnem in južnem jezeru v Fiesi.
Opis akcije:	Okoli jezer v Fiesi je speljana pot, na kateri nas štiri informativne table seznanjajo z nastankom jezer in pomenom tega življenjskega prostora za rastlinske in živalske organizme. Table smo zaradi dotrajanosti zamenjali z novimi tablami.

31.5 Priloga 6: Poročilo akcij Natura 2000

Podrobnejša predstavitev posameznih izvedenih akcij Natura 2000 v letu 2025:

Akcija:	**Boletina - odstranitev grmovne zarasti na rastišču velikonočnice**
Območna enota:	OE Celje
Območje akcije:	Boletina - velikonočnica (SI3000088), velikonočnica (2093)
Lokacija:	Boletina pri Ponikvi
Opis akcije:	Izvajalci so odstranili grmovno zarast na nahajališču velikonočnice, ki zaradi rasti zmanjšuje obseg travišča. Vsa grmovna zarast je bila porezana tik nad rušo in odstranjena na deponijo. Celotno delovišče je bilo počiščeno, spravilne poti so bile urejene v prvotno stanje. Zaradi občutljivosti terena in težke dostopnosti – strmina, je bilo potrebno dela v večini izvesti ročno.

Akcija:	**Donačka gora - obnovitev suhozidov in dostopnih poti za vzdrževanje suhih travišč ter izdelava opozorilne table**
Območna enota:	OE Celje
Območje akcije:	Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118)
Lokacija:	/
Opis akcije:	Na območju starega suhozidu je bila odstranjena vegetacija, ki je izraščala na zidu, tik ob njem ali na spravilni poti. Drevesa so bila požagana in odstranjen koreninski del, ki je zaraščal v zid. Kjer so bile očitne poškodbe zidu, je bilo izvedeno čiščenje ostaline in ponovna gradnja zidu na način stare suhozidne gradnje. Za ozaveščanje lokalnega prebivalstva o pomenu suhozidov in njegovi vlogi v kulturni in naravni krajini je bila izvedena predstavitev in-situ. Ob zidu sta bili postavljeni dve opozorilni tabli glede ustreznega ogledovanja zidu.

Akcija:	**Smrekovec - odstranjevanje zarasti**
Območna enota:	OE Celje, OE Maribor
Območje akcije:	Grintovci (SI5000024)
Lokacija:	Na Komnu (E: 488309, N: 141854)
Opis akcije:	Akcija čiščenje zaraščajočega pašnika pod Komnom je potekala v petek 3. 10. in soboto 25. 10., katero je, s strokovnim sodelovanjem ZRSVN in ZGS, koordinirala Naravovarstvena zveza Smrekovec. Dela so bila izvedena s prostovoljnim delom članov Pašne agrarne skupnosti Ljubno PS – Kernes, lovske družine Ljubno in planinskih društev Črna na Koroškem, Ljubno ob Savinji, Šoštanj Velenjeter predstavnikov ZRSVN in ZGS. Kljub sveže zapadlemu snegu so prostovoljci očistili večjo površino zaraščajočega se pašnika na Komnu (glej prilogo Površina akcije Komen). ZRSVN je v za prostovoljce zagotovil zaščitno opremo (rokavice), gorivo za motorne žage in malico.

Akcija:	**Vir pri Stični - sonaravna sanacija območja izvira Virski studenec, nahajališča belega močerila**
Območna enota:	OE Ljubljana
Območje akcije:	Vir pri Stični (SI3000202), človeška ribica (1186), Virski studenec (NV: 3542), Vir-potok – del (NV: 8021)
Lokacija:	Virski studenec (E: 485677, N: 89901)
Opis akcije:	Prvotno načrtovali na način, da bi fizično zavarovali izvir, ker naj bi bil po podatkih BF proteus ogrožen zaradi občasnega nočnega plenjenja osebkov. Spomladi smo na terenu s kolegi OE NM in iz BF ugotovili, da je stanje neposrednega vplivnega območja izvira mnogo slabše od pričakovanega, zato smo akcijo razširili in izvedli več različnih ukrepov. Ves čas smo intenzivno sodelovali in komunicirali z inšpekcijskimi in občinskimi službami, z lastnikom perjadi tik nad izvirom in z drugimi lastniki zemljišč na katerih smo načrtovali akcijo. S predstavniki občine smo ugotovili, da je zadeve tako formalno kot na terenu nujno sanirati, saj je lastnik perjadi brez dovoljenja občine velik del nelegalnih posegov dolga leta izvajal na občinski zemlji. Občino smo nato uradno pozvali k ureditvi zemljiških razmerij. Z zelo trdimi pogajanji smo uspeli doseči, da je jeseni lastnik perjadi na podlagi poziva inšpekcije odstranil večino kletk s perjadjo neposredno nad izvirom in izvedel vsaj grobo sanacijo uzurpiranih in degradiranih površin. Ves čas smo bdeli nad izvajanjem neformalnega inšpekcijskega postopka. V sodelovanju z občino smo dosegli ureditev zatečenih zemljiških razmerij, sklenili tripartitni dogovor med občino, lastnikom zemljišča in ZRSVN, v katerem smo dorekli dolžnosti in pravice podpisnikov, po izvedenih geodetskih meritvah smo pridobili posodobljeni elaborat dejanskega stanja parcel in lastniških razmerij kot predpogoj za ažuriranje stanja katastra. Oktobra smo izvedli terenski del sanacije izvira in ožje okolice: izvedli smo sonaravno sanacijo erodirane brežine nad izvirom in

	vzpostavili pogoje za sonaravno obnovo gozda, očistili in odstranili ter odpeljali smo polomljeno in poškodovano drevje in vejevje, ki je zastiralo območje izvira in potoka, ročno smo očistili naplavine z izvira ter s strojno mehanizacijo odpeljali alohtoni material, ki se je osipal preko erodirane brežine s platoja nad izvirom. Območje izvira smo nekoliko odstrli in delno odstranili vegetacijo na parcelah, na katerih smo pridobili soglasje lastnikov zemljišč.

Akcija:	**Lovrenc na Pohorju - tehnični ukrepi in akcija čiščenja gvana za izboljšanje kotišča netopirjev**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	Pohorje (SI 3000270)
Lokacija:	Župnijska cerkev Sv. Lovrenca v Lovrencu na Pohorju
Opis akcije:	Cerkev Svetega Lovrenca v Lovrencu na Pohorju predstavlja eno najpomembnejših kotišč netopirjev na območju Natura 2000 Pohorje, pa tudi v slovenskem merilu. Že desetletja je dom večjih skupin dveh vrst netopirjev – vejicatega netopirja nad zvonovi in malega podkovnjaka na podstrešju. V oktobru (24. 10. 2025) smo v zvoniku, ob zvonovih in nad njimi, kjer je kotišče vejicatih netopirjev, zamenjali zelo stare, dotrajane in zato nevarne lesene lestve z novimi lesenimi lestvami – v skupni dolžini čez 20 m. Konec novembra (26. 11. 2025) pa smo, sodelavci na ZRSVN, izvedli čistilno akcijo odstranjevanja netopirskega gvana nad zvonovi. Odstranili 33,5 kg netopirskega gvana. Z izvedbo akcije smo prispevali k ohranitvi strukture vrste oziroma kotišča saj bodo nove lesene lestve omogočale varno spremljanje stanja netopirjev, čistilna akcija pa je prispevala k pozitivnemu odnosu upravljavcev objekta in lokalne skupnosti do netopirjev.

Akcija:	**Stoperce - tehnični ukrepi in akcija čiščenja gvana za izboljšanje kotišča netopirjev**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118)
Lokacija:	Podružnična osnovna šola Stoperce
Opis akcije:	Na podstrešju podružnične osnovne šole Stoperce (OŠ Majšperk) se preko poletja zadržuje porodniška skupina navadnih netopirjev, ki je ena redkih v SV Sloveniji. V sklopu spomladanske čistilne akcije smo opazili, da je folija dotrajana in zato potrebna menjave. Posledično smo oktobra (6. 10. 2025) izvedli še jesensko čiščenja netopirskega gvana in dotrajano folijo zamenjali z novo. Počistili smo cca. 8 kg netopirskega gvana in položili novo folijo pod visišči navadnih netopirjev v skupni površini 70 m². Po čistilni akciji smo izvedli še netopirsko izobraževalno-ustvarjalno delavnico za osnovnošolce.

Akcija:	**Mura - odstranitev naplavin iz rokavov reke Mure**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	Mura (SI3000215, SI5000010)
Lokacija:	Gornja Bistrica, Mota in Alter Graba
Opis akcije:	Številni rokavi reke Mure so zaradi naplavin in neustreznih preteklih regulacij ostali suhi ter prekinjeni z glavnim tokom reke. Ob visokih vodah se vanje odlagajo različne naplavine, ki ovirajo pretok vode. To je bilo značilno tudi za tri obravnavane rečne rokave v Gornji Bistrici, na Moti in Alter Grabi, kjer so se v strugah nabirali večji kupi lesne biomase, ponekod pa tudi odpadki. Za izvedbo del je bilo pridobljeno dovoljenje za poseg v naravo ter soglasje upravljavcev zemljišč. Lesno vegetacijo za vzpostavitev dostopnih poti smo odstranili v minimalnem potrebnem obsegu. Prav tako je bilo posekanih nekaj dreves, ki so segala v strugo in onemogočala dostop ter izvajanje del. Dela so potekala oktobra, s čimer smo zagotovili zmanjšan vpliv na prostoživeče živalske vrste. Dostop strojev je bil omogočen le po obstoječih cestah, dela pa so se izvajala z uporabo traktorja z gozdarsko prikolico ter bagra z grabežem za les. Odstranjene naplavine so večinoma predstavljale debelejše veje in debla, ki smo jih odstranili ter odpeljali iz območja rokava. Po izvedenih obnovitvenih delih se je izboljšala pretočnost rokavov, ti pa so se ponovno povezali z glavno strugo reke Mure ter napolnili z vodo, ki napaja zaledne poplavne gozdove. Dolgoročno bodo izvedeni ukrepi prispevali k boljšemu vodnemu režimu okoliških gozdov in izboljšanju stanja habitatnih tipov na vseh treh lokacijah, med drugim obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovih gozdov (mehkolesna loka – GHT 91E0*) ter mešanih hrastovo-jesenovo-brestovih gozdov (trdolesna loka – GHT 91F0).

Akcija:	**Vrhe - povirno barje - odstranitev lesne zarasti, sanacija pretočnega kanala zbirnih vod, obnova tabel**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	Vrhe - povirno barje (SI3000281), bazična nizka barja (7230), Loeselova grezovka (1903)
Lokacija:	/
Opis akcije:	Ukrepi za obnovitev ohranitvenega stanja tega območja so bili izvedeni v projektu LIFE Wetman, od katerega je

	poteklo 10 let. Izvedene sonaravne rešitve za obnovitev potrebnega hidrološkega režima barja so dotrajane, zato so za ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja nujno potrebna obnovitvena dela. Na območju povirnega barja so bila izvedena naslednja dela: odstranjena lesna zarast na površini 0,92 ha na območju HT Bazična nizka barja in habitata kvalifikacijske rastlinske vrste Loeselova grezovka. Odstranjevanje lesne zarasti se je vršilo brez težke mehanizacije z motorno žago in ročnim iznosom materiala izven območja bazičnih nizkih barij (na robni prostor barij). Izvedla se je sanacija pretočnega kanala zbirnih vod za napajanje povirja in bazičnih nizkih barij. Sanacija je zajemala obnovitev vodnega prepusta z namestitvijo za vodo neprepustne folije in obložitev le te z lokalnim kamenjem in glino. Dodatno je bil nameščen ob zadrževalniku še hlod za usmerjanje vode v propust zaradi preprečitve zamakanja gozdne vlake. Obnovili smo tudi informativne table (ponatis).

Akcija:	**Plešivški mlin - odstranitev lesne zarasti**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	Razbor (SI3000166), Grintovci (SI5000024)
Lokacija:	/
Opis akcije:	Cilj akcije je vsaj na delu območja sanirati neugodno stanje zaraščenosti mokrišč z namenom ustvarjanja osnovnih pogojev za dolgoročno ohranjanje habitatnih tipov povirnih oz. nizkih barij, mokrotnih travnikov z modro stožko in šašij ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst v neugodnem stanju. Zaradi opuščanja tradicionalne rabe v zadnjih letih (paša in košnja) se travniki delno zaraščajo s spontano grmovno in drevesno vegetacijo, kar ogroža dolgoročno ohranjanje habitatnih tipov mokrišč in habitatov zgoraj navedenih ogroženih in zavarovanih rastlinskih ter živalskih vrst. Stranske doline so skoraj v celoti prerasle z jelšo, smreko in rdečim borom. Oktobra je bilo opravljeno odkazilo drevja, ki ga je opravil pristojni revirni gozdar ZGS v sodelovanju z SiDG, predstavnikoma ZRSVN in izbranim izvajalcem del. Na podlagi odkazilnega manuala v odseku 04175 je bila upravitelju državnih gozdov poslana odločba za posek dreves v gozdnem prostoru. Na delu območja povirnega barja je bila odstranjena lesna zarast na površini 1,15 ha. Izvedba je potekala na območju povirnega barja in mokrotnih travnikov brez mehanizacije – posek drevja in lesne zarasti se je izvedel z motorno žago. Lesni material se je odstranil z območja s traktorskim vitlom na način, da je traktor ostal na trdi matični podlagi znotraj gozdnih površin in privlačeval biomaso na sam rob gozda (drevesna metoda). Od tu dalje se je lesna biomasa s traktorsko prikolico transportirala na gozdno cesto (območje deponij lesa). Lokacije deponij lesne biomase so se določile z izvajalcem del, ZRSVN, pristojnim revirnim gozdarjem ZGS in SiDG.

Akcija:	**Nakup podstavkov za gnezda štorkelj**
Območna enota:	OE Maribor
Območje akcije:	bela štorklja (A031), različna območja po Sloveniji
Lokacija:	/
Opis akcije:	Naročenih 20 podstavkov namenjenih za gnezda bele štorklje. 16 skladiščenih na enoti CE - od koder bodo prevzele enote NM, KR in LJ po potrebi, 4 skladiščene na enoti MB. Izdelani podstavki bodo namenjeni varovanju gnezd bele štorklje, ki so nastale na novo in je bilo gnezdenje uspešno ali gnezd, ki obstajajo že dlje časa in so postale nevarne za okolico. Montaža teh podstavkov bo prispevala k zmanjšanju konfliktov z osnovnimi funkcijami struktur na katerih gnezdijo (izpadi električne energije, požari, poškodbe dimnikov…) in zmanjšala ogroženost ljudi in lastnine v okolici gnezda ter hkrati zmanjšala možnost razpadanja gnezda, kar bo prispevalo h gnezdilni uspešnosti in številčnosti populacije.

Akcija:	**Sanacija štorkljinih gnezd na območju Dolenjske**
Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	bela štorklja (A031), različna območja po Sloveniji
Lokacija:	Otok (parc.št. 1804/5, k. o. Primostek), Griblje (parc.št. 159/1, k. o. Griblje), Trebnje (parc.št. 865, v k. o. Trebnje)
Opis akcije:	S ciljem zagotavljanja ugodnega ohranitvenega stanja zavarovane vrste na območju Dolenjske in Bele krajine, smo izboljšali stanje struktur-gnezd bele štorklje. Na že formiranih treh gnezdih smo v času, ko so štorklje na selitvi (1. 9. - 1. 3.), bodisi namestili nove gnezdilne podstavke na gnezdilni drog, bodisi stabilizirali nagnjena gnezda ali pa zaradi dotrajanosti zamenjali celoten gnezdilni komplet. Dela bo izvedel strokovno usposobljen zunanji izvajalec (Elektro Ljubljana). Imeli smo v načrtu izboljšanje stanja še več gnezd, pa jih zaradi zaposlenosti izvajalca nismo mogli izpeljati (predvsem na območju Posavja)

Akcija:	**Krka s pritoki - vzorčenje vode v izviru Vrhovo - studenec (pritok) ter v Krki pri Kostanjevici na Krki**

Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	Krka s pritoki (SI3000338)
Lokacija:	Reka Krka gorvodno od Kostanjevice na Krki (E: 531870, N: 78890), Vrhovski studenec (E: 491980, N: 79166)
Opis akcije:	Zaradi slabšanja kvalitete vode reke Krke smo naročili vzorčenje kvalitete površinske vode v bližini Kostanjevice na Krki skladno z Monitoringom površinske vode, ker tam že več let beležimo katastrofalno stanje v poletnem času s poginom školjk. Prav tako smo naročili vzorčenje vode na območju Vrhovo – studenec skladno z Monitoringom kvalitete podzemne vode, ker je izvir tudi lokacija belega močerila.

Akcija:	**Kočevsko, Petrišina jama, Stobe - Breg - čiščenje jam**
Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	Kočevsko (SI3000263), Petrišina jama (SI3000072), Stobe - Breg (SI3000055)
Lokacija:	Pet jam: Grujina jama (kat. št. 1893), Krakarjev obrov (kat. št. 2851), Brezno pod cesto pri Uščcu (kat. št. 14289), Velika Tratovnikova jama (kat. št. 13852), Mala Tratovnikova jama (kat. št. 13815)
Opis akcije:	Na podlagi podatkov o onesnaženosti jam smo očistili 5 podzemnih jam v širšem zaledju habitata črnega. Skupaj je bilo odstranjeno 6,4 m^3 odpadkov različnih vrst. Izvajalec je odpadke skrbno prenesel na površje, jih sortiral in odpeljal na ustrezno deponijo. Akcija je bila izvedena v več ločenih akcijah v obdobju oktober - november 2025.

Akcija:	**Gorjanci - Radoha in Kostanjeviška jama - čiščenje jam**
Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	Kostanjeviška jama (SI3000074), Gorjanci - Radoha (SI3000267)
Lokacija:	Brezno divjega lovca, Jama Jordanka, Brezno v Hrvaški gori 1, Brezno v Hrvaški gori 2
Opis akcije:	Zaradi splošnega slabega stanja jam zaradi onesnaženosti in deponiranja odpadkov v jamskih objektih, smo naročili čiščenje štirih jamskih objektov, iz katerih je bilo odstranjenih cca. 5m^3 odpadkov iz različnih vrst, ki so bili sortirani in odpeljani na deponijo.

Akcija:	**Ureditev izvira Jama pri Šterni, najdišča belega močerila**
Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	človeška ribica (1186)
Lokacija:	Črnomelj, severno obrobje mesta
Opis akcije:	Zaprtje jame je predstavljal nujno potreben ukrep varstva za ohranitev jame in populacije človeške ribice. V jami so pred zaprtjem stalno bile prisotne majhne živali (miši, rovke, žabe), ki so vanjo padale zaradi prenizke stranice kamnitega vodnjaka nad terenom. S tem razlogom smo nadvišali kamnito stranico vodnjaka za približno 0,5 m, kar pa samo po sebi ni bil zadosten ukrep za popolno preprečitev padanja živali v jamo. Majhni sesalci, ki so padali v jamo, so sčasoma poginili in posledično pričeli razpadati, kar je povzročalo dodaten vnos hranil v zelo občutljiv habitat človeške ribice, zato smo na vhod postavili mrežo za preprečevanje padanja živali v jamo. Dostop do jame je relativno enostaven, zato je bilo tudi iz vidika zagotavljanja varnosti za obiskovalce območja na vrh vodnjaka treba postaviti pokrov, ki preprečuje padec v do 8 m globoko jamo.

Akcija:	**Nakup materiala za tehnične ukrepe in akcije čiščenja gvana za izboljšanje kotišč netopirjev na območju OE NM**
Območna enota:	OE Novo mesto
Območje akcije:	Radulja s pritoki (SI3000192)
Lokacija:	Lokacija izvedbe tehničnih ukrepov: cerkev sv. Ane v Brezovici pri Trebelnem (N: 45.9262205, E: 15.1285933)
Opis akcije:	V okviru državnega monitoringa je bilo ugotovljeno, da je cerkev pomembno kotišče malih podkovnjakov. Z namenom ohranitve zatočišča, smo izvedli tehnične ukrepe za izboljšanje stanja. Netopirji se zadržujejo v zvoniku in podstrehi cerkve, prehajajo pa tudi v osrednji del cerkve (za seboj pa puščajo nekaj gvana). Prehod je bil zaprt le z ohlapno zaveso. To zaveso smo nadomestili z drobno kovinsko mrežo, nameščeno na lesen okvir, ki netopirjem fizično preprečuje prelet v prostore. Prav tako smo na tri preletne odprtine namestili oznake za preletnice – da se jih v bodoče ohranja odprte oziroma da se jih ne zamreži ali zapre. Sprva smo predvidevali večji tehnični ukrep, vendar se je tekom samega načrtovanja izvedbe ukrepa ugotovilo, da lahko enak rezultat dosežemo z racionalnejšim in cenejšim ukrepom. S sredstvi smo poleg materiala za tehnične ukrepe nato dokupili še material za izvedbo več akcij čiščenja gvana v stavbah kulturne dediščine.

Akcija:	**Obnova plovke za označitev zavarovanih območij**

Območna enota:	OE Piran
Območje akcije:	različna območja v Sloveniji
Lokacija:	/
Opis akcije:	Obnova plovke – boje, ki označuje zavarovano območje morja in s tem odvrača plovbo in druge aktivnosti znotraj njih.

32 ODGOVORNA OSEBA ZA SESTAVLJANJE LETNEGA POROČILA

Poročilo o izvrševanju letnega programa dela Zavoda RS za varstvo narave za leto 2025:

dr. Damijan Denac, direktor

Računovodsko poročilo:

Tončka Lesjak, pooblaščena računovodkinja izbranega zunanjega računovodskega servisa Certera Računovodska družba d. o. o.